

Dergi

62. SAYI

ŞALOM

İYİ
YILLAR

**CARMEN
DELL'OREFICE**
YAŞI OLMAYAN
GÜZELLİK

AYIN KONUSU

52 YIL SONRA
KURŞUNLAR
KALEME
DÖNÜŞTÜ

BARIŞ
NOBEL'İNDE
'İLK'LER

BOB DYLAN

Savaş & Çocuklar

EMRE ALKİN

"TÜRKİYE'NİN
BENJAMİN FRANKLİN'İ
OLMAK İSTİYORUM"

ETGAR
KERET İLE
SÖYLEŞİ

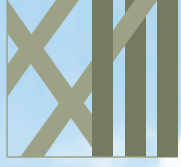
BİR İSKENDERUN
BEYEFENDİSİ

IŞIKLAR
BAYRAMINIZ
KUTLU OLSUN

KukLita

ÇOCUKLARINIZ
ÜMUDUNUZ

KEMERLIFE

Hem Yeşil Hem Şehir

0212 322 1 999 | kemerlife23.com.tr

METAL YAPI KONUT

EDİTÖRDEN

Sevgili Okur,

19. yüzyıl sonlarında... Genç bir kız, tamamen idealist amaçlarla, ta Fransa'dan kalkıp bir Osmanlı kentine - Halep'e gelir. Alliance Okulu'nda Osmanlı'nın çocuklarına öğretmen olmak üzere...

Halep günlerinde, mahallesindeki eczacı bir genç ile aşka düşerler. Ardından da o bildik "mutlu son" öyküsü... Marsilyalı Juliette ile Halepli Murad Mordehai evlenirler.

Ortanca oğulları 1897 doğumlu Abdullah Albert, dedem...

Tip okumayı hedeflerken kendini önce Bağdat'taki Askeri Okul'da, sonra da savaşta bulur.

I. Dünya Savaşı, Galiçya Cephesi'nde, 'Mütercim Teğmen' olarak. Osmanlı Ordusu mensubu iken müttefik Alman'lara tercümanlık yaptığı yıllarda 20'li yaşlarının en başlarında...

Üstelik o cephedeki günlerinde ilk aşkını yaşarken...

İstanbul'a döndüğünde ise, ailenin münasip bulduğu bir kızla evlenir ve kocaman bir aile kurar. Bir oğlu ve dört kızı olur. Kızlarından en büyüğü Jüliyet... Annem!

Bunlar bir aile öyküsünün ana hatları, 19. yüzyıl sonlarından günümüze uzanan...

Doğanlar ve yitirilenler... Öykülerle dolup taşan nice ömürler:

Her birinde anlatılabilecek aşklar, sevdalar, tutkular, göçler, zikzaklar, ihanetler, kavgalar, acılar, savaşlar, çatışmalar, ayrılmalar ve sonra yeniden barışmalar!

Dergimizin bu ayki sayısında, BARIŞ olgusu ile ailemin köklerine ait hikâyesinden, Halep'ten yola çıktım. Peşi sıra Halep'in yıkımı... Dünü ile bugün... Ve tabii ki Nobeller...

Özellikle BARIŞ'a yönelik olanları... Umudu kalplerde yeşertmeğe çalışırken...

II. Dünya Savaşı'nda Almanya'dan kaçarak Danimarka'ya sığınan Bertolt Brecht dizeleri...

"İrmakların suyu taşı sürükler / Birgün yok olur gider zorbalı
Alır büyüklerin yerini küçükler / Gece karanlık olsa da güneş elbet doğar"

Aşkların müzisyen şairi Leonard Cohen, son albümüyle veda etmeden, "**Hineni**" dedi, (İbranice: "Buradayım, hazırım") ve usulca sonsuzluk yolculuğuna çıktı.

Besteleriyle, paylaşılan mutluluk anları kalplerde öylesine özlenecek ki...

Bir Küba efsanesi... Ölümüyle 20. yüzyılın sonunu mühürleyen Fidel Castro... O da o güzel beyaz atlara binip gitti.

...Ve yaşattığı popülizm ile şaşkınlıklara sürükledi ABD seçimleri. Dünyanın süper-güçü-asa-sını elinde taşıyacak, Donald Trump. Varsayılanı göre onun başkanlık serüveni küreselleşme ile siyaseten doğru olanın sonunu işaret ederken yeni bir Amerika'nın, yeni bir dünya düzeninin de başlangıcı olacak. Belki de, işadamları pragmatizmiyle BARIŞ olur, hedefi.

...Ve bu ay Hristiyan dünyasının Noel'yle eş zamanlı kutluyoruz Hanuka'yı - Işıklar Bayramı'nı...

Hanukiyalarımız ile sekiz gece boyunca yakacağımız her mum gibi binlercesi, milyonlarcası yansın gezegendeki tüm yuvalara.

Umut her dem yaşamın inşasıdır, yenerken yıkımı, Yalnızca mahallemiz değil, Nuh'un Gemisi'nde imiş gibi gezegenin tümü bekliyor, tufanlardan sonra ağızda zeytin dalıyla bizlere doğru uçacak kutsal beyaz güvercini...

...Ve her zaman asıl olan...

Hayat iken en büyük mücadelenin hikâyesi...

2017 yılı tılısmıyla ve cilveleriyle gelsin!

Sevgiyle,

Suzan Nana TARABLUS

ÇİZGİ DIŞI

İRİN MANDEL

suzannana@gmail.com

ŞALOM Dergi

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi

Av. Yakup Barokas

Genel Yayın Yönetmeni

Ivo Molinas

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Işık Sivil Karakoç

Editör ve Yan Yayınlar Koordinatörü

Suzan Nana Tarablus

Reklam Planlama Koordinatörü

İsak Behar

Sayfa Tasarımı

Bella Parlakşimşek

İlknur Hersek

Kapak Tasarımı

Bella Parlakşimşek

Yazı Kurulu

Gila Erbeş

Dalia Maya

Suzan Nana Tarablus

Tina Varon

Yönetim Yeri / ABONMAN

Atiye Sok. Polar Apt. 12/6

Teşvikiye - İstanbul

T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44

F: (0212) 231 92 83

www.salomdergi.com

Basıldığı Yer

Gezegen Basım Ltd. Şti

Yüz Yıl Mahallesi, Matbaacılar Sitesi,

2. Cadde, No: 202/A

Bağcılar - İstanbul

T: (0212) 325 71 25

www.gezegenbasim.com.tr

Yayın Türü

Yaygın - Süreli

Seçkin kitapçılarda satılmaktadır.

ŞALOM GAZETESİ'NİN EKİDİR ABONELERE ÜCRETSİZDİR

TÜRKİYE’NİN DİJİTAL BANKASINDAN BİR İLK DAHA!

SİZİ GÖZÜNÜZDEN TANIYAN TEKNOLOJİ

Yapı Kredi’nin devrim niteliğindeki teknolojiyle göz göze gelmeye hazır mısınız?
Artık “göz tarama teknolojisi” ile Yapı Kredi Mobil’e, şifreye gerek kalmadan
sadece bir bakışınızla kolay ve güvenli bir şekilde giriş yapabilirsiniz.
Siz de yenilenen Yapı Kredi Mobil’i hemen indirin, hayatınızı kolaylaştıran teknolojilerle tanışın.

 YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.

50 78

içindekiler

8 KİM - NEREDE - NASIL?

12 KAPAK ÖYKÜSÜ - Yaşsız Güzel Carmen Dell'Orefice

16 AYIN PORTRESİ - Emre Alkin "Türkiye'nin Benjamin Franklin'i Olmak İstiyorum"

22 EKONOMİ - 3.60 seviyesine dikkat

24 GÜNCEL - Fidel Alejandro Castro Ruz

26 - 44 AYIN KONUSU

SAVAŞ-BARIŞ VE NOBEL

Yorum / Dünya Holokost'ta Nasıl Sessiz Kaldı? Aynen Halep'te Olduğu Gibi

İnceleme / Nobel Barış Ödülü Tarihçesinde İlkler

Gündem / Barış Ödülü Kolombiya

Psikoloji / Savaş ve Çocuklar

Yorum / Barış İçin Mücadele Etmeliyiz

Konferans / Barış Nasıl?

Edebiyat Nobel'i Bob Dylan'ın

46 EDEBİYAT - Edebiyatın Harika Çocuğu Etgar Keret

50 KENTİN İZİ - Kalimera Fener, Şalom Balat

54 SÖYLEŞİ - Amal Nasraddin ile İsraili Dürziler

60 TARİHTE BU AY

62 TARİH - Suriye Yahudileri

64 BİR İNSAN - BİR DÜNYA -

Bir İskenderun Beyefendisi Harun Şamoş İmir

70 İNCELEME - Afitap'tan Ece'ye Bir Masal...

74 KÜLTÜR - Yanı Başımızdaki Polonezköy

78 SANAT - KukLita

84 BİR YAZAR - BİR KİTAP -

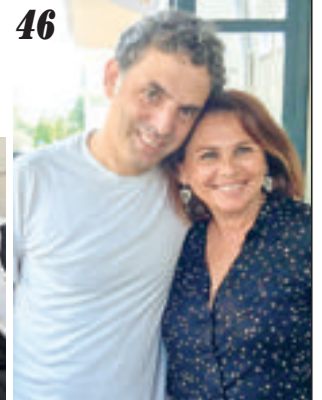
Betül Fatime Günday ile...

90 GURME - "Acil durumlarda düşünmeye zaman yoktur..."

92 GELENEK - Hanuka 5777

94 YAŞAM - Hiç BirYer'e Gitmemenin Ayrıcalığı

98 VEDA - Görkemli Şehirlerin Zarif ve Güzel Ozanı

94

100 ARKEOLOJİ - Hatay Yeni Arkeoloji Müzesi

102 SERGİ - Küratör Eda Berkmen'den: Nil Yalter & 'Kayıt Dışı'

106 SİNEMA - Florence Foster Jenkins

108 GENÇ SAHNE - Kadıköy Theatron & Barış Ayas

112 SAĞLIK - Gülüş En Doğal Makyajdır

114 TEKNOLOJİ - Tıp Fuarı'ndan "En Yeniler"

110 PSİKOLOJİ - Çocuklarınızın Umudunuz...

120 İŞ YAŞAMI - İş yaşamında trendler değişiyor

126 SANAT AJANDASI

LÜKS, STANDART.

Rafine ve zarif duruşuyla Yeni Volvo S90, lüks algınızı değiştirmek için tasarlandı.

YENİ VOLVO **S90**

VOLVONUN TERCİHİ

Volvo Servis 2.0

Volvo OtoGaranti

Volvo Car Finance

VOLVO BENİMLE

volvocars.com.tr | facebook.com/VolvoCarTurkey | twitter.com/VolvoCarTurkey | Volvo OtoLine 444 48 58

KİM - NEREDE - NASIL?

Nelly BAROKAS

WONDER WOMAN'DAN GİZLİ AJANLIĞA

Hollywood'un yükselen yıldızı Gal Gadot, Wonder Woman rolünün ardından yeni bir proje ile seyirci karşısına çıkıyor. 'Keeping up with the Joneses' adlı filmde gizli bir ajan rolünü canlandıran Gadot'un rol arkadaşı Jon Hamm oldu. Greg Mottola'nın yönetmenliğini yaptığı bu filmde Gal Gadot, elinde silah, koşup atarken yüksek bir fiziki performans sergiliyor. Gadot'un zaman zaman İbranice konuştuğu filmin oyuncu kadrosunda Zack Galifianakis, Isla Fisher ve Patton Oswalt da yer alıyor.

KIRMIZI HALININ EN ŞIKI

Gwyneth Paltrow moda dergisi ELLE'in Madrid'de düzenlediği partide giydiği kıyafetle tüm dikkatleri üzerine topladı. Gucci imzalı elbiseyi taşıyan 44 yaşındaki Paltrow, etkinliğin en çok görüntülenen ünlüsü oldu. 1998 yılında 'Aşık Shakespeare' filmindeki rolü ile En İyi Kadın Oyuncu dalında Altın Küre ve Oscar ödüllerini kazanan Gwyneth Paltrow'un boşandığı eşi Chris Martin'den iki çocuğu bulunuyor.

HOLLYWOOD'UN EN MUTLU ÇİFTİ

'Les Miserables' filminde başarı grafiğini yükselten Anne Hathaway ile eşi Adam Shulman'ın Hollywood'un en iyi anlaşılan çifti olduğu söyleniyor. 'World of Children' (Çocukların Dünyası / eğitim, sağlık hizmetlerine ve korunmaya muhtaç çocuklara yardım eden bir kuruluş) etkinliğinin ödül töreninde görüntülenen çiftin mutluluğu gözden kaçmadı. Eşi Anne Hathaway kadar ünlü olmasa da, Yahudi bir ailenin çocuğu olan Adam Shulman aktör ve yapımcı olarak Hollywood'un tanınan bir siması. 2012'de hayatlarını birleştiren çift, Mart ayında dünyaya gelen oğullarına Jonathan Rosebanks Shulman adını verdi.

HOLOKOST KURTULANI GÜZELİ

Bu yıl beşincisi düzenlenen Holokost Kurtulanı Güzellik Yarışması'nda Rusya doğumlu 75 yaşındaki Anna Grinis birinci oldu. İkinci Dünya Savaşı patlak verdiğinde iki yaşında olan Anna Grinis, Hayfa kentinde düzenlenen, 300 kişinin katıldığı yarışmada, 14 Holokost Kurtulanı finalist arasından birinci seçilmeyi başardı. Yarışma gecesi sahne alan ve Holokost temalı şarkılar söyleyen koronun yaş ortalaması 91'di.

BUDAPEŞTE'DE HANNAH ARENDT ANITI

Sol muhalefet partisi mensubu olan Budapeşte Belediye Başkanı Laszlo Hajdu, Macaristan devriminin 60. yılı vesilesi ile düzenlenen etkinlikte, ABD'li Filozof Hannah Arendt'in büstünün açılışını yaptı. Nazi Almanya'dan kaçıp 1941'de ABD'ye göç eden Arendt, ileride 'Eichmann in Jerusalem' isimli kitaba dönüşecek Eichmann davasını The New Yorker dergisinde anlatırken ileri sürdüğü görüşlerle dikkat çekmişti. Budapeşte'de ünlü düşünür Arendt'in büstünün açılışının nedeni, 1958'de 'Totalitarian Imperialism: Reflections on the Hungarian Revolution' başlıklı bir makale yayınlamış olmasıydı.

SUSKUNLUĞUNU KIRIP HAYATINI EĞİTİME ADADI

92 yaşındaki Iby Knill'e önümüzdeki günlerde İngiltere'nin Huddersfield Üniversitesi tarafından Onursal Doktor unvanı verilecek. Bir Auschwitz kurtulanı olan Knill, 50 yıla aşkın bir zaman suskunluğunu korumuş, ancak ilerlemiş yaşında Din Bilimleri öğrenimi görünürken aldığı ani bir kararla hayatını Holokost eğitimine adamaya karar vermişti. 17 yıldır İngiltere'de tüm eğitim kurumlarını dolaşıp Holokost deneyimlerini gençlerle paylaşan Iby Knill, 'The Woman Without a Number' (Numarası Olmayan Kadın) adlı bir kitap yazmış, onun Holokost yıllarında yaşadıklarını yansıtan bir belgesel de 2010 yılında BBC 1'de yayınlanmıştı.

20 YILLIK EVLİLİKLERİNİ KUTLADILAR

Daniel Day-Lewis ile eşi Rebecca Miller 20 yıldır evli olmalarına rağmen hala birbirlerine âşıklar. Kalabalık yerlerde pek birlikte görünmeyen Hollywood'un bu ünlü çifti, son olarak Manhattan SoHo civarında romantik bir akşam yemeğinin çıkışında görüntülendiler. Uzun yıllardır oyunculuğu bırakan Rebecca Miller'in 2017'de ekranlara gelecek bir filmde, Adam Sandler ve Ben Stiller ile rolleri paylaştığı belirtildi. Oscar ödülü sahibi 59 yaşındaki Daniel Day-Lewis 1950'lerin Londra'sının moda dünyasında geçen bir dramın çekimlerine başladı.

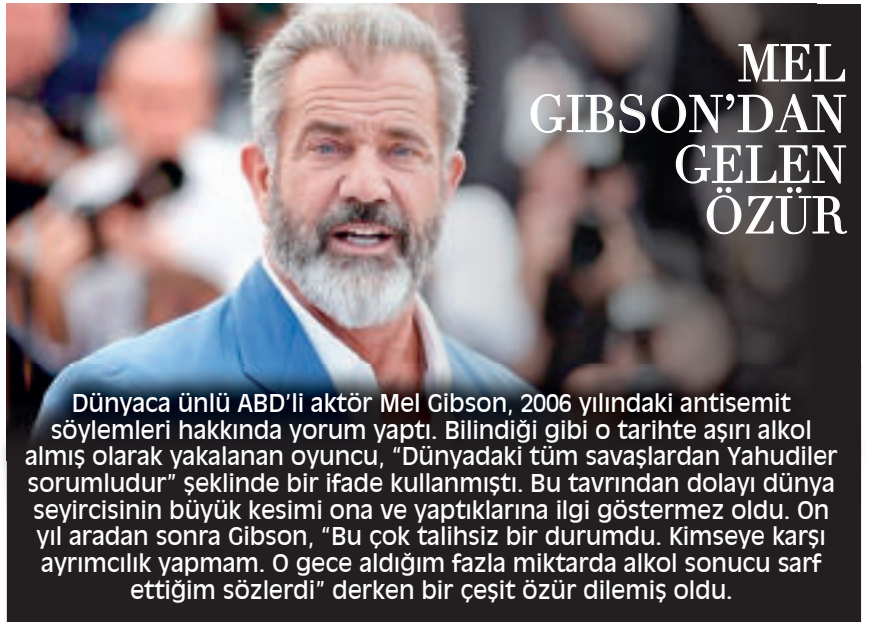
LILITH 40. YILINI KUTLADI

Feminist Yahudi dergisi Lilith, kuruluşunun 40. yılı vesilesi ile yayınladığı özel sayıda Barbra Streisand'a geniş yer verirken, geçmiş yıllara ait yayınlarından alınmış flaş yazılardan bir seçki yaptı. Bu eski yazılar arasında 1987 tarihli 'Jewish American Princess' başlıklı bir yazı, Barbra Streisand hakkında 1996 tarihli bir diğer yazı, üç Yahudi aktivistin profilini çizen 2012 tarihli bir makale ile okurlar ve yazarlar tarafından seçilmiş 40 Yahudi feministin listesi yer almakta. 1976'da yayın hayatına başlayan Lilith adlı derginin yayın yönetmenliğini Susan Weidman Schneider yapıyor.

ROGER WATERS YENİ SPONSOR ARAYACAK

Rock müziğinin ünlü ismi Roger Waters'ın, İsrail'e karşı aktivist girişimleri nedeniyle American Express'in sponsorluğunu kaybettiği belirtildi. American Express'in bu kararı, 2017'de ABD'de bir dizi konser vermeye hazırlanan Waters'ın 4 milyon Dolar kaybetmesine yol açtı. American Express yönetiminden yapılan açıklamada, "Şirketimiz Waters'ın turnesine sponsor olacaktı. Ancak onun İsrail karşıtı retoriklerine ortak olmak istemediğimiz için bu projeden vazgeçtik" dendi.

MEL GIBSON'DAN GELEN ÖZÜR

Dünyaca ünlü ABD'li aktör Mel Gibson, 2006 yılındaki antisemit söylemleri hakkında yorum yaptı. Bilindiği gibi o tarihte aşırı alkol almış olarak yakalanan oyuncu, "Dünyadaki tüm savaşlardan Yahudiler sorumludur" şeklinde bir ifade kullanmıştı. Bu tavrından dolayı dünya seyircisinin büyük kesimi ona ve yaptıklarına ilgi göstermez oldu. On yıl aradan sonra Gibson, "Bu çok talihsiz bir durumdu. Kimseye karşı ayrımcılık yapmam. O gece aldığım fazla miktarda alkol sonucu sarf ettiğim sözlerdi" derken bir çeşit özür dilemiş oldu.

SAÇLARINI BAĞIŞLADILAR

Avustralyalı 150 kız öğrenci İsrail'deki kanser hastası çocuklar için saçlarını bağışladı. Melburn'daki Beth Rivkah Ladies College'de düzenlenen etkinliğe, 10 aydır bu amaçla saçlarını kestirmeyen kız öğrenciler fiilen katıldı. 12. sınıf öğrencisi Michal Tenenbaum'un başını çektiği etkinliğe önce iki kız kardeşi, ardından birçok öğrenci destek verdi. Öğretmenlerin de berber makasları ile katıldıkları saç kesme töreni öğrencilerin hemcinslerine yardımcı oldukları duygusu ile eğlenceli bir şekilde gerçekleşti. Kesilen saçlar kanserli çocuklara hizmet götürülen Zichron Menachem kuruluşuna gönderildi.

JOHANSSON PATLAMIS MISIR SATIYOR

ABD'li ünlü aktris Scarlett Johansson, Paris'te Yummy Shop adını verdiği dükkânın açılışında ziyaretçilere, patlamış mısırlarını kendi eli ile sundu. Paris'in Marais bölgesinde açılan dükkânın amacı Amerikan pop kültürünün neredeyse simgesi sayılan patlamış mısırı Parislilere sevdirmek. Yahudi aktris basına yaptığı açıklamada, "ABD'nin favori yiyeceği patlamış mısırı en sevdiğimiz Avrupa kenti Paris'e getirmek benim ve ailemin her zaman hayali olmuştur" dedi. Yummy Shop'ta patlamış mısır farklı tatlarda satılıyor, ünlü yıldızın en sevdiği tatlar; trüf, parmesan ve ada çayı.

SÖYLEVLERİN YAZARI SARAH HURWITZ

39 yaşındaki Harvard Hukuk Fakültesi mezunu Sarah Hurwitz, son yedi yıldır Michelle Obama'nın konuşmalarını yazıyor. Hurwitz'in adı ABD'de ilk kez Hillary Clinton'un 2008'de başkanlıktan çekilme konuşması ile duyuldu. İki gün sonra Hurwitz, Michelle Obama tarafından kampanyasına çağrıldı. O tarihten beri Michelle Obama'nın her başarılı konuşmasının ardından Hurwitz duruyor. Obama, Hurwitz'in hazırladığı söylevleri haftalar öncesinden çalışmaya başlıyor. Obama'nın ağzından çıkan her kelimeyi ezbere biliyor olsa da Hurwitz, first lady'yi bir kenardan dinlerken büyük zevk alıyor.

ÖĞRENCİNİN FİLMİ OSCAR ADAYI

İsraili sinema öğrencisinin kısa metrajlı filmi, Oscar Ödülleri'nin kısa film listesine girmeyi başardı. Akademi, Kudüs'teki Sam Spiegel Film & Televizyon Okulu öğrencisi Tamar Kay'ın filminin aday adaylığını açıkladı. Kay'ın 31 dakikalık kısa filmi, Filistinli sağır-dilsiz bir kadınla, tek kollu çocuğunun hayatına gerçekçi bir anlatımla yaklaşıyor. Film İsrail- Filistin çatışmasını anne Sahar ve doğuştan engelli Yusuf'un perspektifinden beyaz perdeye yansıtıyor.

WOODY ALLEN'DEN ALTI DİZİ

Sinema dünyasının en önemli isimlerinden biri olan Woody Allen'in Amazon için hazırladığı yeni dizisinde, başrolde kimi oynayacağı merak konusuydu. Hannah Montana'dan beri televizyon dizilerinde konuk oyuncu olmanın ötesine geçme-

yen Miley Cyrus, kadroya transfer oldu. Şimdilik 6 bölüm olması planlanan yapım, 30'ar dakikalık bölümlerden oluşacak. İlk bölümü Eylül sonu yayınlanan Crisis adlı dizide, Woody Allen da oyuncu olarak rol alıyor.

Afili bonus

Afili Bonus sizi ayrıcalıklarla dolu bir yıla davet ediyor!

Yeni yılda yapılacaklar listesi hazırlıyorsanız, Afili Bonus'a başvurmayı mutlaka en üste yazın.

Afili Bonus'un size ve ailenize sunacağı benzersiz ayrıcalıklarla muhteşem bir yıl geçirme fırsatını kaçırmayın.

Yeni yılınız kutlu olsun...

AFILI YAZIN,
BOŞLUK BIRAKIN,
T.C. KİMLİK
NUMARANIZI
3280'E
GÖNDERİN.

 SBERBANK

DenizBank bir Sberbank Grubu kuruluşudur.

DenizBank

KAPAK ÖYKÜSÜ

Suzan Nana TARABLUS

Yaşı olmayan
Carmen *güzellik*
Dell'Orifice

Süper bir model, Carmen Dell'Orefice tam tamına 85 yaşında. Üstelik geçirdiği estetik ameliyatları birer sırmaşçasına saklayanlardan da değil. "Birkaç minik estetik dokunuş elbette ki oldu," diyor ve devam ediyor, "güzel görünmek isteyen biri için ne estetik, ne de kozmetik yeterli olacaktır. Asıl önemlisi, hem vücudun, hem de zihnin güzel olması..."

New York'ta biri İtalyan, diğeri Macar asıllı ebeveynlere doğduğunda, tarihlerden 3 Haziran idi, 1931 yılının...

Büyük Buhran günleriydi, onlar. ABD'de, yine en büyük olan en iyiydi; şüphesiz, işsizlik rakamlarının dışında...

1931'de sekiz milyonun üzerinde bir nüfus, işsizdi.

Amerikalılar Empire State Building, Radio City Müzikholü, Rockefeller Center, Golden Gate Köprüsü'ne şaşkınlık içinde bakıyorlardı.

Carmen, modellik kariyerine en uzun süre devam eden kadın olma unvanına da resmen sahip. Sektöre girdiğinde on beş yaşındaydı.

Vogue, Harper's Bazaar gibi moda duayeni dergilerde defalarca kapak oldu. O zamandan bugüne yetmiş senedir anlı-şanlı kariyerinde durmadan çalışmaya devam ediyor.

Bu özelliğiyle adını salt moda dergilerinde değil, Guinness Rekorlar Kitabı'na da kaydettirdi.

Carmen'in henüz yola çıktığı yıllarda, ABD'de 'televizyon' adlı yeni bir oyuncak vardı. Ve Hollywood sisteminde üretim, tam yol ve bütün ihtişamıyla devam ediyordu.

O günlerde...

Fred Astaire ve Ginger Rogers gibi sanatçılar, Benny Goodman ve klarineti... birkaç dakikalığına da olsa insanlara içinde buldukları kaosu unutturuyordu.

Carmen'in İtalyan babası kemançı, Macar annesi ise dansçı...

Birbirlerine delicesine âşık.

Kavga dolu bir evde, ayrılıp barışan ebeveynler arasında büyüdü.

İşte o çatışma esnalarında ise, her zaman akrabaların yanında bir sığıntı...

İnanmakta zorlanacaksınız... Hali hazırda podyumlarda yürüyen bir model.

Bir moda ikonu... Gerçek bir zarafet abidesi.

Hala dünyanın en ünlü moda dergilerine poz veriyor.

Hayretler uyandırarak Ve hala güzelliğiyle herkesi büyülüyor.

Çünkü... Gerçekten nefes kesici.

Üstelik bir Guinness Rekortmeni...

Hayli parasız. Genellikle fakirlik içinde...

Ebeveynleri, en sonunda hiçbir zaman boşanmadıysa da, birbirleriyle konuşmamacasına ayrıldılar. Babası ve onun sevgisinden sıkça uzak kaldıysa da, Carmen çoğunlukla annesiyle baş başa.

Aileyi geçindirmekte zorlandı, Carmen'in bir model olarak bütçesi. O zamanlarda, Vogue'daki işine patenleriyle giderdi, otobüs biletine para harcamamak adına.

Kirayı zor denkleştirirken, sıklıkla okul kapılarından ayrılma mecburiyetindeydi, küçük kız.

Yaşamlarının gerçekleri de hayli zorlayıcıydı.

"Ajandan ne kadar küçük ise, o

kadar çok mutlu olur-
sun," diyor Carmen.
Başa çıkması gereken zorlu bir karakter olan annesiyle birlikte terzilik de yaptı, ek bir bütçe olsun diye...

Terzilik bir yandan yaratıcılığını geliştirirken, beraberinde ona modelliği de getirdi. Şüphesiz, dans onun

ilk oyun alanıydı.

Altı yaşında da yüzmeye başladı...

"Âdeta suda doğdum, sanırım suda da öleceğim," diyen Carmen'i bugünlerine taşıyan fiziğinin temel taşlarıydı bunlar.

Aynen fiziksel disiplini ve bedensel farkındalığı olduğu gibi...

Yaşamının ilk yıllarında tapınılanlar arasında Jean Harlow, Greta Garbo ve Marlene

Dietrich var iken... "Başkası olmaya asla çabalamayın.

Yaratıcı olmalısınız ve kendinizi iyice anlamalısınız," sözleriyle tavsiyede bulunan

Carmen Dell'Orefice, bir zamanlar Salvador Dalí'nin ilham perisi bile olmuştu.

"İhtiyaçlar, yaratıcılığın en doğurgan analarıdır," diye

savunan Carmen, 1947'de Vogue Dergisi'ne kapak oldu!

O sıralar saatine \$10 - \$25 civarında kazanıyordu ve henüz on altı yaşındaydı.

O zamanların en ünlü fotoğraf sanatçılarıyla çalıştı.

Şimdilerde ise gençlerin ilham kaynağı, Dell'Orefice... Hayatını dolu dolu yaşayarak...

Ergenliğe geçişi ancak 16 yaşında başlamıştı, fukaralıktan, hastalıktan, proteinsizlikten...

Sonrasında da şekillenmeye, dolgunlaşmaya başlayan bedeniyle iç çamaşır kataloglarında boy gösterdiğinde, artık saat başı \$300 kazanıyordu. Mesleğini büyük bir adanmışlıkla yapmasının gerçek nedeninin, hayal dünyası olduğunu anlatır, Carmen. Böylece rengârenk şekiller içinde, değişik dokuların arasından ilerleyerek yaşam sürdür-

rebildi... Üstelik beğendiklerini alabilecek kadar parası olmadığına bile, bir model olarak giydikleri, taktıkları ona salt mutluluk kaynağı da oldu. 1958'de ikinci evliliğini yaptığı sırada kendini emekli etti.

Lâkin üçüncü boşanmasını takiben yine nakde olan ihtiyacı baş gösterince,

CARMEN DELL'OREFICE

ABD, New York
3 Haziran 1931
doğumlu.

Mesleği: Modellik,
1946'dan bu yana.

Boy: 1,77 m.

Saç rengi: Gümüş.

Göz rengi: Elâ.

SEKS HAYATI SORULDUĞUNDA...

15 yaşından bu yana ünlü olduğu bir kariyere sahip olan 85 yaşındaki süper model Carmen Dell'Orefice: "Neden vazgeçeyim ki? Tabii ki seks hayatım var!" Nefes alıp vermek kadar doğal olduğunu iddia ettiği seks konusunda örnekleme yapıyor, Carmen: "Şayet hareket eden bir Rolls Royce'unuz varsa, her gün anahtarınızı alıp onu sıklıkla çalıştırmanız gerek ki, istediğiniz zaman onunla gezmeyi sürdürebilesiniz..."

"Kendimi mutlu etmeyi biliyorum... Düşük kalibrede romanslı yemeklere varım... Ama gerçekte öğünün tümünü yemeğe alıştım." İnsanların ilerleyen yaşlarında neden seksten vaz geçtikleri sorulduğunda, yanıtı: "Çünkü bu konuya doğru eşikten girmediklerinden..." Ölüme yakın durduğundan da söz eden Carmen şunları anlatıyor: "Çoğu kişi hayatını nasıl yaşayacağını bilmediği gibi ölmek konusunda da kafaları karışık ve korkudan dehşet içinde..."

1978'de elbette geri döndüğü yer modellik oldu. Yine çok ünlü şirketlerle çalıştı: Rolex, Cho Cheng, Vogue, W gibi...

1966 - 2010 yılları arasında beş sinema filminde rol aldı. Bunların ikisinde kendi olarak oynadı. 1985'te de kendi yaşamını kaleme aldığı kitabını yayınladı:

"Güzel Kalmak:

Kırk Yıllık Bir Model Olarak
Güzellik Sırları ve Duruşları"
1998 - 2012 yıllarında da altı belgesel televizyon filminde, kendini oynayarak yer aldı.

3 Haziran 2011'de 80'inci doğum günü hediyesi, Londra Sanat Üniversitesi'nden geldi. Moda endüstrisine yaptığı katkılar adına Carmen Dell'Orefice "Onursal Doktora"ya layık bulunmuştu.

Üniversite, onun yer aldığı ve kariyerinin öne çıkan olaylarından, gösterimleriyle

kişisel arşivini de kullanarak retrospektif bir sergi düzenledi.

2015 yılında Carmen Dell'Orefice, Mexico City'deki Palacio de Hierro Polanco'nun yenilenmesinin tanıtım kampanyalarında yer aldı ve mekânın yeniden popüler olmasında katkıda bulundu.

Carmen'in özel hayatında...

Evlilikleri, beraberlikleri maceralıydı, iniş çıkışlarla dop dolu. Üç kez evlenip boşandı.

Son evliliğini yapmak üzereyken nişanlısı düğün öncesinde öldü. Daha sonra komşusunun tanıştırdığı Norman F. Levy ile uzun yıllar boyunca birlikte yaşadı. 85 yaşını doldurduğu bu günlerde ise, her zaman bir erkek arkadaşı olduğunu, asla aşktan vaz geçmeyeceğini ve aşkın ateşli bir savunucusu olduğunu söylüyor. Finansal durumunu da çokça iyi yönetemedi, Carmen Dell'Orefice... Yaşamı

düşüşlere ve yeniden çıkışlara sahne oldu. Defalarca mali durumu bozuldu, borsada çokça para kaybetti. Özellikle 77 yaşında son kez battığında bütün birikimini kaybetti, işine geri dönmesi kaçınılmayacak bir gerçek oldu. İş başı yaptığında meslektaşları - iş arkadaşları torunu yaşında iken... Kadın hemcinslerine şöyle tavsiyelerde bulunuyor, Carmen... "Fazla içmeyin, fazla yemeyin..."

Tutkulanacaksanız aşka tutkulanın, sekse değil!" Lâkin ne olursa olsun...

Yaşam tutkusuyla yaşlılara da ilham olurken, enerjisiyle

her dem göz kamaştıran Carmen, "Diliyorum ki, yüz yaşıma dek yaşarım ve ölürken bile ayağımdakiler stiletto'larım olur," demekte. ■

Kaynakça

<http://www.dailymail.co.uk/femail/article-2949262/Of-course-sex-Worlds-oldest-working-supermodel-Carmen-Dell-Orefice-83-talks-New-love-death-dieting.html#ixzz4PcCeeTzE>

www.oneido.com

www.arts.ac.uk/fashion

DİYET REÇETELERİ VAR MIYDI?

"İştahıma göre yiyorum - kalorilere göre değil. Tutkuyla keyif alıyorum, yemekten. Müthiş bir metabolizmam olmasaydı hayat boyu yemekle başım dertte olacaktı."

Tek bir suçluluk duygusu taşıyor, Carmen...

"Özellikle gençliğimde dondurma ile aramda bir konumuz vardı. Şimdilerde de buzdolabımı açan her arkadaş, 'Aman Allahım, kim yiyebilir onca dondurmayı?' diyor. Ben de şöyle yanıtlıyorum: 'Bankada muhafaza edilen para gibi... Orada olması bana sadece güven hissettiriyor.'"

TOYOTA

İYİNİN DE İYİSİ

TOYOTA C-HR

*Her
görüşte
aşk*

Elmaktan ilham alınarak tasarlanan Toyota C-HR, son teknoloji 1.2L Turbo Benzinli ve 1.8L Hybrid e-CVT motor seçenekleriyle benzersiz bir Crossover.

İlanda yer verilen modelin CO₂ salımı birleşik 86 -144 gr/km ve birleşik yakıt tüketimi 3.8 - 6.3 lt/100 km değerlerindedir.

[f](#) [t](#) [@](#) toyota.com.tr

EMRE ALKİN

“TÜRKİYE’NİN BENJAMİN FRANKLIN’İ
OLMAK İSTİYORUM”

Kemerburgaz Üniversitesi’nin rektör yardımcısı olan ekonomist Prof. Dr. Emre Alkin, ekonomist olmasından öte derinliği, bilgeliği, yaşanmışlıklarıyla bir başarı hikâyesinin de kahramanı... Yalın ve samimi duruşu ile hayattaki ayrıntılardan çok, hikâyenin güzelliğini yaşamayı seven, tasavvuf, edebiyat, felsefe derinliği ile idealist aşk yaşamayı içselleştirmiş bir iyileştirici. Sevgililer gününde sevgi, aşk, ihanet ve aldatmaya dair yeni kitabını raflarda göreceğimiz bir yazar, eğitmen, sporcu, müzisyen, hatip ve yönetici. Anılarını, ailesini, dostluklarını, yaşanmışlıklarını konuştuğumuz Prof. Dr. Emre Alkin’i kendi cümleleriyle tanıyalım.

Türkiye'nin tanınmış bilim adamlarından Prof. Dr. Emre Alkin, müzikle iç içe bir aile ortamında büyüyen, ailesinden 'en iyisini yapmak' konusunda eğitim alan bir isim. Alkin, tüm dinlerin bir arada yaşamasının insana kattığı zenginliği deneyimlemiş, tarihe meraklı, risk almayı seven cesur biri...

istiyorum. Hem bilim adamı, hem felsefi yönü kuvvetli; danışılan, çare bulmaya çalışan maddi kaygı içinde olmayan ama aynı zamanda Benjamin Franklin...

O, Amerika'nın ilk anayasasını çıkararlardı. Önemli insanlardan bir tanesi. Hiçbir zaman Başkan olmaya çalışmadı. Bu arada şunu da söyleyeyim: Siyasetçilerin şunu iyi bilmesi gerekir. Seçmeni dinleyeceğin zaman vardır, seçmene liderlik edeceğin zaman...

Hayatta en önemli tavsiyeyi kimden aldınız?

Babamdan aldım. Hâlbuki annemin çok öğretileri ve emeği var. Bana, "Eğer bir çözüm bulmak istiyorsan, çarpıcı sıradışı marifetli bir şey olsun" derdi. "Yağmur yağıyorsa yanına şemsiye al diyene aldırma. Gittiğin yerde kıyafetine önem veriliyorsa en son gitsen de olur. Şemsiyeyle yavaş yavaş yürü. Gittiğin yerde aklına önem veriliyorsa o zaman koşa koşa git. Islansan da olur" derdi. Yani sizden bir şey bekleyenleri ne beklediğini iyi tahmin etmenizi isterdi. Ve babamdan öğrendiğim en iyi şey "ben" dememektir. Hep "biz" derdi.

Müzik kadar sporla da ilgilisiniz. Milli tenisçiymişsiniz. Eskiden ciddi bir spor hayatınız olmuş, biraz bu konudan bahsedebilir misiniz?

Tenisi, Wimbledon finalinde oynayamayacağımı anladığım an bıraktım. Annem iyi bir tenisçi olmam için çok emek verdi. Bir turnuvaya geldi, beni seyretti sonra eve geldiğimizde: "Oğlum tenis seviyen bu kadarsa, ben sana söyleyeyim senden bir şey olmaz" dedi. Ki o benim finale çıktığım turnuvaydı. Karşımda benden yaşça da büyük bir insan vardı finalde. Moralimi bozdu ama doğruyu da söyledi. Annem çok doğru bir kadındı. Hiç yalanı yoktu. Haliyle tenisçi olmayı bıraktım. Ailede milli takıma çağırılan dördüncü kişiydim. Anneme, "Beni milli takım aday kampına çağırıyorlar" dedim. Annem de, o müjdeyi aldı, ezdi büzdü acı bir gerçeğe dönüştürdü ve ben de gitmedim. "Oğlum bir şeyin iyisini yapabiliyorsan yap, yapmıyorsan bence başka bir yere konsantre olsan daha iyi olur" tarzındaki bir insandı. Benim yazarlığımın da aslında önünü açan bu yaklaşım oldu.

Alkin Ailesi'ni nasıl tanımlarsınız?

Alkin Ailesi'ni tanımlayan şey müzikal bir aile oluşumuzdu. Bunu ben değil bir başkası diyor... Ba-

bam da aslında ekonomist olmasından önce ciddi bir müzisyendi, hatta bazı tiyatrolar için uvertürler yazmış bir adamdı. Evin içerisinde müzikle büyüdük. Eski başbakan Tansu Çiller'le evlerimiz çok yakındı, bize çok gelir giderdi. Annemin vefatından sonra harika bir mektup kaleme aldı. Annemin ismi Mohan'dı. Çok az rastlanan bir isimdir. "Sevgili Mohan"cum diye

bir mektup kaleme aldı; çok duygusaldı hâlâ da saklarım. "Siz müzikal bir aileydiniz" derdi. Evet, yani gerçekten Alkin Ailesi'ni tanımlayan şey bu; biz müzikal aileydik. Ben Duman Grubu'nun kurulma aşamalarındaki ilk bas gitaristiyim.

Emre Alkin kimdir peki?

Emre Alkin, bir iyileştiricidir. İnsanların sorunlarını çözmek için çabalayan, hiçbir karşılık beklemeden fakat Türkiye Cumhuriyeti'nin bir Benjamin Franklin'i olmaya çalışan bir adam. Politika yapmak istemiyorum ama politika üretmek istiyorum. Ben Türkiye'nin Benjamin Franklin'i olmak

Emre Alkin ve Doret Habib

Derslerinizde öğrencilerinize, hep yaptığınız yanlışlardan örnek verip yaptığınız yanlışı nasıl düzelttiğinizi anlatıyorsunuz. Yaptığınız en büyük yanlış neydi?

Tez canlılığım en büyük yanlışlarımdan bir tanesiydi. Mevlana'nın güzel bir lafı var: "Gençken akıllıydım ve dünyayı değiştireceğimi düşünürdüm. Şimdi yaşlandım daha da akıllandım kendimi değiştiriyorum." En iyi ders verdiğim zamanlar, 40 yaşından sonra oldu. 12-24 yaş arası, annesiyle beraber Londra'da hastanelere giden, annesinin tedavisiyle uğraşan bir çocuk olarak hayatım sürekli İstanbul ve Londra arası geçti. Ben 24 yaşındayken annemi kaybettim. Çok gençti, 52 yaşındaydı ve ondan alacağım çok şey vardı. O da büyük bir yıkım oldu. Dolayısıyla 16 yılı bol bol hata yaparak geçirdim. O kadar çok hata yaptım ki, anlatamam.

Aldığınız en büyük risk nedir?

Kariyer için aldığım en büyük risk, ısrarla ve inatla futbol federasyonunda görev yapmayı kabul etmemdi. Futbol işine kafayı takmıştım. "Futbol kendine münhasır bir daldır. Ekonomist anlamaz." Ben bu iddiayı çürütmek istiyordum. Fakat gördüm ki, benim kalitelerimin çok yüksek olması bu algıyı değiştirmeye yetmeyecek. "Değişmem lazım" dedim. Çok inatçı, çok köşeliydim. Köşeli olmak futbola, beraber çalıştığım yönetim kuruluna da, Başkana da çok ters şekilde yansdı. Çünkü onlar bana göre fazla gevşekti. Özellikle şike süreci, çok ciddi bir

HAYATINIZIN DÖNÜM NOKTASI NEYDİ?

Kesinlikle annemin vefatından bugüne kadar gelen süreç. Yani annem öldü, ben doğdum. İkinci doğum ise babamın vefatıdır. Babası ölünce erkek, büyüyor ve olgunlaşıyor.

pek dikkate almadı. Ses tellerimde kist çıktı, onu aldırıp ve psikoloğa bunu sorduğumda, "İçinde tutmaktan dolayı oluyor bunlar, söylesene" dedi. Sonra uzlaşarak yolları ayırdık Yıldırım Bey'le. Bugün Federasyon'a

süreçti. Görev aldığım için bana sırt dönen arkadaşlarım oldu. Fenerlisi Galatasaraylısı, Beşiktaşlısı, çok ciddi acılar çektim. Hatta saçımın bir kısmı da döküldü. Ciddi tansiyon sorunlarım çıktı. Hatta bunu birkaç kere Yıldırım Bey'e söylediğimde,

geri döner miyim? Evet, geri dönerim ama bir şartla; çok yetkilendirilmiş bir Genel Sekreter ya da direkt Başkan olarak geri dönmek isterim. Futbolu düzeltereğime de eminim.

Cumhurbaşkanı olsanız ne yapardınız Türkiye'de?

Cumhurbaşkanı'nın ya da Başbakan'ın etrafındaki biri olsaydım ilk önce adaletin ne olduğunu ciddi olarak anlattırardım. Çünkü adalet, iyi insanların kötüye kötülük ettiği bir şey değil. Hukuk neyi emrediyorsa onu yapacağız. Durumlar kötüdür, biz ekstradan kötülük yapalım dersenez hukuku çiğneyerek bu böyle olmaz. Eğer siyasetçi olsaydım. Hukuk ile adaleti birbirine yaklaştırdım.

SİZCE BAŞARI NEDİR? BAŞARININ SIRRI NEDİR? BAŞARI KRİTERİNİZİ NASIL AÇIKLARSINIZ?

Hedeflediğim yoldan dışarıya çıkmamak. Yolumu şaşırılmam benim için büyük başarı. Çektiğim acıyı, katlandığım külfeti, başıma gelenleri, canımın yanmasını kitaplara sığdırmam pek mümkün değil. Ama ben o yolumdan vazgeçmiyorum. Bunun için çok şeyler kaybettim ve çok şey de kazandım. Şu anda yürümeye devam ediyorum.

En çok etkilendiğiniz yazar hangisi ve neden etkilendiniz?

Frederick Forsyth'ın okuduğum ilk romanı, 'Çakal'dı. Ondan sonraki bütün kitaplarını okudum. Neden okudum? Çünkü Frederick Forsyth'ın yazı tarzı benim hayatıma da benziyor. Hiçbir şeyin suyunu çıkarmadan yazıyor. İçeride bir aşk hikâyesi var ise, onun suyu çıkmıyor. O kadar güzel hikâye anlatıyor ki, siz hikâyeye takılıyorsunuz. Hikâyenin ayrıntısına takılmıyorsunuz. Ben de biraz hayatı, Frederick Forsyth'ın romanı gibi yaşamaya çalışıyorum. Ayrıntıya çok takılmadan hikâyenin güzelliğiyle. Türk romancı olarak da İskender Pala, benim çok geç keşfettiğim, ancak müthiş bir kalem. Frederick Forsyth, hem İskender Pala ve Hıfzı Topuz. Oldukça eğlenceli bir kalemi var Hıfzı Bey'in.

Söyleşiyi özellikle Göktürk'te Read&Rest'te yapmak istediniz. Eğitimlerinizi de burada vereceksiniz. Burada yapmanızın özel bir nedeni var mı? Burası size ilham veren bir yer mi?

Burası çok özel çünkü bana Defne'yi getirdi. Defne sadece çok güzel ve çok becerikli bir kadın değil. O da iyileştirici özelliği olan ve çok iyi bir arkadaş. Bu kafede onun spor yapıp giyinip, "ne haber" diye gelmesini bekledim. O yüzden burasının benim için çok büyük önemi var. Sahipleri, annem ile babamın kayından sonra beni abi abla enerjisi ile sarıp sarmalayan bir çift olduğu için burasını kendime ev gibi gördüm...

Kitaplarınızı Yalın Bey ile birlikte yazmışsınız ve yine burada birlikte bir atölye çalışması yapacak mısınız? Yalın yaşça benden

PEKİ, AKIŞA GÜVENMENİN ÖNEMİ...

Akişaya bırakmaktan başka çaremiz yok. Bunun sonu da, 'çok şükür'le biter. Babam neyi öğretmedi dersiniz, bana bunu öğretmedi. Akişaya bırakmayı kendim öğrendim. Ne olacaksa, olacak zaten.

küçük, zekâsı benden iki kat ileride. Müthiş kabiliyetli ve sadece benim gibi bilimde disiplinler arası değil sanatta disiplinler arası kabiliyeti olan ve Türkiye'nin daha fazla keşfetmesi gereken bir değer. İkimiz birbirimizi tamamıyoruz. Birbirimizin imdadına yetişiyoruz. Oradan müthiş bir şey çıkıyor. Bize her zaman "dipnot ile çalış" derlerdi. "Birisinden alıntı yaptığın zaman onun ismini mutlaka söyle." Bu ahlak gereği zaten gereken bir şey diye. Ben daha da ileriye götürdüm bunu. Emeği yapanın ismini direkt kapağa koydum. Atölyeye dönersek: Bu coğrafyada yaşayan Türk kadınlarının kabiliyetlerinin, akla hayale sığmayacak sınırlarda olduğunu gördüm. Bu coğrafyada eğitilmiş kadına ihtiyacımız var. Çünkü kabiliyetleri çok yüksek.

Neden sizce?

Bu toprakların mistik bir tarafı var. O mistisizmin çevresinde bence kadının yeri çok büyük ve muhafazakâr düşünce tutuculuğa kaybedince

kadının önemi saf dışı edildi. Hâlbuki kadının bir bakışı, yanlış yaptığınızı hatırlatıyor. Kadınlar toplumun vicdandır da aynı zamanda.

Yeni kitap projeniz var mı?

14 Şubat'ta Doğan Kitap'tan çıkacak sevgi, aşk, ihanet ve aldatma üzerine bir kitabım var. Kadının gözünden aşkı, erkeğin gözünden aşkı yazdım. Kadın ile köpeği arasındaki aşkı da yazdım. Kadının gözünden aşkı yazdım.

Tasavvuf, edebiyat ile oldukça ilgilisiniz, Kabala ile de ilgilendiniz mi? Birbirine benzerlikleri ortak noktaları ve farkları ne sizce? Okuyucularımıza, hayata dair bir mesaj vermek isterseniz ne verirdiniz?

Tasavvuf ve Kabala'nın anaokulundayım. Bu kitapları okumak için de ilk önce belli bir sınıftan geçmeniz lazım. Benim tasavvufta ilk öğrendiğim şeydu: hayat alışveriş, aşk ise veriş - alış. "Aşk tek taraflı da yaşanıyor" diyorlar ya, tek taraflı aşk olmaz. Aşk karşılıklı yaşanan bir şeydir. Yaradan'a duyulan aşk var mesela. Yaradan zaten seni sevmese, bu güzellikleri niye yaratsın.

PARA BAŞARI ÖLÇÜSÜ MÜDÜR? PARA OLMADAN DA BAŞARI OLUR MU?

İki tane ayrı görüş var: para mutlaka lazım diyenler veya paraya sattı kendini, falan diyenler. Para, öyle çok milletin abarttığı bir şey değil. Parayı bir değiş tokuş aracı olarak görüp, o kadar önemseyin. Ama hiç önemsiz diyemem. Bu, felsefe olmuş artık. Paranın felsefesi var. Bunu azımsamak, bunu aşağılamak olmaz. Para kazanmak, değer yaratmanın karşılığı olmalı. Yoksa günlük rutin içerisinde güzel bir lafım var benim, *Alışılmış mutsuzluklar için keşfedilmemiş mutlulukları göz ardı eden yaşam biçiminin kazandırdığı paraya ben inanmıyorum.*

Türkiye'deki şirketlerin yüzde 90'ı aile şirketlerinden yani KOBİ'lerden oluşuyor. Aile şirketleri üçüncü jenerasyona devrederken dağılıyor. Bu şirketler, devamlılıkları için sizden danışmanlık alıyorlar mı?

Aile şirketlerinin markalaşması için adalet ve şeffaflığı sağlamak gerek. Bu şirketler 10 milyon dolar kazanıyorken nasıl davranıyorlarsa, 100 milyon dolar kazanırken de aynı şekilde davranmaya çalışıyorlar. Artık şeffaflaşması ve merkezden yönetilmemesi lazım. Tamirhaneden yetişmiş biri sürekli işçiye karışıyor. Geçti artık o devirler. Senin orada dolaşman, yürümen onları motive etmeli. Onları korku içerisinde bırakacaksın zaten olmaz. Çoğunlukla şirketler bundan batıyor.

Musevilerin ticarete, ekonomide daha başarılı olduğu söyleniyor. Siz de böyle mi düşünüyorsunuz?

Museviler bu zamana gelene kadar

hangi öğretilerden geçti, hangi sanatçıları, bilim adamlarını, müzisyenleri çıkardı onlara bakalım; teknoloji alanlarında yaptıklarına bakalım. Sonra ticaretlerine bakalım. Efendim, okudukları kitaplara kattıkları güzelliklere, topluma verdikleri değerlere bakıyorum. Bunlar ticaretten çok daha önde geliyor. Yani Dünyanın en zengin insanları onlardır, diye bir iddianın henüz doğru olduğunu düşünmüyorum. Çünkü bu para kazanma işi nedir biliyor musunuz? Para kazanmayı önemsemediğiniz anda çok para kazanıyorsunuz. O zaman aşmış oluyorsunuz. Picasso'nun hikâyesi gibi: Bir öğretmen geliyor, "Kaç para bu tablo?" diyor. "Senin kaç paran var" diyor Picasso. Öğretmen de, "Bütün ömrümce çalıştım bütün paramı sana getirdim" diyor ve ressam hiç düşünmeden tabloyu veriyor. Arkadaşı Picasso'ya "Delirdin mi sen? En güzel tablondur" diyor. O da, "Tamam ama bana kimse bir tablomu için servetini teklif etmemiştir" diyor. Musevi cemaatinin de, Musevi kardeşlerimin de zenginliğini, bilime sanata müziğe teknolojiye düşünceye yaptıkları katkılarla özleştiriyorum. Ne demiş Schopenhauer? "Sanatçı evrenin gerçek efendisi, tüccar kim oluyor ki?"...

Gelecekte gençleri bekleyen meslekler nelerdir? Nelere kanalize olsunlar?

Mesleki kabiliyetlerini arttırmaktan çok, sosyal kabiliyetlerini arttırmalarını öneririm. Gençlerin ilk yapacağı şey adalet, hak, hukuk duygularını anlayabilmeleri için sosyal insan olmaları.

20 sene sonra Türkiye'yi nerede görüyorsunuz?

Bence Türkiye'nin 20 yıl sonraki haline bugünden bakınca çok umutlu şeyler söylemek imkân dâhilinde değil. Bugünden itibaren dünya çapında sanatçı, dünya çapında sporcu, dünya çapında bilim adamı çıkarmak için bir şeyler yaparsak Türkiye'nin 30 yıl sonraki halinden güzel bir şey söyleyebilirim. Ama başlama zamanı dündü, tabi. 15 Temmuz darbe girişimi oldu. Dünyada ses getiren bir sanatçımız, sporcumuz, bilim adamımız olmadığı için onlar, "Türkiye'de demokrasiye karşı kalkışma oldu. Türk milleti de çıktı, tankların karşısında durdu" diyemedi. Dinletemedik kendimizi. Sayın Cumhurbaşkanı'nın bunu tek başına anlatması yetmez. Benim tek başıma anlatmam fayda etmez. Dünya çapında softpower olmamız lazım. Softpower'lar listesinde yokuz bile. Bir tane Nobel ödülü kimyacımız var Sancar Hoca. Daha bir gün sonra, Sayın Cumhurbaşkanı, "Nobel ödülü de her önüne gelene veriliyor" diye açıklama yaptı. Sosyal bilimler, barış ve edebiyat tarafında belki haklı, ama Sancar Hoca'ya Nobel ödülünün verilisinden birkaç gün sonra, ya da ertesi günü söylenmesi bizleri üzdü.

Siyasi görüşünüz?

Liberal görüşlü adamım ve benim görüşümü yansıtan bir siyasi partinin olmadığını üzümlük ifade etmek istiyorum. Bence, seçim barajının inmesi, insanların görüşünü yansıtan partilerin ortaya çıkmasını sağlayacak. Seçim barajı inerse meclise farklı seslerin de girmesi sağlanır diye düşünüyorum. ■

Kahve keyfimize katılır mısınız?

BOSCH

Yaşam için teknoloji

Coffeexx Türk kahvesi makinesi

Bosch Coffeexx ile 6 fincan kahveyi
misafirlerinizi bekletmeden, aynı anda
ikram edebilirsiniz.

www.bosch-home.com.tr

“3.60 seviyesine dikkat”

Bir gün içinde yapılabilecek ne kadar yanlış varsa, Merkez Bankası fazlasıyla yaptı diyebiliriz. Her şeyden önce, Merkez Bankası gibi düzenleyici otoritelerin başında bulunan kişilerin popülarite kaygısı yaşamadan hareket etmeleri gerekir. Zaten ne yaparlarsa yapsınlar eleştirilecek olan bu kişilerin attıkları her adımın doğru olması gerekir. Bu makamlarda bulunanların, sürekli olarak “Acaba ne derler?” diye düşünmeleri, yönettikleri ortamları felakete sürükler. Fed’in * Aralık’ta faiz artacağı biliniyorken, TCMB elindeki son fırsatı teperek, hiç bir anlamı olmayan küçücük bir faiz artışıyla Dolar/TL iyice kontrolden çıktı. Ameliyat etmek yerine pansuman yapmaya kalkınca yarayı daha fazla kanattı da diyebilirim. Bazen macera filmlerinde saatli bomba üzerindeki kablolardan yanlış olanını kesip sayacı hızlandıran acemiler gibi. Yok, vazgeçtim. Tam öyle değil, Merkez Bankası kabloyu da kesmedi. Sadece sayacın üzerini örttü. Saat çalışmaya devam ediyor. Hal böyleyken Dolar/TL’de 3.45’in üzerindeki seviyeler kuvvetli ihtimal haline geldi. “Daha da yükselir mi?” diye soruyorlar her gün. Yükselbilir. Bundan sonra hiç seyretmediğimiz sulardayız. Bazı analizcilerin “3.60 seviyesine dikkat” demeleri beni güldürüyor. Teknik analiz bu tip durumlarda yardımcı olmaz. Bilgisayar ekranından çizgiler çekip, geleceği görmeye çalışmak bir dereceye kadar yardımcı olabilir. Türkiye Cumhuriyeti’nin Kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün aramızdan ayrıldığı kasım ayında ABD

seçimleri gerçekleşti. Ve bir kere daha Atatürk’ün kıymetini anladık.

Bugün milli savunmadan eğitime, kültürden sanata, ekonomiden diplomasiye kadar her alanda sofistike bilgi ve tecrübeye sahip bir lider bulmak mümkün değil.

Yüzyılda değil, belki de bin yılda bir kere dünyaya nasip olacak bir lider, yok olmak üzere olan Türk Milleti’ne nasip oldu ve eşine az rastlanan büyük bir zafer ve başarıya imza atarak tarihe altın harflerle yazıldı.

Bugün milli savunmadan eğitime, kültürden sanata, ekonomiden diplomasiye kadar her alanda sofistike bilgi ve tecrübeye sahip bir lider bulmak mümkün değil. Bilgisini cesaretle ya da cesaretini de bilgiyle buluşturabilen fark yaratan liderleri arıyoruz açıkçası.

İşte bu yoksunluk içinde dün ABD kendisine 4 yıl boyunca liderlik edecek Başkanı seçti.

Seçim gecesi katıldığım tüm televizyon programlarında “Hillary Clinton açık farkla kazanır,” diyenleri elden geldiğince uyarmaya çalıştım. Mahcup olmamaları için.

Amerikan seçim sisteminde birçok tuhafılık yaşandığını, Amerikan halkının Obama’dan ve Demokratlardan sıkıldığını, “Clinton’a vereceğim oyu,” deyip Trump’a oy veren önemli bir kesim olacağını söyledim.

Bundan başka kim Başkan seçilirse seçilsin, Türkiye için zorlu bir süreç başlayacağını da ifade ettim. Clinton seçilseydi, Dolar/TL yine yukarı çıkacak, hatta siyasal anlamda sürtüşmeler artacaktı. Türkiye için en uygun olan sonuç çıktı diyebiliriz. Tüm laubali görüntüsünün arkasında Trump bir müzakere ustasıdır. Dolayısıyla enine boyuna tarttıktan sonra kararını verecektir.

Orta Doğu Politikasını seçimden hemen sonra yayınladığı bir video ile açıkladı.

“İsrail, ABD’nin dostudur.

ABD de İsrail’in dostudur.

Dolayısıyla, kim İsrail’in dostuysa benim de dostumdur...” Türkiye’nin de bu şartlar altında ne yapacağını kestirmek kolay değil.

* Federal Rezerv Sistemi (Federal Reserve ya da Fed olarak da bilinir) ABD’nin 1913’de kurulan merkez bankasıdır. Banka, Amerikan Doları basımı ve dağıtımını yetkisini de elinde bulundurur. ■

**Yeni yılın coşkusunu
Titanic Hotels'te
birlikte yaşayalım...**

2017
yulbasi partisi

TITANIC BUSINESS KARTAL

*Gala Yemeği, Çocuklara Özel Eğlenceler,
Aydan Kaya, Roman Orkestrası,
DJ Performansı ve Oryantal Şovlar...*

TITANIC PORT BAKIRKÖY

*Gala Yemeği, Çocuklara Özel Eğlenceler,
Elif Kuzu ve Orkestrası, Fasil,
Oryantal Şovlar ve DJ Performansı...*

TITANIC HOTELS
ANTALYA | ISTANBUL | BODRUM | BERLIN

titanic.com.tr

TITANIC
HOTELS

 /TitanicHotelsIstanbul

 /Titanic_Hotels

 /titanichotels_istanbul

Fidel Alejandro Castro Ruz

Tarihte öyle insanlar vardır ki, halkı ve vatanı uğruna hayatını ortaya koyar. Bu şanlı duruşun madalyasını da, tarih takar o insanlara. Batista diktası altındaki bu coğrafyada "mümkün" dedirten, umut veren o kahraman insan, Fidel Castro! Ve onun Küba'sı! Öyle bir coğrafya ki, büyülenmemek ne mümkün! Şeker kamışı, tütününü ve cennet köşesi sahilleri ile İspanya'nın kaybetmek istemediği, Birleşik Devletler'in ise asla elde etme arzusunun vazgeçmediği ve tam ortasından da bir devrimin geçtiği o büyümlü ülke...

Fidel Castro, "Devrim, geçmişle gelecek arasında süren bir ölüm kalım mücadelesidir" diyerek, dünyaya koca bir miras bıraktı. Son nefesine dek inandığı ve savunduğu bu geleceğe can vermek için, bıkp usanmaksızın çalıştı. Küba Devrimi'nin başlangıcı olan 26 Temmuz Hareketi, onun çetin ve dirençli ruhunun bir göstergesi, Küba tarihinin yeni yazgısıydı. Hareketin ilk halkası olan Moncada Kışlası Baskını'nı gerçekleştirmeden önce 170 genç asiye şöyle sesleniyordu: "Arkadaşlar, birkaç saat içinde ya yenmiş ya da ölmüş olacağız. Ama ne olursa olsun, mücadelemiz sonunda başarıya ulaşacaktır." Amaç, kıladaki silahları ele geçirip, diktatör Batista rejimine karşı halka dağıtmak ve savaşı başlatmaktı. Baskın başarıya ulaşamadı ancak bu baskın, devrimin ilk kıvılcımı oldu. Devrimci güçler mücadelelerine tüm kararlılıklarıyla devam ederek, ABD'nin desteğiyle darbe yaparak başa gelmiş olan Batista kuv-

"26 Temmuz Hareketi alt tabakaların, alt tabakalar için ve alt tabakalarla oluşturulan devrimci örgütüdür. 26 Temmuz Hareketi hiç kimsenin politik fitne veremeyeceği Küba işçi sınıfının kurtuluş umududur; ataları tarafından özgürleştirilen topraklar üzerinde paryalar halinde yaşayan köylünün toprak umududur; göçmenlerin, üzerlerinde çalışmadıkları ve yaşayamadıkları topraklarına geri dönüş umududur; açlara ekmek ve umutulmuşlara adalet umududur... 26 Temmuz Hareketi yakın saflara sıcak bir davetiyedir; kolları Küba'nın tüm devrimcilerine, ufak tefek partizan farklarını ve daha evvel yapılan hiçbir ayrımı gözetmeksizin açıktır. 26 Temmuz Hareketi ülkemizin canlı ve sağlıklı geleceğidir, halka sözü verilmiş onurdur, vaat yerine getirilecektir."

Fidel Castro Ruz, 19 Mart 1956

vetlerini, yerle bir ettiler. Nihayet 1 Ocak 1959 sabahında devrimci bir hükümet kuruldu. Bu zafer, şüphesiz Fidel Castro ve yoldaşlarının, Küba halkının zaferi oldu. Ne zaman ki umutsuzluğa ya da şüpheye düşüyor ülkenin sosyalistleri ve onu çok seven halkı, bir kez daha hatırlıyorlar onun tarihe geçen ünlü savunmasını, inancını ve kararlılığını: "Sayın yargıç, siz beni mahkûm edin! Tarih beni haklı çıkaracaktır!" (La Historia Me Absolvera)

Fidel Castro, Granma yatıyla Batista diktatörlüğüne karşı mücadeleyi başlattığı sırada 82 kişiydi, o gün 12 kişi kaldılar. Ancak Fidel, tam da o anda "Tamam, devrimi yapacağız" dedi. Onun bir tek Küba'ya değil tüm dünyaya öğrettiği en yegâne şey "pes etmek yok, devam edin" oldu.

Bakalım ondan sonra Küba'daki devrim amacına ulaşip sürüp gidecek mi ve dünyadaki devrimciler bu mirasa sahip çıkabilecek mi, yoksa emperyalizmine yenik mi düşecek bu miras?

20. yüzyılın, yani bir dönemin kapanışı oldu onun gidişi. Hoşça kal son devrimci! Bu dünyadan geçişin tüm insanlığa umut oldu! ■

"Aynı yalınlıkla ölmek isterim Kırdı bir çiçek gibi, sakın, gösterişsiz. Mum yerine yıldızlar parlamış üstümde Yeryüzü uzansın altımda sessiz. Ben aydınlık ve özgürlük delisiyim Varsın hainleri gizlesinler soğuk bir taş altında Dürüstçe yaşadım ben, karşılığında Yüzüm doğan güneşe dönük öleceğim."

Jose MARTI

Güzelliğinizi Ortaya Çıkarın

Medikal El ve Ayak Bakımı

Batık Tırnak Tedavisi
Tırnak Mantarı Tedavisi
Diyabetik Ayak Bakımı
Nasır Tedavisi
Çatlak Topuk Tedavisi
Tırnak Yeme Tedavisi

Leke Tedavisi Dolgu Botox Akne ve Sear Tedavisi

İpek Kırpık

Lazer Epilasyon

Diyot Ütipleme
İğneli Epilasyon

Cilt Bakımı Somon Dna Dermapen Leke Tedavisi

Pilates Reformer Cadillac Zumba, Yoga

Eğitmen Eşliğinde Birebir Ders

2017

**YIL BAŞI FIRSATLARINI
KAÇIRMAYIN!!!**

COSMO OCEAN'S
Güzellik Okyanusu

Abide-i Hürriyet Cad. No:137 Baybaba Ap. D:2 Şişli

DETAYLI BİLGİ İÇİN

0533 475 15 32 | 0212 230 67 71

www.cosmooceans.com

DÜNYA HOLOKOST'TA
NASIL
SESSİZ
KALDI?

AYNEN

HALEP'TE
OLDUĞU GİBİ...

Haaretz Gazetesi yazarlarından Nitzan Horowitz'in yorumundan yola çıkarak Halep'teki insanlık dramına dikkatleri çekmek istiyoruz.

Çünkü... Tüm savaşlarda, tüm felaketlerde olduğunca dünya yine hep sessiz... Halkının örgütlenerek oluşturduğu Suriye Sivil Savunma Ekipleri, 28 Eylül 2016 günü beyaz kasklarıyla bir yıkıntının altında sıkışıp kalmış minik Suriyeli kızı molozların arasından çekip çıkarıyor. Uçakların yeni bir hava saldırısıyla bombaladığı Al-Shaar Mahallesi'nde, Halep'te. Bu salt bir an!

Yıllardır, asırlardır milyonlarcası yaşanmış... Yaşanmakta, olan. Haaretz Gazetesi yorumcularından Nitzan Horowitz, bu manzaranın karşısında kimin ne algıladığı konusunda kısa bir özetle çıkıyor, okurunun karşısına:

İsrail, Halep'teki savaşı, eğimi İran-Hizbullah eksenini lehinde, bir denge hareketi olarak yorumluyor. Batı ise, eski Oryantalist Rusya algısını terk etmek zorunda...

Suriye'de olan ise, "kurtların sessizliği". Gazeteci Horowitz'in büyükannesi de Holokost konusunda her an gözyaşlarına boğulmağa hazır:

Çok dindar bir aileden gelen büyükannesinin bütün ailesi Nazi ölüm mangaları tarafından kurşunlanmış, yakılmış, zehirlenmiş, açlığa terk edilmiş... Ailesinden yaşamını kurtarmayı başaran çok azı, titrek göçmenler, İsviçre gibi 'tarafsız' ülkelerden "düşmanca" bir kabul ile karşı karşıya kalmıştı. Amerikan vizesine sahip olmak ise, en ücra olasılık iken...

O Büyükanne, Vaat Edilmiş Topraklar'a ulaştığında, İngiliz Yüksek Komisere

kadar ulaşmış, Polonya'da - geride bıraktığı annesine bir giriş izni elde edebilmek için yalvarıp yakarmıştı. Boşunaydı, elbette. Üst düzey bir İngiliz yetkili yakarlarına cevaben, "Filistin'de bir kediyeye bile yer yok..." demişti.

Ve annesi öldürülmüştü. O acımasız yanıt ise, Büyükanne'nin içindeki yangına dönüşmüştü, öldüğü güne değin.

İSRAİL SEFARAD HAHAMBAŞISI RAV YİTSHAK YOSEF İLE FİLİSTİN YÖNETİMİ ŞEYH Ü İSLAM'I MAHMUT EL HABAŞ KUDÜS'TE BİR ARAYA GELDİ

Geçtiğimiz ay, İsrail Sefarad Hahambaşısı Rav Yitshak Yosef de, aynen gazeteci Horowitz'in sözlerini tekrarladı ve Suriye iç savaşındaki ölümleri soykırım, Holokost olarak niteledi, Filistin Yönetimi Şeyh ü İslam'ı Mahmut el Habaş ile Kudüs'te yaptığı toplantı ertesinde.

İsrail Devlet Başkanı Reuven Rivlin'in de katılımcıları arasında bulunduğu toplantıda, Suriye dramı, dinî çatışmalar açısından değerlendirilerek tartışıldı.

Rav Yosef, 'soykırım' kavramını Halep için de dile getirdikten sonra Filistinlilerin olduğu kadar İsraillilerin de bu insanlık trajedisine sessiz kalmamaları gerektiğini vurguladığı sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yahudiler bir soykırıma sessiz kalamaz. Suriye halkı bizim dostumuz olmadı, ancak uluslararası toplum onların küçük çapta bir Holokost'un kurbanı olmasına izin veremez."

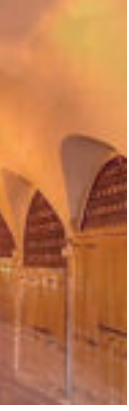
70 yıl kadar öncelerinde bölgede dinsel bir kavga olmadığını, Yahudilerle Müslümanların bir arada barış içinde yaşadığını belirten Rav Yosef sözlerini şöyle noktalandı: "Babam, merhum Ovadia Yosef Mısır'da Hahambaşı iken, Kral Faruk ve tüm inançların liderleriyle bayramlarda toplanır Semavi dinlerin kitaplarını tartışırdı."

www.salom.com.tr, 14 Ekim 2016

Nasıl da sessiz kalmıştı dünya?
Neden yıkıma “dur” denememişti?
Veya neden “Ölüm Kampları”, neden o trenler - o raylar hiç değilse bombalanamamıştı?
Bu yapılabilir bir şerdi: Çünkü özellikle savaşın sonlarına doğru Avrupa’nın askeri dengeleri değişmişti. Örneğin, Macaristan Yahudilerinin bir kısmı Eichmann’ın pençelerinden kurtarılabilirdi. Yüz binlerce insan? Nasıl da açılmadı hiçbir kapı? Nasıl?
Şimdi Halep’e bakın - göreceksiniz.
Karşılaştırma izni yok mu?
Ben karşılaştırıyorum işte!
Guernica, mesela - İspanya İç Savaşı’ndaki faşist şiddetti. Veya beş seneden bu yana, Vladimir Putin’in desteğinde, mukim bölgelere, yanan yağ dolu bidonları yağdırarak kitlesel katliamlar yapan, mahalleleri top yekûn bombardımana maruz bırakan, yaşlıları, çiftçileri, tüccarları, çocukları yok eden Beşer Esat. Yarım milyon insan öldürüldü. Dört milyonu aşkın insan ülkeden kaçtı. Bu rakamın iki katı kadar insan kendi ülkesinde mülteci oldu. Şimdi, şu anda yüzlercesi, binlercesi Halep’te kuşatma altında. İmha edilmek üzere...
Bizler ne yapıyoruz?
Facebook sayfalarımızda, “paylaşıyoruz”. Veya belki ‘Emoji’ nin hüznülüsüne basıyoruz...
Paylaşmak, çok iyi... Mesajı dünyaya vermek ise, şüphesiz bir gereklilik...
Savaş suçu mu? - Tabii ki.
İnsanlığa karşı işlenen bir cinayet mi? - Şüphesiz!
Ve dünya suskun...
Suriye’de ABD yönetiminde uluslararası bir koalisyon var: IŞİD ve çevrelediği tüm katil gruplara karşı bütün enerjisiyle çalışan. Görünüşe göre de çokça verimli. Kesinlikle kayda değer bir amaç. Lakin IŞİD, katliamın çok küçük bir bölümünden sorumlu - katliamın, yıkımın ve tüm mülteci

dalgalarının en büyük sorumluları ise, Şam Yönetimi ile onların Moskova’daki patronları. Nobel Barış Ödülü sahibi, ABD Başkanı Barak Obama bölgeye barış getirmedi. Suriye ise kaybedilmiş büyük bir fırsat, başkanlığına önemli bir leke oldu. Gerçek şu ki, Obama Cumhuriyetçilerden çok kötü bir miras devraldı: Afganistan’ın kanayan bataklığı ile Irak’taki hile dolu savaş. Son isteyeceği, Orta Doğu’da yeni bir dolaşıklıkta. Onu suçlamak zorsa da, bu onun göreviydi! Başlangıç noktasında, Esat ve Putin tarafından işlenen dehşete sıkı bir yanıt verseydi, belki de bir savaşın karabasanı bugünlerimizdeki boyutlarına ulaşmazdı. Mümkün olabilirdi - şayet teklifler yapılırsa ve gerçek zamanlı olarak tartışılabilseydi: Aynı şekilde, Irak Kürdistan’ında Saddam Hüseyin’e karşı yapıldığı gibi, iç savaş yörelerinde uçuşa yasak bölgeler ilan edilebilseydi. Fakat yapılamadı ve Putin ipi gerdi de gerdi, ta ki tamamen kopana dek. Milyonlarca insan akla hayale sığmayacak bedeller ödüyor. Hayatı kendimiz için de fazlaca kolaylaştırmadan, itiraf etmeliyiz ki, biz de sustuk. Bütün diğeri gibi, karışmak istemiyoruz. Bölgeye bu denli yakınken, imkânımız varken, hep Washington veya Paris’e bakıyoruz. Akli başında hiç kimse o cehenneme dalmak istemiyor. Hangimiz, düşman bir ülkenin sivil halkını katil rejiminden kurtarmak için kendi hayatımızı veya aile bireylerimizin hayatını veya ülke güvenliğini tehlikeye atar? Suriyeli mültecileri ülkemize almakta istekli olabilir miyiz? Yanıt aşikâr. İsrail için başlıca diplomatik ve güvenlik anlamını taşıyan bir yandan Rusya ile koordinasyonu sürdürürken, Suriye’de müdahalesizliğine seyirci kalmak. Buradaki fikir birliği hayli anlaşılır. Dahası da var: İsrail’in katkısı durumu daha beter edebilecektir.

Anlaşılabacağı üzere, işin başından bu yana, diğer ülkeler de benzer duygular içinde.

Neden riske atılıns ki Amerikalı veya İngiliz askerler? Neden harcarsın ki son derece pahalı askeri teçhizat?

Ayak takımını kurtarmak için mi?

1944'te bu öncelikli bir öneme sahip değildi; hatta düşük bir ihtimal dahi değildi... Ve bu 2016'da da değil.

Heyhat bir müdahale olmalı. Kesinlikle Esat ile müttefiklerinin ateşkesin acımasızca ihlalden sonra... Bu sadece öncelikli ahlaki bir yükümlülük değil, aynı zamanda stratejik bir gereksinim. Obama, Putin'in doğasını çok iyi tanıyor ve Dışişleri Bakanı John Kerry ise Suriye'de ola-gelmeyi sürdüren bütün dehşetin ayrıntılarını biliyor. Şimdilerde ise tehditler savuruyor ve şayet Halep'teki katliam devam ederse, ABD Rusya ile "konuşmalara" son verecek. Ne kadar korkutucu... Putin'in bastığı toprak sallantıda ve bombalamalar giderek artıyor. Geçtiğimiz haftaların sonunda Kerry Suriye Muhalefetinden özür bile diledi.

Putin ise sırtıyor.

Putin'in önüne, belirleyici net sınırlar konmalı. Yoksa Putin başka yerleri de vuracak. Bunu zaten Doğu Avrupa'da kanıtladı. ABD liderliğindeki koalisyonun askeri gücü ile ekonomik araçları, Putin ile onun himayesindeki Şam'ınkinden çok daha fazla.

Suriye'de hava savunma bölgeleri ilan edilmeli, aynı zamanda ihlâlî gerçekleştiren her kim olursa, askeri yaptırımlar da hayata geçirilmeli.

Halep'in yıkımı hala durdurulabilir. Rusya'yı ve onun yarattığı cümbüşü sınırlamayı sağlayacak kırmızı bir hat çizilebilmeli. Şayet döneminin sonuna ulaşmış Obama'nın yapabileceği bir şey varsa, budur.

Diyor Nitzan Horowitz*

*Haaretz Gazetesi Yazarı

TÜRKİYE, KÜRESEL BARIŞ ENDEKSİ'NDE 'EN ÇOK GERİLEYEN' BEŞ ÜLKE ARASINDA

'Küresel Barış Endeksi' raporu dünyanın 2016 yılında artan terör olayları ve siyasi istikrardaki belirsizlikler nedeniyle daha az barışçıl hale geldiğini de vurguluyor. Rapora göre şiddetin, 2015 yılı "fiyatı" 13,3 trilyon dolar iken barışı koruma ve barışın inşası çalışmalarına yatırılan miktar 15 milyar dolar. Kısaca savaşa yapılan yatırım, barışa yapılan yatırımın yaklaşık 900 katı. Uluslararası Düşünce Kuruluşu Ekonomi ve Barış Enstitüsü tarafından hazırlanan endekse göre Türkiye 2016'da, bir önceki yıldan 7 sıra gerileyerek 145. sıraya düştü.

Endeks 163 ülke arasında yapılıyor. Bunların arasında dünyada şiddetten en uzak, barışa en yakın ülke, İzlanda.

Avrupa kategorisinde de endeksin en altında yer alan Türkiye'nin raporda en barışçıl bölge olarak kabul edilen Avrupa'nın genel ortalamasını düşürdüğü de belirtildi.

Türkiye'nin yanı sıra endekste en çok düşüş yaşayan ülkeler; Yemen, Libya, Ukrayna ve Bahreyn oldu.

Suriye'ye gelince...

Açık ara 163. sırada iken onu Irak, Sudan, Afganistan, Somali ve Yemen takip ediyor.

Nuri Bilge Ceylan'ın sözcükleriyle "yalnız ve güzel ülkemiz", listede 145. sırada, özetle sondan 18'nci.

Tablonun gidişat olasılıklarına dem vuracak olursak...

Her gece TV'lerimizin başköşelerindeki açık oturumlar da atılıp tutuluyor...

Yitirilen binlerce, yüz binlerce can söz konusu da olsa, savaş bittiğinde bile ardında müthiş enkazlar bırakıyorlar, müthiş insanlık suçlarıyla birlikte.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'nde yayınladığı raporunda dünyada artık 65,5 milyon insanın zorla yerinden edilmiş olduğunu, bunun sadece bir 21. yüzyıl rekoru olmayıp, 60 milyon yersiz yurtsuz sayısının da tarihte ilk kez aşıldığını işaret ediyor.

Yüzde 86'sı düşük gelirli ülkelerden olan bu mültecilerin yarısı kadarı çocuk: Gidecek yeri olmayan 30 milyon çocuk... İnsanlar zulümden, çatışmadan, savaştan yeni umutlara doğru koşarken evini, yerini, yurdunu terk ediyor, yüz bin kadarı sığınma hakkı beklerken... En azından on bininin köle ve seks tacirlerinin eline düşmesi hayli muhtemelken...

Tüm mülteci olmaya dönüşen insanlar en çok eğitimden, güvenli bir yaşamdan ve çalışma olanaklarından yoksun iken...

KAYNAKÇA:

<http://acikradyo.com.tr/acik-radyo-bulteni/>; "Savaş ve Barış, Göç ve Sığınma, Gökyüzü ve Yeryüzü; Ömer Madra

<http://www.bbc.com/>

<https://s3.amazonaws.com/unhcrsharedmedia/2016/2016-06-20-global-trends/2016-06-14-Global-Trends-2015.pdf>

Nobel Barışı Ödülü tarihçesinde 'ilk'ler

Her yıl olduğu gibi, Norveç'teki Nobel Komitesi, 7 ila 14 Ekim tarihleri arasında Nobel Barış Ödülü adayını açıklıyor, insanlığa hizmet edenleri ödüllendirmek amacını taşıyan bu ödülün sahibini...

Nobel Komitesi üyeleri, Norveç Parlamentosu tarafından seçiliyor. Nobel Ödülü'ne layık bulunanlar ise, Nobel Komitesi'nin yanı sıra İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi, İsveç Akademisi, Karolinska Enstitüsü tarafından seçiliyor. Her ödül ayrı bir komite tarafından veriliyor. Norveç Parlamentosu tarafından İsveç Akademisi'nden seçilen beş kişilik bir kurul, barış alanındaki ödülü veriyor.

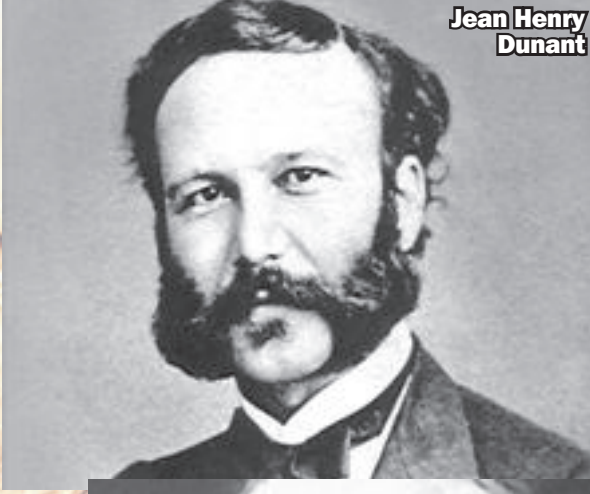
Nobel Ödülü, bir madalya, bir diploma ve yıllar içinde miktarı değişen bir para ödülünden oluşmakta. Alfred Nobel'in vasiyeti uyarınca Nobel'lerden biri, her yıl ulusların ve halkların kardeşliği, silah ve orduların azaltılması, barış kongreleri - görüşmeleri düzenlemek için en çok çaba harcayan kişi, kişiler veya kuruluşlara veriliyor. Geride bıraktığımız bir yüz yılı aşkın bir süredir Nobel Barış Ödülü çerçevesinde sayısız ilk yaşandı.

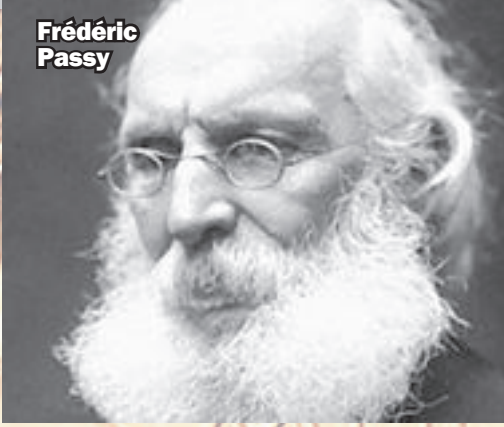
1901, İLK "ORTAK ÖDÜL"

Jean Henri Dunant ile Frédéric Passy

Jean Henry Dunant

Frédéric Passy

İlk "ortak ödül", 1901'de Jean Henri Dunant ile Frédéric Passy'e verildi. Üstelik bu, ilk kez verilen Nobel Barış Ödülü idi, aynı zamanda... Dunant (1828 - 1910) İsviçre doğumlu, yazar ve işadamı. "Un souvenir de Solferino" - Bir Solferino Hatırası adlı kitabında, kuzey İtalya'da yer alan Solferino Savaşı'nda tanık olduğu sefaleti, kıyımı ve yaralıların içler acısı durumunu anlatır. Dunant, Kızılhaç Teşkilatı'nın kurucusu idi, 1864 Cenevre Konvansiyonu'nun da kurulmasına önayak olmuştu. Bu çabaları nedeniyle Nobel Barış Ödülü'ne lâyık bulunmuştu. Dunant, Nobel'ini kazandığında hayatı-

nun son 18 yılını geçirmekte olduğu düşkünler evindeydi ve ölene dek oradan ayrılmadı.

Aynı ödülün ortağı olan Frédéric Passy (1822 - 1912) Fransız bir ekonomist. Uluslararası hakemlik kurumunun savunucularından olup barış mücadelesinin de etkin savunucularındandı.

Passy, Kırım Savaşı (1853 - 1856) esnasında barışın sağlanmasına önayak olduğu gibi, Fransa ve Hollanda arasındaki Fransız Guyanası - Surinam sınırına ilişkin anlaşmazlıkta hakemliğe başvurulmasını sağladı. Uluslararası Parlamentolar Birliği'nin kurulmasına da katkıda bulundu.

1904, İLK "KURUM ÖDÜLÜ"

Uluslararası Hukuk Enstitüsü

1873'te Belçika'daki Gent Belediye Binası'nda kurulan Institut de Droit International - Uluslararası Hukuk Enstitüsü, uluslararası hukuk alanlarında çalışan dünyanın önde gelen avukatlarının mensubu olduğu, uluslararası hukukun gelişmesini hedefleyen bir organizasyon. Sloganı Latince - "justia et pace" sözü, "adalet ve barış" anlamına gelirken, bu kuruluş, ülkelerin özellikle 'savaş-zamanı-yasaları' konularında otorite olmasıyla tanındı.

Ödül konuşmasında özellikle, Enstitü'nün tarafsızlığı ile derinliğine araştırma yöntemleri vurgulanırken, uluslararası yasalarda gerçeğe ulaşmak için daha fazla bilgiye olan gereksinime işaret edildi.

1905, İLK "KADIN"

Barones Bertha von Suttner

Barones Bertha Sophie Felicita von Suttner veya bir Kontes olarak doğan Kinsky von Wchinitz und Tettau (1843 - 1914) Avusturyalı bir yazar ve radikal pasifist...

Nobel Barış Ödülü'nü alan ilk kadın oldu.

Prag doğumlu olan Barones'in babası, Avusturya - Macaristan İmparatorluğu'nda Mareşal'dı.

Annesi Sophie von Körner ise asilzade ve zengin bir ailenin mensubu.

1876'da âşık olduğu yazar Arthur

Gundaccar F. Von Suttner ile

nişanlandığında ailesi bu evliliğe

karşı çıktığı halde, Barones sevdiği

adamla evlenerek Viyana'ya yerleşti.

İlk romanı "Lay Down Your Arms"

- "Silâhları Bırakın" yayınlanmasıyla

barış hareketlerinin öne çıkan isimlerinden olurken

"Generalissimo" olarak da anıldığı

Avusturya'da, 1891'de pasifist

bir organizasyon kurduğu

sıralarda da gazetecilik yaptı.

Suttner'in aynı zamanda Alfred Nobel ile

arkadaş olmaları ve aralarındaki mektuplaşma,

Barones'i Nobel Barış Ödülü'ne taşıyan önemli

olgulardan biri oldu.

1978 yılında, TIME Dergisi onu, "Barış Bertha" olarak

tanınan, Alfred Nobel'in uzun soluklu

sırdaşı, Avusturya Barış Cemiyeti'ni 1891'de

kuran kadın," olarak andı.

1906, İLK “GÖREV BAŞINDAKİ BAŞKAN”

ABD Başkanı Theodore Roosevelt

Roosevelt, Nobel'e layık bulunduğu ABD Başkanı idi. Nobel Barış Ödülü'nü 1904-1905 / Rus - Japon Savaşı'nın barış görüşmelerindeki rolü ile kazandı. O zaman diliminde, bir yandan devlet adamı olmak, diğer yandan da barış hareketlerinin bir mensubu olmak, hayli tartışmalı bir durum oluşturmaktaydı, özelde Theodore Roosevelt'in geçmişini oluşturan agresif ve emperyalist dış politikası söz konusu olduğunda...

Ne var ki, Nobel Ödülü Töreni seremonisinde yaptığı konuşması, benzersiz bir yaklaşımın ifadesini taşıyordu: "Amerika Birleşik Devletleri barış idealini güncel politikalara intibakını sağlamakta öncü rolü oynamakta. Barış ve tahkim anlaşmaları ABD ile dünyanın sayısız ülkesinin hükümetleriyle sonuca bağlanmıştır."

Roosevelt, 1906'daki ödül seremonisine katılmamıştı. Sadece Başkanlık görevi son bulduğunda, 1910 yılında, Nobel konuşmasını teslim etmişti.

1950, “İLK SİYAHİ” Ralph Johnson Bunche

Ralph Johnson Bunche (1903 - 1971), büyükannesi köle olarak doğan bir Afro-Amerikan siyaset bilimci ve diplomat.

Birleşmiş Milletler'de çeyrek yüzyıla yakın bir süre önemli görevler aldı. Baş Müzakereci'nin ölümü üzerine, 1949'da Filistin'de Arap-İsrail Ateşkes Görüşmeleri'ni başarıyla yürütmesinden dolayı Nobel Barış Ödülü'ne layık görüldü ve 1950 yılında bu ödülü alan ilk siyahî oldu. Her iki taraf da bir masa etrafına getirilemediğinden Bunche, Filistin ile İsrail arasındaki mekik diplomasisini yürüttü. 1950 yılındaki bir yayınında TIME Dergisi, onun hakkında şu yorumu yaptı:

"Bir Ege adasında - Rodos'ta, tüm çekicilikleriyle Amerikalılar, tarafları ikna yoluna girdiklerinde kimi zaman da Arap ve İsraili barış görüşmecilerinin güvensiz ve sorgulayıcı yaklaşımlarıyla kabaca davranmışlardı."

"81 gün süren pazarlıklardan sonra, Bunche'nin sayesinde en nihayetinde BM'nin başarı hanesine kaydedilecek, savaşa son veren üçlü ateşkes anlaşmasına ulaşılmıştı. Mısırlı bir delege, Ralph Bunche'nin 'dünyanın en büyük adamlarından biri olduğunu' saptamıştı."

1914, KAZANANI OLMAYAN “İLK YIL”

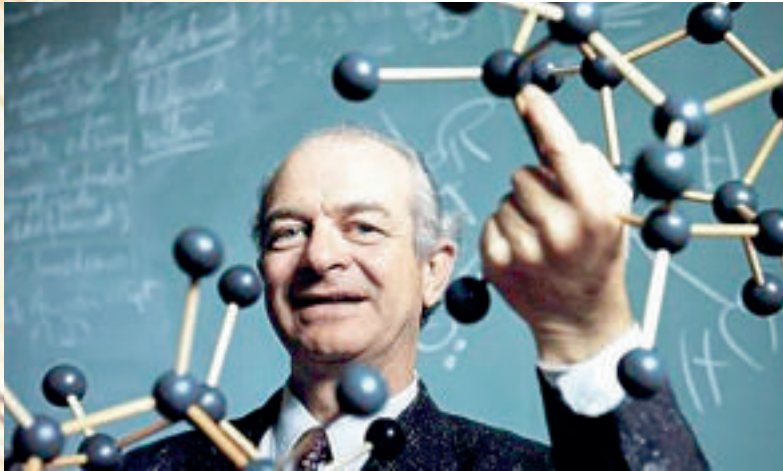
Neden mi ödül verilmedi?

Nobel Komitesi Barış Ödülü'nü vermemeyi kararlaştırdı. Aynen 1915, 1916 ve 1918 yıllarında olduğu gibi... Bu kararları konusunda, komitenin hiçbir yazılı belge açıklaması olmadığı halde yapılan spekülasyonlara göre, 1914'te Komite üç aday arasında karar verebilirdi. Üçü de İsveçli: Hjalmar Brantig, Carl Sundblad ve Edvard Wavrinsky. Onlar sorun konusu oluşturmazlardı; çünkü İsveç tarafsızlığını korumuş bir ülkeydi. Brantig ile Sundblad İsveç'in Norveç'le barışçıl birliğini desteklemişlerdi. Wavrinsky de aynı çerçevede Norveç-İsveç birliği için etkin olmuştu. 1914'te I. Dünya Savaşı patladığında ortaya çıkan bu yeni

tür endüstriyel savaşın yüz binleri yok ettiği kitlesel katliamlarla karşı karşıya kalmak, yakın gelecekteki barış umutlarını suya düşürdüğü gibi, aynı şekilde de Nobel Barış Ödülü Komitesi'ni şoka sokmuştu. Nobel Komitesi Başkanı Jørgen Løvland derin bir şoktaydı. Savaş hakkında bir arkadaşına yolladığı mektupta şöyle yazmıştı: "Gezeğin yaradılışından bu yana en korkunç savaş..."

Ödül olarak verilen para ana havuza; ödül ise özel havuza aktarılmıştı.

Daha sonrasında da, 1915, 1916 ve 1918 yıllarında da Nobel Barış Ödülü verilmemişti.

1962 VE 1968, “İKİ AYRI BARIŞ ÖDÜLLÜ” KİŞİ *Linus Pauling*

Pauling iki Nobel'i ilk kez kazanan değildi - Marie Curie hem Fizik, hem de Kimya Nobellerinin sahibiydi. Lakin Linus Pauling, ilk kez, iki ayrı Barış Ödülü'ne layık bulunan olarak tarihe geçti - ilk defa tek bir kişi, tek başına iki ayrı Barış Ödülü'nü kazanmıştı: 1962'de Nobel Barış ve 1968'de Lenin Barış Ödülleri...

1954'te Kimya Nobel'ini kazandıktan sonra Linus Pauling dikkatini nükleer silahlanma karşıtlığına yöneltti ve 1959 yılında “Hiroshima Appeal”i kaleme alırken nükleer güçlerin Nükleer Deneme Yasağı Anlaşması'nı imzalamalarına destek oldu.

Ödül töreninde Linus Pauling çalışmalarından şöyle söz etti: “1946'dan bu yana sadece nükleer silah deneme karşıtlığının kampanyası peşinde ve sadece o silahların kullanımlarına karşı olmadım, bütün uluslararası çatışmaların çözümlerine yönelik bütün savaşların geçersiz birer yöntem olduğunu savundum.”

TIME Dergisi onun hakkında şu bir habere yer verdi: “Pauling, Big Sur, California'da yaşadığı emeklilik evinde, Nobel Barış Ödülü haberini aldığı sabah Nükleer Deneme Yasağı devreye girmişti. O da tüm sükûneti içinde sessizce şöyle bir saptamada bulunmuştu: ‘Düşündüm de, bugün Komite'nin bu açıklamayı yapması için çok uygun bir gün...’”

1917, 1944 VE 1963 “ÜÇ KEZ ÖDÜL KAZANAN KURUM”

Uluslararası Kızılhaç Komitesi

Cenevre, İsviçre merkezli bir insani yardım kuruluşu. 1949 yılındaki Cenevre Sözleşmeleri, protokoller ve taraf devletlerin imzası ile ICRC uluslararası ve iç çatışmalarda kurbanları korumak için yetki almıştır. Kurbanlar savaş yaralıları, esirler, mülteciler, siviller ve diğer muharebe dışı zarar görenler olarak sayılabilir. Kurum üç kez (1917, 1944, 1963) Nobel Barış Ödülü'nü kazandı. Dünyanın en eski ve en tanınmış kuruluşlarından biridir.

PROF. DR. AZİZ SANCAR

“Nobel dâhil bütün bilimsel başarılarımı, her şeyimi Türkiye'deki barış için verirdim”

2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Prof. Dr. Aziz Sancar, İsveç'in başkenti Stockholm'de düzenlenen törende ödülünü, İsveç Kralı 16. Gustav'ın elinden aldı. Bilim adamı, tören esnasındaki konuşmasında ödülünün Türkiye için hayırlı olmasını dileyerek, “İnşallah bundan sonra daha büyük övgüler kazanırlar. Türkiye'de bilime çok büyük katkıda bulunurlar,” dedi.

Geçtiğimiz günlerde yer alan Kristal Elma Festivali'nde bir konuşma yapan Nobel ödüllü Aziz Sancar barış çağrısı yaptı. Aziz Sancar, “Hayatımda Nobel dâhil bütün bilimsel başarılarımı, her şeyimi Türkiye'deki barış için verirdim” dedi. Bu yıl 28'incisi düzenlenen Kristal Elma Festivali'ne, Aziz Sancar belgeseli hazırlayan gazeteci Nebil Özgentürk'ün konuşması olarak video konferansla katılan Nobel Ödüllü bilim insanı Aziz Sancar, konuşmasını izleyenler tarafından ayakta alkışlandı.

Özgentürk'ün, “İçinizde ukde kalmış, 'bunu da hayatımda yapamadım,' dediğiniz veya 'yapabilseydim' dediğiniz bir şey var mı?” sorusunu Aziz Sancar, “Barışı sağlamanın bir yolu olsaydı yapardım, eğer onu başarabilseydim Nobel'den de vazgeçerdim. Nobel'i vermeye hazırım, yeter ki ülkeme barış gelsin. Kafamı yoran, üzen hep bu olmuştur. Türkiye'de terörün bitmemesi içimde ukde,” şeklinde yanıtladı.

Ve Sancar konuşmasını şöyle sürdürdü: “Vatan sevgim olmasaydı buralara ulaşamazdım. Çok çalışın, çocuklarınıza da hem çok çalışmayı, hem de vatan sevgisini öğretin. Çocuklara bunu aşlamak lazım... Memleketine faydalı olan, tüm dünyaya faydalı olur.”

Juan Manuel Santos,
52 yıllık kardeş
kavgasına son verdi

52 yıl sonra kurşunlar kaleme dönüştü

Geride bıraktığımız Ekim ayının ilk günlerinde Nobel Ödül Komitesi, Kolombiya Devlet Başkanı Juan Manuel Santos'u, ülkesinde 52 yıldır süren iç savaşı bitirmeye yönelik çabalarından dolayı Nobel Barış Ödülü'ne layık gördü. Kolombiya Devlet Başkanı Santos ile FARC lideri Timochenko, iç savaşı bitiren barış anlaşmasını kurşundan yapılan bir kalemle imzaladılar. Oysa yıllardır çekilen acılara son verecek bir barış anlaşmasının oylandığı referandumda ne yazık ki, barış yanlıları kaybetti. Taraflar umutlarını yitirmiyor, "Zafer barışın olacak" diyorlar...

Bugüne kadar kaçımızın, oldukça uzağımızda, Güney Amerika kıtasında 52 yıldır süregelen, 260 bin kişinin yaşamını yitirdiği, 6 milyon insanın evlerinden sürüldüğü Kolombiya iç savaşından haberi oldu? Hangimiz ilgilendi, hangimizin yüreği sızladı. Doğru, ateş düştüğü yeri yakar derler, hele de böylesi irak ise... Belki Kolombiya Cumhurbaşkanı Juan Manuel Santos, iç savaşı bitirmeye yönelik çabalarından dolayı Nobel Barış Ödülü'ne layık görülmeseydi ve barış anlaşması referandumunda, halk tarafından az bir fark ile reddedilmeseydi, dünya kamuoyu yine de Kolombiya

ile ilgilenmeyecekti. Kolombiya, uyuşturucu baronu lakabı ile tanınan Pablo Emilio Escobar üzerine çekilmiş filmler ve kitaplarla hayal meyal aklımda kaldı. Rastlantı bu ya, bu yazıyı kaleme aldığım bir pazar sabahı radyoda, Escobar'ın ölümünün ardından 25 bin kişinin, cenazesine katılarak gözyaşı döktüğü bu 'kötü adam' hakkında yazılmış ve Rodrigo Amarante'nin seslendirdiği "Tuyo" şarkısını dinlerken, aklımdan işte bunlar geçti. Açıkçası şarkı da bildik bir şarkı değildi ama ilgilendim, önce Google'da bir arayış içine girdim, sonra da

FARC gerillaları ile ateşkes yapıldı

"Zafer Barışın Olacak"

Youtube'da Kolombiya-FARC (Kolombiya Devrimci Silahlı Güçler) savaşı hakkında birkaç belgesel izledim.

Kolombiya, verimli toprağı sayısız akarsuları ile doğal kaynaklar açısından çok zengin bir ülke. Ne yazık ki, bu verimli topraklar ve insanları, uluslararası uyuşturucu ticareti adına heba edilmiş. Yarı yüzyıl süren kardeş kavgasının dehşetini ve sonuçlarını kelimeler ile anlatmak mümkün değil. Yoksulluk, acı çeken bir halk, yüzlerdeki mutsuz ifade, çamurlar arasında derme çatma, izbe kulübelerde yaşamını

"Şiddet Kolombiya'da her aileyi vurmuş, çok sayıda kişi sakat kalmış, her yerde bir ayağını veya kolunu, ya da ikisini de yitirmiş umutsuz insanlar... Kimi köyler tamamen insansız kalmış, barut ve yanık kokusu her yanı sarmış..."

sürdürmeye çalışan, ailesinden en az üç-dört ferdi yitirmiş kişiler... Kaçırılıp izlerine bir daha rastlanmayan binlercesi... Bombardımanların sonucu yanıklar içinde bebeler... Şiddet Kolombiya'da her aileyi vurmuş, çok sayıda kişi sakat kalmış, her yerde bir ayağını veya kolunu,

ya da ikisini de yitirmiş umutsuz insanlar... Kimi köyler tamamen insansız kalmış, barut ve yanık kokusu her yanı sarmış... Diğer yandan gururlu, askeri bir disiplin içinde eğitim gören, inançları uğruna savaş veren militanlar, para-militarist askerler, genç ve güzel

Güney Amerikalılar. Veya bu uğurda saçlarını ağartmış, farklı bir hayat tarzı tanımamış eski tüfekler, biraz yorgun ama inancını yitirmemiş devrimciler. Ama hepsi de Kolombiyalı... Oysa savaş artık başlangıçtaki idealler için değil, sadece toprak için verilmekte, kokain üretimini daha çok artıracak, dünya gençlerini daha çok zehirleyecek kokain için. ABD'ye ulaşan kokainin %90'nın bu ülkeden sevk edildiği bilinmekte...

Peki, bunca acı içinde olan bir halk niye barışa 'hayır' der. Kolombiya hükümeti ile solcu Kolombiya Devrimci Silahlı Güçleri (FARC) örgütü arasında iç savaşı sonlandıracak barış anlaşmasının oylandığı referandumda barış yanlıları kaybetti. Oylamada, "Çatışmayı sonlandıracak, istikrarlı ve kalıcı barışı inşa edecek nihai anlaşmayı destekliyor musunuz?" sorusu yöneltilmişti.

İdeolojik sebep: 'Hayır' oyu verenler, FARC'a fazla taviz verildiği görüşündeydi. Anlaşma, FARC'a parlamentoda 10 sandalye öngörüyordu. 1964 yılında kurulan FARC, ideolojik olarak Marksist bir çizgide yer alıyor. FARC'ın bir siyasi parti olarak bu ideolojik çizgiyle parlamentoda temsil edilecek olması sağ tabanın tepkisini çekti. Zira bu kesim, silahlı mücadelesi kadar ideolojisi nedeniyle de örgütü eleştiriyor.

Af konusu: Kolombiyalıların bir bölümü anlaşma kapsamında FARC üyelerine af öngörülmesine büyük tepki gösterdi. Sadece katliam, işkence ve tecavüz gibi suçları işleyenler aftan muaf tutuluyor. Ancak plan, bu suçlarını itiraf eden FARC üyelerinin de cezalarının düşürülmesini içeriyor. FARC, geçtiğimiz günlerde, bugüne kadar yaşananlardan dolayı kurbanlardan özür dilemiş ve hatta bazı üyeleri kurban yakınlarıyla buluşmuştu. Bu adımlara rağmen affa tepki, toplumun bir bölümünde azalmamış görülmüyor. Yani halkın büyük kısmı "Barışa evet, ama cezasızlığa hayır" diyordu. *Güvensizlik:* Halkın bir bölümünde

2016 NOBEL BARİŞ ÖDÜLÜ JUAN MANUEL SANTOS'UN

Daha önce Dış Ticaret, Maliye Bakanı ve Milli Savunma Bakanı olarak görev yapan 1951 doğumlu Juan Manuel Santos Calderón, 2010 yılından bu yana Kolombiya Devlet Başkanlığı'nı sürdürüyor.

Kolombiya Devrimci Silahlı Güçleri (FARC) gerillalarıyla Kolombiya devleti arasında süren 52 yıllık iç savaşı sona erdirmekteki çabaları nedeniyle 2016 yılı Nobel Barış Ödülü'nün sahibi oldu.

Santos, Kolombiya'nın önde gelen ailelerinden birinin bir üyesidir. Büyük amcası Eduardo Santos, 1938 yılından 1942'ye kadar Kolombiya Devlet Başkanı ve ülkenin önde gelen gazetesi El Tiempo'nun sahibi ve müdürüydü. Babası Enrique Santos, Castillo gazetesi editörü olarak 50 yıl çalıştı. Devlet Başkanı Juan Manuel Santos, Maria Clemencia "Tutina" Rodriguez ile evli olup Martin, Maria Antonia ve Esteban adında üç çocukları var.

FARC'ın silah bırakmayacağı yönünde bir inanç da bulunuyor. Kolombiya'daki bu görüş ayrılığının ve iç savaş nedenlerinin anlaşılması için geçmişe kısaca göz atmak gerekir.

HER ŞEY NASIL BAŞLADI?

Kolombiya'da 1948'de, Liberal Parti liderinin bir suikast sonucu öldürülmesiyle Liberal Parti ve Muhafazakâr Parti yanlıları arasında bir iç savaş patlak verdi.

La Violencia (Şiddet) dönemi olarak adlandırılan bu iç savaş döneminde Komünist Parti ve sol örgütler yoksul köylüler arasında güç kazanmaya başladı.

Bu süreçte Komünist Parti yoksul köylülere, kendi kontrollerindeki tarım alanlarını oluşturma ve devlet destekli toprak sahiplerinin saldırılarına karşı 'öz savunmalarını' geliştirme çağrısı yaptı.

Bu kapsamda 1964'te bir kırsal bölgede, Marquetalia Cumhuriyeti olarak adlandırılan, bir komünal alan oluşturuldu.

Bunu sistem için büyük bir tehdit olarak algılayan iktidar, ordu güçlerini bu bölgede yaşayanların üzerine gönderdi. Bu saldırıya karşı çıkan, çatışmalar sonrası hayatta kalıp ormanlık alanlara çekilen bir grup Komünist Parti mensubu, silahlı mücadeleye yönelme kararı aldı. Bu da FARC'ın oluşumunu sağladı. FARC on yıllar boyunca büyüyerek faaliyetlerini sürdürdü.

FARC ve diğer gerilla hareketleri, yoksulların haklarını savunmak, onları devlet şiddetinden korumak ve sosyalizm yoluyla sosyal adalet sağlamak için mücadele ettiklerini iddia ediyordu. Kolombiya devleti, düzen ve istikrar için mücadele ettiğini, vatandaşlarının hak ve çıkarlarını koruduk-

larını ileri sürüyordu. Bu süreç içinde oluşan farklı gerilla grupları ve paramiliter gruplar, silahlı çatışmalara giriştiler. Gerilla ve paramiliter gruplar, uyuşturucu kaçakçılığı ve terörizmle suçlandılar. Çatışmaların tüm tarafları, çok sayıda insan hakları ihlalleri işledi. Uyuşturucu kartelleri ve dönem dönem devletin bazı birimleri ve ABD'ye bağlı güçlerle de birlikte çalışan bu örgütlerin saldırılarında yaşamını yitiren on binlerin arasında sendikacılar, siyasetçiler ve gazeteciler de vardı.

ZAFER BARIŞIN OLACAK

1980'lerden 2000'lere kadar Kolombiya'da çeşitli barış süreci denemeleri yaşandı ancak bunlar başarısızlıkla sonuçlandı. Bir önceki dönem hükümetinde savunma bakanlığı yapan, şahin bir lider olarak görülen, 2010'da iktidara gelirken de FARC'la mücadele sözü veren, iktidarının ilk aylarında da FARC'ın üzerine operasyonlarla giden Juan Manuel Santos, kısa süre sonra müzakere siyasetine doğru yöneldi. Son barış süreci 2011'de başladı. Görüşmeler bir süre gizli olarak sürdürüldü. Ağustos 2012'de ise Devlet Başkanı Santos, FARC'la görüşmeler yapıldığını kamuoyuna açıkladı. İlk olarak FARC tek taraflı ateşkes ilan etti. Hemen ardından Kolombiya ordusu da örgüte yönelik operasyonlarını durdurdu. Bu tek taraflı ateşkesler dönem dönem çöktü. Buna rağmen müzakere masası devrildi. Çift taraflı ateşkes ancak Temmuz 2016'da geldi. Son 4 yıldaki görüşmelerin ardından Kolombiya Devlet Başkanı Santos ile Timochenko lakabı ile tanınan FARC lideri Timoleon Jimenez, Cartagena kentinde 297 sayfalık anlaşmaya imza attılar. Kolombiya hükümeti ile Kolombiya Devrimci Silahlı Güçleri (FARC) ile 50 yıllık iç savaşı bitiren barış anlaşması, kurşundan yapılan bir kalemle imzalandı. Geride bıraktığımız Ekim ayının ilk günlerinde Nobel Ödül Komitesi Juan Manuel

“İnançları uğruna savaş veren militanlar, paramilitarist askerler, genç ve güzel Güney Amerikalılar. Veya bu uğurda saçlarını ağartmış, farklı bir hayat tarzı tanımamış eski tüfekler, biraz yorgun ama inancını yitirmemiş devrimciler. Ama hepsi de Kolombiyalı...”

Santos'u, Kolombiya'da 52 yıldır süren iç savaşı bitirmeye yönelik çabalarından dolayı Nobel Barış Ödülü'ne layık gördü. Aynı günlerde dünya liderleri bir diğer Nobel Barış Ödülü sahibini, bir diğer barış savaşçısını İsrail'in eski Devlet Başkanı Şimon Peres'i son yolculuğuna uğurlamak

üzere Kudüs'te bir araya gelmişlerdi. Peres de komşuları ve özellikle Filistin halkı ile barış ortamının sağlanması için çalışmıştı.

Hükümet ile FARC arasında 4 yıl süren müzakerelerin ardından imzalan

lanan barış anlaşması, referandumda reddedilmesine rağmen, taraflar umutlarını yitirmiyor, “Zafer barışın olacak” diyorlardı.

Nobel Barış Ödülü sahibi Juan Manuel Santos da, “Bu oylama, Kolombiya'nın istikrarını etkilemeye-

Juan Manuel Santos ile FARC lideri Timochenko barış anlaşmasını imzaladı

Referandum sonrasında düş kırıklığı

cektir. Vazgeçmiyorum. Görevimin son dakikasına kadar barışı aramaya devam edeceğim” sözleri ile kararlılığını ortaya koyuyordu.

Beni düşündüren, belki de endişelendiren Kolombiya iç savaşı hakkında izlediğim belgesellerden, 'Drying the Waters' adlı filmde genç bir FARC militanının şu sözleri oldu: “Bunca yıldır bunun için mi savaştık. İlkelerimiz için savaşmak, hatta ölmek bizim yaşam tarzımızdır. Bir anda tüm ideallerimizden vaz mı geçeceğiz?”

Geçmişlerinde şahin bile olsalar, iyi niyetli liderlerin bir masa etrafında anlaşmaya varmaları mümkün. Ama ne yazık ki, genç dimağlara ekilen düşmanlık, nefret duygularının bir anda sökülüp atılması pek de kolay olmuyor anlaşılın. Ortadoğu'da yaşanan gerçek de bu değil mi? ■

Savaş & Çocuklar

Savaşlarda yaşananlar, insanların ruhsal dengelerini devam ettirmelerini olanaksız kılar çünkü savaşlar, yaşamın devamı için gerekli güvenlik duygularını, kendilerini ve çevrelerini denetleyebilme gücünü sarsar. Çocuklar ise, dış dünyada ve çevrelerinde olan bitenlere daha duyarlı ve daha savunmasızdır. Onlar, güven duygularını yetişkinler aracılığıyla duyumsarlar. Oysa savaş, yetişkinlerin bile tam anlamıyla kavrayamadıkları, mantıklı bir açıklama getiremedikleri bir olgu. Nedensellik olarak çocuklara anlatılan gündelik olaylar gibi savaşı netlikle anlatabilmek olanak dâhilinde değil. Anne-babanın kendilerinin de yanıtını tam veremedikleri bu vahşeti çocuklarına aktarabilmeleri çok zor. Eğitimsel olarak ebeveynlere önerilen, çocuklarına açık, net ve düzeyine uygun bilgi aktarımı; oysa savaş konu olduğu zaman, yetişkinlerin de zihinleri karışık çünkü söz konusu olan savaş, çapraşık ve sonu belli olmayan bir olgudur. Bu durumda, çocukların en önemli gereksinimlerinden biri olan güven duygusunu aile nasıl verebilir ki? "Her koşulda yanındayız ve seni her şart altında koruyacağız, rahat ol" sözcükleri dile gelemediği için, çocuğun kendini güvende hissedememe duygusu büyük ölçüde sarsılacak, hatta onarılmaz yaralar açacaktır: Geleceğe güvenle bakamama duygusu derin kökler salacaktır.

UNICEF'in 2014 yılında bu konuyla ilgili yaptığı araştırmada bulunan bulgulara göre çocuklar bazen çapraz ateş arasında, kimi zaman da sivillerin zarar

Savaşlar, bir ülkenin toprağını parçalar, ekonomisini dağıtır, insanların iletişimlerini koparır ancak en önemli ve korkunç etkisi çocuklarda görülmektedir.

gördüğü patlamalarla karşı karşıya kalmışlar. Araştırmaya göre, 18 milyon çocuğun savaş ortamında yaşamaktan olumsuz etkilendiği, 2 milyon çocuğun yaşamlarını yitirdiği, 6 milyon çocuğun kalıcı engellerle yaşamlarını sürdürdüğü, 1 milyon çocuğun yetim veya kimsesiz kaldığı saptanmış. Hepsinden vahimi ise, 300 bin çocuğun zorla savaşıma zorlanmış olmalarıdır; bu durumda seçenekleri ölmek veya öldürmek. Genelde yardım kuruluşları, bu çocukların beslenme, aşı, ilaç ve giyim gibi fiziksel gereksinimlerini gidermektedir. Tabi ki, bunlar çok önemli ancak yazık ki, bu çocukların ruhsal yaraları sarılmamakta. Oyun çağındaki bu çocukların tanık oldukları fiziksel, cinsel şiddet ve ruhsal travmaları acaba kim onaracak? Bu gördüklerinin sonucunda, çocuklar geleceklelerini yani umutlarını yitirmekteler. Somatik belirtilerden söz edecek olursak, yaşanan gerçek korkular nedeniyle panik atak, duygu-durum bozuklukları, alt ıslatma ve uyku düzensizliklerine sıkça rastlanmakta.

Evet, Küçük Pren's'in gözünde de gezegenimiz, sert ve acımasız olarak görünmekte. Antoine de Saint-Exupery, Küçük Pren's'i II. Dünya Savaşı döneminde yazdı. Fransa'da yaşayan yazar, Alman işgali nedeniyle New York'a kaçmak durumunda kaldı. Tanık olduğu bu savaşta, ölümün ve kötülüğün etkileri benliğini derinden sarstı. Doğduğu topraklardan ayrılmanın etkisi ile kendi çocuk dünyasının özlemlerini dile getiren yazar, bu ölümsüz kitapta barış, sevgi ve merhamet duygularını vurguladı. Özellikle insanların düştüğü manevi yozlaşmayı şöyle kaleme aldı (1943):

"Asırlardır, insanlık uçsuz yükseklikteki bir merdivenden hızla, karanlık ve dipsiz bir çukura inmektedir. Oysa basamakları inmek yerine çıkmayı tercih edebilirlerdi ama inişi tercih ettiler, manevi yozlaşma korkunç bir boyutta..."

Yetmiş üç yıl evvel yazılmış bu satırlar ne yazık ki, gerçekliklerinden hiçbir şey kaybetmedi. Umudumuz, insanlığın artık bu inişten vazgeçip, sevgi, iyilik ve barış sarmalından yukarı doğru tırmanışı hedeflemeleri... ■

Barış İçin Mücadele Etmeliyiz

Ocak 1994, yer Ankara, çalıştığım gazetede ki masamın üzerinde beni çok heyecanlandıran bir yılbaşı hediyesi duruyor. Şimon Peres'in "Yeni Ortadoğu" isimli kitabı bu. Birinci Oslo Anlaşması'nın Eylül 1993'de Beyaz Saray'da imzalanmasının bende yarattığı müthiş iyimserliğin yerini "Ortadoğu'da barış gerçekten mümkün olabilir mi?" endişesine bıraktığı günler. Peres'in, enerjiden tarıma, teknoloji den ulaşımına pek çok ortak ekonomik projeyi ayrıntıları ile anlattığı kitabı, adeta bölgede topyekün bir barışın nasıl sağlanabileceğinin somut bir kanıtı gibi, endişelerimi dağıtıyor. Savaş yorgunu bu coğrafyada Avrupa Birliği'ne benzer bir Ortak Pazar kurma fikri beni büyülüyor. Şüpheliler, bütün bu projelerin İsrail ekonomisini bölgede başat kılmak amacına yönelik olduğunu söyleseler de, ben İsrail'de gazeteci olarak geçirdiğim 5 yıl boyunca pek çok kez görüşme ve soru sorma fırsatı bulduğum Peres'in gerçek bir barışsever olduğuna yürekten inanıyorum. Bize bir kenarda unutulmaması, gerçekleştirilmesi gereken mükemmel bir vizyon, büyük bir rüya bıraktı. Oslo'nun ve sonuçta bölgede barışın niçin gerçekleşmediği üzerine sayfalar dolusu yazılabilir. Oysa cevap çok basit. Bölge halklarının barış isteği samimi ve aslında Ortadoğu'daki her sorun diplomasi ile çözülebilir, hal böyleyken barışın bir türlü gelememesinin başlıca nedeni, Ortadoğu'da farklı çıkarlara sahip olan, devletler üstü global güçlerin çatışmasıdır. Dünya savaşlarının ve soğuk savaşın arkasındaki temel neden de budur. Günümüzde bu, globalleşme / ulus devlet çatışması üzerinden yürütülüyor. Dün çatışma, kilise ve aristokrasinin egemenliğine karşı yeni bir ekonomik ve siyasal düzen kurulması üzerineydi, yarın neden, farklı olacaktır.

Bu çatışmayı, ABD seçimlerinde somut olarak gördük. Donald Trump'ın sürpriz başkanlığı, aslında I. Dünya Savaşı sonrasında dünyada egemen olan, elitist global güç cephesini yenilgiye uğrattı. Aşırı sağın da solun da Trump'ın zaferini alkışlaması bu yüzdendir. Finansal kuruluşlara kısıtlamalar getirecek (Glass-Steagall yasasının restorasyonu gibi) düzenlemelerle bu cepheyi daha da zayıflatması bekleniyor. Böylece ABD'nin kendi ekonomisinin dizginlerini global finans kuruluşlarından alarak ulus devlet niteliğini güçlendirmesi ve aynı zihniyetteki ulus devletlerle ittifak yapması öngörülüyor. İşte Trump bu çerçevede, Putin'i Obama'dan daha yakın buluyor. Bu radikal bir değişim. Çatışma sadece gücünü devretmek istemeyen elitist-globalist cephe ile sınırlı olmayacak. Trump'ın; anti-semitiklerden Yahudi örgütlerine, Ku Klux Klan'dan siyahılara, büyük sermayeden Marksistlere uzanan, destekçileri de onunla ve birbirleriyle çatışacaklar. Hatta Cumhuriyetçilerin Trump'ı kontrol edemezlerse, bir bahane ile onu görevden uzaklaştırarak, yerine yardımcısı Mike Pence'i getirecekleri bile iddia ediliyor.

Trump depremi Ortadoğu'yu da şiddetle sallayacak ve benzer

SELİN ÇAĞLAYAN

1960 İzmir doğumlu, gazeteci/yazar. Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. Sayısız ulusal ve uluslararası gazete, radyo ve TV kanallarında çalıştı. Diploması muhabiri ve uluslararası muhabir sıfatı ile Ankara, Atina, Brüksel, Tel Aviv merkezlerine bağlı olarak görev yaptı. Emekli olmasından sonra Ortadoğu konulu kitaplar yazmaya başladı.

Kitapları: İsrail Sözlüğü (2010), Müslüman Kardeşlerden Yeni Osmanlılara İslamcılık (2010), İran Mehdi'yi Beklerken (2012).

çatışmalar burada da yaşanacak. Bu barış için de savaş için de mümbit bir ortam yaratacak.

Washington-Moskova yakınlaşması bölgede iki süper gücün çatışma olasılığını ortadan kaldırırken, Irak ve Suriye sorunlarına yapıcı çözümler bulunması olasılığını güçlendirecek.

Türkiye, İsrail, Mısır, Suriye ve Irak güçlenecek. Kürtler, Filistinliler, Suriyeli muhalifler, İslamcılar ve radikal İslamcı örgütler güç kaybedecekler. İran'ı bir rejim değişikliği bekleyebilir. Suudiler ve Körfez Emirlikleri gözden düşecekler. Türkiye, İslamcı çizgiden giderek milliyetçi bir çizgiye kayacak. Ankara'nın, IŞİD'e karşı Washing-

ton, Moskova, Şam ve Bağdat ile işbirliği yapması mümkün. Kürtlere desteğin kesilmesi ve bölgede başat bir rolün karşılığında cepheye daha fazla asker gönderebilir. Suriye Kürtleri için sınırlı bir özerkliği kabul etse de Türkiye Kürtleri için bu zor gözüküyor, bu baskı ve çatışmayı arttıracaktır.

Trump'ın, Kudüs'ü başkent olarak tanınması ve Yahudi yerleşim bölgelerinin barışa engel olmadığını ilan ederek Washington'un iki temel politikasını değiştirmesi, başta yardımcısı Pence olmak üzere yakın çevresindeki -Hıristiyan Siyonistler olarak da anılan- İsrail yanlısı Avangelistler nedeniyle mümkün görünüyor. Bu, İsrail aşırı sağına büyük güç kazandırarak Filistin sorununun seyrini değiştirir. İsrail, bir Filistin devleti kurulması yolundaki taahhüdünden vaz-

geçebilir, Batı Şeria'nın bir bölümünü ilhak edebilir.

Filistin yönetimi tepki olarak kendisini fesheder, Filistin topraklarını İsrail'in sorumluluğuna bırakır, (bu İsrail'e çok büyük bir yük getirir), radikaller güç kazanır, süresiz bir 3. İntifada ve sivillere yönelik saldırılar başlar.

Fakat Trump'ın başkanlığı mesela Seçici Kurul'un bir sürprizi ile iptal edilse dahi sonuçta Ortadoğu'nun savaşa yazgılı kaderi açısından fazla değişen bir şey olmayacaktır. Çünkü barış ancak, medeniyetin beşiği olan bu kutsal ve kadim topraklar global güç çatışmalarının piyonu olmayı reddedince gelecektir. Bunun için Peres'in vizyonunu bir adım ileriye taşıyarak, din, dil, ırk, milliyet ayrımı yapmaksızın, bir Ortadoğululuk bilinci geliştirmeliyiz. Sosyal medyayı kullanarak iletişim kuralmalı, sonra bir araya gelerek mesela bölgesel bir sivil "İyi Komşuluk Platformu" oluşturmalıyız. 1992 Ocak'ında Moskova'da, bölgenin sorunlarını tartışmak ve önlemler almak için oluşturulan 5 komiteye benzer bir örgütlenme ile Ortadoğu'nun mültecilik, sağlık, çevre, eğitim, kadın hakları gibi insani sorunlarını sivil diplomasi ile çözmek için gayret gösterebiliriz. Sınırlar üstü bu tür yapılanmalarla bölge halkları arasındaki iletişim güçlendikçe, barış da Ortadoğu'da gerçekçi bir umuda dönüşecektir. ■

BARİŞ, nasıl?

Her şeyden önce dokunmakla başlıyordu barış. İnsanın insana dokunmasıyla, yüreğin yüreğe değmesiyle. Hikayeler anlatarak. Tanıyarak. Tanımak önemli idi. Tanımak ve tanıdıkça farklılıklar üzerinden değil, yaşanmışlıklar üzerinden, insan üzerinden bakmak. Birbirinin gözlüğünden görmek. Birbirinin sesinden dinlemek. Birbirinin sesi olmak.

Istanbul Kadın Müzesi geçtiğimiz ekim ayında Salt Galata'da "Kadın Müzesi: toplumsal bellek merkezi ve kapsayıcı mekan" başlığı altında düzenlediği konferansta farklı coğrafyalardaki çeşitli kadın müzelerinin yöneticilerini bir araya getirerek, kadının dünya üzerindeki durumunu masaya yatırdı. Özelde kadını konuşuyorlardı. Aslında kadın üzerindeki dünyadaki şiddeti, zoraki göçleri, tehcirleri, düşmanlıkları, yok sayılmışlıkları, savaşları konuşuyorlardı. Daha doğrusu kendi kurumsal stratejileri üzerinden tüm bunların üstesinden nasıl gelebileceğimizi, özellikle de çatışma ortamlarında yaralarımızı nasıl şifalandırarak bu acı, nefret ve öfke dünyasından barış, huzur ve sevgi dünyasına nasıl yürüyebileceğimizi konuştular katılabildiğim oturumda. "Barış, nasıl?" sorusuna bir cevaptı aradıkları. Ya da kendi buldukları cevapların paylaşımıydı.

İLİŞKİLER VE YAKINLIKLAR ÜRETMEK

Yapmamız gereken, yaptığımız "Düşünmek, konuşmak ve üretmek çabasıdır" diyordu Reçel Blog'un yaratıcısı, Barış İçin Kadın Girişimi'nden Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyesi Feyza Akınerdem. "Biz barış için kadın girişiminde ilişkiler ve yakınlıklar üretmeye çalıştık her zaman. Şu anda hala bunu yapıyoruz. Barış için kadın girişiminde hem görünür hem görünmez olarak bu ağları, bu bağları kurduk."

FARKLILIKLARI MUHAFAZA EDEREK DENEYİMİ PAYLAŞMAK

İlişkilerin önemli olduğunu vurgulayan bir diğer konuşmacı ise Kuzey Kıbrıs Lefkoşa Milletvekili Doğuş Derya oldu. "Neyi hatırladığımız, neyi sessizleştirdiğimiz ve neyi unutmamayı tercih ettiğiniz çok önemli" diyerek Kıbrıs'da iki hafıza projesinin yürütüldüğünü dile getirdi. "Kuzey'de de Güney'de de Unutmayacağız üzerinden yürüyor hafta projesi: biri yaşadığımızı unutmuyacağız, öteki bize uygulanan şiddeti unutmuyacağız diyor. Her ikisinin de ortak noktası kadınların hikayelerini sessizleştirmeleri. Kadınların yaşadığı tecavüz, kayıplar, taciz ve bunların hepsinin hem mekandan hem metinlerden dışlanması. O yüzden aslında bir şekilde kadınların deneyimlerinin hep birlikte konuşulması gerekiyor. Ortaklıklarımızı keşfedelim, hepimiz aslında kadınız benzer şeyler yaşıyoruz şeklinde değil. Daha çok farklılıkları muhafaza ederek o deneyimin kendisini yan yana getirmenin önemli olduğunu düşünüyorum."

BİRBİRİNE KULAK OLMAK VE KUTUNUN DIŞINA ÇIKMAK

Dokunmak, ilişkiler yaratmak, paylaşmak... Aslında tüm bunları yapabilmek için görmeyi ve dinlemeyi bilmek gerekir. Kendi penceremizden değil, çok daha geniş bir çerçeveden, hatta baktığımız pencerenin tam karşısından, şimdiye kadar dinlemediğimiz ama şimdi artık dinlemeyi seçtiğimiz tarafın çerçevesinden bakmak ve dinlemekten bahsediyor Sabancı Üniversitesi öğretim görevlisi Ayşe Betül Çelik. Onun alanı Uluslararası İlişkiler ve Uyuşmazlık Analizi. "Barış, ancak dinleme ve görme pratiklerimizi değiştirdiğimizde

olabilecek bir şey" diyor ve devam ediyor "Genelde barış dendiğinde direkt şiddetin durdurulması düşünülüyor. Halbuki bu üst seviye liderlerin yapacağı iş. Bir de Yapısal şiddet dediğimiz şey var. Her türlü kimliği öteleyen, aşağılayan öğretisi ve kurumlar. Bunların değiştirilmesi gerek. Önce geçmişe bakmak gerek. Yas yaşanmalı. Çünkü yasını yaşayamayan bir toplum ilerleyemez." Bu nasıl yapılacak? Güney Afrika'daki District 6 Museum örneğini veriyor: "Sadece insan hikâyeleri! Sadece siyahılara ait olan şehrin nasıl bir anda beyazlaştırıldığına dair hikayelerin toplandığı, sokak işaretlerinin, objelerin koyulduğu ve insanların sığınmalarının yer aldığı - okuduğum belki de en dokunaklı sığınlar- bir müze. Sarsıcı ama ajite edici değil". En zor soru, dinlemeyi, görmeyi ret eden kesime nasıl ulaşacağımız meselesi. "Burada da bence en çok sanat devreye giriyor. Çünkü çatışma çözümünde en önemli şey şudur: kutu dışında düşünmek. Kutu dışında düşünmek de yaratıcılık gerektiriyor. Barış zor ulaşılan bir şey. Katılımcılık da çok önemli. Diğer yerlerdeki barış süreçlerine baktığımızda başarılar ancak spoiler dediğimiz, barış bozan kişilerin bile bu süreçlere katılımıyla sonuç bulabiliyor. Dolayısıyla bence sanat, yaratıcılıkla o kişilere ulaşabilmek için yolu açabilecek bir alan."

YARALARI KONUŞMAK VE ÇAPRAZ DAYANIŞMA: BİRBİRİNİN SESİ OLMAK

Yaraların konuşulması, aslında bir hafıza bellek üzerine çalışan yazar Karin Karakaşlı'ya kulak verebiliriz: "Eğer kimliğimin içinde Ermeni varsa, zaten travma diye söz 1915'e dayanıyor. Oradan da fazla bir yere gidemiyor." Tuhaf gelse de, Ermenilik üzerinden yaklaşmıyor, Karin Karakaşlı. O bu meseleyi Türkiye'nin temel meselesi olarak görüyor. Geçmişin bir parçası değil ama bugünü etkileyen temel bir yaşanmışlık olarak görüyor. Ve olanların konuşulmaması, cezalandırılmaması, halledilmemiş haliyle kalmasının temel bir travma olduğunu düşünüyor. Burada politikaların ötesinde hayatın doğal akışı içinde gündelik yaşama yansıyan alışkanlıklar ve duruşlar da önem kazanıyor. "Her şey bir çabadır. Ermeniliği yaşamak da dahil olmak üzere. Sadece politika olarak uygulanan baskılardan söz

etmek mümkün değil, bir de hayatın doğal asimilasyonu var, yani hak olarak verilmiş şeyler illa sizin kullanageldiğiniz halde olmayabiliyor. Hayat Ermenice akmtıyorsa, Ermenice ayrı bir hiyeroglif alfabesiyle bir süs objesine bir fetiş objesine dönüşebiliyor. Ermenilik de öyle. İyi niyetle ya da zaten devletin tercihiyle klasik resmi anlatımıyla ders kitaplarında halen failsinizdir, iç mihraksınızdır, hainsinizdir, aman dikkat edilmesi gerekensinizdir. Bunların içerisinde benim bir yazar ve bir kadın olarak bulacağım çözüm, etnik milliyetçilik kapanına düşmeden mücadeleyi sürdürmektir. Varlığınızdan kaynaklanan bir mücadele değilse, etinizden kemiğinizden kopmuyorsa, adı üstünde etnikse, sizi kısıtirma tehlikesi vardır. Bu yüzden çözümü çapraz dayanışmalarda görüyorum.” Sadece Ermeni’yi değil, ama toplumun kucağında bulunduğu diğer sorunları da kendine dert edebilmeyi, o konularda da söz üretebilmeyi öneriyor: “Bunu yaparken de işin içindeki insan ve kadın boyutunu unutmamak. Birilerinin bir objesine dönüşmemek.”

ACILARI YARIŞTIRMAMAK

“Çatışmalı herhangi bir toplumda göreceğimiz en büyük sorun bence acılarımızı yarıştırmak” diyerek çok önemli bir noktaya daha değiniyor Kuzey Kıbrıs Milletvekili Doğuş Derya. “İnsan hikayeleri bence bu açıdan çok önemli, gibi çünkü karşınızda artık o ötekinin, ya da acının içinden gelen bir şey değil, ete kemiğe bürünmüş, artık düşman olmayan bir resim sunuyor. O yüzden çok önemli.”

KURBANLAŞTIRMA KAPANINA DÜŞMEDEN

Özellikle travmanın tarihin sayfalarına henüz gömülmediği, ancak süregittiği çatışmalarda, barış çalışmalarında ekstra bir ihtimam gösterilmesi gerekiyor.

Japonya’da savaş döneminde kadınların çalıştırılması meselesi üzerine çalışan Mina Watanabe, “Comfort Women” olarak literatüre geçen. O kadınlar hala yaşadığı, hala geçmişin suçluluklarını psikolojik olarak taşıdıkları için yönettiği müzenin durağan bir bellek işlevinin ötesinde aktivist bir yanı olması gerektiğine de inanıyor. Zira geç-

miş aslında Karin Karakaşlı’nın dediği gibi tam olarak da geçmiş değil. Geçmiş bugünün insanını da şekillendiriyor. Savaşta 'comfort woman' olarak “kullanılan”, yaşadıkları için kendilerini suçlamaları, konuşmak istememeleri ve zaten erk sahibinin de bu konuları sessizleştirme çabası yaranın şifalanmasını engelliyor. Travma süregidiyor. Tam da bu yüzden “Kadınları kurban olarak göstermeden yapmak gerekir yapılacak olanı. Üstelik bunu hemen yapmak gerek. Bir süre sonra bu kadınlar ölmüş olacaklar. Ama öne

çıkıp konuşmak da istemiyorlar. Çünkü kendilerini çok kirlenmiş hissediyorlar. Fakir oldukları için, anlayamadıkları için olan biteni, ve ellerinden bir şey gelmediği için. Ama mesele her ne yapıyorsak, öne çıkıp konuşan kadınların birer kurban olarak değil, birer insan hakları savunucusu olarak öne çıktıklarını unutmamak. Klasik anlamda müze demek, mirası ve belleği korumak demek. Ama bunu yaparken kurbanlaştırma kapanına düşmemek gerek.”

Barış.... Onca çatışma yaşamışken dünyamız, onca çatışma yaşanmaktayken hala... Onca insan yollarda, göçlerde.. onca çocuk.... Barışı konuşabiliyorsak hala, hele kadınlar konuşabiliyorlarsa barışa nasıl ulaşabileceğini.... Belki de hala umut vardır dünya yüzünde barışı yaşamaya... belki de hala umut vardır birbirine dokunabilmesine yüreklerin....

Ve eğer farklı yönlerinden yaklaşmışlarsa da bu oturumda konuşulduğu gibi, yaratacaksa taraflar ilişkileri, görebilecekse birbirlerini birbirlerinin gözlemlerinden, dinleyebileceklerse

birbirlerini, paylaşabileceklerse yaşamı “birbirimizin farklılıkları içinde bin kişi isek bin tane farklı hikayemiz olduğu bilinci ile birbirimizle konuşma, dinleme ve eyleme halini. (K. Karakaşlı)“yakalayabilecekse, “beğenmiyorsan çek git”ten “gel birlikte hallederiz”e geçilebilecekse.... Barış da ulaşılmaz bir ütopya değil aslında. ■

İSTANBUL KADIN MÜZESİ
KÜRATÖRÜ

MERAL AKKENT

İstanbul Üniversitesi'nde sosyoloji, sosyal antropoloji ve etnoloji eğitiminden sonra 1975 yılından itibaren kültürlerarası kadın günlük yaşam odaklı çalışan serbest araştırmacı, kadın politikası eğitim projeleri danışman ve koordinatörü.

“Çünkü Zaman Değişiyor...”

Her şarkısında, farklı konulardan bahsetmiş Bob Dylan. Savaşların anlamsızlığından, Tanrı'dan, adaletsizlikten, seksten, aşktan, sevgiden... Her bir seferinde, kimsenin ne diyeceğini umursamadan...

Bir adamın kat etmesi gereken
ne kadar yol var
Ona erkek demeniz için.
Evet, ve kaç deniz aşmalı beyaz bir güvercin
Kumlarda uyumadan önce.
Evet, ve top gülleri kaç kez atılmalı
Sonsuza dek yasaklanmalarından önce.
Cevap, dostum, rüzgârda esiyor,
Cevap, rüzgârda uçuyor.
Bir adam kaç kez yukarı bakmalı
Gökyüzünü görebilmesi için.
Evet, ve bir adamın kaç kulağı olmalı
İnsanların ağladığını duyabilmesi için.
Evet, ve kaç ölüm olmalı onun bilmesi için
Ne kadar çok insanın öldüğünü?
Cevap, dostum, rüzgârda esiyor,
Cevap, rüzgârda uçuyor.
Kaç yıl geçmeli bir dağın var olabilmesi için,
Suyta yıkılmaması için.
Evet, ve kaç yıl geçmeli bazı insanların
yaşayabilmesi için
Özgür olmaları için izin verilmeden önce.
Evet, ve bir adam kaç kere çevirebilir başını
Sadece görmemek için.
Cevap, dostum, rüzgârda esiyor,
Cevap, rüzgârda uçuyor.
Blowin' in the Wind / Bob Dylan

Amerikalı efsane müzisyen ve yazar Bob Dylan'a ait, çok anlamlı ve şüphesiz hepimizce çok iyi bilinen "Blowin' in the Wind" şarkısının sözleri, 2016 Nobel Edebiyat Ödülü'ne, denilene göre sürpriz bir kararla layık görülmüş.

Müzik, kendi içinde bir uzay / zaman / mekân barındıran, bildiğimiz zamana ait olmayan bir dünya. Bu dünyaya, bir kez kolları sıvayıp, tüm benliğiyle girdi mi insan, bir başka hisseder / algılar oluyor her şeyi. Tür ve tarz gözetmeksizin, aynı kendi olduğu gibi müziğin, yalınlıkla girildiğinde içine, hiç olmadığı kadar büyük bir saf gerçeklikle görebiliyor insan dünyayı. İyi müzisyenleri çok özel yapan da bu belki de. Zamansız bir yerden kendisini algılamak, belki sonsuz bir varlık olduğunu algılamak, dünyayı algılamak, doğanın mükemmel döngüsünü hissetmek... Belki de, daha korkusuz daha cesur yapan bu algıdır müzisyeni, müzikle öğrendiği daha da ötesi yaşadığı müzikle...

82 yaşında henüz kaybettiğimiz Leonard Cohen, "Nobel ödülü, Everest Dağı gibi en yükseğe ödül çakmaya benziyor," demiş Dylan'ın bu ödüle layık görülmesine. Daha sonra eklemiş Ekim ayında, New Yorker'a verdiği röportajda: "Artık ölmeye hazırım". Gerçeği tüm çıplaklığıyla hissetmek, bütün yalınlığı ile dünyayı, yaşamı algılayan müzisyenlere, insanlara özgü bir şey...

Cam malzemesi, oldum olası dikkatimi çekmiştir, oluşumunu hayranlıkla seyrederim. Tıpkı her yeni müzikle karşılaşıldığı zaman yaşanan bir olgu gibi olduğunu düşünürüm. İnsan kendisini, tüm karşılaştıkları ile birlikte yürüdüğü yolda ister istemez bir forma sokuyor, benliğini oluşturuyor. Benlik ne kadar kırılğan aslında, belki de ne şükür ki, bu kadarı saklı fırsatları ile.

Sanki yaşamın sunduğu seçeneklerden biri, sırça benliği, kendimize rağmen ateşe atabilip eritip, yeni oluşacak forma hem güvenmek hem de her an aldığımız nefesle üfleyp yeni bir form verebilmek, nefes alınan her an yapabilmenin sınırsız imkânı ile. Bir diğeri de, benliği kırıp parçalara ayrılmasını deneyimlemek, nasıl toplanacağını, kimin toplayacağını bilemeden.

KENDİNİ UNUTARAK ATEŞE ATILABİLMEK

İşte, sanatçı olmanın bendeki tanımı, bendeki deneyimi sınırlam kendini unutarak ateşe atılabilmek ve sonra formu üfleterek, nazikçe tekrar oluşturabilmek özgürlüğü. Üfleme pratiğinden olsa gerek, her seferinde akciğerleri bir açılıyor insanın; önündeki engeller kalkıyor, kalbi genişliyor, büyüyor, daha bir kapsayıcı, gerçek, yalın oluyor. Her yeni deneyimde, aynı saf heyecan ile sanki daha evvel hiçbir şey yapmamışçasına tekrar ve tekrar aynı ateşin içine yumuşacak. Belki de bundandır, gerçekten deneyimle bilgeleşmiş insanların tek bir kelimesi bile fersahlarca derindir; her an başka bir tarafı görülür, anlaşılır, hissedilir, düşünülür. İşte bu her iki müzisyen de, böyleler bana göre. Hem müziğe, hem de yaşama karşı olağanüstü dürüstçe cesareti yaklaşımları ile defalarca kendilerini inandıkları şeye atmış, yanmış, yalınlaşmış iki efsane, Bob Dylan ve Leonard Cohen. Hangi müzik türü veya ne ile ilgilenirlerse ilgilenirler ilham veriyor.

Sadece inandığı şeyi yapmış olmanın verdiği doğal bir yalınlıkla olsa gerek, Dylan'ın Nobel 2016 Edebiyat Ödülü'nü kazandığını ilk duyduğundaki yorumu, kendi deyimiyle, "Nobel Ödülü hakkındaki haber nedeniyle nutkum tutuldu," oldu. Gerçek ismi Robert Allen Zimmerman, 24 Mayıs 1941'de, Minnesota Eyaleti'nin Duluth şehrinde doğdu. Bolca göçlerin olduğu bir ailenin çocuğu Dylan. Baba tarafından büyükbabası Zigman Zimmerman ile babaannesi Anna Zimmerman Trabzon'dan, önce Odessa'ya, ardından, 1905 senesinde burada yaşadıkları antisemitik hareketlerden dolayı ABD'ye göç etmişler. Anne tarafından ise, dedesi Benjamin Edelstein ile anneannesi Lybba Edelstein Litvanyalı Yahudiler olup, 1902 senesinde ABD'ye göç etmişler.

KAĞIZMAN, YANI KARSLI BİR BABAANNE

Dylan kendi anılarında, babaannesinin ailesinin, Kağızman yani Karanlı olduklarını dile getirmiş. Kağızman, tarihsel geçmişi nedeniyle Rus etkisinin bolca olduğu Karanlı'nın bir ilçesi. Ne tuhaftır ki, daha bu yaz babaannemin annesinin evini bulmak üzere gittiğim Kastoria'da, sokakta Türkçe konuştuğumuzu duyan Sofia, ağlayarak boynumuza sarıldı. Meğer anneannesi Trabzon'dan mübadil olarak Kastoria'ya gelmiş ve hiç Rumca öğrenmemiş, bu yüzden Sofia Türkçeyi hatırlıyor. Bizi duyduğu anda, kendisi Trabzon'da doğmamış olmasına rağmen 'toprağım' diye sarıldı bize. İlginçtir, aynı zamanda ben de Kastoria'da aynı aidiyet hissi ile doldum, sanki toprağımdı orası. Aidiyet duygusunu çok düşündüm daha sonra; İstanbul ile derinden bir aşk yaşıyor olmamıza rağmen, aslında kendi mi oraya ait hissetmemden dolayı. Acaba dedim, bu aidiyet hissini duyumsamak için neler yaptım bugüne kadar, nerelerden geçirdi beni, nerelere vardırıttı, diye...

Şimdi, bugün Bob Dylan'a, sözlerine, müziğine ve en önemlisi dünyayı bu kadar kurtarmak istemesine bir de buradan bakınca, yoğun yer değiştiren hatta kıta değiştiren bir ailenin torunu olarak bu aidiyet duygusunu ne yüce bir şekilde sanatla dönüştürdüğünü görebiliyorum.

Gelin, toplanın insanlar,
her nerede geziyorsanız.
Ve kabullenin çevrenizdeki
sular yükseldi artık.
Eğer zamanınız sizce biraz
değerli ise
Yüzmeye başlasınız iyi olur.
Yoksa bir taş gibi dibe çökeceksiniz.
Çünkü zaman değişiyor.

Gelin yazarlar, eleştirmenler
Kalemleriyle bilgeleşenler,
İyi açın gözlerinizi,
Şans bir daha geri gelmeyecek,
Acele etmeyin konuşmakta,
Çark hala dönmekte
Ve kimse söylemiyor kimde topun
duracağını.

Şimdi kaybeden
Sonra elbette kazanacak,
Çünkü zaman değişiyor.
Gelin senatörler, kongre üyeleri,
Kulak verin çağrıma.
Durmayın yolda
Tıkamayın koridoru,
Çünkü bugün incinen
Yarın koltukta olacak.
Dışarda bir savaş var,
Ve kızırmakta.

Yakında pencerelerinizi sarsacak,
Ve duvarlarınızı titretecek,
Çünkü zaman değişiyor.
Gelin anneler babalar ülkenin her
bir yanından.
Ve eleştirmeyin anlayamadığınızı.
Oğullarınız, kızlarınız
kontrolünüzden çıktılar.
Sizin eski yolunuz hızla yıpranıyor.
Lütfen çekilin yeni yoldan
Eğer uzatmayacaksanız ellerinizi.
Çünkü zaman değişiyor.

Çizgiler çekildi,
Lânetler okundu.
Şimdi yavaş olan sonra hızlanacak,
Şimdi var olan yakında geçmişte
kalacak,
Düzeniniz yitmekte alelacele,
Şimdi en önde giden yakında
sonuncu olacak
Çünkü zaman değişiyor.

**The Times They are a Changin'
Bob Dylan**

Babaannesinin ailesi İstanbullu imiş, ilk gençliğinde söylediği Richie Vales'in "In a Turkish Town" yani "Bir Türk Kasabasında" adlı şarkısı ile kendini çok yakın hissettiğini, söylüyor Dylan. İçinde bütün bu yerlerin hazinesinin ışığıyla, sadece dünyaya ait olarak, üstelik dünyada geçici fakat dünyanın kalıcı olduğunun bilinci ile. "Herşey bir devinim içerisinde gerçekleşiyor" diyor, "Bir şeye bu kadar tutunmak yersiz" der gibi "The Times They are a Changin'" adlı şarkısının sözleri...

.. "Huzurevine oranla daha fazla kişinin öldüğü yer" olarak tanımladığı üniversiteden atıldıktan sonra, "The Freewheelin' Bob Dylan" çalışması ile müzik dünyasında yerini almış. "Blowin' in the Wind" kısa bir zaman içerisinde hemen herkesin dilinde olmuş.

Her şarkısında, farklı konulardan bahsetmiş. Savaşların anlamsızlığından, Tanrı'dan, adaletsizlikten, seksten, aşktan, sevgiden bahsetmiş. Her bir seferinde, kimsenin ne diyeceğini umursamadan değişik kesimlerin tepkisini çekmiş. Hep başka başka şeyler söylediği için, çoğu kişi onun sadece görmek istedikleri gibi gördüler. Gitarı ve armonikasından başka hiçbir şeye ihtiyaç duymadığı için folk müziğini seçmiş. Belki de bu, maddenin sahip olma güdümüne güçlü bir karşı koyuştu. Hiçbir şeye ait olmamak ama bir yandan da her şeye ait olabilmek...

"Knockin' on Heaven's Door", "One More Cup of Coffee", "Blowin' in the Wind", "Like a Rolling Stone", "All Along the Watchtower" ve daha niceleri gibi, sözleri ve müziğiyle birçok başarılı şarkıya imzasını atmış Bob Dylan'ın, 1962'de çıkarttığı "Bob Dylan" albümünden, 2016'da çıkarttığı "Fallen Angels" albümüne kadar 69 tane albümü, 11 tane Grammy ödülü ve "Things Have Changed" isimli şarkısı ile bir de Oscar ödülü bulunuyor.

Kim bilir kaç tane şarkı ile kendini attığı ateşlerle şekillenmiş 69 albüm / 69 sırça form ile, her ne kadar kendisinin nutku tutulsa da, Nobel Ödülü'ne lâyık görülmüş olması şaşırtıcı değil asla ve hatta bu ödül, gelecek nesillerin, her nereye ait olurlarsa olsunlar, din / dil / ırk farklarının üzerine çıkıp, kendi özgün seslerini çıkartması için yüreklendirici bir umut... ■

SWAN DİLEKLERİN GERÇEK OLDUĞU ÖZEL BİR MEKÂN

Piyanist, heykel ve seramik sanatçısı Elif Turhan'ın kardeşi Zeynep Bansard ile birlikte kurdukları, tüm aile ve dostlarla beraber yaşattıkları, gelenlerin içinde kendini keyifli hissettiği, size iyi gelen bir yer, SWAN...

Çünkü burada her şey sevgiyle, keyifle, özenle yapılıyor, seçiliyor ve sunuluyor. Ürünlerine âşık tasarımcıların, ustaların ve üreticilerin enerjisi var Swan'ın her köşesinde.

Ortaköy'deki bu farklı mekânın ev sahipleri için müşteri değil, misafirler ve dostlar var. Hepsi çok özel ve tek. O nedenle eserler, ürünler ve ambalajları gibi, ikram ve ağırlama da çok özel. Amaç; kendinize, evinize veya bir sevdiğinize ürün veya eser değil, mutluluk, keyif ve şans götürmeniz.

Swan'da Türk ve yabancı birçok değerli sanatçı ve tasarımcının eserleri yer alıyor. Özellikle Elif Turhan'ın tek heykelleri, yine tek tek elleriyle yaptığı sınırlı sayıda yarı seri dekorasyon ve sofrası sanatı ürünleri, döküm olarak seri ürettiği eserler Swan'ın vazgeçilmezleri.

"Birds Flying High" koleksiyonu birçok ülkede büyük beğeni kazanırken Swan'ın sembolü haline geldi. Bunun dışında, burçlara farklı bir yaklaşım "Book of Felicity" ve çok yeni "Waiting" koleksiyonları da çok ilgi görüyor. Bunların yanında dünya çapında özel proje ve tasarımlara da imza atılıyor.

■ SANAT ESERLERİ

■ DEKORASYON ÜRÜN VE AKSESUARLARI

■ TASARIM AYDINLATMA

■ DAVET KONSEPT TASARIM

■ DAVET ÜRÜN TASARIM VE ÜRETİM

■ OTEL DEKORASYON, ÜRÜN TASARIMI VE ÜRETİMİ

■ MİMARİ PROJELERDE ÜRÜN TASARIMI VE ENSTALASYONLAR

■ BAŞKA SANATÇILARLA ORTAK ÖZEL ÇALIŞMALAR

Tas Basamak Sok. No:5A/1

Ortaköy - İstanbul

Tel:+90 212 327 92 00

 swanistanbul

Edebiyatın Harika Çocuğu
Etgar Keret
*ile yaşam, edebiyat,
mizah ve insaniyet üzerine...*

Tel-Aviv’de doğan Etgar Keret, günümüzün en önemli uluslararası yazarlarından. New Yorker dergisine göre o bir dâhi; yazar Salman Rüşi için ise, eşsiz bir yazar ve gelecek kuşağın sesi. Hikâyelerden oluşan kitapları tam 35 dile çevrilerek en çok satan kitaplar listelerinde yerini almakta; New Yorker, New York Times, Le Monde, Paris Review, Esquire gibi uluslararası birçok dergi ve gazetede yazmakta. Ülkemizde de çeşitli edebiyat dergilerinde yazıları yayınlanmakta olan Etgar Keret ayrıca film yönetmenliği, film ve televizyon dizisi yazarlığı yapmakta. Çocuk kitapları ve çizgi romanlar da yazan Keret’in imza günlerinde kitaplarını sevimli çizimleriyle imzalamasından dolayı, uzun kuyruklar oluşur. Dilimize ‘Yedi Güzel Yıl’ adıyla çevrilen kurgusal olmayan ilk kitabı, kendi yaşamının zor geçen yedi senesini müthiş bir mizah ve derinlikle anlatmakta. Fransa ve İngiltere’de edebiyat alanında ödüllere layık görülen Keret, eşiyile beraber gerçekleştirdiği ilk filmi ‘Jellyfish’ ile Cannes’da ‘Caméra d’Or’ ödülünü kazandı. 2016 yılında, “aldığım en değerli ödül” olarak ifade ettiği ‘The Charles Bronfman’ ödülüne, Yahudi değerlerini kültürler arası tanıttığı ve insanıyetçi görüşlerini evrenselleştirdiği için layık görüldü. Sanatçılığının yanı sıra, Ben-Gurion Üniversitesi’nde İbrani Edebiyatı dalında öğretim üyeliği yapmakta.

Edebiyatın Harika Çocuğu Etgar Keret ile Yaşam, Edebiyat, Mizah ve İnsaniyet üzerine... Dâhice yazılmış hikâyelerinin yanı sıra; yaşam felsefesi, insanıyetçi görüşleri, mizah yeteneği ve erdemli kişiliğine uzun zamandır hayran olduğum Etgar Keret ile Tel-Aviv’in şirin bir kafesinde buluştuk. Söyleşimiz onun kişiliğine oldukça uyan bir şekilde içten, derin ve bol kahkahalı geçti. Oğlu Lev’i dilinden düşürmedi. Söyledikleri öylesine etkileyiciydi ki, onu dinlerken zaman ve yer kavramı yok oldu. Uzun söyleşimizden seçtiğim bölümlerini dört ana başlıkta topladım: Yaşam, Edebiyat, Mizah ve İnsaniyet.

YAŞAM

Keret’in Polonya doğumlu olan anne ve babası Holokost’tan sağ kurtulabilenlerden. Birbirlerini o günlerde tanınmasalar da hayalleri aynıydı: Holokost’tan sağ çıkarak mutlu bir yuva kurabilmek... Savaşın sonra tanışıp evlendiler. Etgar Keret’in böylece mutlu bir çocukluğu oldu. Ebeveynlerinden ve kardeşlerinden büyük bir sevgi ile söz ediyor. Ben-Gurion Üniversitesi’nde İbrani Edebiyatı dersleri veren Keret’e, öğretim üyesi olmasını babası önermiş. Bir gün olur da ilham gelmez ve yazamaz ise, sabit bir pozisyonunun olmasını istemiş. Etgar Keret’in öğretmenlik yapmasının babasına olan saygısının yanı sıra önemli bir sebebi daha var:

“Hikâyelerimde, daha iyi olabiliriz mesajını vermeye çalışıyorum; Başkalarını daha iyi anlayabiliriz, daha şefkatli olabiliriz.”
ETGAR KERET

“Bir yazar ve sanatçı olarak sadece anlatıyorum, dinlemiyorum. Ben şimdi senin hakkında bir şey sormuyorum meselâ. Biz sanatçılar bencil olabiliyoruz. İletişimimiz tek yönde oluyor. Öğrencilerimleken ise onlara ihtimam göstermem, onları çok iyi dinlemem ve anlamam gerekiyor. Özellikle workshop gruplarımda iletişim iki yönlü oluyor ve bu benim için daha sağlıklı. O yüzden öğretmenlik yapmam çok önemli.” İlk kez, ‘Notos’ edebiyat dergisinde onunla yapılan bir söyleşide rastladığım Keret’in yazısındaki şu sözleri çok etkileyiciydi:

EDEBİYAT

“Sanat sana bir şeyler fısıldar. O fısıltıyı duyabilmek için çok gayret etmen gerekir.”
“Diplomatik nedenlerden dolayı bazı ülkelere gidemesem de kitaplarımın o ülkelerde okunduğunu biliyorum. Ben gidemiyorum ama hikâyelerim giriyor. Bu şekilde oradaki insanların yüreğine hikâyelerimle erişiyorum.”

ETGAR KERET

Kısa hikâyelerden oluşan kitaplar yazan Keret’in çok geniş bir okuyucu kitlesi var. İbranice yazdığı kitapları, Arapça, Çince, Bulgarca, Türkçe dâhil olmak üzere birçok dile çevriliyor. Kurgu olmayan tek kitabı ‘Yedi Güzel Yıl’ beklemediğinden çok ilgi görmüş olsa da, o yine de kurgu yazmayı tercih ediyor: “Benim için kurgu yazmak daha doğal. Yazmaya ne yazacağımı bilmeden başlıyorum, sonra yazarken kendimi keşfediyorum. Bu bana adaha heyecanlı ve maceralı geliyor. Anı kitabımda bildiğim şeyleri anlattım. Babamı ve oğlumun olduğu gibi yazdım. Kurgu hikâyelerde metaforlar kullanıyorum. Mesela bir kız beğeniyorum ama onunla olamıyorum diyelim. Bunu, bir pastaneye gidip diyetle olduğu için kek yiyemeyen bir fil olarak anlatabilirim. Oğlum doğunca ona olan duygularımı anlatacak bir metafor bulamadım. Anılarımı yazarken benim için neyin önemli olduğunu, neyin önemli olmadığını keşfettim. Anı

kitabımı çok kişisel bulan yayıncı basmak istemeyince başkalarına gitmek zorunda kaldım. Yayımlanan en başarılı kitabım olması, benim için çok büyük bir sürpriz oldu. Hikâyelerim oldukça ‘avangart’, anı kitabımı kurgularımı beğenmeyenler tarafından da çok beğeniliyor. Ben yine de kurgu yazmayı tercih ediyorum. Kitaplarım Farsça ve Arapça da dâhil olmak üzere bir çok dile çevriliyor. Diplomatik nedenlerden dolayı bazı ülkelere gidemesem de, kitaplarımın o ülkelerde okunduğunu biliyorum. Ben gidemiyorum ama hikâyelerim giriyor. Bu şekilde oradaki insanların yüreğine hikâyelerimle ulaşıyorum. Yazar olmanın en güzel yanı insanların kalbine dokunabilmek. Çok sevgi görüyorum. Aynı şekilde ben de, gidemediğim ülkelerin insanlarını kitaplar ve filmler sayesinde tanıyorum. Çocukluğumda benim için İran, Humeyni’den ibaretti. Nefret dolu bir yerdi bana göre; çünkü İran hakkında güzel şeyler duymazdım. Ta ki, İranlı yönetmen Mohsen Makhmalbaf’ın ‘Bir Masumiyet Anı’ adlı filmi seyredene kadar... İnsanın her yerde insan olduğunu ilk o filmle anladım.”

İstanbul’a bir kaç kez gelen ve çok sevdiğini belirten Etgar Keret gözleri dolu dolu bir anısını anlattı: “Kitaplarımı imzalarken uzun bir kuyruk oluşur hep, çünkü

“Hepimiz günün birinde öleceğiz ve bu gerçeğin bilincindeyiz, yine de sürdürüyoruz yaşamlarımızı. Ölümle oynadığımız bir oyunsa bu, sonuçta kazanacak olanın kim olduğu baştan belli. Bize düşen, oyunun tadını çıkarmak ve yenilgimizi zarafetle kabullenerek, performansımızdan gurur duyarak sahneden ayrılmak...” Performansımızdan gurur duymanın ona göre ne olduğunu sordum:

“Yaşamda o kadar çok seçenek var ki, âdeta bir luna-parktayız. Önce hangisini yapsam diyoruz. Ben maddi şeylere hiç önem vermem. Çok kitap okurum ama onları hiç saklamam. Her şey geçici. Yakınlarımız ölüyor. İsrail’de biliyorsun askerlik var. Her şey belirsiz. Benim için önemli olan ve olmayan şeyleri fark ettim. Ona göre yaşıyorum. Apartman sahibi olsam ne olacak, o bende kalmayacak. Yaptığım iyi şeyler bende kalacak. Oğlum Lev kaleci. Bir gün maçta birine yumruk attı. ‘Birini inciteceğine maçı kaybetmeni tercih ederim, yaşamda hiç bir şey başkalarını inciterek elde etmeye değmez’ dedim oğluma. Hikâyelerimde, daha iyi olabiliriz mesajını vermeye çalışıyorum, başkalarını daha iyi anlayabiliriz, şefkatle yaklaşabiliriz. Benim için, iyi performans vermek bunlardan ibarettir.”

çizerek imzaladığımdan her biri vakit alır. O gün İstanbul'da imza günümdü. Kuyrukta beklerken sigara içmeye giden genç bir okuyucum, yayıncımla sohbet etmiş. Ona, başka bir şehirden, on saatlik bir yoldan geldiğini anlatmış. Yaşlı dedesine bakmak zorundaymış. Hikâyelerimi çok sevdiğinden İstanbul'a geldiğimi duyunca benimle tanışmak istemiş. Babası benim İsraili olduğumu öğrenince, bir Yahudi'yi görmek için o kadar uzun yola çıkmasının gerek olmadığını söyleyerek engel olmuş. Dedesi onu üzgün görüp sebebini sorunca, anlatmış. Birisi senin yüreğine

hikâyeleri ile dokunuyorsa onun dinine veya milliyetine bakmamalısın, mutlaka İstanbul'a gitmelisin demiş dedesi, ailenin büyüğü benim ve gitmeni istiyorum..." Sinema aşığı olan Keret, okuduğu kitaplardan çok daha fazla film izlediğini söyledi. Yönetmenlik ve film yazarlığı da yaptığı, hatta ödül aldığı halde, yazarlığı tercih ettiğini ve nedenini anlattı:

"Yazarken ben ve okuyucum işbirliği halindeyiz. Ben birini yazarım, sen anlattığın insanın sesini, fiziğini hayalinde canlandırırsın. Beraber aktif ortaklık yaparız. Filmlerde seyirci daha pasif kalıyor. Hayal etmeye gerek yok, her şeyi görüyorsun. O yüzden ben okuyucumla işbirliği yapmayı sevdiğimden, sinemayı çok sevsem de yazarlığı tercih ediyorum."

MİZAH

"Kendine acımak yerine mizahı seçen, kendisiyle dalga geçebilen insanlara büyük saygı duyarım."

ETGAR KERET

'Baba komik olsana,' diyor. Her şey iyi gidince değil, zora girince mizahı kullanıyorum. Hüzün ile iyimserlik bir arada olabiliyor. Olaylar tuhaflaşınca, yaşamın üstesinden gelmek zorlaştıkça, mizah yeteneğimiz devreye giriyor. Bence mizahın birçok fonksiyonu var. Küçükken bizim çevrede, fizik olarak benden güçlü, zorba çocuklar vardı. Onlara ters bir şey söylersem dayak yiyebilirdim, o yüzden söylemek istediklerimi şaka yollu söyledim. Soğuk savaş şaka yollu da yapılabilir. Protesto etmek için de iyi bir yoldur. Ben başbakanımızı eleştiririm, muhalefet tarafındayım. Bunu mizah yoluyla yapmayı tercih ediyorum. Mizah, zayıf durumda olanların silahıdır. Zor durumlarda saygınlığı yitirmekle ilgili birçok Yahudi fıkrası vardır. Kendine acımak yerine mizahı seçen, kendisiyle dalga geçebilen insanlara büyük saygı duyarım. Zayıf taraflarıyla dalga geçebilen insan, bu halimle de kendime güveniyorum mesajını verir. Örneğin, George Bush'u pek sevmem ama bir göçmen olan Arnold Schwarzenegger'i parti-

Hikâyelerinde, anı kitabında ve söyleşilerinde müthiş mizah yeteneğini kullanıyor. Hüzün ile mizahı çok güzel birleştiriyor.

"Mizahı, arabalardaki kaza olunca açılarak hayat kurtaran hava yastığına benzetiyorum. Mizaha en çok, bir şeyler yolunda gitmeyince ihtiyacımız var. Oğlum bana bazen

sinde tanıtırken, güçlü olmalarının yanı sıra dilbilgisi hataları yapmalarının Arnold ile ortak özellikleri olduğunu söylemesi çok hoşuma gitti. Ben kendimi görebiliyorum ve zayıf yanlarımı kabul ediyorum diyebilmek bizi daha çok insanlaştırır. O yüzden Bush'un bu yönüne saygı duyuyorum."

İNSANİYET

Söyleşimizi lâıyk görüldüğü 'The Charles Bronfman' ödülü hakkında konuşarak bitirdik.

"Bu ödül, aldığım bütün ödüllerden değerli. Benim için büyük bir sürpriz oldu, çünkü bu ödül bilim adamlarına veriliyor. İlk defa bir yazara verildi.

Ben Yahudilik değerlerine, hikâyelerimde ve anı kitabımda yer verdim. Dindar bir insan değilim, hatta çok dindar olan kız kardeşimin din ritüellerini tuhaf bulurum. Yahudiliğin düşünmeye yönelik tarafı var. Polemiğe girebilirsin. Tanrı ile bile tartışabilirsin. Tanrı Musa ile tartıştıysa, sen de benimle tartışabilirsin. Tanrı da tartışmalara karşı değil. Radikal sağ kanattakilerin, aşırı tutucuların yaptığı 'Yahudi olmak' değil. Yahudi değerleri bunlar değil. Yahudilik yanlışları kabul edebilmektir. Bende kipa yok ama Yahudi'yim. Kız kardeşimin yolunu kabul ediyorum. Stratejimiz değişik olabilir ama amacımız aynı. Kız kardeşim insanların acı çekmesini istemiyor, ben de öyle. Birçok konuda fikir ayrılığımız olabilir. Ortak yanımız doğruluğa, dürüstlüğe, adalete önem vermemiz. Erkek kardeşim de benden oldukça değişik olmasına rağmen ailece toplandığımızda fikirlerimizi dinler, tartışırız ama yine de birbirimizi çok severiz."

Charles Bronfman, Etgar Keret'e ödülünü şu sözlerle sundu: "Tehlikeli dünyamızda Etgar Keret, empati kurma yeteneği olan, birbirlerini duyan, şefkatle yaklaşan insanları anlatıyor. Okuyucularına sıcaklığı, mizahi yönü ve orijinal düşünceleri ile ilham veriyor. İnsanları daha iyi bir dünya için cesaretlendirirken, Holokost'tan alınan dersleri yeni kuşaklara aktarıyor."

Keret ödülünü alırken, "Daha iyi bir yazar olmakla daha iyi bir insan olmak arasında bir seçim yapmak zorunda olsaydım eğer, hiç düşünmeden daha iyi bir insan olmayı seçerdim. Bu ödül de aynı öncelikten yana; sadece yeteneğe değil, daha iyi bir dünya için yapılan çalışmalara değer veriyor," ifadesini kullandı.

Söyleşimizden önce Etgar Keret'in çok önemli bir buluşması vardı ve buna ben de şahit oldum. 18 yaşındaki bir genç, Keret hayranı olan kız arkadaşına doğum günü dolayısıyla bir sürpriz hazırlamıştı. Tel-Aviv dışından çok erken saatte Etgar Keret ile buluşmaya geldiler. Her üçünün mutluluğunu burada ifade edebilmem çok zor. Çok güzel bir andı, tıpkı benim de duyurluğu, yetenekleri ve insanlığı ile ruhuma dokunan Etgar Keret'i Tel-Aviv'de bulup yaşamımın en güzel anlarından birini yaşadığım gibi.

Gittikçe kararın dünyamızın aydınlığa kavuşması, bir birimizi ayrılıklarımıza rağmen kabul edip, saygı duyarak insanlığın gelişmesi dileği ve umuduyla... ■

“Kalimera Fener, Şalom Balat”

**Cibali, Fener
ve Balat'ta
yaşayan
tanıklıklar
eşliğinde bir
kültür gezisi...**

FOTOĞRAFLAR: SARA KOHEN

Balat Or-Ahayim Musevi Hastanesi

*Fener'in feneri söndü!
Balat'ın balatası yandı!
Ayvansaray'ın sarayları yıkıldı!
Cibali'de de "asayiş berkemal" değilmiş duyduğuma göre...
Ne yapmalı, ne etmeli?*

Osmanlılar Fetih sırasında gemileri aslında nereye indirdi? İçinde Davut yıldızları barındıran Camii'nin gizemi nedir? Padişahın bir hafta içinde bitmesi koşulu ile yapımına izin verdiği kilise hangisidir? Aşkların en divanesi, en şahanesi Agora'da mı yaşanır? Peki ya nerede o eski yangınlar ve Balat tulumbacıları? Bütün bu soruların cevapları ve daha fazlası için gelin hep beraber yitip giden tarihimizin izlerinde Fener, Balat, Ayvansaray'da bir geziye çıkalım...
Gönlümüzdeki Program: Cibali Kapısı, Cibali Karakolu, Gül Camii (Azize Theodosia Kilisesi), Sıbyan Mektebi, Ayakapı Hamamı, Fener Taş Konakları ve Yahudhaneler, Maraşlı Rum İlkokulu, İstanbul Fener Rum Patrikhanesi, Kırmızı Mektep, Dimitri Kantemir Sarayı ve çay, kahve molası, Selaniko Sinagogu kalıntısı, Çift Çarşısı, Leon Brudo'nun Evi, Çana Sinagogu, Ahrida Sinagogu, Yanbol Sinagogu, Agora Meyhanesi, Haliç surlarını takip ederek yürüyüş ve Balat Or-Ahayim Musevi Hastanesi.

Kadir Has Üniversitesi

Turumuzun ilk durağı Haliç'in güney sahilinde bulunan Kadir Has Üniversitesi binasıdır. Bugün Kadir Has Üniversitesi'nin yerleşkesi olarak kullanılan yapı Türkiye'nin ilk tütün fabrikasıdır. Bu fabrikanın bir diğer önemi de ilk sendika haklarının verildiği, ilk kez güvenlik tertibatının, çalışanlarının

sosyal tesislerinin olduğu ve Türk kadını ilk kez iş hayatında gördüğümüz yer olmasıdır. İlk Türk akımı mimari üslubu öncülerinden Vedat Tek tarafından inşa edilen bina, neo klasik üsluplu olup, 1995'e kadar faal olarak kullanılmıştır. Fabrikanın

bir diğer önemi ise, açıldığı dönemde çalışan kadınlar içerisinde Balat Yahudilerinin de bulunmasıdır. Zamanla tütün Karadeniz'den buraya gelirken, bina da üniversiteye dönüşmeden evvelki dönemde tütün deposu olarak hizmet vermiştir.

Cibali Kapısı ve Karakolu

Bu kapının isminin nereden geldiği ile ilgili iki ayrı iddia söz konusudur. Bunlardan biri 1492 yılında İspanya'dan gelen Yahudilerin bu kapıya "Porte Jubalica" ismini vermiş olmaları, diğeri ise bu kapıdan İstanbul fethi esnasında giren ve şehit olan Cebe Ali Bey'den gelmiş olma ihtimalidir. Evliya Çelebi'nin seyahatnamesine göre Mısır Sultanının şeyhlerinden biri olan Cebe Ali Bey, önce Bursa'ya gelir ve buradan da kutlu kuşatma için İstanbul'a doğru devam eder. Rivayete göre birçok şeyh cübbeleri ile Fetih esnasında Haliç'i, önlere serdikleri hırkalarının üstünde geçerler. Cübbeli Ali Bey de bunlardan biri olup, bir ekmeği 1000 kişiye yettirmiştir. Cibali Karakolu'nun ismi ise, tam bir rastlantı ürünüdür. Cumhuriyet Dönemi tiyatrocularının öncülerinden Muammer Karaca'nın Fransızcadan çevrilen «Nuit de Noce» Düşün Gecesi isimli oyununun prova çalışmaları esnasında oyuncuların Raşit Rıza'nın karakol komiseri Orhan Bey'e "Kendine gel, burası Cibali Karakolu değil!" demesi Karaca'ya ilham vermiş ve oyun bu şekilde çevrilmiştir. Cibali Karakolu oyunu tam 300 kez oynanarak, en çok sahnelenen ve klasikleşmiş oyunlarımızdan biri olmuştur. Durumun bir diğer ironik kısmı ise, o günden sonra ufak bir komiserlik olan Cibali Emniyeti'nin resmi yazışmalarında da Cibali Karakolu olarak anılmasıdır. Osmanlı Dönemi'nde her kapı girişinde bir komiserlik binası bulunur ve her komiserliğin bodrum katı da bu bölgede bir yatır barındırırdı. Şimdilerde boş tutulan beyaz binanın alt katında da yatır halen görülebilmektedir.

Gül Camii – Hagia Theodosia Kilisesi

Bizans Dönemi (867-886) yıllarında inşa edildiği tahmin edilen yapının ismini veren Azize Theodosia, İkonoklazma Döneminde (726-842) Büyük Saray'ın Khalke kapısı üzerindeki Hz. İsa ikonasının indirilmesini önlemek isterken gözleri dağlanmış ve ölmüş, sonrasında da Azize mertebesine yükseltilmiştir. Azize bu kiliseye gömüldükten sonra hastalıklarından şifa bulmak isteyenler tarafından sıkça ziyaret edilmiştir. Kiliseye yaklaşırken

Maraslis Rum İlköğretim Okulu

Fener Rum Patrikhanesi

meydana gelen yükseltiden de anlaşılacağı üzere, kilisenin bir «Kripta» mezar odası mahzen bölümünde mevcuttur. Burası, rivayete göre Hagia Theodosia ve bazı Bizans hükümdarlarının mezar odalarından oluşmaktadır. Keza yine aynı bölümdaki dehlizler sayesinde bölgedeki bazı diğer kiliselere de ulaşım mümkündür. İstanbul'un fethi sonrasında camiye çevrilip Gül Camii adını alan kilisede, günümüzde taşıyıcı kollar üzerinde görülebilen Davut Yıldızları ziyaretçilerin oldukça ilgisini çekmektedir. Bilindiği üzere altı köşeli yıldız farklı kültürlerce de kullanılmıştır.

Maraslis Rum İlköğretim Okulu

Eski Yunan tapınaklarını andıran dört sütunlu heybetli girişi ile bizi karşılayan bina, hüznü bir hikâyeye de sahip olan Maraslis Rum İlköğretim Okulu'dur. Odessa Belediye Başkanlığı da yapmış olan Rum tüccar Grigoris Maraslis, cemaate yüklü bir para göndererek Fener Rum Erkek Lisesi'nin ihtişamını aratmayacak bir okul yapılmasının talimatını verir. Ayrıca Maraslis, okulda eğitim göreceğ öğrencilerin de masraflarını karşılamının sözünü vermiştir. Ancak okul 1901'de açılınca Maraslis tamamlanan yapının, gönderdiği paranın karşılığında çok uzak olduğunu görür. Yolsuzluk iddiaları da araya girince Maraslis projeden vazgeçer ve okulun tüm ihtiyaçları Patrikhane üzerine kalır. Okul Patrikhane'nin emekleri sayesinde günümüze gelebilmiştir.

Fener Rum Patrikhanesi

Türkiye'de resmî olarak Fener Rum Patrikhanesi, dünyada Constantinopolis Ekümenik Patrikhanesi olarak anılan kurum, 250 milyon mümine sahip Ortodoks dünyasının ruhanî önderi konumundadır. Patrikhane, Ortodoks dünya içerisindeki tarihten gelen hiyerarşik yapısını ve diğer Hıristiyan mezhepleri, diğer semavî dinler ve diğer hükümetler nezdindeki konumunu muhafaza etmektedir.

İstanbul'un fethini müteakip Fatih Sultan Mehmet, Constantinopolis Patriği seçilen Gennadios'a, Türk ve İslam hukuku çerçevesinde, patriğin görev ve yetkilerini gösteren, Patrikhane'ye bazı ayrıcalıklar tanıyan bir ferman çıkarmıştır. Fatih'ten sonra ise, Osmanlı hükümdarlarının Patrikhane'ye verilen imtiyazları benimseyen fermanlar vermesi gelenek

haline gelmiştir. Böylece Fener veya Ekümenik Patriklik de denilen Patrikhane ve Rum Patrikliği'nin yasal statüsü süreklilik kazanmıştır.

Cumhuriyet döneminde Rum Ortodoks Patrikhanesi'nin etkinlik alanı da dinî konularla sınırlanmıştır. Hizmet binasının 1941'de yanması üzerine, 1989'da Yüksek Mimar Aristidis Pasadeos nezaretinde başlatılan onarım çalışmaları 1991'de tamamlanmış olup, Patrikhane, faaliyetini halen yeni binasında yürütmektedir.

Fener Rum Erkek Lisesi – Kırmızı Mektep

1881 yılında Mimar Dimadis tarafından Marsilya'dan getirilen kırmızı tuğlalar ile şato görünümünde inşa edilen Fener Rum Erkek Lisesi, uzun yıllar Haliç'teki görkemli Patrikhane binası ile karıştırılmıştır. Bugün kullanılan görkemli binanın yapımından önce, yine Fener semtinde, zaman zaman ismi değişse de okulda 560 yıl boyunca aralıksız eğitim verildi. 1804 yılında Kuruçeşme'ye taşınan okul,

Fener Rum Erkek Lisesi - Kırmızı Mektep

1850 yılında tekrar Fener semtine dönerek Patrikhane karşısındaki binada eğitime devam etti.

17. ve 18. yüzyıllarda, okuldaki Felsefe bölümü, "Akademi" unvanını almasını sağladı. 1904-1919 yılları arasında faaliyet gösteren "Öğretmen Okulu" bölümünün mezunları, Osmanlı toprakları üzerinde öğretmenlik yapabiliyordu. Mezunlar ayrıca, Osmanlı sarayında çevirmen ve devlet kurumlarında yüksek makam sahibi olabiliyordu. Patrik İoakim III zamanında, okulu üniversiteye dönüştürme planları yapılsa da sonuca ulaşamadı. Osmanlı Devleti zamanında Saray ve Bab-ı Ali tercümanı, Eflak ve Boğdan voyvodalarının çoğu bu okulda yetiştirildi. İç mekânında süslemelerin göze çarptığı okulun tavan ve duvarlarında önemli kişilerin portreleri yer almaktadır.

Surp Hıreşdagabed Ermeni Kilisesi

Balat'ta bulunan Surp Hıreşdagabed Kilisesi, 17. yüzyıl başlarında terk edilen Ayia Strati Rum Ortodoks Kilisesi'nin 1627'de (bazı tarihçilere göre ise 1635'te) Ermenilere verilmesiyle kurulmuştur. Sunağın arkasındaki kitabeye göre, kilise 1628 yılında onarımdan geçmiştir. 1729'daki Balat yangınında harap hale gelen ahşap kilise binası bir kez daha onarımdan geçirildi, 1831'de ise kâğıt olarak yeniden yapılmak üzere yıkıldı ve 1835'te ibadete açıldı. Kilise, 1835'teki haliyle günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.

Osmanlılar, Ermeni Cemaati'ni diğer Ortodoks cemaatlerden ayırmak için Gregoryen adını vermişlerdir. Ermeniler, Hıristiyanlıkla ilk olarak M.S. 1. yüzyılda tanıştı. İsa'nın havarilerinden Aziz Tadeos, Aziz Bartolomeos ve takipçilerinin çabaları sayesinde o güne dek putperest olan geniş bir Ermeni topluluğu Hıristiyanlığı kabul etti. Romalıların buna karşı çıkmasına, 197 ve 230 yıllarında, Anadolu'da yaşayan Hıristiyan Ermenileri kırimdan geçirmesine rağmen, Hıristiyanlığın Ermeniler arasında yayılması durdurulamadı. 451 yılında toplanan Kadıköy Konsili'nin kararlarını benimsemeyen ve o tarihten bu yana Hıristiyanlık içerisinde bağımsız bir kol olarak yaşamayı sürdüren Ermeni Kilisesi, bugün sekiz milyonu aşkın üyesiyle, dünyada 50 milyondan fazla üyesi bulunan Kadim Ortodoks Kiliseler ailesine mensuptur. ■

Geri kalan mekânların hikâyesini dinlemek, Fener ve Balat'ı karış karış keşfetmek isterseniz, "İstanbul Tükenmeden" in 17 Aralık'ta düzenleyeceği Kalimera Fener, Şalom Balat turuna katılabilirsiniz. Bilgi için: www.avrtur.com / [facebook-istanbultukenmeden](https://www.facebook.com/istanbultukenmeden)

Balat'ın ünlü evleri

Marsilya'dan özel getirilen kırmızı tuğlalar

AHRIDA SINAGOGU

15. yüzyılın başlarında yapılan ve adını, kurucularının İstanbul'a göç ettikleri bugün Makedonya Cumhuriyeti'nde yer alan Ohri kentinden alan sinagog, günümüzde de İstanbul'daki en geniş kapasiteli sinagogdur. Roman-yotlar tarafından kurulan bu sinagog, Romanyotlar'ın Sefaradlar'ın altında asimile olmalarıyla zamanla Sefarad sinagogu haline gelmiştir. Tuğla ve yığma taştan inşa edilmiştir. Sinagogun tevəsi (dua kürsüsü) bir gemi pruvasını andırır. Yapının avlusunda bir midraş (okul) bulunmaktadır. Sabetaycılarının lideri Sabetay Sevi'nin İstanbul'da ibadet etmek için ziyaret ettiği tek sinagogdur. Doksan üç Harbi esnasında Rus ordularına karşı savaştan Türk askerleri için dua tertip edilmiş, söz konusu törene ilişkin ayrıntılı haberler The Illustrated London News gazetesinde ve L'illustration dergilerinde de yayımlanmıştır. Ahrida Sinagogu Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 16 Eylül 1987 tarihli kararı ile koruma altına alınmıştır. Sinagog 1992 yılında Sefaradlar'ın Osmanlı altında 500. Yıl kutlamaları vesilesi ile restorasyondan geçmiştir.

AMAL NASRALDİN İSRAİLLİ DÜRZİLERİ ANLATIYOR

FOTOĞRAFLAR: JİNEL BAROKAS

Dürzi inancı Suriye ve Mısır'da 1017-1047 yılları arasında ortaya çıktı. İlk inananlar İslâmiyet'in Şiilik mezhebinin İsmâilliye kolundan gelenlerdi. Ancak, ilk anda hem Şiiler, hem de Sünniler tarafından bu farklı inanca yönelenlere karşı büyük bir tepki oluştu. Bu inanca sahip olanlar kendilerini 'birleştiriciler', tek Tanrıcular anlamına gelen 'Muvahhidûn' (Muvahhidler) diye tanımladılar ve isimlerini bu inancın savunucusu olan Muhammed bin İsmâ'il ed-Derezî'den aldılar.

Dürziler, İsrail'in savunma güçlerinde yer almaları ve sosyal yaşamda oldukça etkin olmaları nedeniyle 'çoğunlukçu azınlık' tanımına uymakta ve diğer azınlıklardan farklılık göstermektedir. Dürzileri diğer azınlıklardan ayıran en önemli özellik, bu toplumun İsrail devletinin kurulduğu 1948 yılından beri yaşadıkları ülke ile kader birliği yapmış olmalarıdır.

1043 yılında misyoner tutum terk edildi, bu inancın dışa açılmasına son verildi. Takipler sonucu Mısır'dan sürülen Dürziler Güney Lübnan, Suriye ve İsrail'e sığındılar. Lübnan'daki iç savaşlar sonucunda 18. yüzyılda,

Lübnan'da Dürzi dağlarına yerleştiler. Uzun yıllar Dürzilere karşı girişilen saldırılar, bu inancın gizlilik içinde sürdürülmesi sonucunu doğurdu. Yaşadıkları ülkelerde genel kabul gören çoğunluğun dininden görünmeyi ve

uzak bölgelerde yerleşmeyi yeğlediler. İsrail'e yerleştikleri tarih konusunda çelişkili görüşler ileri sürülmektedir. İsrail topraklarında varlıkları 11. yüzyıla kadar uzanmakta ise de, büyük çoğunluğunun, liderleri 2. Emin Fahad Adin zamanında 17. yüzyılda bu topraklara göç ettikleri bilinmektedir. İsrail'de ikamet eden Dürzilerin 120 bini İsrail vatandaşdır ve büyük çoğunluğu Hayfa yakınında Daliat El Karmel'de ve Galil bölgesindeki yerleşimlerde yaşamaktadır. Otuz bin kadarı ise Suriye'den alınan Golan tepelerinde yaşamakta olup halen Suriye vatandaşlıklarını da koruyorlar. Daliat El Karmel, İsrail'de yer alan en

önemli Dürzi yerleşim bölgesi. Burası, eski otantik görünümünden oldukça uzak; beyaz sarıklı geleneksel giysileri içinde Dürzilere pek nadiren rastlanmakta... Turistik bir görünüme sahip çarşısında trafik tam bir keşmekeş içinde... Son model arabalar yaygın. Dar sokaklarında heybetli villalara rastlamak mümkün... Yerli ve yabancı turistler genellikle kebab ve künefe yenilen lokantalara ve turistik eşyaların satıldığı dükkânlara rağbet ediyor. İsrail bayrağının yanında her yerde beş renkli Dürzi bayrakları yer alıyor. Konum olarak yüksekte bulunan bu yerin temiz havası ve yemyeşil manzarası insanı büyülüyor. Yad Lebanim'in (Oğullar Anıtı) kurucusu ve eski milletvekili Amal Nasraddin bizleri makamında kabul etti. 90 yaşının üstünde olan bu zat adeta İsrail Devleti'nin kuruluşundan bu yana Yahudi-Dürzi birlikteliğinin mihenk taşı.

Yad Lebanim adlı kurumun Dürzi temsilciliğinin kurucusu ve başkasınız. Bu kurumun ne olduğunu ve özellikle Dürziler açısından ne gibi bir anlam taşıdığını anlatabilir misiniz?

Yad Lebanim, İsrail genelinde faaliyet gösteren bir kuruluştur. Biz Dürziler, Bedeviler, Yahudiler hepimiz bir bütünün parçasıyız. Yahudi bir şehit ailesi ile Dürzi bir şehit ailesi arasında fark yoktur. 1980 yılında Dürzilere ait Yad Lebanim'in oluşumu için öncülük ettim. O dönem milletvekili idim ve kurumun, savaşlarda yaşamını yitiren aileler açısından ne anlam taşıdığını biliyordum. Galil ve Hayfa Dürzileri için de böyle bir yer inşası yönünde girişimde bulundum. Çocuğu ölen bir anne / babaya veya eşini yitiren bir kadına bu acı haberi duyurmanın ne kadar zor olduğunu tahmin edersiniz. İlk projeye destek vermeleri için şehit ailelerine başvurudum. Hepsi olumlu karşıladı ve birlikte bu işi gerçekleştirdik. Sonra da mekânın tüzel kişilik kazanması için çalıştım.

Yad Lebanim'in temel görevi nedir?

Yad Lebanim'in en önemli görevi şehitlerin anısını yaşatmaktır. Bu nasıl gerçekleştirilir? Öncelikle Galil ve Hayfa'da, Dürzülerin yaşadıkları

“David Ben Gurion'un, devletin kuruluşunu ilan ettiği günden itibaren Dürziler sadakatlerini göstererek İsrail ordusunda yer almışlardır.”

her köyde askeri bir mezarlık oluşturduk. Ülkede her yıl düzenlenen şehitleri anma gününde (Yom Ha Zikaron) ailelerin yanında yer alarak onların yalnız olmadıklarını hissettirmeye çalıştık. Bunun yanı sıra kitaplar yayınlıyoruz. Bu kitaplarda şehit düşen askerin hangi aileden geldiğini, kim olduğunu, nerede, nasıl şehit düştüğünü anlatıyoruz. En önemlisi şehit aileleri ile yakın

ilişki kurup onların her türlü sorunları ile ilgileniyoruz.

Üçüncü görevimiz, Yahudiler ile Dürziler arasında bir köprü oluşturmaktır. Bazı kesimler bu uyumlu birlikteliğe ve iki halk arasındaki kader birliğine inanmamakta ve onu engellemeye çalışmaktadırlar. Biz bununla da mücadele ediyoruz. Yad Lebanim'in merkezini Daliat El Karmel'de kurduk, Galil'de de beş temsilciliğimiz var. Amaç oradaki ailelerle de yakinen ilgilenmek. Ailelerin sorunlarını ilgili bakanlıklara taşıyıp çözüm üretmeye çalışıyoruz. Bildiğiniz gibi gençler askerlik öncesinde bir hazırlık dönemi geçirirler. Ben bu hazırlık sürecini Yahudiler ile Dürziler arasında bir kardeşlik platformuna dönüştürdüm. Son dönemde 250 gencimizi ordunun en seçkin kitalarına gönderdik.

Şu anda orduda hizmet yapmaktaki kaç Dürzi var?

Bir sayı söyleyemem, zaten bu benim görevim de değil. Ancak İsrail'in ilk başbakanı David Ben Gurion'un devletin kuruluşunu ilan ettiği günden itibaren Dürziler sadakatlerini göstererek İsrail ordusunda yer almışlardır.

Dürzilerin askerlik hizmetinde bulunmaları bir zorunluluk mudur?

Evet, bir zorunluluktur. 1948'de bu, gönüllülük esasına dayanmakta idi. 1953'te kişisel başvuru yerine 700 genç toplu olarak askere alındı. Bu durum gönüllükten mecburi hizmete geçiş yolunu açtı. 1955'te Knesset'te, 18 yaşındaki her Dürzinin askere gitme mecburiyeti yönünde bir kanun çıkarıldı. Günümüzde Dürzilerin % 83'ü askere giderken, bu oran Yahudi gençlerde % 72.

Amal Nasraddin şehit düşen oğlunun fotoğrafını Yakup Barokas'a gösteriyor

“Günümüzde Dürzilerin % 83’ü askere giderken, bu oran Yahudi gençlerde % 72.”

**Askeri kariyer yapıp yüksek mevki-
lere geliyorlar mı?**

Onlarca generalimiz var. Bugün Dürziler orduda tam eşit konumdalar. Örneğin son olarak, Tabip General Tarif Badar, ordunun sıhhiye sınıfının genel komutanlığına getirildi.

1980’li yıllarda Likud Partisi’nden Knesset’te milletvekili idiniz. O döneme ilişkin anılarınızı aktarabilir misiniz? Niye Likud’u seçtiniz?

Ben İşçi Partisi saflarında yetiştim. Dürziler arasında, İbranice konuşan ve askere giden ilkler arasında yer aldım. Bu arada David Ben Gurion, Golda Meir, Levi Eshkol, hepsi ile tanıştım. Ancak 1971 yılında İşçi Partisi ile ihtilafa düştüm. En büyük oğlum Lütfi Nasraddin, Ürdün’den topraklarımıza sızan ve güneydeki En Yahav yerleşimine giren teröristlerle göğüs göğse savaşırken şehit oldu. Askerliğinin son günüydü, ertesi gün tezkere alacaktı. Giriştiği silahlı mücadelede üç teröristi öldürerek yerleşime girmelerini engellerken ne yazık ki kendisi de yaşamını yitirdi. (Her ne kadar söyleşimiz sırasında dile

getirilmediyse de, Amal Nasraddin’in bizlere sunduğu kitap-tan, diğer oğlu Salah’ın 1995 yılında Hamas tarafından Cenin’de kaçırıldığını, torunu Lütfi’nin ise Dökme Kurşun Operasyonu’nda şehit düştüğünü öğreniyoruz.)

Ben Dürzilerin Bedevi, Çerkez gibi diğer Arap azınlıkların konumunda tutulmalarına karşı çıktım. Çünkü bizler askere gidiyorduk, şehit ve gazi oluyorduk. Dürzilerin Araplar ile bir tutulmalarını istedim. İgal Alon başkanlığında bir komisyon kuruldu. Komisyon önerimi ret etti. Dürzileri Araplardan farklı tutarsak sayıca fazla

olan diğer azınlıkları rencide etmiş ve desteklerini kaybetmiş oluruz dediler. Ben de İgal Alon ve Yossi Sapir’e; “İşçi Partisi saflarında yetiştim ancak nitelikten çok niceliğe önem veren ve siyasi çıkarı ön planda tutan bir partide artık yer alamam” dedim. İşçi Konfederasyonu’nda (Histadrut), Parti Meclisi’nde ve daha pek çok görevde idim. Hatta milletvekili adayı olduğum Mapai’dan istifa ettim. Ertesi gün bir basın toplantısı düzenledim; Maariv, Yediot Aharonot gibi önemli gazeteleri çağırdım. Parti mensubu olduğum için pek çok konuda bilgim vardı, eleştirilerimi dile getirdim ve Dürzilerin karşılaştıkları eşitsizliklerden söz ettim.

Orduda üst rütbelere gelemiyorlardı, ancak daha da önemlisi sosyal yaşamdaki ayrımcılıktı. Konuşmamda, birbirlerine yüz metre uzaklıkta bulunan biri Yahudi, diğeri Dürzi iki yerleşimi örnek gösterdim. “Yahudi köyünde su var, elektrik var, oysaki Dürzi köyünde karanlıkta yaşıyor ve su iki kilometre öteden getiriliyor,” dedim.

Likud Partisine geçişiniz nasıl oldu?

Likud Partisi lideri Menahem Begin bana, Tzipi Livni’nin babası Eytan Livni’yi gönderdi ve görüşmek istediğini belirtti. Başta tereddüt ettim; onun, Arapça konuşanları sevmediği bizlere öğretilmişti. Ama o bir muhafet lideri idi ve karşılıklı bir kahve

“Çıracılık devresini tamamlayan Dürzi’nin, ancak ikinci yılda inancının simgesi olan beyaz sarık takmasına izin verilir ve böylelikle kişi, mezhebin tüm gizemli ayinlerine katılmaya hak kazanır.”

Beyaz sarıkları ile 'Ukkal'lar

Hamur açan bir Dürzi kadın

içmenin ne zararı olur diye düşündüm. Onunla dört kez bir araya geldim. Her seferinde ona hayranlığım daha da artı. İnsana verdiği değeri gördüm. O bana şunları söyledi: “Dürzilere haksızlık yapıldı. Oysaki yedi Arap ülkesi İsrail’e saldırdığında yanımızda yer alan sadece Dürzilerdi.”

Yıl 1971’di. Begin; “Sana söz veriyorum, birkaç yıl içinde Başbakan olacağım ve bu eşitsizliği ortadan kaldıracam” dedi. Dediği de gerçekleşti, 1977’de hükümeti kurdu ve ben de meclise girdim. Bir ay sonra beni çağırdı ve, “Verdiğim sözü hatırlıyor musun?” diye sorup konuşmaya başladı; “Ülkemiz göçmen sorunları, yerleşim, ekonomi ve alt yapı gibi konularla ilgilenmek zorundaydı. Dürziler bin yıldır buradalar, bir süre daha zeytincilikle ilgilenmeye devam edebilirler diye düşünüldü. Bunun kasti olarak yapıldığını söylemiyorum, ama durum bu...” dedi. Bana, Dürzi belediyelerle bir toplantı düzenlememi ve bu belediyelere bütçe ayıracağını söyledi. Bu öneriye karşı çıktım, çünkü sorunlar sadece para yardımı ile çözülemezdi. 29 yıldır Dürzi köylerinde düzgün bir eğitim yoktu, hatta eğitim verilecek okul binası bile yoktu. Bizler de İsrail’de yaşıyorduk, eşit haklara sahip olmalıydık. Knesset’ten Dürzi yerleşimlerinin tüm sorunlarının çözümleneceğine ilişkin bir kanun çıkarılmasını, bakanlıkların Dürzilere de Yahudi vatandaşlarına verilen aynı hizmetleri götürmelerini istedim.

DÜRZİ İNANCININ İLKELERİ

- Yalnızca tek bir Tanrı vardır. O, bilinmez ve bilinemez, tahayyül edilemez. Yalnızca O’nun varlığını, var olduğunu doğrulayabilir ya da bilebiliriz. Tanrı insan biçiminde dokuz kez görünmüştür. Bunlar, bedenleşme biçiminde değildir, zira Tanrı bir bedene gerek duymaz.

- Dürzilerde bilgeliğe, yalnızca belirli bir dinsel eğitimi tamamlamış olan seçkin kişilerce ulaşılır; bunlara akıllılar anlamına gelen ‘Ukkal’ denir. Bu kişiler başlarına beyaz sarık sararlar ve kendi aralarında özel toplantılar düzenlerler.

- Dürzilikte Ukkal içinde uygulanan dokuz dereceli bir hiyerarşik yapılanma bulunmaktadır. İnisiasyonun (kabul edilme, giriş) ilk yılında deneme süresini tamamlayan aday, ondan sonra asıl üyeliğe kabul edilebilir. Çıraklık devresini tamamlayan Dürzi’nin, ancak ikinci yılda inancının simgesi olan beyaz sarık takmasına izin verilir ve böylelikle kişi, mezhebin tüm gizemli ayinlerine katılmaya hak kazanır.

- Çoğunluğu oluşturan diğerleri, Dürzi inancının yalnızca sınırlı bir bölümüne ulaşırlar ve bu kişilere de cahiller anlamına gelen ‘Cuhhal’ denilir. Bunlar ancak herkese açık ibadet yerlerinde buluşurlar. Böylelikle iki katlı inançsal bir yapıya sahip olan Dürzilik, kendine özgü bir ezoterik (gizlemli) yapı ortaya koyar. Dürzilerin inançsal ilkelerinin, yalnızca bir tür inisiyasyondan geçmiş kendi mezhep üyelerine açıklanan gizler olması nedeniyle, inanç ve öğretileri tam olarak bilinmemekle beraber Musevilik, Hıristiyanlık ve İslamiyet karışımı bir uzlaşmacı sentez gibi değerlendirilmektedir.

- Tapınmaları gizli olduğundan törenleri hakkında güvenilir bilgilere sahip değiliz. Yüksek ağaçlıklar arasında veya dağların tepelerinde gizlenmiş kutsal yapılarında hemen hiç süsleme yoktur. Belirli bir ritüelleri ve okudukları bir duaları da yoktur, ancak törenler sırasında ilahiler söyler ve kutsal kitaplarını okurlar.

- Dürzilerin birbirlerini tanıyabilmek amacıyla benimsedikleri işaret ve şifreler olduğu ve bunların karşılıklı olarak alınıp verilmemesi halinde gizemlerine dair tek sözcük etmedikleri bilinmektedir. Temel ilkeleri; diline sahip olmak (dürüstlük), kardeşini korumak (kardeşlik), yaşlıya saygı, diğerlerine yardım, vatani korumak ve bir Tanrı’ya inanmaktır. Dürzi inancının bir diğer esası da sadece insanlar arasında olan bir tür reenkarnasyondur. Dürziler çok eşli evliliği, tütün ve alkol kullanımını, domuz eti tüketimini yasak sayarlar. Ayrıca Dürzilik; Müslümanlar, Hıristiyanlar, Yahudiler veya diğer dinlere mensup olanlarla evlenmeyi yasaklar.

- Dürzi inancı bayraklarında da yer alan beş kozmik ilke içerir ve bu ilkeler Dürzi yıldızı ile sembolize edilir: Zekâ (yeşil), ruh (kırmızı), kelime (sarı), gelenek (mavi) ve içkinlik/varlığın içinde bulunmak (beyaz). Bu erdemlerin beş farklı ruh olarak sürekli dünya üzerinde, peygamberler ve filozoflar olarak reenkarnasyona uğradığına inanılır.

Yad Lebanim (Oğullar Anıtı)

Bunu desteklemek için 1977 Mart ayında Knesset'te bir konuşma yaptım. Bu konuşmam değişimin başlangıcı oldu. İmar Bakanlığı da Dürzi yerleşimlerinin geliştirilmesi yönünde karar aldı. (Knesset'te yaptığı konuşma metnini dosyasından çıkarıp bana gösterdi.)

İsrail'de ve dünyadaki Dürzi nüfusu nedir?

Dünyada 3 milyon Dürzi yaşamakta... Ancak çok dağınıklar. Lübnan ve Suriye'de 1,5 milyona yakın Dürzi var, ABD'de 250 bin, Afrika ülkelerinde de bir miktar yaşıyor. İsrail'de ise 120 bin kişilik bir nüfus var.

Günümüzde İsrail'de Dürziler her alanda eşit haklara sahip midirler?

Haklar bildiğiniz gibi gökten inmez. Bunları elde etmek için mücadele vermek gerekir. 1977'den 1990'a kadar tam bir eşitlik söz konusu idi. Sonra farklı siyasetçiler farklı kararlar aldılar, durum Dürzilerin aleyhinde değişti. Bu yönde mücadelemiz sürüyor. Ancak Yahudiler arasında da tam bir eşitliğe sahip olmayan kesimler var. Özetle orduda, Savunma Bakanlığı ile ilişkilerimizde bir sorun yaşamıyoruz. Fakat bazı konularda siyasiler ile tartışmamız, gerekirse masaya vurmamız

“Nasıl ki Yahudiler Musa'yı, Müslümanlar Muhammed'i peygamber olarak kabul ediyorlarsa Dürziler de Musa'nın kayınpederi Yitro'yu (Şuayb) peygamber olarak kabul ederler.”

Daliat El Karmel'in rengarenk çarşısı

gerekebiliyor. Eğitimde, sosyal koşullarda, Likud'un iktidarda olmasına rağmen bazı aksamalar var.

Knesset'te mücadeleyi sürdüren Dürzi milletvekilleri yok mu?

Var ama inanın Yahudiler haklarımızı daha iyi koruyorlar. (Gülüşmeler)

Araştırdığım kadarı ile Dürzi inançlarının temelinde gizlilik yatıyor. Bu doğru mu?

Günümüzde hiçbir şey gizli kalmıyor. Hatta Savunma Bakanlığı'nda bile gizlilik yok. Fakat gelenekler var ve bunlara sınımsız bağlıyız. Örneğin, kişi ancak anne ve babası Dürzi ise kendisi de Dürzi olarak kabul edilir.

Yahudilerde sadece anneye bakılır, diğer dinlerde insanlar farklı inançlara geçebilirler. Oysa hiç kimse Dürziliğe kabul edilmez. Nasıl ki, Yahudiler Musa'yı, Müslümanlar Muhammed'i peygamber olarak kabul ediyorlarsa, Dürziler de Musa'nın kayınpederi Yitro'yu (Şuayb) peygamber olarak kabul ederler. Diğer bir önemli gelenek

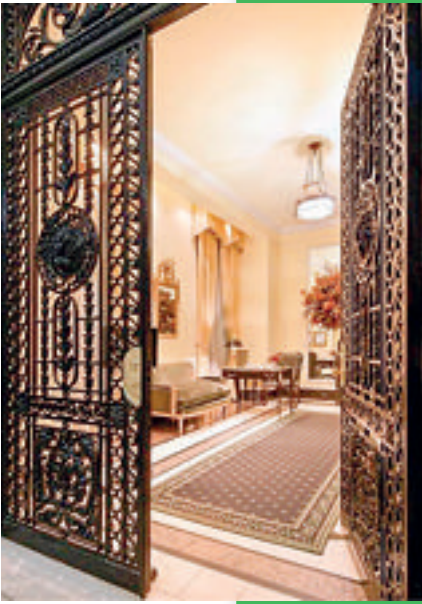
ise karışık evliliklerin kabul görmeleri ve buna uymayanların Dürzi sayılmayacağıdır.

Söyleşimin ardından Amal Nasraddin bizi Yad Lebanim'in Daliat El Karmel'deki merkezini gezdirdi; uzun bir koridorun her iki tarafında devlet başkanlarının, başbakanların, ordu ileri gelenlerinin, dinî ve yabancı ülke temsilcilerinin merkezi ziyaretlerinde çekilmiş onlarca fotoğrafı yer alıyordu. Kapısında yeni bırakıldığı belli olan çelenklerin bulunduğu sade mozolenden içeri girildiğinde bir bölümde, şehit düşen 408 Dürzi askerinin fotoğrafları, diğer bölümde ise askerlerin gösterdikleri kahramanlıklar nedeniyle verilen bröve ve madalyalar sergilenmekteydi. Yad Lebanim merkezi, konum olarak Daliat El Karmel'in yüksek bir tepesinde yer alıyor. Alanın bir köşesinde Bağımsızlık Savaşı'nın anısına korunan bir tank, biraz ötesinde İsrail bayrağı ile beş renkli Dürzi bayrağının yan yana dalgalanıyor olması etkileyici bir görüntü oluşturmaktaydı. ■

1-e-1 YÖNETİM
İLE
HUZURLU VE
GÜVENLİ
YAŞAM ALANLARI

Binalarınızın
“huzurlu yaşanacak mekanlar”
olmasını tercih ediyorsanız
*bizi arayın,
siz rahatınıza bakın...*

1-e-1 GAYRİMENKUL

Mim Kemal Öke Cad. Huzur Apt.
No:29/6 Nişantaşı - İstanbul

T: (212) 343 90 11

info@1-e-1.com

- TAKİPÇİ
- GÜVEN VEREN
- DAHA EKONOMİK
- SÜRDÜRÜLEBİLİR
- ZAMAN KAZANDIRAN

www.1-e-1.com

1 ARALIK

- 1906 - Dünyanın ilk sinema salonu Paris'te açıldı.
- 1909 - İlk kibutz Deganiya Alef, kuruldu.
- 1999 - Burj Al Arab (321 metre yükseklikle dünyanın en yüksek oteli) hizmete açıldı.

2 ARALIK

- 1804 - Napolyon Bonapart, Paris'teki Notre Dame Katedrali'ndeki törende taç giydi ve Fransa İmparatoru oldu.
- 1873 - Türkiye'nin ilk borsası Dersaadet Tahvilat Borsası açıldı.

3 ARALIK

- 1967 - İlk kalp nakli ameliyatını, Güney Afrikalı kalp cerrahı Dr. Christiaan Barnard, Cape Town'da yaptı; hasta 18 gün yaşayabildi.

8 ARALIK

- 1942 - Vatan gazetesi, Hitler ve Mihver devletleri aleyhtarı yazları nedeniyle kapatıldı.
- 1980 - John Lennon, The Beatles grubunun kurucusu, rock şarkıcısı (d. 1940) öldürüldü.

John Lennon

9 ARALIK

- 1893 - İstanbul'da günlerce süren soğuk hava yüzünden Haliç dondu.
- 1925 - Yerli kumaştan elbise giyilmesi kanunu çıktı.

10 ARALIK

- 1863 - Londra metrosu açıldı.
- 1978 - Menahem Begin ve Enver Sedat Nobel Barış Ödülü'nü aldılar.
- 1988 - Türkiye'de ilk karaciğer nakli ameliyatı Prof. Dr. Mehmet Haberal tarafından gerçekleştirildi.
- 2003 - İranlı Şirin Ebadi, Nobel Barış Ödülü'nü alan ilk Müslüman kadın oldu.

Şirin Ebadi

4 ARALIK

- 1927 - Cumhuriyet döneminin ilk kâğıt paraları tedavüle çıkarıldı.
- 1961 - İngiltere'de doğum kontrol hapları serbestçe satışa çıkarıldı.

5 ARALIK

- 1492 - Kristof Kolomb, Haiti'yi keşfetti.
- 1934 - Türkiye'de kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanıyan kanun kabul edildi.

6 ARALIK

- 1865 - ABD Anayasasına köleliği yasaklayan madde eklendi.
- 1922 - İnsülin ilk kez Kanada'da bir hastanede hastalar üzerinde denendi.

11 ARALIK

- 1999 - Avrupa Birliği Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi sona erdi. Sonuç belgesinde Türkiye'nin "adaylığı kesinleşti."

12 ARALIK

- 1901 - İtalyan mucit Guglielmo Marconi, telsiz telgraf sistemini geliştirdi ve İngiltere'den Atlantik aşırı ilk mesajını gönderdi.
- 1936 - İngiltere Kralı VIII. Edward ABD'li Wallis Warferd Simpson ile evlenmek için tahttan çekildi.
- 1940 - Yahudi göçmen taşıyan Salvador gemisi Marmara Denizi'nde battı.

7 ARALIK

- 1941 - Japon uçakları Amerikan deniz üssü Pearl Harbor'u bombaladı, 2400 kişi öldü.
- 2002 - Londra'da 51'inci yapılan Dünya Güzellik Yarışması'nda Türkiye Güzeli Azra Akın Dünya Güzeli seçildi.

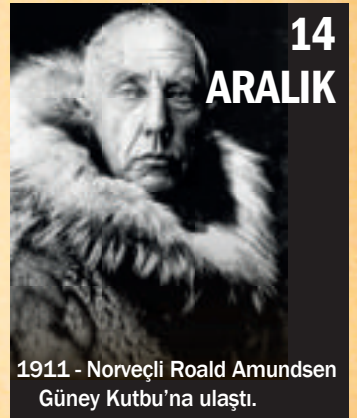
Azra Akın

13 ARALIK

- 2003 - ABD askeri güçleri, devrik Irak devlet başkanı Saddam Hüseyin'i Irak'ta saklandığı yerde yakaladı.

14 ARALIK

1911 - Norveçli Roald Amundsen Güney Kutbu'na ulaştı.

16 ARALIK

1915 - Albert Einstein "İzafiyet Teorisi"ni yayınladı.

1990 - Osman Hamdi Bey'in Kaplumbağa Terbiyecisi adlı tablosu rekor fiyatla satıldı: 1 milyar 750 milyon lira.

17 ARALIK

1903 - Wright Kardeşler benzin motorlu uçakları ile Kitty Hawk'ta ilk uçuşu gerçekleştirdi: uçuş mesafesi 37 m, uçuş süresi 12 saniye.

1973 - Amerikan psikiyatri derneği, homoseksüelliği akıl hastalıkları listesinden çıkardı.

18 ARALIK

1946 - Uluslararası Para Fonu, (IMF) faaliyete geçti.

19 ARALIK

1966 - Koç Grubu'na üretilen ilk Türk otomobili Anadolu satışa sunuldu. Peşin fiyatı 26 bin 800 lira.

20 ARALIK

1924 - İspanya Kralı Sefarad Yahudilerinin İspanyol vatandaşı olabileceğini yineledi.

1938 - İlk elektronik televizyon sisteminin patenti alındı.

21 ARALIK

1898 - Pierre Curie ve Marie Curie radyoaktif radyum elementini keşfettiler.

1968 - Apollo 8 ay yörüngesindeki görevleri için fırlatıldı.

22 ARALIK

1453 - İstanbul Üniversitesi (Darülfünun) kuruldu.

1829 - İlk yolcu taşıyan demiryolu hattı olan Baltimore-Ohio Demiryolu açıldı.

23 ARALIK

1876 - I. Meşrutiyet, II. Abdülhamit'in hattı hümayunuyla ilan edildi.

1930 - Türkiye ile Yunanistan arasında, nüfus mübadelesi gerçekleştirildi.

24 ARALIK

1871 - Giuseppe Verdi'nin Aida adlı operası, Süveyş Kanalı'nın açılış kutlamalarında, Kahire'de ilk kez çalındı.

25 ARALIK

336 - İlk Noel kutlaması Roma'da yapıldı.

1925 - Uluslararası takvim ve saat kabul edildi.

1991 - Mihail Gorbacov, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği başkanlığı görevinden istifa etti. Ülke ertesi gün resmen dağıldı.

26 ARALIK

1925 - Uluslararası saat ve takvimin kullanımı TBMM'de kabul edildi.

1936 - İsrail Filarmoni Orkestra'sı kuruldu.

27 ARALIK

537 - Ayasofya'nın yeniden inşası, Bizans İmparatoru I. Justinian'ın gözetiminde tamamlandı.

1939 - Erzincan'da 8 şiddetinde bir deprem oldu; 32.962 kişi hayatını kaybetti, yaklaşık 100 bin kişi yaralandı.

28 ARALIK

1612 - Galileo Galilei, Neptün'ü keşfeden ilk astronom oldu.

1973 - Aleksandr Soljenitsin, Sovyet hapishanelerini anlattığı "Gulag Takımadaları" adlı eserini yayımladı.

30 ARALIK

1964 - Çamlıca - İstanbul TV vericisi yayına başladı.

31 ARALIK

1609 - İstanbul'da, Sultanahmet Camii'nin temeli atıldı.

Dünyadaki ilk altı minareli cami 8 yılda tamamlanacaktı.

1879 - Thomas Edison elektrik ampulünü kamuya tanıttı.

Suriye Yahudilerini, ilk çağlardan beri Suriye’de yaşayan yerli Yahudiler ile 1492’de İspanya’dan kovulan Sefarad kökenli Yahudiler oluşturur. Halep, Şam ve Kamışlı’da asırlar boyunca büyük Yahudi cemaatleri var oldu. 20. yüzyılın başlarında Suriye Yahudilerinin büyük bir yüzdesi ABD, Orta ve Güney Amerika ve İsrail’e göç etti. Bugün Suriye’de artık neredeyse hiç Yahudi yaşamıyor. Suriye kökenli Yahudilerin oluşturduğu en büyük cemaat, 75.000 kişilik nüfusuyla Brooklyn, New York’ta.

1900'lerin başında Halepli Bistri Ailesi
(Abigadol Ailesi arşivi)

SURİYE YAHUDİLERİ

Arap Yahudilerinin Toplu Göçü

Toplu göç, Mizrahiler (doğulu) ve Sefaradlar (İspanya kökenli) olmak üzere, Yahudilerin Arap ve Müslüman ülkelerden kovulması veya toplu olarak ayrılması anlamına geliyor. Göç, 19. yüzyılın sonlarında başlamışsa da, özellikle 1948 Arap-İsrail Savaşı'nın ardından ivme kazandı.

1948 yılından 1970'lerin başına kadar yaklaşık 1 milyon Yahudi, Arap ülkelerinden kaçmaya zorlandı ya da kaçtı. Mısır ve Libya Yahudileri ülkeden kovulurken, Irak, Yemen, Suriye ve Kuzey Afrika'dakiler, Arap hükümetlerinin Yahudiler için fiziki ve siyasi bir güvensizlik ortamı yaratmaya yönelik, eşgüdümlü çabaları sonucunda kendiliğinden ülkeyi terk etti. Bunların çoğunluğu, mal varlığını geride bırakmaya mecbur edildi. 2002 itibarıyla bu

Yahudiler ile onların soyundan gelenler, İsrail nüfusunun % 40'ını oluşturmaktadır. Bu grubu temsil eden oluşumlardan biri olan Dünya Arap Ülkeleri Kökenli Yahudileri Örgütü'nün (WOJAC) tahminlerine göre, Arap ülkelerinden giden Yahudilerin varlıklarının toplam değeri, bugün 300 milyar doların üzerinde iken, Yahudilerin Arap ülkelerinde bıraktığı gayri menkulün toplam büyüklüğü ise 100.000 kilometrekare ile, İsrail Devleti'nin dört katına tekabül etmektedir. Örgüt, Yahudilerin toplu göçünün Arap Birliği tarafından bilinçli olarak alınmış, kasıtlı bir politika kararının sonucu olduğunu öne sürmekte.

Suriye Yahudilerinin Göç Kararı

1947 yılında Halep'te ayaklanan Arap halk güruhu, şehirdeki Yahudi mahallesini yakarak 75 kişiyi katletti. Yahudilerin evleri, iş yerleri ve sinagogları yakılıp yıkıldı.

Böylece, hükümetin kaçırmaya çalışanların öldürüleceği tehdidine rağmen, kitlesel göç başlamış oldu. Yahudilerin memur olmaları, telefon ve sürücü ehliyeti ve mülk sahibi olmaları yasaklandı. 1948 yılında, Suriye’de yaklaşık 40.000 Yahudi yaşamaktaydı. Suriye hükümeti, Yahudi cemaatine göç de dâhil, birçok konuda katı kısıtlamalar getirdi. Sonraki on yıllarda da, birçok Yahudi ülkeden kaçmayı başardı. Bu kaçışın hayata geçebilmesi için başta Judy Feld Carr olmak üzere birçok aktivist, Yahudilerin içinde bulunduğu kötü duruma, dünyanın dikkatini çekerek, bu konuda bir farkındalığın doğmasını sağladı. 1991 Madrid Konferansı’nın ardından, ABD, Suriye hükümetine, Yahudilere uyguladığı kısıtlamaları hafifletmesi için baskı uyguladı, 1992’deki Pesah Bayramı’nda, Suriye hükümeti Yahudilere, İsrail’e göç etmemeleri koşuluyla çıkış vizeleri vermeye başladı. O dönemde ülkede, birkaç bin Yahudi varken, bugün bu sayının 18 kişiye indiği düşünülmektedir. Yahudi cemaatinin geriye kalanı, büyük ölçüde ABD ve İsrail’e göç etti. Bugün, New York’un Brooklyn bölgesinde büyük ve hareketli bir Suriye kökenli Yahudi cemaati mevcut. 2004 yılında Suriye hükümeti göçmenler ile ilişkileri iyileştirmek için teşebbüste bulundu ve bir düzine Suriye asıllı Yahudi aynı yılın ilkbaharında ülkeyi ziyaret etti.

Eli Cohen Olayı

İsrail ile savaş halinde bulunan Suriye, İsrail istihbaratının doğal olarak ana hedeflerinden biriydi. Aslen bir Mısır Yahudi’si olan, İsrail Ordusu’nda istihbarat konusunda çalışan Eli Cohen, 1961’de Arjantin’e gönderildi. Orada, Kamil Emin Tabet olarak tanındı. Sonrasında Suriye’ye dönen Eli Cohen, Golan Tepeleri’nde görev yapan Suriyeli askerlerin güvenini kazandı. Bilgileri İsrail’e radyo ve gizli mektuplar vasıtasıyla ulaştıran Cohen, birçok üst rütbeli Suriyeli general ile arkadaşlık kurmayı başardı. Eli Cohen’in bilinen en önemli başarısı, İsrail ve Suriye arasında önemli olan Golan Tepeleri’nin ele geçirilmesini sağlaması ve İsrail’e geçirdiği önemli ve gizli askerî bilgilerdir. Cohen, 1965 yılında Sovyetler Birliği’nin Suriye’ye yardımı sayesinde yakalandı. Pek çok ülkenin arabuluculuk yapıp idamı durdurmaya çalışmasına karşın, Suriye tarafından sorgulanan Cohen, 1965 yılında Şam’da idam edildi. Eli Cohen olayından sonra, Şam’ın Yahudi mahallesinde yaşam giderek zorlaştı. Suriye gizli polisi, bayramlar, düğün veya bar-mitzva gibi dini törenler sırasında sinagoglara giriyor, huzursuzluk çıkarıyorlardı. Yahudiler, 300 ile 1.000 dolar arası bir miktar ödeyerek ve aile fertlerinden bazılarını rehin olarak bırakmak şartı ile yurt dışına çıkabiliyordu. Suriye Yahudilerinin içinde buldukları bu zor durum, dünya kamuoyu tarafından görmezden gelinmedi.

Judy Feld Carr

Özellikle Judy Feld Carr adlı kahraman bir kadın, Holokost döneminden sonra oluşturulan en kapsamlı Yahudi kurtarma operasyonunu gerçekleştirdi. Kanadalı Yahudi bir müzisyen olan Judy, Dr. Ronald Feld Vakfı’nın, Arap ülkeleri Yahudileri için oluşturulan fonlarını, Suriye Yahudilerini arzu

ettikleri ülkeye göç edebilmeleri için kullandı. 25 yıllık bu süreçte 3.228 Yahudi, Judy Feld Carr’ın sayesinde Suriye’yi terk etmeyi başardı. Carr bu özverili çalışmaları için birçok ödüle layık görüldü. Bu konu hakkında önemli bir kitap yayınlandı. 1990’ların başında ABD’nin baskısı ile Suriye, Yahudi vatandaşlarına karşı olan kısıtlamaları az da olsa gevşetti. 1994’te 1.200 Yahudi gizlice İsrail’e götürüldü. 2011 yılında başlayan ve hala devam etmekte olan Suriye iç savaşı sırasında, Halep’te artık son olarak kalan birkaç Yahudi ise, 2015 yılında gizlice ülkeden çıkarıldılar.

Halep’in Son Yahudi Ailesinin İsrail’e Göçü

Halep’teki son Yahudi ailesi, ABD’li bir işadamı, Özgür Suriye Ordusu ve İsrail’in yardımlarıyla Türkiye’ye geçmeyi başardı. Mariam Halabi (88) ve 50 yaşlarında olan iki kızı Gilda ve Sarah, Esad rejimi askerleri ile, İslami grupların savaşı sırasında kimliklerini saklayarak hayatta kalabildiler. Su ve elektrik olmadığı zaman bile evlerinden ayrılmadılar. Kaşer gıda bulamamalarına rağmen, Yahudi ritüellerini devam ettirdiler. Mariam’ın New York’ta yaşayan oğlu Yoni’nin, oradaki bir hahama başvurarak yardım istemesiyle, hayırsever Yahudi iş adamı Moti Kahana ile görüştüler. Suriyeli muhalifler ile ilişkisi bulunan Kahana’nın planı ile, anne ve iki kız Suriye’den gizlice Türkiye’ye götürüldüler. 12 saatlik yolculukta birçok kez İslami gruplarla karşılaşan aile, Türkiye’ye vardıklarında Filistinli-Suriyeli bir kadının yanına yerleştiler. Aile, ABD vizesini almanın zor olduğunu öğrenince Yoni ile kavuşamadı. Yahudi olduklarını kanıtlamaları halinde, “Geri Dönüş Yasası”ndan yararlanabileceklerini ve İsrail vatandaşları olabileceklerini öğrendiler. Mariam ve Sarah, İsrail’e kabul edilirken, Müslüman kocası için İslam’ı seçen Gilda, güvenlik çekinceleri nedeniyle İsrail’e kabul edilmedi. Mariam ve Sarah Aşkelon’a yerleşirken, Gilda kocası ile Suriye’ye geri dönmek zorunda kaldı.

Yahudi Ajansı, ailenin yeniden birleştirilmesi için elinden geleni yaptığını açıkladı. Kahana, Gilda ile Suriyeli Müslüman eşini şimdilerde ABD’ne götürmenin yollarını arıyor.

Suriye’deki varlıkları yaklaşık 3.000 yıl olan Suriyeli Yahudilerden geriye, 18 Yahudi’nin kaldığı tahmin ediliyor. Halabi Ailesi Halep şehrindeki son Yahudilerdi... ■

**Bir İskenderun
Beyefendisi**

HARUN ŞAMOŞ İMİR

Harun Şamoş İmir köklerini hiçbir zaman unutmadı. Cemaatine bağlı, dindar ve merhametli bir hahamın oğlu olarak, babasının misyonunu devam ettirmeyi başarmış, dünyanın her yerinden gelen Yahudilere yardım için evinin ve gönlünün insanlık kapılarını sonuna kadar açmış güzel bir insan. Ne şanslıyım ki, Harun Bey ile 1985 yılında yollarımız keşişti. Onun oğlu ile benim ablam dünya evine girdiler ve biz böylece akraba olduk. Onu sizlerle de tanıştırmak istedim. New York'taki ofisinde, Şalom Dergi için sohbet ettik.

Harun Bey, bize kısaca kendinizi anlatır mısınız?

1936 yılının Aralık ayında, Hanuka Bayramı'nın ikinci gecesi doğmuşum. Altı erkek ve bir de kız kardeşimle kalabalık güzel bir aileydik. İlkokul ve ortaokulu İskenderun'da okudum. Annem, babamla dükkânda çalışırdı. Ben de her gün okul dönüşü ev ödevlerimi yapmak için oraya giderdim. O yıllarda İskenderun'da bir lise yoktu; o yüzden beni önce Antakya Lisesi'ne

Yıl 1932. İskenderun'da yeni bir sinagog inşa edilir. Suriye'de yaşayan Yakup Şamoş, Suriye Hahambaşısı Moşe Tavit tarafından İskenderun'a gönderilir. İskenderun sinagogunun hahamı olarak, orada yaşamaya başlar. 1936'da sekiz evlattan ilk oğlu, Harun İmir dünyaya gelir... Hatay, 1921 Ankara Antlaşması ile özel bir yönetim oluşturmak şartıyla Fransız mandasındaki Suriye'ye bırakılır. Fransa 1938'de Suriye'den çekilme kararı alır ve diplomasi trafiği sonucunda 2 Eylül 1938 tarihinde bağımsız Hatay Cumhuriyeti kurulur. Hatay Cumhurbaşkanı olarak Tayfur Sökmen seçilir. 1939'da yapılan referandumda, halkın oylarıyla Hatay, Türkiye sınırlarına dâhil olur. Harun İmir'in babası Yakup Şamoş'a, yeni soyadı kanununa uygun olarak, İmir soyadı eklenir.

gönderdiler, bir sene sonra da İstanbul'da Kabataş Lisesi'ne kayıt yaptık.

Okula kaydoldunuz ama İstanbul'da sosyal hayat, liseye ağır basmış...

Delikanlılık da vardı tabii. İstanbul'da bir müddet kaldıktan sonra, İskenderun'a geri döndüm. Babam bana, "Madem liseyi bitireceksin, o zaman bari muhasebe öğren" dedi ve beni İskenderun'da o zamanın en iyi muhasebecisi Yasef Sason'un yanına verdi. Ona, "Eti senin, kemiği benim" dedi. Sekiz ay boyunca sabah 8, gece 12 ondan eğitim aldım. Çok çalıştım fakat yatkındım da; muhasebeyi çözdüm. Sonra beni dükkânında işe aldı ve böylece 1953 yılında 17 yaşında iş hayatına ilk adımımı attım.

1956'da askerlik için Manisa'ya gittiğinizde, yeni maceralar katmışsınız hayatınıza...

Ağustos'ta Manisa'da askere alındım; Eylül'de Roş Aşana bayramımız var. İzin almayı düşündüm ancak yeniyim diye istesem de izin vermezlerdi. Taburumuzun ambulans şoförü benim gibi İskenderunluydu. Ona sordum, "Cumartesi-Pazar bizim bayram" dedim. O da bana, "Cuma günü revire çık, hastayım de, ben de teğmene söylerim sana istirahat verir. Ambulansla seni şehre bırakırım" dedi. Doktor üç gün istirahat verdi. Ben de hemen kapağı İzmir'e attım. Orada, bayramı Tenekeci Ailesi'nin yanında geçirdim. Tenekeci'lerin oğlu da asker, hem de İskenderun'da. Garnizon komutanından izin alıp bayram için o da bizimkilerin evinde kalacakmış. Çocuk benim için babasına, "Buradaki hahamın oğlu da Manisa'daymış, gidip onu almak ister misin eve, bayram için" diye sormuş. Babası da hemen askeriye gelip, beni sormuş. Bulamadıklarında, yüzbaşı izimin peşine düşmüş tabii. Onbaşı benim yüzümden, yüzbaşidan bir de tokat yemiş. Ben, olanlardan habersiz, Pazartesi sabahı kolumu sallaya sallaya İzmir'den askere döndüm. Onbaşı tabii benden o tokadın hesabını ala-

Samos İmir aile fotoğrafı, 1949

Harun Samos İmir Manisa'da asker, 1957

cak ama, "Sen önce yüzbaşından fırçanı ye, sonra görüşürüz" dedi bana. Ertesi sabah, ben yüzbaşının kapısında beklerken, Merkez Şube'de idareci kişinin terhis olduğu ve onun yerine, Merkez Kurmay Başkanı'nun, Harun İmir'i beklediği haberi geldi. Yüzbaşının odasına girdiğimde, "Harun

İmir, eşyalarını topla, Merkez Şube'ye gidiyorsun" dedi. O gün bugündür, onbaşı hala hesaplaşmak için beni bekliyor. ☺

İskenderun'daki Yahudi cemaati nasıldı?

Toplasanız 130-140 kişiyi geçmemiştir. Bugüne kadar yavaş yavaş azaldı bu rakam. Bugün, orada bir Yahudi cemaati kalmadı. Tek haham babamdı; hem hazan⁽¹⁾ hem de şöhet⁽²⁾. Önceleri maaşlı yapmıştı bunları, ikinci senesinde ise kendi dükkânını açtıktan sonra aynı hizmeti gönüllü olarak devam ettirdi. Bir dönem, Yahudi çocuklara Tora dersi de vermişti. Bizde misafir hiç eksik olmazdı... Dışarıdan gelen tüm dindar Yahudiler, bize yönlendirilirdi. Sahilde, kirada bahçeli bir evimiz vardı. Sonraki yıllarda, bir ev satın aldık ve şehir merkezine taşındık. Nazilerden kaçan pek çok Yahudi'yi evimizde ağırladık. Filistin'e ulaşmak için İskenderun'dan geçiyorlardı. Bazıları otelde, çoğu bizde kalırdı ama hepsi de kaşer yemek⁽³⁾ için bizim eve gelirdi.

1948'de İsrail Devleti kuruldu ve İsrail'e akın akın Yahudi göçü başladı...

Aynen öyle oldu. Gerek Diyarbakır, Antep, Maraş, Urfa, Van ve Başkale'den, gerek Suriye, Irak ve İran'dan İskenderun'a gelip yük gemileriyle İsrail'deki liman kent Hayfa'ya

gidilirdi. Babam bir yük gemisi kiralar, otellerde biriken Yahudileri toplar ve 100'er kişilik gruplar halinde İsrail'e gönderirdi. Babam, herkes için bir yol göstericiydi.

Bu göç esnasında, toplam kaç kişi İskenderun'dan geçti ve ne kadar sürdü?

Sohnut'un⁽⁴⁾ verdiği sayıya göre, 3.500 kişi Şamos Ailesi'nden geçti. İsrail'e göç, 1991 yılına kadar aralıklarla sürmüştür.

1970'te babanızı kaybettiniz ve tüm sorumluluk size kaldı...

Babam 70'de vefat ettikten sonra, sinagogun idaresi bana kaldı ve hazanlığına da ben yaptım. Henüz 34 yaşındaydım. Hatay Cemaat Başkanı seçildim. Bu görevi bana, o zamanın İstanbul Hahambaşısı David Asseo verdi. Bu vesileyle, kendisini rahmetle, saygıyla anıyorum. Hahambaşılıktan gelmiş birçok davet mektubunu hâlâ saklarım.

Bu arada, Harun İmir'in özel hayatı nasıl gelişti?

13 Eylül 1960, güzel bir salı günü Ester Cemal ile evlendim. Antakyalı olan Ester Cemal henüz 14 yaşındaydı. İskenderun'daki komşumuz Selim Muğrabi'nin yeğeniydi. Görücü usulüyle evlendik. Bana onu önerdiklerinde, "Ben çocuk mu büyüteceğim?" demiştim. Sonra, birgün Ester'in ailesine İsrail'deki akrabalarından bir mektup geldi. Mektup Arapça olduğundan, bir pazar sabahı, tercüme için bize geldiler. O mektupta, "Allah'ın izniyle, kızınız Ester'i istiyoruz" yazıyordu. Annem bunu duyar duymaz, apar topar beni uyandırdı. "Bak kız için küçük dedin, onu İsrail'den gelin istiyorlar" dedi. Babam da o gün, Ester'in dayısına, "Eğer Ester evlenmeyi düşünüyorsa, onu oğlumuzu isteriz," dedi. Pazartesi sabahı, Ester'in anneannesi ve dayısı Antakya'ya gitmişler. Salı sabahı, dayısı bizim eve gelip "Cumartesi günü nişana davetlisiniz," dedi. Antakya'da Cemal, Cenudi ve Kebudi aileleri hep birbirleriyle evlenmiştir. Bu şekilde Ocak'ta nişan yapıldı, Eylül'e kadar düğün için beklemek durumunda kaldık. Sebebi ise çok ilginçtir: kayınvalidem hamileydi; önce onun doğurmasını bekledik. ☺

Büyük şehir sevdası...

1961'de artık bir erkek çocuğu babaysıydım. Birgün, İstanbul'da babamla

birlikte, rahmetli bir arkadaşıyla görüştük. Babama, "Senin yeterli paran yok mu? Amerika Green Card veriyor. Sen de oğlunu oraya gönderirsin" dedi. İskenderun'a döndüğümde Amerika hayali iyice rüyalarımaya girmeye başlamıştı, fakat annem "Sen Amerika başkanı da olsan, yanımda olmadıktan sonra neye yarar. Kahrımdan ölürüm!" dedi ve böylece hayallerim de suya düştü.

Gelecek yıllarda, bu hayalinizi, çocuklarınızda teker teker gerçekleştirmeye başladınız...

Kesinlikle, çocuklarım benim yaşadığım bazı zorlukları çekmesin diye, liseyi bitireni sınır ötesine yolladım. Önce oğlum Kobi'yi 79'da İngiltere'ye dil okuluna gönderdim. Sekiz ay sonra döndü. 80'de Türkiye'de gençlik hareketleri derken, onu üniversite eğitimi için İsrail'e yolladım. Bir yıl sonra, büyük kızım Gila'yı, derken Lora, Rutti ve Nurit'i de art arda İsrail'e yolladım. Onları da, önce İngiltere'ye dil öğrenmeye yollamadığım için bugün hala bana sitem ederler. Haklılar da, ama o günkü aklımla, kızlarımı tek başlarına bir Avrupa ülkesine göndermeye korkmuştum.

Hayatınızda önemli bir zaman dilimini kapsayan Rotary'den bahsedebilir misiniz biraz?

Rotary kulübüne her meslekten kişiler alınır. Kulüp üyesi olabilmek için, bir Rotaryen tarafından kişinin teklif edilmesi gerekir. Ben 1983 yılında Rotaryen oldum. Çok faaldim; her görevi fazlasıyla yaptım. Önce Genel Sekreter oldum; sonra 1990-91'de seçimlerde Başkan seçildim. Bir yıllık başkanlığım esnasında, garnizon komutanı, vali, kaymakam, gazeteciler dâhil tüm protokol, ayda bir davetimize icabet eder, biz de onların özel davetlerine katılırdık.

1986'da Amerika'ya keşfe çıktınız...

Hayalimden hiç vazgeçmedim! Brooklyn'e geldiğimde, gördüm ki, burada iş sahibi olan birçok tüccar, zamanında bizim evimizden geçen ailelerdi. Bir arkadaşımın yanında oğlum için iş hazırdı. 1986'da, 15 günlüküne gezme amaçlı gittikleri seyahat, Amerika'daki yaşamlarının da başlangıcı oldu. Oğ-

Miryam Şulam ve Harun Samos İmir

BROOKLYN'DE YAHUDİ CEMAATİ...

Çoğu Suriyeli Yahudilerden oluşan çok büyük bir cemaat var burada. Şahsen, hiç yabancılık çekmedim. İlk zamanlar, eşim biraz zorlandı ancak her hafta en az bir nişan veya bir düğün olduğundan, yavaş yavaş biz de çevre edindik. Ester dil okuluna gitti. Bense İngilizcemi sokakta geliştirdim. Ev tekstili işindeyim.

lum, iş hayatında aldı yürüdü, çok başarılıydı. Bugün ikisi evli, beş evladı var. 92'de, eşimle beraber Amerika'ya göç ettik. Tam o zamanda, yeni pasaportumda, ismime babamın asıl soyadı Şamoş'u da ekledim. Böylece, Harun

Şamoş İmir oldum. İki kızımı da evlendirmiştim. Gila Adana'ya, Lora İsrail'e gelin gittiler. Rutti İsrail'de evlenmişti, sonradan ailesiyle bize katıldılar. Nurit, küçük kızım burada evlendi. Hepsi de bana birbirinden güzel torunlar bahşettiler.

Peki ya gelenekleriniz?

Annem de babam da Halep geleneklerine uygun yaşardı; o yüzden kolayca adapte olduk. Şabat soframızda, her mevsim, pilav ve kuru fasulye yenir. Kibbi-hamda, yani ekşili köfte ve bezelye de Şabat sofrasının vazgeçilmezleri arasında yerini alır. Her perşembe müccedre yapılır; mercimekli pilav, zevke göre mercimekli bulgur da olabilir.

Nasıl kız isteniyor?

Yeşiva okullarında tanışıyor genellikle çocuklar. Buradaki Şamlılar, hâlâ görücü usulüyle 14-15 yaşında kızları evlendiriyorlar. Burada, Türkiye'dekinin aksini bir durum olur bazen. Kız ailesi, kızlarına uygun gördükleri erkeğin ailesine teklifte bulunur. Yani, aileye

damat seçilir.

Yahid'i⁽⁵⁾ olduğunuz, Ocean Park Way'deki Bney-Yosef sinagogunun özelliğinden bahsedebilir misiniz?

Dünyada az görülen bir sinagog özelliği taşıyor Bney-Yosef. Sabahın 5'inden, gece 10'a kadar, günde tam 9 kez minyan⁽⁶⁾ toplanır. Altı ayrı salonu olan bu sinagog her zaman kalabalıktır. Minyan bulamazsan sana bir yemek kuponu vermeyi taahhüt ediyorlar. Bu sinagogda dua etmeye, Suriye, İran ve Türk Yahudileri gelir. Ancak düğün yapılmıyor bu sinagogda.

Tatsız bir anınız vardı bana anlatır mısınız...

Haklısın. Yıl 1980. Kenan Evren yeni darbe yapmış. İskenderun'a yeni bir emniyet amiri gelmişti. Bir gün dükkânıma uğradı. Elinde bir liste vardı, üzerinde birçok işadammın adı gibi, benimki de vardı. Yanında 5000 TL yazılıydı. "İhtiyaç doğdu, bize 5000 TL vereceksiniz" dedi. "Size verilecek 5000 liramız yok bizim" dedim. Adam da "Öyle mi? görürsün sen!" bakışı attı ve gitti. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, dükkânın önünde mallarımı dizmişim, önüne de Türk bayrağını asmışım. Bayraktaki ay'da minicik bir delik vardı. Bu adam birini göndermiş, bayraktaki deliğe parmağını sokup iyice yırtmış. Sonra da bayrağa hakaretten beni savcılığa verdi. Savcı beni karşısına alıp sordu tabi. Ben de ona, "Benim alımda 'ap-tal' yazıyor mu? Böyle bir bayrak asar mıyım hiç dükkânımın önüne?!" dedim. "Bunu art niyetli birinin yaptığı bariz değil mi?" diye ekledim. Savcı da "Haklısınız" dedi. Gazeteye boy boy resimlerim çıktı; bir de kahraman olduk.

Harun Bey, benimle birçok anınızı daha paylaştı ancak yerimiz olduğundan tümünü söyleşime sığdıramadım. Umuyorum ki, bir gün, Harun Şamoş İmir'in ilginç ve tarihi anılarla dolu hayat hikâyesi bir kitap olur. ■

Dipnot:

⁽¹⁾ **Hazan:** Cemaat bireylerine duada liderlik eden kişi; duahan.

⁽²⁾ **Şohet:** Dinî kurallara göre hayvan kesimi yapan kişi.

⁽³⁾ **Kaşer yemek:** Dinî kuralların gerektirdiği niteliklere uygun yiyecek.

⁽⁴⁾ **Sohnut:** Göçmenlik ofisi.

⁽⁵⁾ **Yahid:** Cemaat üyesi, sinagog müdavimi.

⁽⁶⁾ **Minyan:** Bazı duaların okunabilmesi için gerekli en az 10 ergin erkekten oluşan cemaat topluluğu.

*Evrimizde
güller açturan
çöp torbası
Koroplast'tan!*

**Koroplast Gül Kokulu Çöp Torbası kullanın;
çöpünüz akmasın, sızmasın, can sıkmasın.
Mis gibi gül kokusu sayesinde evinizin her
yerinde güller açsın.**

* Nielsen Perakende Endeksi Hızmetleri çerçevesinde raporlanan plastik poşetler kategorisinde; Koroplast 2015 Ağustos ile başlayan ve 2016 Ağustos itibarıyla süre en az 13 aylık süre boyunca market marketler hariç toplam Türkiye pazarında satış miktarı bazında pazardaki en yüksek satış değerlerine sahip olma konusundadır. ©Copyright 2016, ©The Nielsen Company

Hayatı Kolaylaştırır
KOROPLAST

1 TÜRKİYE'NİN
NUMARASI

Romantizmin 40 yıllık durağı

Sanat ile koleksiyon birleştiren, kişiye özel tasarım mumları, ister sevdiklerinize hediye edin, ister evinizin dekorasyonunda kullanın... Sedef Mum'un yılbaşına özel hazırladığı mumlar ile her anınız aydınlansın...

Mum sevdası 1970 yılına dayanan **Sedef Mum**, işe öncelikle küçük bir atölyede başlayarak taleplerin ve müşteri memnuniyetinin giderek artması üzerine ilk showroomu Dolapdere de, ikinci mağazasını Adresistanbul da ve üçüncü mağazasını da Nişantaşı'nda açtı.

Müşteri memnuniyetini, sürekli gelişmeyi, daima kaliteli ürün üretmeyi, ekip çalışmasını ve iş ahlakını esas alarak insanların yaktıklarında mutlu olabileceği mumlar üretmeyi ilke edinen **Sedef Mum** da kokulu, ottoman, banyo, mutfak, salon kokularının yanı sıra balkon ve bahçede yakabileceğiniz tasarımlarda mevcut.

Öncelikle kendinizden bahseder'misiniz? Bu işe girmeye nasıl karar verdiniz?

Esasen bu iş eşimin 40 yıllık mesleğidir. 31 yıldır beraber bu yolda yürümekteyiz. Bir mağaza ile başladık, şu anda üç satış mağazamız bulunmaktadır. Bu anlamda müşterilerimizde büyük rolü var, çok takdir edildik.

Mumlarınız tasarımları kime ait? Ne tür ürünler tasarlıyorsunuz?

Gülistan Topal 'a ait, öncelikle çok revaşda olan kokulu mumların yanısıra, el çalışmaları ve figürlü mumlarda mevcut.

Son yıllarda dekorasyonda mum çok tercih edilir oldu. 'Sedef Mum'larının piyasadaki mumlardan farkı nedir?

Farkımız çok uzun yıllardır bu işi yapıyor olmamız, yani tecrübe ve kaliteden hiç ödün vermedik.

Kişiyeye özel hazırladığınız ürünler nelerdir? Özel tasarlanan siparişin teslim süresi nedir?

Kişiyeye özel olarak hazırlanan resimli mum çalışması, sipariş süresi, adet ve ölçülerine göre değişebilir, minimum 3 gün maximum 20 gün olabiliyor.

Sedef Mum olarak yılbaşına özel bir konseptiniz var mı?

Evet el yapımı Noel baba, geyik, kardan adam ayrıca çam ağacı figürlü yılbaşı mumları da mevcut.

Son olarak okuyucularımıza aktarmak istediğiniz bir şey var mı?

Ucuz mumları tercih etmemelerini öneririm.

NIŞANTAŞI MAĞAZASI

Hüsrev Gerede Cad.
No: 70 Nişantaşı - İstanbul
+90 212 236 23 00

ADRES İSTANBUL MAĞAZASI

Halide Edip Adıvar Bulv. Çiftecevizler
Deresi Sk. No:3/A Şişli - İstanbul
+90 212 231 94 13

BEYOĞLU MAĞAZA

İrmak Cad. No: 50/B
Dolapdere/Beyoğlu - İstanbul
+90 212 253 57 93

www.sedefmum.com.tr
info@sedefmum.com.tr

Afitap'tan Ece'ye Bir Masal...

“Güneş kadar aydınlık güzel yüz” anlamına gelen 'Afitap' sözcüğü 1892'de Afitap Kırtasiye'nin aydınlık yüzü olacaktır. Bu yıl 124. yaşını kutlayan Afitap'ın geçmişi, bir dönemin de tanıklığıdır. Kırtasiye alanında pek çok yenilik, Babıali'nin eşsiz kırtasiyesi Afitap sayesinde İstanbul'a gelir. Mont Blanc, Sheaffer ve Parker dolma kalemlerden Hermes daktilolara, yepyeni pek çok ürünü İstanbullulara tanıtan Afitap Kırtasiye, bir de Ece ajandasını yaratır. Reşad Ekrem Koçu, “cebi yufka olan” mekteplilerin dükkâna pek uğrayamadığını belirtse de, 1932 yılından günümüze Ece ajandası imparatorluğun çöküşüne, işgal yıllarına, Cumhuriyet dönemine, Atatürk devrimlerine, İkinci Dünya Savaşı'na ve daha pek çok dönüm noktasına tanıklık etmiş ve sanatçıların, yazarların, iş ve siyaset dünyasının önde gelen isimlerinin vazgeçilmezi olmuştur.

Afitap Kırtasiye, Cumhuriyet döneminde altın çağlarını yaşasa da tarihi çok daha eski-

1932 yılından günümüze Ece ajandası imparatorluğun çöküşüne, işgal yıllarına, Cumhuriyet dönemine, Atatürk devrimlerine, İkinci Dünya Savaşı'na ve daha pek çok dönüm noktasına tanıklık etmiş ve sanatçıların, yazarların, iş ve siyaset dünyasının önde gelen isimlerinin vazgeçilmezi olmuştur.

AFİTAP • 1892

lere gider. Hacı Kasım Bey, İran'ın Hoy kentinden gelip, annesi ve kardeşi ile birlikte İstanbul'a yerleşir. İstanbul'a gelene kadar okuma yazma bilmeyen Hacı Kasım Bey, İstanbul'a yerleştikten sonra okuma yazma öğrenir ve Maarif Kütüphanesi'ni kurar. Daha sonraki yıllarda Hacı Kasım Bey'in büyük oğlu Naci Kasım, Maarif Kütüphanesi'ni devam ettirir ve günümüzde de varlığını sürdüren Saati Maarif Takvimi'ni çıkartmaya başlar. Kızı Talat Hanım ise, Mehmet Sadık Kâğıtçı ile evlenir. Babasını çok küçük yaşta kaybeden Mehmet Sadık Bey dokuz yaşında para kazanmaya başlar ve henüz 24 yaşındayken Afitap Kırtasiye'yi açar.

Açıldığı günden bu yana çeşitli mekânlar değiştiren Afitap'ın Çağaloğlu'ndaki eski dükkânının çok önemli bir özelliği vardır. Çağaloğlu

Uzun yıllardan bu yana Ece ajandasının varlığını sürdürmesinin arkasında, belki de büyük aşklara tanıklık etmesi yatmaktadır.

Afitap Kırtasiye'nin içi, Haydarpaşa Garı'ndan artan malzemelerle dekore edilir. Başlangıç planında değişiklik yapılınca Haydarpaşa Garı için önceden ısmarlanan malzemeler ve gişeler yeni plana uymaz, Mehmet Sadık Bey de bu malzemeleri satın alır. Öyle ki, Cağaloğlu'ndaki eski dükkânın satış tezgâhı aslında Haydarpaşa Garı'nın bilet gişesidir.

Açıldığı günden itibaren çok sevilen Afıtap Kırtasiye'yi Cahit Uçuk anılarında şöyle anlatır; "Yeni kâğıtlar, defterler, kalemime yeni altın uçlar, üç beş şişe mürekkep almalıydım. Babalı'ye gittim. Çocukluğumdan beri bütün kırtasiye gereksinimlerimi aldığımız ünlü mağazaya uğrayacaktım. Bir zamanlar babamın Beyazıt Meydanı'ndaki dükkânında ahbab olduğu mağaza sahibi Sadık Bey'in yeni mağazası artık Cağaloğlu Yokuşu'ndaydı: Afıtap Mağazası. İstanbul'un en kaliteli Avrupa malzemelerini satan, en ünlü kırtasiye mağazasıydı. Babamla birlikte ilkokul defterlerimi, kalemlerimi hep oradan alırdık. Sonra yazı yazmaya başladığımda da yazı muhitim Babalı olduğu için, ben de hep oradan alışveriş yaptım."

Reşad Ekrem Koçu ise İstanbul Ansiklopedisi'nde Afıtap'ı şöyle anlatır: "1890-1900 yıllarında Bayezid'de, Kâğıtçılar ve Mürekkebciler denilen, İnkılâb müzesi olan Bayezid medresesinin önündeki baraka dükkânların en nihayetinde namı bir ticarethane idi... İrani kırtasiyecilerden yeni dükkânı Ankara caddesinde olup 'Ece' muhtıra defterlerini basan M. Sadık

tarafından yarım asır kadar evvel açılmış olan Afıtap kırtasiye mağazası o zamanlar, malın en iyisini ve en pahalısını satmakla tanınmıştı."

Mehmet Sadık Kâğıtçı 1910 yılında Afıtap'ın ürünü olarak, o zamanki adıyla muhtıra defterleri, şimdiki adıyla Ece ajandasını çıkarır. Böylece o zamana kadar gayrimüslimlerin elinde olan ajanda sektörü

“Daha sonraki yıllarda, altı aylık olarak senede iki kez Atatürk adına özel beş numaralı ajandalar üretilir.”

Kâğıtçı ailesine geçer. Bu muhtıra defterleri, Osmanlı İmparatorluğu'nda Türklerin dil ve kültürüne göre düzenlenmiş ilk ajanda olma özelliğine sahip olur. Bayram günleri ve namaz saatleri Osmanlıca olarak yazılır. Mustafa Kemal Atatürk de ilk defa Çanakkale'ye gitmeden önce günlük tutmak için bu muhtıra defterlerinden alır. Genç Tuğgeneral Mustafa Kemal, deftere ilk notunu ise 25 Teşrinievvel 1332'de (07 Kasım 1916) alır. Defterin iç sayfasında "1331-1332/1915-1916, Tabi ve Naşiri Bab-ı Âli Caddesi'nde: Afıtap ve Hurşid Kırtasiye mağazaları, 1331 Şems Matbaası" sözcükleri yazılıdır. Daha sonraki yıllarda ise altı aylık olarak senede iki kez Atatürk adına özel beş numaralı ajandalar üretilir.

Bu muhtıra defterleri, Osmanlı İmparatorluğu'nda Türklerin dil ve kültürüne göre düzenlenmiş ilk ajanda olma özelliğine sahip olur.

Bu ajandalar Atatürk'ün ceket ceplerine sığacak boyutta üretilip, başka kimseye özel altı aylık ajanda üretilmemiştir. Aşkın defteri Ece... 1932 yılına gelindiğinde Keriman Halis güzelliği yarışmasında birinci seçilir ve Atatürk tarafından Keriman Halis'e Ece ismi verilir. Aynı yıl muhtıra defterleri de Ece ismini alır ve bundan sonra Ece ajandası olarak çıkmaya başlar. Uzun yıllar ajandaların yeni ismi olan Ece, Keriman Halis ile ilişkilendirilse de, bu isim değişikliğinin arkasındaki kadın bambaşka bir "Ece"dir. Mehmet Sadık Kâğıtçı'nın ilk çocuğu Ahmet Bey pilot olmak için Romanya'ya gider, oradan ise ünlü bir doktor olan ağabeyi Mehmet Ali Bey'in yanına Afganistan'a gider ve orada

“Cağaloğlu Afitap Kırtasiye'nin içi, Haydarpaşa Gari'nden artan malzemelerle dekore edilir.”

Mehmet Sadık Kâğıtçı

Ece isminde bir hasta bakıcıya âşık olur. Ahmet Kâğıtçı sevdiği kadımla evlenmek ister ancak aile içinde bu

evliliğe onay alamaz. Bu engelden dolayı Ece ile evlenemeyen Ahmet Kâğıtçı intihar eder. Bu aşkın anısına baba Mehmet Sadık Kâğıtçı da muhtıra defterlerinin ismini Ece ajandası olarak değiştirir.

Logosu Cahit Uçuk'un el yazısıyla Mehmet Sadık Kâğıtçı'dan sonra Afitap Kırtasiye'yi torunu Murtaza Kâğıtçı devralır. Murtaza Bey'in eşi yazar Cahit Uçuk, anılarında eşinin okulu bırakıp kırtasiyede çalış-

maya başlamasını şöyle anlatır: "Hacı Baba dediği dedesi, yani annesinin babası kendi oğullarını okuttuğuna çok pişman olmuş. Bir oğlu doktor olup Almanya'ya gitmiş, sonra Alman bir kızla dönünce ortalık birbirine girmiş. Zavallı kız ailenin zoruyla geri gönderilmiş. Murtaza Bey'in öbür dayısı da eczacı olmuş, İran'a gitmiş. Oğulları kırtasiyecilik mesleğini devam ettirememişler. Kızına, 'Kocan oğullarını okutacak da ne olacak? Onlar da kaçıp gidecekler' diye telkin ederek Murtaza Bey'i de, ağabeyini de okuldan aldırılmış. İki kardeş küçük çıraklar olarak dükkânda çalışmaya başlamışlar. Ancak Murtaza Bey'in babasının gönlü çocuklarının cahil kalmasına razı olmamış, ikisini de İngiliz okuluna yazdırmış. Fakat bir gün o uzun boylu, sakallı, eli bastonlu dede gelip ikisini de çok sevdiği okullarından gözyaşlarıyla, yalvarıp yakarmalarına aldırmadan çekip almış."

Murtaza Kâğıtçı ve Cahit Uçuk

Keriman
Halis Ece

“Ece ile evlenemeyen Ahmet Kâğıtçı intihar eder. Bu aşkın anısına babası da muhtıra defterlerinin ismini Ece ajandası olarak değiştirir.”

Mehmet Sadık Bey, torunlarını okuldan alırken belki çok büyük bir haksızlık yapar fakat gelecekte yaşanacak büyük bir aşkın başlamasına da dolaylı olarak katkıda bulunur. Dönemin ünlü yazarı Cahit Uçuk ile Murtaza Kâğıtçı, Babıali'deki Afıtap Kırtasiye'de tanışıp, büyük bir aşkla birbirlerini sevip, evlenirler. Murtaza Bey, ajandaların logosunda eşinin el yazısını kullanır. Yani ajandaların üstündeki o zarif Ece yazısı Cahit Uçuk'un el yazısıdır.

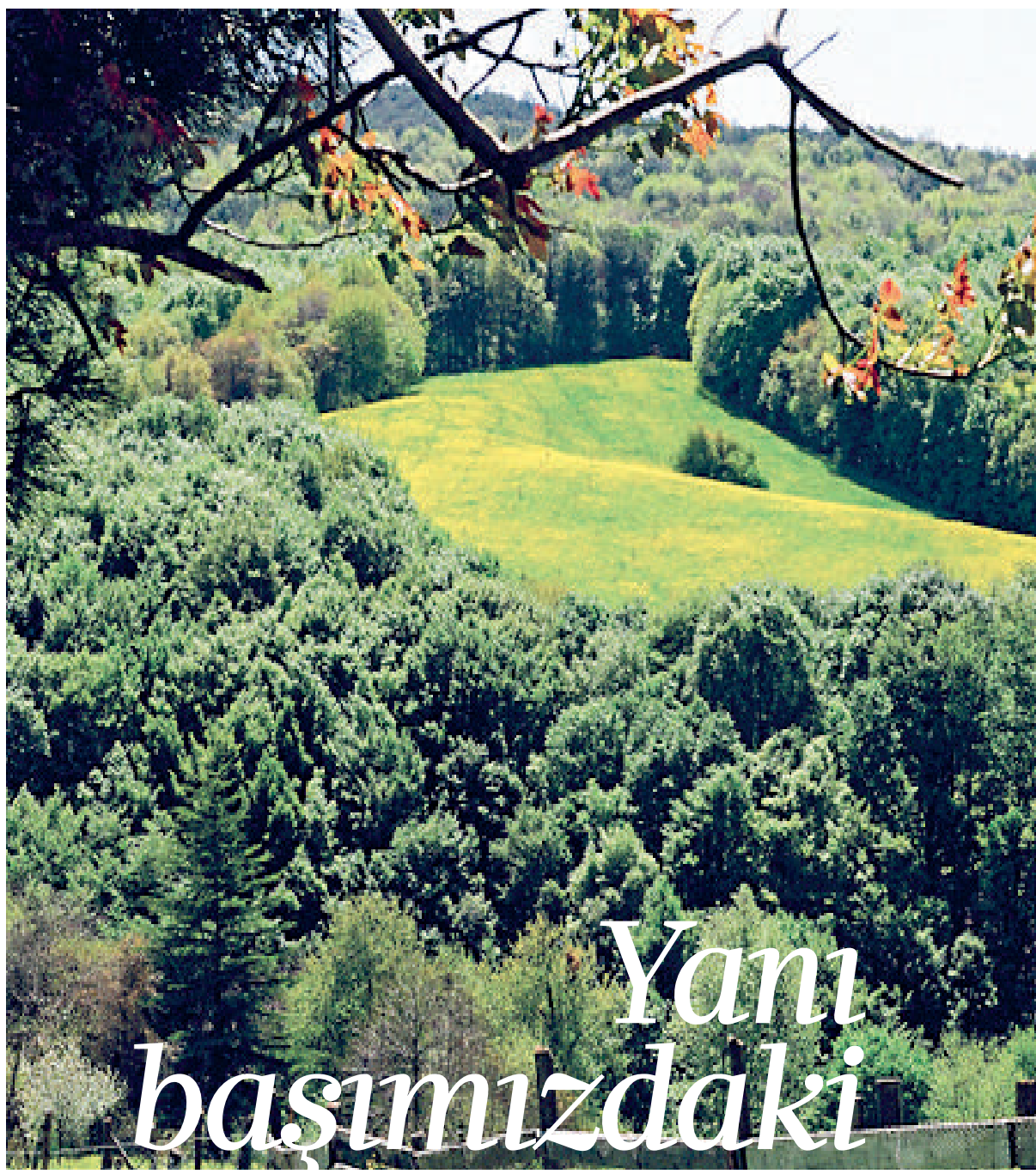
Bugün Ece ajandalarının satıldığı dükkân Karaköy'de hizmet vermeye devam ediyor. Ece ajandaları her yılbaşında insanların birbirine verdikleri değerli hediyelerin ilk sırasındaki yerini korumaktadır. Uzun yıllardan bu yana varlığını sürdürmesinin arkasında belki de büyük aşklara tanıklık etmesi yatmaktadır. ■

Kaynakça:

Cahit Uçuk. (2003) Yıllar Sadece Sayı. İstanbul: YKY
Burak Aldemir, Ece Süreyya Dağdelen ve diğerleri. Ece Ajandası'nın Tarihi. Bilkent Üniversitesi
Bir Defterin Arkasındaki Büyük Aile. Milli Reasürans Sanat Galerisi Yayınları. Kültür, Sosyal Tarih, Sergi Kataloğu
eceajandasi.com
yuzyillikhikayeler.com
<http://www.hurriyet.com.tr/bir-defterin-arkasindaki-buyuk-aile-27854824>

Orada bir köy
var uzakta
O köy, Polonezköy
Nâm-ı diğer ADAMPOL

Yanı başımızdaki

POLONEZKÖY

Batıda uzun yıllar süren Engizisyon kıyımları ertelerinde, Avrupa uluslarının arasında süren güç çekişmeleri sırasında, Yahudilere olduğu kadar Macarlara ve Polonyalılara da kurtuluş toprakları ve yeni vatanları oldu, Osmanlı İmparatorluğu. Macarların ve Polonyalıların yazgıları sürgünlerle keşişti, Osmanlı'da. Sürülen halkların her ikisi de Osmanlı topraklarına doğru yol alarak geldiler ve sığındılar.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'da hızla ilerlemesinin sonucunda 1489 yılında Polonya ile Osmanlı'nın sınırları, aşağı Dinyester Nehri ve Karadeniz'e yakın şehirlerin çevrelerinde birleşmiş, iki devlet komşu olmuşlardı.

Polonya ile Osmanlı, Habsburg Hanedanı tarafından desteklenen Alman yayılcılığını durdurmak için çokça çaba göstermemişlerdi.

İkili ilişkiler Kanuni Sultan Süleyman (1520-1566) ve oğlu II. Selim (1566-1574) zamanında da barışın devamı, karşılıklı ticaretin ve tüccarların korunması üzerine dostça yürütülmüştü.

1711 yılında Ruslar ile yapılan savaş sonunda Prut Anlaşması ve onu izleyen Türk-Rus barışında Osmanlı Devleti açıkça

Polonya'nın himayesini üzerine almıştı. 18. yüzyıl sonlarında Polonya, komşuları Rusya, Avusturya ve Prusya tarafından işgal edilmiş ve bu işgal 1918 yılına kadar sürmüştü. İşgaller karşısında Polonyalılar defalarca ayaklanmış, başarısız girişimleri nedeniyle sayısız ihtilâlcî Türkiye'ye sığınmak zorunda kalmıştı. Sığınanların iadesini isteyen, hatta savaş açma tehditlerinde bulunan Rusya'ya karşı Sultan Abdülmecid (1839-1861), "Tahtımı veririm, başımı veririm fakat devlete sığınanları asla geri vermem," diyerek büyük bir insanlık dersi vermişti.

Özgürlüklerine sıkı sıkıya bağlı olan Polonyalılar tarih boyunca, talihsiz yazgılarla yüz yüze kaldılar. Ülkeleri sürekli daha güçlü devletlerin işgallerine, savaşlara ve halkının parçalanmasına sahne oldu.

Türkiye’de bir Polonya Köyü’nün kuruluşu, Polonya’nın 1772-1795 yılları arasında Rusya-Avusturya ile Prusya arasında paylaşılmasının ardından 123 yılı aşkın bir süre boyunca Avrupa haritasından silindiği günlere denk düşer.

O dönemde Polonyalılar özgürlükleri ve bağımsızlıkları için mücadele ettiler. İlki 1794’te olmak üzere, Kasım Ayaklanması (1830-31) ile 1863-64 yıllarında Rusya’ya karşı ayaklanmalar, Polonya tarihindeki en büyük silahlı isyanlar oldu.

Ancak başarısızlıkla sonuçlanan bu başkaldırıların peşi sıra, yüz binlerce Polonyalı ülkesini terk etmek zorunda kaldı. Binlercesi Çarlık Rusya yönetimi tarafından tutuklandı, Sibiryaya sürgüne yollandı. Pek çok Polonyalı, Çar Ordusu’na zorla alınıp Çerkezlerle karşı savaştırılmak üzere Kafkasyaya yollandı. Kafkasya’da bulunan Polonyalılar arasından ordudan kaçanlar veya esir düşenler Yakındoğu ülkelerine köle olarak satıldı.

Prens Adam Czartoryski, 1830’daki Kasım Ayaklanması’nın lideri olduğu sıralarda başarısız devrimin ardından Fransa’ya giderek mücadelesini oradan sürdürdü. Prens, Rusya’nın yayılmacılığının tehdidi altın-

**Michal Czajkowsky -
Mehmet Sadık Paşa**

da olan Osmanlı Devleti’ni, Polonya’nın yeniden bağımsızlığına kavuşması yolunda önemli bir müttefik olarak görüyordu. Bu nedenle, ikinci siyasi merkezini, ‘Göçmen Birliği’ adıyla İstanbul’da kurdu.

Prens Adam, Polonya’nın dirilişi ve Slav dünyasının yeniden yapılandırılması projesi çerçevesinde 1842 yılında, Kasım Ayaklanması’nda bir teğmen olarak Virtuti Militari Nişanı’yla da ödüllendirdiği Michal Czajkowsky’yi İstanbul’da Şark Misyonu Başajansı’nı kurmak üzere yetkilendirirken, aynı zamanda da kendisine ‘Başajan’ sıfatını verdi.

Michal Czajkowsky Rusya’nın baskıları sonucunda sınır dışı edilme tehlikesiyle Türkiye’de kalmaya karar verdi. Bir süre sonra da, Aralık 1850’de İslâm dinini kabul ederek Mehmet Sadık Paşa adını aldı.

Michal Czajkowsky - Mehmet Sadık Paşa, İstanbul-Beykoz’da bir çiftlikte kalan Lazaryen rahiplerle tanıştı. Kırım Savaşları sırasında, Osmanlı Ordusu’nda Kazak Birlikleri’ni kurdu. Prens Adam tarafından yetkilendirilen Alexander Wereszczynsky ile Michal Czajkowsky, Fransız misyoner tarikatının rahipleri Lazaryenlerle temasa geçtiler. Söz konusu bu Polonya köyünün Boğaziçi’ne yakın bir mevkide kurulması için müzakerelerde bulundular. Lazaryenler, yaşadıkları o toprakları İstanbul’daki bankerlerden David Glavani’nin eşi Anna Glavani’dan hediye olarak almışlardı.

Czajkowsky, 1842-1850 yıllarında Prens Adam Czartoryski adına Adampol’un ilk müdürü oldu. Prens Adam’ın ricasını yerine getirerek Wereszczynsky ile birlikte, esir düşen Polonyalı askerleri parayla satın alarak esaretten kurtardılar. İkili, Rus ordusundan bu askerleri Lazaryenlerin sahip olduğu çiftlik topraklarının bir bölümünde toparladılar. Bunun üzerine, Şubat 1842’de Lazaryenlerle imzalanan

bir sözleşme ile kiralanan bu ormanlık toprakları, resmen Polonyalı yerleşimcilerin kullanımına verildi. Czajkowsky, eşi Ludwika Sniadecka ile beraber yerleşimcilere ilk zor yıllarda arka çıktı.

Günümüzde İstanbul’un Beykoz ilçesinde bulunan, Polonyalıların kurdukları bu köydeki ilk evin temeli, Sultan Abdülmecit’in padişahlığı sırasında 30 Haziran 1842 tarihinde atıldı. Köy sakinleri ile bu yerleşim yerinde kimin hangi şartlarla oturabileceğini belirleyen ve ‘Tüzük’ olarak adlandırılan bir anlaşma imzalandı.

Prens Adam’a ithaf edilerek Adam-Köy adını alan yerleşimde - Polonezköy’de oturabilmek için Polonyalı veya en azından Slav asıllı Katolik olmak gerekiyordu. Yüz yıl kadar sonralarında, 1946’da köyün adı Adampol olarak değiştirildi.

Adampol’da oturma iznini Prens Adam adına, köyün müdürleri olarak atanan vekilleri veriyordu. Köyün ‘Prens’in Vekili’nin dışında yerel yöneticileri de vardı.

Bu Polonya köyü, Şark Ajansı’nın Osmanlı İmparatorluğu’nda çalışmaları için üs ve dayanak oluşturmuyordu. Aynı zamanda Şark Ajansı’nın mensupları ve misafirleri, 1846’da ‘Konak’ olarak adlandırılan köy idarecilerinin evinde ağırlanıyordu.

Adampol’un ilk müdürü Michal Czajkowsky, nâm-ı diğer Mehmet Sadık Paşa, 1872’de misyonunu tamamlayıp Türkiye’den Polonya’ya dönerek yeniden Katolik oldu. Polonya’daki ayaklanmaların ardından ve Osmanlı-Rusya

**Polonezköy
Kiraz Festivali**

savaşından sonra 1875 yılında köyün nüfusu 121 kişi, 19. yüzyılın sonunda ise Adampol topluluğu en az 150 kişiden oluşmakta idi.

1880 yılında Adampol toprakları, Adam Czartoryski'nin oğlu Prens Wladyslaw tarafından satın alındı. Polonyalı yerleşimciler, günlük çabaları ve alın terleriyle vatanlarındaki gibi meyve ağaçlı bahçeleri ve çitlerle çevrili olan masalsi bir köy yarattılar.

1908 tarihli Anayasa'nın hükümleri ile Adampol diğer Türk köylerinin haklarına kavuştu. Birinci Dünya Savaşı sonunda, 1918'de Polonya'nın bağımsızlığa kavuşması Adampol'un tüm fertlerinin büyük coşkusu ve sevinciyle karşılandı.

İstiklal Savaşı yılları (1918-23) ise, bu köy için zor bir dönem oldu. Ekonomik kriz baş gösterdikten sonra hayli sıkıntılı yıllar yaşandı.

Ülke çapında yeni bir dönemin de başlangıcı olan Türkiye Cumhuriyeti'nin tesisiyle 1923 yılında, Polonya-Türkiye arasında imzalanan Dostluk Anlaşması'nun yanı sıra ticaret ve göçmenlik konularında iki sözleşme imzalandı; Cumhuriyet ile birlikte köye resmen 'Polonezköy' adı verildi. 1938 yılından sonra da tüm köy sakinleri Türkiye vatandaşlığına sahip oldu.

Zaman içinde köyün karakteri tarımla uğraşan bir köy olma niteliğinden, kimi kez günü birlik ziyaretçileri karşılayan, bir turistik-dinlenme beldesine dönüştü. 1946 yılına kadar Polonezköy'lüler tarafından kullanılan çevre ormanlar, daha sonra çıkan kanunlarla kamulaştırıldı. 1960'lı yıllarda çevre çiftliklerin bağımsızlaşması ve çevredeki ormanlardan yararlanma imkânından yoksun kalınması nedeniyle, Polonezköy sakinlerinin üçte biri

kadarı, Avustralya başta olmak üzere, Almanya gibi Avrupa ülkelerine de göç ettiler.

1968 yılında (Adam) Czartoryski ailesi ve mirasçılarının kullandıkları toprakların mülkiyet haklarının

zaman aşımına uğramasını takiben, ancak 1969 yılında Polonez Köylüleri kendi arsalarının tapularına sahip olabildiler.

Polonezköy, Türkiye ile Polonya arasında yüzlerce yıldır süre gelen dostluğun ve Osmanlı hoşgörüsünün bir sembolü. Özetle, 600 senelik Leh - Osmanlı/Türk ilişkilerinin son 174 yılını Polonezköy sürdürmekte.

1973 yılında ilk Boğaz köprüsünün yapılması ve köy yollarının düzelmesiyle artık o uzaktaki köy, yakınlaştı da yakınlaştı.

O uzaktaki köy, Boğaz köprüleriyle kent merkezine daha da yakınlaşarak artık neredeyse yanı başımızda. Polonezköy, doğal güzelliğinin yanı sıra köyün sıra dışı geçmişi, Polonya gelenekleri ve sahiplerinin misafirperverliği ile ziyaretçilerini ağırlamakta. ■

ADAM CZARTORYSKI

Prens Adam Jerzy Czartoryski (Polonya, 1770 - Fransa, 1861)

Polonyalı yazar, devlet adamı ve politikacı.

1841 yılında İstanbul'da Şark Başajansı'nı kurdu. Polonya kolonisinin tesisi amacıyla Lazaryenlerle yapılan görüşmeleri himayesi altına aldı. Onun anısına günümüz Polonezköy'e, Adampol adı verildi.

Prens Adam, Polonya'nın işgalini takiben Rus İmparatorluğu'nda, 1804 - 1806 yılları arasında Bakanlar Kurulu'nda Dışişleri Bakanlığı da yaptı.

Daha sonralarında, 1830 - 1831 arasında Polonya Ulusal Hükümet Başkanlığı yaptı.

Çocukları: Witold Czartoryski, Wladyslaw Czartoryski, Izabella Elzbieta Czartoryska'dır.

GÜVENLİ TEMİZLİĞİN GÖKTÜRK'TEKİ YENİ ADRESİ

Kuru Temizleme / Terzi / Tadilat / Halı Yıkama

Dry Clean Express, kıyafetlerden ev tekstil ürünlerine kadar her türlü temizlik ihtiyacınızda size bir telefon kadar yakın.

Deri Giysi
Gelinlik
Tül / Perde
Yatak Örtüsü
Yorgan / Yastık
Battaniye

Bu işletmede giysilerinizin daha uzun ömürlü olması için sağlıklı kuru temizleme sistemleri tercih edilmektedir.

0 (212) 322 23 33

Dry Clean Express[®]

SANAT

Tina VARON

Lita Russo
Kuki ve Bukle'yle

KUKLiTA

Kuklacılık gibi meslekleri seçenler, toplumun “Cesur Yüreklere”...

Onlar işlerine tutku ve adanmışlıkla bağlılar.

Onlar hayallerinin götürdüğü yere gitme cesaretine sahipler.

Sanatlarının arkasında, çoğunluğun bilmediği, değeri parayla biçilemez bir emek ile...

“KUKLACI” kimi zaman “KUAFÖR”, kimi zaman “TERZİ”,

kimi zaman “BOYACI”... **Lita Russo** da bu “Cesur Yürek”lerden biri...

Lita, bize ‘Kukla Yolculuğu’nu anlatır mısın?

Tarihin belli dönemlerinde, insanlar kendilerini daha rahat ifade edebilmek için kuklaya başvurmuşlar. Hatta bir dönem, Afrika’nın belli bölgelerinde insanlar maskelerin arkasına sakladıklarında, söyledikleri hiçbir şeye ceza verilmezmiş. Maskeler, ilk kuklalar sayılırmış.

Kukla dünyası çok renkli ve eğlenceli, insanı mutlu eden ve içine çeken bir etkisi var. Sende ilk kıpırtılar ne zaman ve nasıl başladı?

Sekiz yaşında farkında olmadan kukla yapmaya başlamışım aslında. Sevgili halam beni oyalamak için, bir kumaş parçasına kocaman bir çiçek çizer, elime rengârenk ipler verir. İplerle, çiçeğin içini doldurmaya çalışırken, iplikler düğümler haline gelir, ben de onları koparıp (bana göre) küçük adamlara dönüştürürdüm. Sanat eserimdi onlar benim. Bir tek halam ile bana küçük adamlar gibi görünürlerdi. Başkaları anlamıyor diye sızlandığımda, “Boş ver sen görüyorsun ya, mühim olan o,” deyip beni avuturdu. Halamın bu görüşü, ilerleyen yaşlarımda hayat felsefem haline geldi. Ben yaptığıma inanıyorsa, gerisi önemli değil! İnsanların ne düşündüğüne gereğinden fazla önem verirseniz Kuklacı olamazsınız zaten.

KukLita nasıl yaşam buldu?

Kızım Lara çocukken küçük palya-

çolar yapmaya başlamıştım. İçlerine teller yerleştirip, bacaklarını hareketlendirdim. Çok beğenildi. Onlar kukla değildi aslında. Daha çok, küçük dekoratif bebeklerdi. Hediyeelik eşya mağazalarına sattım onları. Sonrasında bilgisayar eğitimi vermeye başladım. Bir yandan da nakış, dikiş, ahşap boyama, resim, seramik gibi pek çok kursa katılıyordum. Bugün anlıyorum ki, hem bu kurslar hem de bilgisayar geçmişim beni günlere hazırlamış. Kukla yaparken, kalıp hazırlanır, dolayısıyla heykel işe yarar; kuklayı boyarsınız dolayısıyla resim, daha doğrusu ahşap boyama işinize yarar. Kukla oyununda ve Youtube kanalında kullandığım animasyonlar ve montajlar için de bilgisayarı çok yoğun kullanıyorum.

Bu çalışmalar sayesinde, malzeme bilgim gelişti. Yine de tatmin olamıyordum. Birçok hobim vardı ancak tek bir konu üzerinde yoğunlaşamıyordum. Sanırım o dönem arayış içindeymişim.

Petrol Ofis’te, bilgi işlemede çalışırken, Su Sanat Kukla Atölyesi’nde ‘Kukla Yapımı’ dersleri almaya başladım. Hocam Asuman Sübay, cumartesi günleri bir tek benim için sınıf açmayı kabul edince, “Harikasınız!” diye çiğlik attığımı anlattı sonralarında. Gerçek anlamda kukla yapmaya başlamam o günlerde başladı. Kayınpederimin vefatından sonra eşimle birlikte çalışmaya başladık. İş yerimizde hırdavat üzerine çalışır-

ken diğer bir yandan da ilk atölyemi kurarak asistanım Gülay Hanım’la “KukLita’yı” başlattık, ofisin alt katında. Değişik boylarda, çeşitli malzemelerden çokça kukla ürettik. O sıralar sadece yapıp, hediye ediyorduk. İşte o süreç bizi Kukla Oyunu düzenlemeye hazırlamış meğerse... Peşi sıra, oyunumuz için sünger ve polar el kuklaları hazırlamaya gelmişti.

Sendeki yeteneği ve verdiğin emeği görüp destek çıkanlar oldu mu?

Sen dersin ya, ‘herkesin melekleri vardır’ diye... Bu yoldaki en büyük desteği ailemden aldım! Kendimi yetersiz hissettiğim, inancımı kaybettiğim zamanlarda yanımda oldular. “Sen Kuklacısın ve bununla gurur duymalısın,” dediler. Eşim Marsel maddi, manevi her türlü desteği verdi. Evin içinde tekrar eden repliklerden bir gün bile şikâyetçi olmadı. KukLita’nın isim babası da odur. İsim o kadar beğenildi ki, patentini aldık. Kızım, “Ben Kuklacı kızıyım, standart olmamı beklemeyin,” diye tanımlar kendini bazen. Şöyle söyleyeyim: Yaptığım iş aslında deli işi!

Ailem dışında beni destekleyenler, dostlarım oldu... Beni sürekli daha fazla üretmeye cesaretlendiren Ruti Meranda... Kuklalarımı hediye etmekle yetindiğim dönemlerde, 24 kukla siparişi verip satış da yapmaya teşvik eden Alen Hananel... İlk kukla oyunumun her provasına gelip adeta yönetmenlik yapan Sara Hubeş...

Ve elimde bir senaryo ve kuklalarla, onlar bana, ben onlara bakarken imdadıma koşan Miryam Molinas... Bir gün kahve içerken, “Gösteri için neye ihtiyacın var?” diye sordu.

İtiraf edeyim: “Ben Allah’ın şanslı kuluymuşum ki, sonunda yüreğimin işini buldum ve yapıyorum.”

Neye ihtiyacım yok tu ki? "Gösteri için salon, oynatmak için oyuncu ve izlemek için izleyici, daha ne olsun ki..." Miryam o gün bana güvenip KidZania'nın kapılarını açmasaydı, benim bir kukla gösterim olamazdı! O gün o gösteri olmasaydı, KukLita bugün bir defa İzmir Kukla Şenliği'ne katılmış, iki defa Akasya Kukla Tiyatrosu Festivali'ne katılmış, sürekli üretmeye devam eden ve edecek bir kurum olamazdı!

Of, anlatırken yeniden heyecanlandım! Her neyse, ilk oyunumuz hem teknik hem içerik açısından bize eksiklerimizi gösterdi. Sahneye koymuş olmanın sarhoşluğu da geçince, oyunu geliştirmek ve ikinci gösteriye hazırlanmak için hemen kolları sıvadık. Bu süreçte ipuçları veren ve yapıcı eleştirilerde bulunan her bir kişiye müteşekkirim. Oyunumuz yenilenmiş haliyle İzmir Kukla Festivali'ne kabul edildi. İlkine nazaran çok daha başarılıydı.

Ekibin kimlerden oluşuyor, onların rolü nedir?

Her ne kadar Kukla yapmak ve oynatmak bireysel bir iş gibi görünse de, KukLita'nın

arkasında, ciddi bir ekip var. Oyun hazırlarken gündüz gece demeden çalışıyoruz. Hem çok çalışmak, hem araştırmak hem de danışmak gerekiyor. Ya da daha doğrusu, senaryosuyla, görseleliğiyle, eğlencesiyle, müziğiyle, öğreticiliği ile yapabileceğimin

"Hayal Dünyam" en önemli esin kaynağım. Hem kuklacılık hayal dünyamı etkiliyor, hem de hayal dünyam kuklacılığımı diyebilirim. Her kukla benim bir parçamı yansıtıyor, orası kesin. İçimdeki asi, itaatkâr, çokbilmiş, canavar, mikrop, saf, cahil, çevreci, araştırmacı, meraklı, iyiliksever... Hepsi kuklalarımın hayat buluyor.

en iyisini yapmaya çalışıyoruz. O yüzden detaylı çalışıyoruz. Asistanım Gülay Hanım, dikiş konusunda çok yetenekli. Gülay Hanım'a kâğıt üzerinde basit bir şekil çizmem yeterli. O hemen benim hayalimdeki kuklayı anlar. Patronu çıkarıp diker, sonra kuklanın karakterini birlikte tasarlarız. Kuklalarımızı burada atölyede yapıyoruz. Çekimler için de yine burada stüdyomuz var.

Kuklaları nasıl yaşıyorsunuz?

Şu anda, işimizin iki farklı kolu var. Biri Youtube videoları, diğeri de Kukla oyunları, diğeri bir deyişle Kukla Tiyatroları. Video çekimlerini Cici Kızlar adıyla, Gizli Atölye ekibi ve Gülden Güney'le yapıyoruz. Oyunlarımızı Art Tiyatro ekibi sahneye koyuyor. Bir psikolog ve Minix Suadiye'nin müdürü Doli Levi bize gönüllü danışmanlık yapıyor.

Kuklalarını nasıl yaratıyorsun? Esin kaynağın nedir?

Sokakta birini gördüğümde, "Vay be bunun kuklasını yapmak lazım," derim. Fotoğraflarını saklıca çektiğim bile olmuştur. Birinin saç şekli, öbürünün kamburu, burnu veya göz yapısından esinlenip sonrasında karikatürize ederim. Bire bir yapmayı sevmiyorum. Benim için kukla karikatürize olmalı çünkü gerçek olursa, heykel olur.

"Hayal Dünyam" en önemli esin kaynağım. Hem kuklacılık hayal dünyamı etkiliyor, hem de hayal dünyam kuklacılığımı diyebilirim. Her kukla benim bir parçamı yansıtıyor, orası kesin. İçimdeki asi, itaatkâr, çokbilmiş, canavar, mikrop, saf, cahil, çevreci, araştırmacı, meraklı, iyiliksever... Hepsi kuklalarımın hayat buluyor. Bu yüzden ilk skeçlerim doğaçlamaydı. Metinlerin malzemesi bendim. Şimdilerde herkes kendi konusunu işliyor ve senaryolar farklı kişiler tarafından yazılıyor. Yine de, zaman zaman senaryonun dışına çıkıp doğaçlama yaptığım oluyor. Tercihim amatör ruhumu kaybetmeden profesyonelce çalışmak.

Atölyen kukla cenneti gibi... Renkler ve görüntüler göz alıcı. İnsan nereye bakacağını şaşırıyor ve onlarla temas etmek istiyor. Her bir karakter başka bir duygu uyandırıyor.

Başlıca karakterlerinden ve onların hikâyelerinden bahsedebilir misin?

İlk önemli karakterimiz ve ilk oyunumuzun başrol oyuncusu Gülsu benim çocukluğum aslında. Gülmesini ve mutlu olmasını istediğim için adı Gülsu. Arkadaşları onu dışladı

Kuklita ekibinden Gülay Tepe ve Lita Russo

KukLita ekibi sahnede

KukLita ekibi YouTube çekiminde

Kuklalarımın ortak bir özelliği var. Hepsi neşeli. Mutsuz bir kukla göremezsiniz bunların arasında. Kuklalarım aracılığıyla neşeyi, yaşam coşkusunu yansıtmak benim ifade şeklim.

için ip atlamayan, top oynamayan tombik bir kız çocuğu o. Hikâyesi çocuklara sağlıklı yaşamı anlatmak için tasarlandı. Aslında benim sağlıklı bir yetişkin, sağlıklı bir yaşlı olma arzumu dillendiriyor.

Son oyunumuzun başrol oyuncusu **Bugi**. Bugi, **Bugato** diye bir gezegende trafik canavarı olarak yetiştirilip, İslüşehir'e geri gönderilmiş ve geri dönünce doğru yolu bulmuş bir kız çocuğu.

Şimdiki popüler karakterlerimiz **Kuki**, **Bukle**, **Zımbır** ve yeni arkadaşımız **Kakti**.

Kuki cahil, asi. Hareketli gözleri deneğimiz ilk kuklamız. **Cici Kızlar'** da onu ben oynatıyorum. De-

ğişik bir şiveyle ve kaba saba konuşuyor. Kalbi çok temiz. Cahil olduğu için bazen olmadık şeyler yapıyor. Mesela çekirdek kabuklarını çiçek çıkar umuduyla yere atıyor.

Bukle benim sıra dışı parçam. İnsanların garipsediği ama benim umursamadığım yanım. Çalıştıkça Bukle tam bir "bilmiş" dönüştü. Hep anne ağzıyla konuşuyor. Kuki'nin en yakın arkadaşı o. Bukle, kuklacı ve kukla öğretmeni Sedef Kermen'in canlandırdığı bir karakter...

Zımbır, masallarımızın ana karakteri. Masallar Necla Mevhibe Yücel adında süper bir büyükannenin, torunlarına anlattığı masallardan oluşuyor. Torunu Gizem Gürsel ve Cici Kızlar tarafından günümüze uyarlanıyor. Masalları Gizem kendisi anlatıyor. Zımbır bir sokak adamı. Çok kibar, çok iyi kalpli, azıcık sakar, azıcık ta çapkın... Zımbır'ı Gülden Güney oynatıyor.

Bir de **Kendin Yap** videolarımızın

yeni kahramanı aksi **Kaktüs Kakti** var. Kakti, dikenleri yumuşak olan bir kaktüs. Dikenleriyle kendini koruyamadığı için biraz aksi! Kimsenin kendisine dokunmasını istemiyor. Kakti'yi de Gizem oynatıyor. Kuklalarımın ortak bir özelliği var. Hepsi neşeli. Mutsuz bir kukla göremezsiniz bunların arasında. Kuklalarım aracılığıyla neşeyi, yaşam coşkusunu yansıtmak benim ifade şeklim. Ekip olarak çalışırken eğleniyorsak, biliriz ki ortaya iyi bir iş çıkacak. Üretirken bazen çok komik haller oluşuyor. Yeşil ekran karşısında taktığımız yeşil eşarplarımızla girdiğimiz 'teyze hallerimiz' başlı başına bir komedi. Çekimlerde bazen o kadar çok gülüyoruz ki, yayını kesmek zorunda kalıyoruz.

Kukla oyunlarının kimlere hitap ediyor?

Şimdilik sadece çocuklara...

Çünkü galiba ben hiç büyümедim. Ayrıca çocuklarla çalışmak beni mutlu ediyor. Kızım küçükken bir arkadaşına, "Ne olur bize gel, annem çok eğlencelidir bizi palyaço gibi eğlendirir," demişti.

Bu konuda bir eğitim almamış olmama rağmen nedendir bilmem, çocukları eğlendirirken eğitmek konusunda da motivasyonum çok yüksek. Kendimi duyurmak için bilgiyi eğlenceli, komik hale getirmeye çalışıyorum. Değişik kesimlerden insanlara danışıyorum. Çalışmaları çocuklara gösteriyorum, kimi zaman. Onların beğenisi çok önemli benim için. Herkesten bir şeyler öğrenmeye açığım. O zaman geliştiğimi hissediyorum.

Bir sonraki hedeflerimden biri de yetişkinler için bir kukla gösterisi.

Gösteri ve videolarda seslendirme ve müziği kimler yapıyor?

Oyunlar için önceden seslendirme yapıyoruz. Youtube videolarımızda henüz seslendirme yok. O anda mikrofonlara konuşuyoruz. İlk oyunumuzda profesyonel müzisyenlerden destek almıştık. Bu sefer bütün şarkıları teyzemle birlikte yazdık. Harika bir aranjörümüz var: Ayhan Yavaş. Müzik ve ses kayıtlarını o yapıyor. Şarkılarımız onun elinden çıktığında bambaşka bir hal almış oluyor.

Sohbetimize başlarken

Tina Varon ve Lita Russo

kukla bir ifade aracıdır dedik. Kuklaların aracılığıyla çocuklara vermek istediğin mesaj nedir?

Yaptığım çalışmanın 'İyilik' içermesi benim için önemli. Çocukların daha iyiye gitmelerini, mutlu olmalarını sağlayan şeyler olsun istiyorum. Çocukları korumak isteyen bir tarafım var. Onları trafikten, obeziteden korumak istiyorum. Zarar görebilecekleri şeylerden korunmayı öğretmeyi hedefliyorum. Doğruluk içinde, farklılıklara saygı duymalarını, kendilerine özen göstermelerini, çevrelerini doğayı koruyacak kurallara uymalarını arzuluyorum. Bir skecimiz sadece, havlu peçete kullanırken tek bir tane çekmeleri gerektiğini öğreten bir konu olabiliyor, örneğin.

Vermek istediğim mesajlar duyarlılıklar üzerine. Bir de çocukların kuklalarla kendilerini bütünleştirmelerini istiyorum. Kuklalarım da tıpkı çocuklar gibi isyan ediyor, sonra doğru yolu buluyor.

Anne babalara da mesajımız var tabii. Onlara çocukların yasaklara değil, zarar görebilecekleri şeyler konusunda, açıklamaya ihtiyaç duyduklarını anlatmaya çalışıyoruz.

Oyunlarda kullanılacak kuklaları neye göre tasarlıyorsunuz?

Eskiye göre daha küçük kuklalar kullanıyoruz. Büyük olanlar çocukları korkutabiliyor. Bütün oyunlarda iyiler ve kötüler mutlaka var. Bazen rastlantı eseri tasarlanıyor, Kuki gibi. Kuki ve Bukle'yi çok sevildikleri

için her oyunda mutlaka kullanıyoruz. Diğerleri senaryoya göre hazırlanıyor. Ya da eski karakterleri değişiklikler yaparak tekrar kullanıyoruz.

Kuklacılık birçok beceriyi içinde barındıran bir sanat, bu beceri sende var. İşini nasıl tanımlarsın?

Mesleğiniz ne diye sorduklarında, "kuklacıyım," diyorum ama hala sanatçım diyemiyorum. Bu uğurda dirsek çürütenlere saygım sonsuz... Benim yaptığım kuklalar, kukla olarak ne kadar sanattır bilmiyorum. Ancak onları oynatmaya başladığımdan beri kendime rahatça "kuklacı" diyebiliyorum.

Öğrencilerin, yetiştirdiğin kuklacılar var mı?

Evet var. O yüzden ekip çalışmasına yöneldim. Ben yoksam bile gösteri yapılabilir. Güç gerektiren zorlu bir iş aynı zamanda. Gençler kuklaları daha rahat oynatıyorlar çünkü uzun zaman oynatmak fiziksel performans gerektiriyor. Ben oynatıyorum ama daha çok işin mutfağını hazırlıyorum. Böylelikle yeni projeler üretmeye ve kontrole zamanım kalıyor.

Kuklalarınızla ilgilenenlere nasıl bir hizmet veriyorsunuz?

Kişiyeye özel kukla yapıp satıyoruz. Tasarım bir kuklanın hazırlık süreci için, en az bir aya ihtiyacımız oluyor. Bir de reklam filmleri ve diziler için bizden kukla ve oyuncacı isteyecekleri oluyorlar. Oralara gidip, kuklalarımızı

oynatıyoruz. Bu durumlarda satın almaları ya da sadece hizmeti kiralamaları mümkün.

Sana ilham veren kuklacılar hangileri?

Asuman Hanım'dan bahsetmiştik... (Kukla yapmayı kuklacılık olarak ilk ondan öğrendim.) Stop-Motion kuklalar yapan Özlem Akın var. Tek ders almama rağmen bana çok katkısı oldu. Bir de hayran olduğum Amerikalı kukla sanatçısı Scott Land var. Kuklalarına ve şovlarına hayranım. Scott Land, ipli kukla yani "marionette" yapıyor. Bense el kuklası yani "muppet" tipi kuklalar yapıyorum. Yolumuz farklı, Scott Land'ın gösterileri estetik açıdan büyüleyici.

İleriye dönük hayallerin için büyüklere bir oyun demiştin, başka neler var?

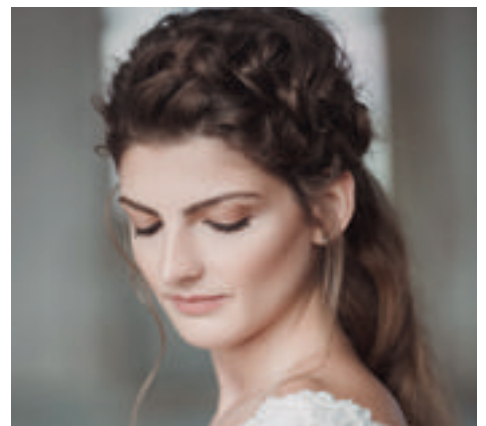
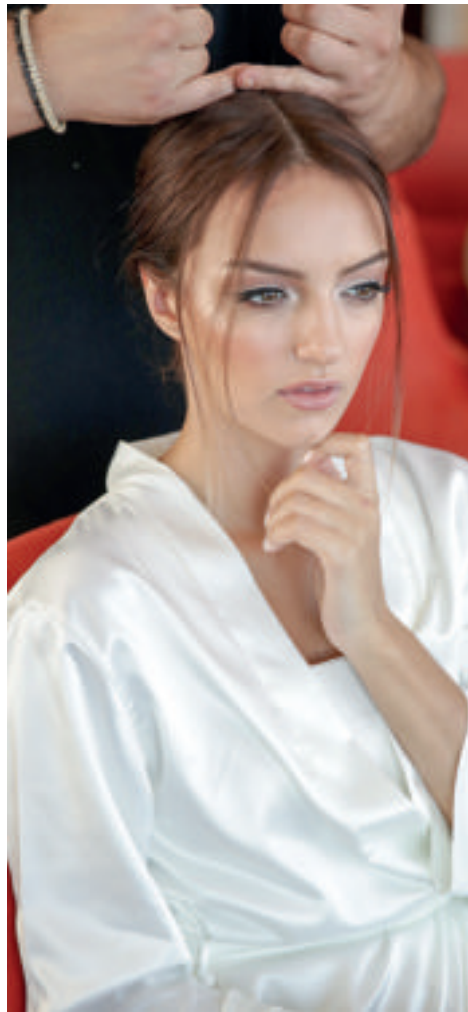
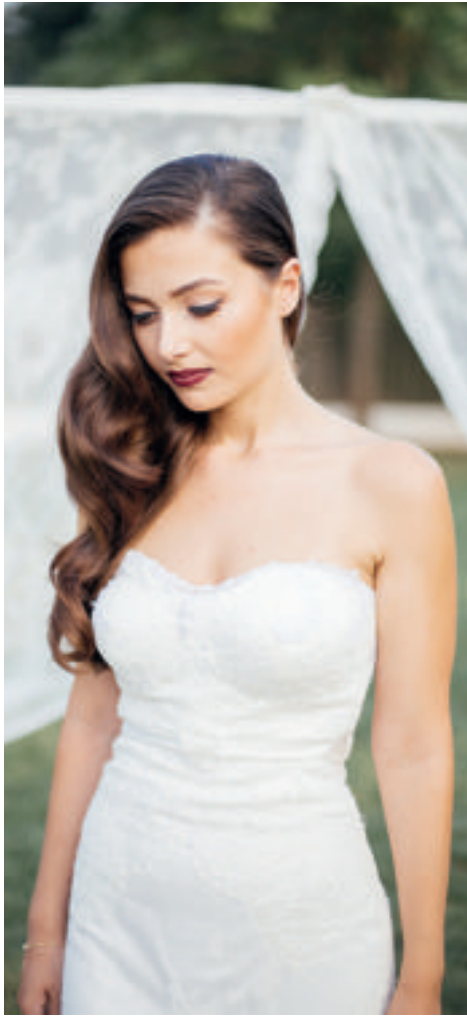
KukLita'nın uluslararası olarak tanınması isterim.

Bizim ilerleyebilmemiz ve tanınmamız için videolarımızın ve oyunlarımızın seyredilmesi ve yayılması gerekiyor. Yoksa kendimiz çalarız, kendimiz oynarız, eğleniriz işte.

İtiraf edeyim: "Ben Allah'ın şanslı kuluymuşum ki, sonunda yüreğimin işini buldum ve yapıyorum." ■

Akıllı cep telefonunuza indirdiğiniz QR code okuyucu ile KukLita Cici Kızlar'ın "Üç Kukla Birarada" nasıl yapılır videosunu izleyebilirsiniz.

Cagdas Ulucay

W E D D I N G

MAKE UP & HAIR

www.cagdasulucaywedding.com

0 212 351 59 41 ♦ İncesu Sok. Erguvan Apt. No 11/7 Etiler-İstanbul

“Adın Perihan Olsun”

*Kurtuluş Savaşı Gazisi Dersimli
Dişap Ağa'nın Torunu Ane
Hatun'un Hikâyesi...*

Genç Cumhuriyet'in hassasiyetlerinin keskin olduğu, II. Dünya Savaşı'nın ayak seslerinin duyulduğu yıllar... Koçgiri

Aşireti'nin isyanının, Şeyh Sait'in şeriat tabanlı isyanının hala devlet mekanizmasının hafızasında çok taze olduğu o, 1930'lu yıllar...

Ferhat Uşağı Aşireti'nden Kurtuluş Savaşı Gazisi Dişap Ağa'nın torunu olarak bu dönemde dünyaya gelir, Ane Hatun. 1929 yılındaki doğumundan Dersim Olayları'nın yaşandığı 1938 yılına kadar zengin anılarla dopdolu mutlu bir çocukluk geçirir.

Ane Hatun'un kızı Betül Fatime Günday, annesinin sayısız anısını bir araya getirerek bir kitap yazdı. Öyküsünde, Dişap Ağa ile ilgili renkli bölümlerin ardından Ane Hatun'un yolculuğu anlatılmakta. Bu vesileyle Betül Fatime Günday'la söyleştik. Ben sordum, o yanıtladı...

Kitap, siyasilerden son dönemlerde duyduğumuz, geçmişte ise pek dillendirilmeyen, Tunceli-Dersim’le ilgili, bir hayatta kalanın hikâyesini anlatıyor. Ane Hatun’un hikâyesini...

Anneniz Ane Hatun’un hikâyesi ile ilgili kitabınızı okurken, kalabalık bir karakter havuzu ile karşılaştım. Kitapta anlatılanlarda, çoğu hayatını 1938’de kaybeden bu karakterlerin kaderine sebep olan hareketin ana motifini çözmeye çalıştım. Sizce neydi olayların sebebi?

Ağalık düzeninin, feodal yapının olduğu bir bölge. Ağa her şeye hâkimken, köylülerin hiçbir şeyi yok. Bu sebeple sürekli yalancı ihbarlar ve şikâyetler gidiyor Ankara’ya. Bir de, o bölgenin bazı eşkıyaları var. Posta kesiyor, başka köylülerin hayvanlarını, mahsullerini yağmalıyor. Tabii bunlar da aşiret reisinden biliniyor.

Bölge dağlık ve çetin. Bu insanına da yansıyor, boyun eğmeyen bir yapı var sanırım.

Aşiretsiz, güçlüsünüz. Her bir aşirette binlerce kişi var. Ruslarla savaşmış ve galip gelmiş aşiret süvarileri... Gücü paylaşmak, otorite ile paylaşmak zor... Aynı zamanda o bölgede Osmanlı zamanından beri bir ehlileştirme politikası var. Devlet otoritesinin aşiretlerle paylaşılması istenmeyen bir durum...

Kalabalık aşiretler var, onların isyan çıkaracağı söylentileri ve ihbarları var...

Ane Hatun’un babası Cemşid Ağa ve iki oğlunu, birkaç asker yayladan çağırıp götürüyor. İsyân eden aşiretler yaylada olur mu? İki bin kişiye hükmeden bir aşiret reisi ve ailesi bu kadar kolay götürülebilir mi? Bu bile, aslında isyan olmadığının kanıtı.

Seyit Rıza’nın idamından sonra aşiretlerin silahları askerlere teslim ettiği belirtiliyor.

Devletle barışız, otoritesinin altındayız demek için silah bırakılıyor. Seyit Rıza, devlete karşı değil aslında, fakat Diyar Ağa ve aşireti Cumhuriyet yanlısı. Bu sebeple Diyar Ağa sevilmeyen bazı kesimlerce.

Yemeğe ve birçok kez kahveye misafire gelen memurlar, muhtarlar, bürokratlar nasıl buna göz yumuyor?

Hiç fark etmiyor. Ayırt edilebilir olsa da emirler geliyor. Bölgeye Kürt ve Şafi kökenli bölge insanına karşı husumeti olan yörelerden askerler getiriliyor. Annemi de

bizzat muhtar götürüyor. Kimse de ne oluyor demiyor. En büyük zararı da kendi köylülerimiz veriyor. İhbarlar ve şikâyetler bir yana, annem ve ailesi götürüldüğü gün Peyik’teki evlerini köylüler yağmalıyor.

Bu pek bilinen bir gerçek değil.

Maalesef öyle! Dersim’in büyük sorunu hep kendi içindeki bu ihbarcı, kaypak, güce tapmaya eğimli ufak bir bölümdür. Devrimcileri ise az sayıda...

Ane Hatun’un “Okuyun, makam sahibi olun devlete yön verin, dağlarda ölmeyin” dediği bu devrimciler mi? Hiç sözünü dinleyen oldu mu?

ADIN PERİHAN OLSUN

İletişim Yayıncılık, 168 sf.

“Denklerimizizi kamyon kasasına yükledik, yaşlılar şoförün yanına, biz de eşyaların olduğu kasaya bindik ve Dersim’e doğru yola çıktık. Epey bir yol gittikten sonra, dokuz yıl önce insanların çığlık çığlığa bağırap geçmemek için direndiği, benim onları ikna edişim üzerine karşıya geçmeyi kabul ettikleri asma köprüye vardık. O asma köprünün yerine beton, sallanmayan bir köprü yapmışlardı ama yaşadıklarımı, o günü bütün ayrıntılarıyla hatırladım oradan bu kez kamyonla geçerken. Köprünün adı, ‘Singeç Köprüsü’ olmuş. (...) Geçtiğimiz her yere sanki ilk kez görüyor gibi bakıyordum.

Birkaç saatlik yolculuğun sonunda, dokuz yıl önce temmuz ayı sonlarında ayrıldığım topraklara yine bir temmuz ayının sonlarında varmıştım. Artık baba ocağındaydım. Dilekçe vererek satışını durdurduğum, babama ait Peyik Köyü’ndeydik.”

Dersim katliamından hayatta kalanlardan Ane Hatun’un hikâyesi... Ane Hatun, bir genç kız olarak sürgünlerde hayatta kalmaya çalışırken, Ferhatan aşiretinin sürdürücüsü olmanın yükünü taşımış sırtında aynı zamanda. Ane Hatun, yaşadığı ağır mağduriyete sığmayan, güçlü bir kadın... Küçükükken, “ellerine kına bile yakamadan” gelin olan, üç evlilik yapan ve evliliklerinde de, devlet gücü karşısında da, hayatın her sahasında da sağlam duran bir kadın. Bu hüznü ve capcanlı kitap, Dersim kırımının yıllara yayılan etkilerini ve “Dersimli olma”yı, kuvvetli, dik bir kadının hikâyesiyle kararak anlatıyor.

Maalesef dinlemediler ve seçtikleri yolda hayatları sona erdi.

Diğer etnik kökenli köylülerle bir sorun oldu mu hiç?

Hayır. Onlar hep dostumuzdu hala da öyleler. Hiçbir sorun yaşanmadı Alevi - Sünni ve Ermenilerle. Sünni komşularımız eskiden yapılan iyilikleri misliyle geri ödemişlerdir. Elkağın, Ulukale, Cevzidere...

Kitabınızda Ermeni dostlardan aile yadigarı olmuş insanlar yer alıyor.

Ermenilerin bir bölümünü 1915 olaylarında, Seyithan Uşağı Seyit Rıza ve Ferhat Uşağı babamın ailesi koruyor. Xare Hatun’un saçından bir tutam alan, onu taşlarla gömen yine Ermeni Mando.

Kitapta ayrıca bu konunun anlatıldığı bir bölüm var: Ermeni aileler göç ederken kutsal emanetlerini, kiliseden ve evlerinden hep yörenin ileri gelenlerine emanet ediyor. 1938’e kadar bütün bu emanetler korunuyor, sonrasında da yitip gidiyor.

Maalesef öyle oluyor. Kitapta onlardan kalan tapu belgelerinden birinin resmi de yer alıyor. Öncesinde de belirttiğim gibi korkunç bir vefasızlık söz konusu.

Ane Hatun, General Salih Omurtak’ın karşısına 9 yaşında çıkıyor. Onu evlat edinmiyor, sadece söylemekle kalıyor ve adını Perihan olarak değiştiriyor. Orara özellikle Yaver ile ilgili bölüm var.

Evet, o Yaver defalarca annemin hayatını kurtarıyor, askerlere hem emir veriyor hem de tehdit ediyor. Böylece hem kampta hem de sürgün yolculuğunda güvenliği sağlıyor. Annem çok aradı o Yaver’i, ama bulamadı.

Çelişkilerin başladığı bölümde annenizin subaylar ve devlet görevlileri ile yüzleştiği kısımlar var; kâh annenizle ağlıyorlar, kâh kaderlerine lânet ediyorlar.

Yaşananlar o kadar zorlayıcı ki, gelen askerler o kadar cahil ki. Herhalde Yaver ve onun gibi düşünen subaylar kurtarabildiklerini kurtarmaya çalışıyor. Albay, rütbelerini yırtıp atmak istiyor. Askerî Tabip rapor yazıp annemin durumunu iyileştirmeye çalışıyor. Annem hayatının son dönemlerinde hep ailesinin son anlarını düşünür gözyaşı dökerdi.

Dağa sığınıp sonradan teslim olanlar var, Hüseyin Dayı ile bazı yakınları gibi. Onlar da annenizle beraber sürülüyor. Sürgün cezası ile belki de istenen politika uygulanabilirdi?

Devletin çeliştiği bir durum maalesef... Seyit Rıza 1937’de tutuklanıp

idam edildiğinde "sözde isyan"ın bitmiş olması gerekir. Komutan yakalanıyor ve asılıyor.

Sonraki bölümde Ane Hatun'un göçebe hayatını anlatmışsınız. Göçebe hayatında çok büyük yokluk ve zorluklar yaşandığı belirtiliyor. Selahattin Beyazıt'ın ailesi dâhil birçok insanla yolu kesiyor annenizin. Özellikle hayatının bu bölümünde ikinci kez okuması engelleniyor.

Aşiretten kalanlar Cemşi Ağa'nın kızıdır, annemi asimile olmasın, başkasına evlâtlık verilmesin diyerek, biraz da onu tamamen kaybetmekten korkarak kaçırıyorlar. Yoksa Galatasaray Lisesi'nde okuyacak ve eğitimi boyunca bir koruyucu aileye evlâtlık verilecekti. İnanıyorum ki, annem okuyabilseydi Türkiye Cumhuriyeti için muhteşem bir devlet insanı, siyasetçi olacak ve çok faydalı işler yapacaktı.

1947'de çok partili hayatın başlangıcı ile 1948'de Genel Af ilân ediliyor ve Dersimliler için olduğu gibi Ane Hatun'a da resmî belge geliyor.

İnciğa köyünün 70-80 hanesi ve tarlalarıyla satıldığı, babasının vergi borcundan arda kalan bir tutar olduğu haberi geliyor. Annem de haber yolluyor ve hakkı olanı alarak köyüne dönüyor.

Bu bölüm çok ilginç: anneniz köye vardığında, köylüler paylaşımcı değil. Anneniz saatlerce yürüyerek devlet dairesine gidiyor. Orada, yörenin üst düzey devlet adamlarının olduğu bir toplantıyı bölüp hakkını alıyor.

Annem cesurdu, çocukluğundan beri hakkını sonuna kadar savunurdu. "Zamanında evimizin yanında karakol veya kaymakamlık olsa bunlar başımıza gelmez, sürünmezdik," diye hep derdi. Köy evlerinden biri karakol diğeri muhtarlık olmuş...

1938'de onu götüren asker bu sefer onun yanında iken köylüler el pençe oluyordu.

Vatandaş, güçlü kim ise, onun yanında olma psikolojisinde. Maalesef Dersim gerçeğinin altında yatan sebeplerden biri budur ve kimse bu gerçeği konuşmaz.

Annenizin hayatı hep çalkantılarla geçmiş. 60', 70', 80' darbesi, 80 darbesinde özellikle Ali Beter isimli

Melih Namer ve Betül Fadime Günday

BETÜL FATİME GÜNDAY

1962'de Elazığ'da doğdu. Yalova Lisesi'nden mezun oldu. Ağabeyi ile birlikte girdikleri üniversite sınavında Ankara'da bir eğitim fakültesini kazandılar fakat kayıt kuyruğunun uzunluğundan sıkılıp kayıt yaptırmadan oradan ayrıldılar. Kendisini "aktarıcı" olarak tanımlamaktadır. Bu kitap "aktardığı" ilk çalışmasıdır. Evli ve bir kız çocuğu annesidir.

ihbarcının bahsi geçiyor.

Bu kişi tüm köylüleri ve komşu köylüleri ihbar ediyor, silâhları var diye... Annem yüzleşiyor, komutana gerçekleri anlatıyor. Askerî yönetim anneme inanarak ihbarı asılsız olarak değerlendiriyor.

Dersim'in en kötü yanı bu ihbarcılardır. Ali Beter'i devrimciler 38 kurşunla öldürmüşler. 1938 ihbarcılarında Rayber de öldürül-

müş. O dönem ihbarcılarının çoğunu subaylar vurmuş. Bu kadar kişinin canına mal oldunuz diyerek. Buna rağmen Dersim halkı, Ali Beter hariç diğer herkesi affetme büyüklüğünü göstermiş.

Darbe dönemleri bitiyor. Tam huzura kavuştuk derken bu sefer PKK terörünün olduğu yıllar geliyor.

Dersim'de gizli aşiretçilik vardır. Maalesef feodalizm halen yerleşik... Aşiretçilik o kadar hastalıklı bir durum ki, sürekli zarar vermek için ihbar ederler. Bir de devrimciler vardır Tiko - Halkın Kurtuluşu örgütü gibi. Çok zarar vermişlerdir bölgeye. PKK bu dönemde geliyor. Ane Hatun'u tanıyorlar. Annem bu sefer köylüleri ve ailesini koruyor. Propagandalarını kırıyor. Ama fakirlik çok bölgede... PKK halkın ununu, gıdasını alıyor. Köylüler gençleri korumak için şehre göç ediyor.

Sürekli bir askerî komuta heyeti ziyareti ve politikacı ziyareti yaşıyor...

Her giden komutan not bırakırdı, "Diyap Ağa'nın torunuyla ilgilenil-

sin" diye... Gelip nezaket ziyaretleri yaparlardı. Komutanlarla Cumhuriyet ve Atatürk üzerine sohbetler yapılırdı. Siyasilerle 1938'i ve zamanın yaşanmışlıkları sorulur, konuşulurdu.

Cumhuriyet'in 75. yılında yapılan ödül töreni ile ilgili çok ilginç bir hatıranızı anlatmışsınız. Anneniz, Kurtuluş Savaşı gazisi olan büyükbabası Diyap Ağa adına plâket alırken Sabiha Gökçen ve Celal Bayar'ın kızı da orada.

Anneme iki gün kala haber geliyor, o da acele ile gidiyor. Heyecandan aynı sırada oturduklarını bile fark etmiyor. Doğal olarak onlarla hiçbir iletişimi de olmuyor.

Kitapta anlatılan yakınlarınızdan hayatta olanlar var mı?

1938 döneminden kalan çok yaşlı ama zihni dinç bir kişi var komşu köyde. Bunun dışında ailemden kardeşim Ali Hayri ve Leyla hayattalar.

Konuyla ilgili devlet girişimleri ya da ciddi tarihî araştırmalar yapan var mı?

2011'de, Başbakan Erdoğan, yaşananlardan dolayı özür diliyor. 2014'te ise, CHP milletvekili konuyla ilgili bir araştırma yapılması talebini kürsüden dile getiriyor. Devlet kayıtları muazzam... Onlar açılırsa olayları net yazabilecek araştırmacılar şüphesiz ki var. Erdal Aksüngerler'in Meclis Dilekçe Komisyonu araştırması var.

Diyap Ağa'nın hakkında anlatılanlardan çok renkli bir kişiliği olduğu anlaşılıyor. Atatürk'e suikastı engellemesi, İngiliz heyetini bozması vs. Onun hakkında bir kitap yazma düşünceniz var mı?

Kitapta anneme yer vermek için pek yazamadım ama epey hatıramız var. ■

HAYATINIZI DEĞİŞTİRİN!

ZONE
TRAINING • SPA

“Hayatın ritmini
ZONE sayesinde yakaladım.”
Eylem

Sıkıcı egzersiz rutinlerini unutun. **ZONE**'da size özel yenilikçi fitness programları ile yepyeni bir yaşam alışkanlığı kazanın. Hiçbir risk ve sorumluluk almadan **Deneme Üyeliği** ile istediğiniz değişimi başlatın.

GÖKTÜRK
0212 777 66 00

BRANDIUM ATAŞEHİR
0216 574 05 05

ZORLU CENTER
0212 213 52 52

f @ /zonetrainingspa • www.zoneclub.me • info@zoneclub.me

Mulino Bakery'de güne lezzetli başlangıç

MULINO
BAKERY CAFE

Mulino Bakery, güne lezzetli bir başlangıç yapmak isteyenlerin değişmeyen adresi.

Her sabah 6'dan gece 11'e kadar lezzetli ev poğaçaları, simitler, organik mayalarla yapılan ekmeklerle kahvaltılara yeni bir soluk getiren Mulino Bakery; birbirinden farklı kekleri, meyveli pastalarıyla da gün içinde de damak tadını renklendirmek isteyenlerin uğrak yeri oluyor.

Tatlının en sağlıklı adresi Mulino Bakery

Bütün ürünlerimizde sadece tereyağ ve sıvı yağ kullanıyoruz. Pastalarımızı pişmiş süt kreması ile katkısız keklerimiz ile yapıyoruz. Ürünlerimizde tatlandırıcı, koruyucu ve kıvam verici katkı maddelerini kullanmıyoruz.

Paket servisimiz vardır.

0212 322 41 36 ■ 0537 016 63 67

Göktürk Merkez Mah.İstanbul Cad. No:7 Göktürk Suite Sitesi Eyüp – İSTANBUL

 [mulinobakery](https://www.facebook.com/mulinobakery)

 [mulinobakery](https://www.instagram.com/mulinobakery)

"Acil durumlarda düşünmeye zaman yoktur..."

Uçaktayken hayatta duyamayacağınız bir anons yapmak istiyorum: "Sayın yolcular şu an havalimanımız için alçalmaya başlıyoruz. Lütfen çantalarınızı öndeki koltuğun altına veya tepe üstü dolaplara yerleştirin ve koltuğunuzu dik konuma getirip masanızı kapatın. Güneşliğinizi açın. Çünkü uçak kazalarının büyük kısmı iniş ve kalkışlarda gerçekleşir. Açık olan güneşlikten dışarı baktığınızda, eğer motorda ya da uçağın kanadında yangın veya delik gibi bir şey görürseniz bize bilgi verebilirsiniz. Pilotun gözünden kaçmış olabilecek veya göstergelerde görmediği bir şeyi siz görebilirsiniz. Ve eğer uçak acil iniş yaparsa, sizin koltuğunuzu dik konuma getirip masanızı kapattığınız koridordan geçmek daha kolay olacak. Çantalarınızı da üst dolaba veya öndeki koltuğun altına yerleştirdiğinizden, ayağınıza dolanmayacak ve çıkışı zorlaştırmayacaktır. Dikkatiniz için teşekkür ederiz."

Güvenlik ve emniyet konularındaki kurallar genellikle kanla yazılmıştır. Başa gelen bir olaydan alınan derslerin sonucudur ve genele hitap eder. İstisnası yoktur çünkü her durum farklıdır. Acil durumlarda düşünmeye zaman yoktur. O yüzden yapılması gerekenler kısaca yazılır ve o kadar çok denemelerle tekrarlanır ki, acil durumlarda ne yapmanız gerektiğini size beyninize gerek kalmadan omurilik söyler. Her iş zordur ama güvenlik işi ayrı bir zordur. Sorumluluğunun büyüklüğü altında ezilirsin, ne kadar işini hakkı ile yapıyorsan o kadar olabileceklerden korkarsın. Ve tabii çoğu zaman fiziksel zorluklar da vardır. Bunlar, sıcakta soğukta saatlerce ayakta durmak, konsantre olmak değildir sadece, öfkesini çıkartmak isteyen insanların itiş kakışları da olabilir... Şimdi izninizle size, bazı güvenlik kurallarının arkasında yatan nedenlerini vereyim:

Uçaklarda el bagajının 8 kg'dan fazla olmaması gerektiği kuralı, üst dolaplara yerleştirdiğiniz çantanın bir hava boşluğuna girildiğinde kapağın açılarak birinin (muhtemelen sizin) kafanıza düşecek olmasındandır. Boynunuzun kırılmasını istemiyorsanız lütfen el çantanızı daha ağır doldurmayın.

Konserlere girişte sahneye atılabilecek malzemelerin, ilaçların ve içeceklerin toplanmasının farklı bir kaç sebebi var. Birincisi ekonomik: içeride yemek ve içecek satılan yere giriyorsunuz. Anlıyorum o parayı o çereze vermek istemiyorsunuz ama kurallar böyle. Diğeri, sahneye atılabilecek malzemelerin, sanatçının veya sporcuların kafasını yarabileceğinden dolayı toplanması. Gelelim ilaçlara. Çoğunuz hayatınızda ekstasi ve türevlerini kullanan insanlarla muhatap olmamıştır. Güvenlikçiler de olmak istemiyor. Sizin yanınızda taşıdığımız baş ağrısı ilacının uyuşturucu olup olmadığını anlamının kolay bir yolu yok, o yüzden çöpe gidiyor. Uçağa 100 ml'nin üstünde sıvı alınamamasının sebebi ise, 2014'de yurtdışında yapılan bir baskında, likit patlayıcılarla yapılan bir planlanan bir eylemin planları ele geçirildi. Peki, 1 lt'lik şişenin içinde 100 ml'lik malzeme kalınca da niye geçemiyorsunuz? Çok teknik konulara girmeden cevaplayayım.

Sorun sadece likitte değil, aynı zamanda şişenin boyutunda da.

Şu an, güvenlik ve emniyet konularında başka aklıma gelen bir şey yok. Hazır yazmaya başlamışken restoranlardaki servis sektöründeki bir kaç konuya da açıklık getireyim: Çok açsanız, çabuk hazırlanan bir başlangıçla nefsinizi köreltiniz. Bunun için servis görevlilerinden bilgi alabilirsiniz.

Yemeklerin hazırlanış süreleri vardır. Eğer uzun hazırlanma süresi olan bir yemek önünüze çok çabuk geliyorsa, orada bir değişik durum söz konusu olabilir. Çok kalabalık bir restorana girdiğinizde masa sayısına ve servis görevlisi sayısına bakıp ne kadar bekleyeceğinizi kestirebilirsiniz. Çoğu mekân bugünlerde eksik kadro ile iş yapıyor. Bazıları işlerini çok seviyorlar, saatlerce ayaktalar ve buna rağmen güler yüzle hizmet verebiliyorlar. Biraz empati yapmanızı öneririm. ☺

Bu ay sahaflarda bulduğum Claudia Roden'in 'the Food of Spain' isimli kitabından uyguladığım Toledo usulü marzipan tarifi gelsin. Afiyet olsun. ■

TOLEDO USULÜ MARZİPAN

MALZEMELER

- 1 lt su
- 200 gr çiğ badem
- 200 gr pudra şekeri
- 3 damla badem aroması
- 50 gr su
- 1 yumurta beyazı
- 15 gr pudra şekeri

HAZIRLANIŞI

Eğer kabuklu çiğ badem kullanıyorsanız, 1 lt suyu kaynatıp kenara alın. Bademleri içine ekleyin ve 1 saat bekletin. Sıcak sudan çıkardığımız bademleri soyun. Bademleri ve şekeri mikserde karıştırın. Daha sonra tadına göre badem aromasını ekleyin. Mikseri çalıştırın. Her seferinde 1 kaşık olacak şekilde 50 gr suyu ekleyin. Kıvamının macun gibi olması lazım. Bir tepsinin üstüne fırın kâğıdı serin. Malzemelere istediğiniz şekli verin ve tepsiye yerleştirin. Üzerine bir tülben koyarak kuru bir yerde muhafaza edin. Yaklaşık 1 gün boyunca kuruyacaklar. Daha sonra yumurta beyazı ve pudra şekerini çirpin. Marzipanların üzerine çok az olacak şekilde sürün. 200 dereceye ısıttığınız fırında 2 dakika pişirin, üzerleri hafifçe renk alacak.

Tips and Tricks

- Bademi püre haline getirirken suyu birden eklemeyin. Badem yağı malzeme-yi bir arada tutacak. Fazla su eklersek ayrışır.
- Haftalarca dayanabilir marzipan.
- Malzemeyi hazırladıktan sonra çocuklarla istenilen şekiller yapılabilir.
- İki tür marzipan yapımı varmış. Biri Catalan usulü, biri Toledo usulü. Türkiye'deki Yahudiler Catalan usulü yapıyorlar, Suriye'den gelenler ise Toledo usulü. Bakalım hangisi daha güzel.

Lezzetin
KEYFİNİ
ÇIKARIN...

Özenle
seçilen
doğal beslenmiş
taze balığın,
günlük
mezeler
ve organik
salatalarla
enfes
birleşimi...

*Yeni Yelmez
Kutlu Olsun*

Seyit Hasan Kuyu Sok. No:1, 34122
Cankurtaran - Eminönü/İstanbul
0 (212) 458 18 24
www.balikcisabahattin.com

HANUKA

5777

"Fear No Evil" adlı kitabında, Nathan Sharansky şöyle bir hikâye anlatır: Aralık 1980, Nathan (Anatoly) Sharansky Sovyet hapishanelerindeki dokuzuncu Hanuka'sını geçirmektedir. En zalim şartlarda Yahudi kimliğini muhafaza edebilmek adına mumları yakabileceği tahtadan bir Hanukiya'yı imal etmeyi başarır. Hanuka'nın altıncı gecesinde, hapishane yönetimi Hanukiya'ya el koyar. "Burası bir tutuklu kampı, sinagog değil. Sharansky'nin burada dua etmesine müsaade etmeyeceğiz" derler.

"Cevabın pervasızlığı beni şaşırtmıştı" diye bahseder Nathan, "ve ben de aniden bir açlık grevi başlattım. Başsavcıya yazdığım yazıda, milli ve dini haklarımın ihlal edilmesini ve KGB'nin özel hayatıma müdahale etmesini protesto ettiğimi belirttim. İki gün sonra akşam vakti, Binbaşı Osin'in ofisine getirildim. Sadık bir Komünist olan Osin yüzündeki 'iyiliksever' gülümsemesiyle beni, açlık grevini bırakmam konusunda ikna etmek için tatlı tatlı konuşmaya başladı.

'Sorun nedir?' diye sordum. 'Hanuka'nın son akşamı olan bu akşam, bana Hanukiya'mı iade edin. Hanuka bayramımı kutlayayım; bana verdiğiniz güvenceleri gelecek için kabul edip açlık grevime son vereyim' dedim.

Ancak, Hanukiya'ma el konulması resmi karara bağlanmıştı ve Binbaşı Osin tüm hapishane yönetimi önünde geri adım atamazdı. Cilalanmış zarif bir masanın arkasında oturup beni o bilindik 'iyiliksever' gülümsemesiyle seyreden bu zorbaya bakarken, aklıma eğlenceli bir fikir geldi.

'Eminim ki, Hanukiya bir yerlere kaldırıldı.

Hanuka'nın son akşamını kutlamak benim için çok çok önemli. Neden burada sizin ofisinizin gizliliği içinde sizinle birlikte kutlamayayım ki?'

Osin düşündü ve el konmuş Hanukiya'yı bir anda masasının üstüne koydu. Emir eri Gavruklik'i çağırdı ve ondan büyük bir mum getirmesini istedi.

'Sekiz muma ihtiyacım var' dedim. Bunun üzerine Gavruklik çıkardığı bıçakla mumu küçük parçalara ayırdı. Mumları dizdim ve portmantodan şapkamı alarak başıma koydum. Mumları yaktım ve İbranice kendi duamı şu şekilde okudum:

'Mübareksin Sen, T-nrım, kurtuluş ve atalarımızın yaşama biçimine dönme bayramımız Hanuka'nın bu gününü kutlamama olanak veren... Mübareksin Sen, T-nrım, bu mumları yakmama olanak veren. Umarım, bu mumları Senin şehrin Yeruslayim'de eşim Avital, ailem ve dostlarımla bundan sonra da defalarca yakmama olanak verirsin.'

Ve ekledim: 'Ve ümit ederim ki, bugün yok olmamızı planlayan düşmanlarımızın birgün karşımızda duracakları ve dualarımızı dinleyip, "Amen" diyecekleri gün en kısa zamanda gelir.'

Sharansky aniden birinin yüksek sesle ve İbranice "Amen!" dediğini duyar.

Başını kaldırıp baktığında bu kişinin Binbaşı Osin olduğunu görür...

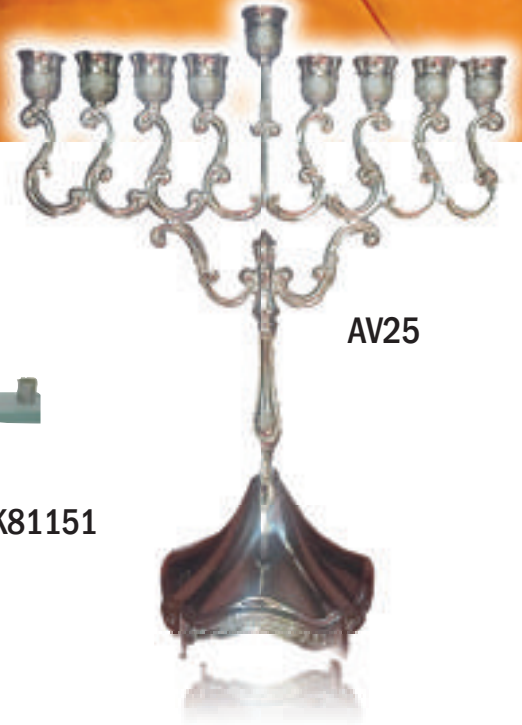
Anlaşıldığı gibi, Osin de çok derinlerinde hassas bir Yahudi'dir. Birçokları gibi, onun da ruhu, gerçek anlamı cehennem olan Stalin'in cennetinde mahsur kalmıştır. Ama bir an için, Sovyetler Birliği'nde yaşamını Komünist propagandanın gölgesinde geçirmek zorunda kalan milyonlarca Yahudi gibi, Osin de ruhunun özgür kalacağı günün gelmesi için dua etmiştir. Sharansky'nin Hanuka kutlaması sayesinde Osin de yıllarca sakladığı bu sırrını ortaya çıkarmış ve söylediği "Amen" ile yüzlerce Yahudi neslinden oluşan bu kervana katılmıştır. Bu, bir ümit ve inanç mumunu en karanlık yerlerde bile yakmanın gücüdür. ■

*Aşkenaz Cemaati Hahamı
Çeviri: Viktor Bensusan

*Bu sene Hanuka'nun
ilk mumunu
24 Aralık Cumartesi
akşamı yakıyoruz...*

UK41847

AV25

UK81151

UK85621

UK00180

PICO IYER

HİÇ-BİR-YER'e gitmemenin ayrıcılığı

Uçtukça uçmayı
daha çok sevmek...
Nasıl seyahat
yazarı olunur?
Doğru gözle bakmadığınız
sürece hiçbir yerin
"sihirli" olmadığı...
İnternet Şabat'ı nedir?
Bazen hayatı kazanmakla,
hayatı yaşamanın farklı
yönlerde olduğunu fark
edinceye kadar, oturmak...
Kendi hayatına
yetişemediğini algılamak...
İşte Pico Iyer'in büyüğü
konuşmasına* bir davet!

Hayatım boyunca seyahat ettim. Küçük bir çocukken İngiltere’de yatılı okula gitmemin, ailemin California’daki evinin yakınındaki en iyi okula gitmekten daha ucuz olacağını fark etmişim. Dokuz yaşında iken yılda birkaç kez, tek başıma okula gitmek için Kuzey Kutbu’nun üstünden uçuyordum. Tabii ki bu, yüzyıllar boyu her gele- nekten hikmet sahibi bilge kişilerin

Her gün birkaç dakika, ya da her mevsim birkaç gün, ya da bazı insanların yaptığı gibi hayattan bir- kaç sene... Hareketsiz bir şekilde sizi en çok harekete geçiren - etkileyen şeyi buluncaya, en gerçek mutlulu- ğunuzun nerede olduğunu anım- sayıncaya dek, ya da bazen hayatı kazanmakla, hayatı yaşamanın farklı yönlerde olduğunu fark edinceye kadar, oturmayı demek istiyorum. Tabii ki bu, yüzyıllar boyu her gele- nekten hikmet sahibi bilge kişilerin

**Şabat demişken...
On Emir’e bakınız...
Orada sadece tek bir kelime için ‘kutsal’ sıfatı kullanılmış – O da Şabat!
Yahudilerin kutsal kitabı, Tevrat’a bakıyorum, en uzun bölümü Şabat ile ilgili. Hepimiz biliyoruz ki “boş alan” en büyük lükslerimizden biri.**

bize işaret ettiği bir konu - çok eski bir fikir: İki bin yıldan çok daha öncelerinde Stoacılar, hayatımızın, tecrübeleri- mizden değil, bizim o tecrübeleri- mizle ne yaptığımızdan oluştuğunu bize hatırlatıyordu. Şehirde ansızın bir hortumun geç- tiğini ve her şeyi yıkıp yok ettiğini düşünün: Kişilerden biri hayatı boyunca trav- ma yaşayacak. Lâkin başka biri, hatta belki de kardeşi, özgürlüğe kavuşmuş gibi hissedebilecek ve bunun, hayatına yeniden başlamak için büyük bir fir- sat olduğuna karar verecek. Aynı olay - fakat farklı iki tepki. Shakespeare’in, Hamlet’te seslendi- ği gibi, iyi ya da kötü yoktur, onla- rı oluşturan düşünce biçimimizdir. Benim gezginlik deneyimlerim de hep bunu onayladı. 24 yıl önce haya- tımdaki en ilginç gezilerimden birini Kuzey Kore’ye gerçekleştirdim. Gezi birkaç gün sürmüştü. Hareketsiz bir şekilde otururken, zihnimde gezinin üzerinden tek- rar geçtim, onu anlamaya çalıştım,

düşüncelerimde ona yer bulmaya çalıştım... Bunlar da 24 yıldır sürü- yor, belki de hayat boyu devam ede- cek. Başka bir deyişle, o gezi bana muhteşem manzaralar sunmuştu, ancak hareketsiz otuma, onları kalıcı çıkarsamalara dönüştürdü. Bazen hayatımızın ne kadar büyük kısmının zihnimizde geçtiğini düşü- nüyorum: Hafıza, hayal, yorumlama veya fikir yürütme ile... Hayatımı gerçekten değiştirmek istiyorsam, zihnimi değiştirmeye başlamam en iyisiydi. Şüphesiz bunların hiç biri yeni şeyler değildi. Shakespeare ve Stoacılar bu yüzden yüzyıllar öncelerinde bize bunları söylemişti. Fakat Shakespeare, hiçbir zaman günde 200 e-posta ile uğraş- mıyordu. Bildiğim kadarıyla Stoacılar Facebook’ta değildi. Bizden çok şey talep eden haya- tımızda, en çok talep gören şey ‘kendimiz’. Nerede olursak olalım, gece veya sabah her an patronlarımız, gereksiz e-posta atanlar, ebeveyn- lerimiz bize ulaşabiliyor. Sosyologlar, son zamanlarda Amerikalıların 50 yıl öncesine naza- ran daha az çalıştıklarını açıkladılar, fakat biz daha fazla çalıştığımızı düşünüyoruz. Zaman kazandırıcı âletler çoğalsa da, giderek daha az zaman varmış gibi geliyor. Dünyanın en ücra köşe- lerindeki kişilerle kolaylıkla iletişime geçebiliyoruz, fakat bu süreçte ken- dimizle olan bağı kaybediyoruz. Gezgin olarak fark ettiğim en şaşırtı- cı şey, herhangi bir yere ulaşmamızı sağlayan insanların hiçbir yere gitme isteklerinin olmaması... Başka bir deyişle eskinin sınırlamalarının üstesinden gelen teknolojileri oluşturan- lar, teknoloji limitleri konusunda en bilinçli olan insanlar... Birgün Google merkezine gittim, duyulanları gördüm: İç mekândaki ağaç evleri, trampolinleri, çalışanla- rın ücretli zamanlarının yüzde yir- misinde hayallerini özgürleştirmele- rinin tadını çıkardıklarını... Dijital kimliğimi almayı beklerken beni başka şeyler daha çok şaşırttı: Bir Google çalışanı, yoga yapan sayı- sız Google çalışanını yoga eğitmeni

Hayatım boyunca seyahat ettim. Küçük bir çocukken İngiltere’de yatılı okula gitmemin, ailemin California’daki evinin yakınındaki en iyi okula gitmekten daha ucuz olacağını fark etmişim. Dokuz yaşında iken yılda birkaç kez, tek başıma okula gitmek için Kuzey Kutbu’nun üstünden uçuyordum. Tabii ki bu, yüzyıllar boyu her gele- nekten hikmet sahibi bilge kişilerin

**Şabat demişken...
On Emir’e bakınız...
Orada sadece tek bir kelime için ‘kutsal’ sıfatı kullanılmış – O da Şabat!
Yahudilerin kutsal kitabı, Tevrat’a bakıyorum, en uzun bölümü Şabat ile ilgili. Hepimiz biliyoruz ki “boş alan” en büyük lükslerimizden biri.**

bize işaret ettiği bir konu - çok eski bir fikir: İki bin yıldan çok daha öncelerinde Stoacılar, hayatımızın, tecrübeleri- mizden değil, bizim o tecrübeleri- mizle ne yaptığımızdan oluştuğunu bize hatırlatıyordu. Şehirde ansızın bir hortumun geç- tiğini ve her şeyi yıkıp yok ettiğini düşünün: Kişilerden biri hayatı boyunca trav- ma yaşayacak. Lâkin başka biri, hatta belki de kardeşi, özgürlüğe kavuşmuş gibi hissedebilecek ve bunun, hayatına yeniden başlamak için büyük bir fir- sat olduğuna karar verecek. Aynı olay - fakat farklı iki tepki. Shakespeare’in, Hamlet’te seslendi- ği gibi, iyi ya da kötü yoktur, onla- rı oluşturan düşünce biçimimizdir. Benim gezginlik deneyimlerim de hep bunu onayladı. 24 yıl önce haya- tımdaki en ilginç gezilerimden birini Kuzey Kore’ye gerçekleştirdim. Gezi birkaç gün sürmüştü. Hareketsiz bir şekilde otururken, zihnimde gezinin üzerinden tek- rar geçtim, onu anlamaya çalıştım,

düşüncelerimde ona yer bulmaya çalıştım... Bunlar da 24 yıldır sürü- yor, belki de hayat boyu devam ede- cek. Başka bir deyişle, o gezi bana muhteşem manzaralar sunmuştu, ancak hareketsiz otuma, onları kalıcı çıkarsamalara dönüştürdü. Bazen hayatımızın ne kadar büyük kısmının zihnimizde geçtiğini düşü- nüyorum: Hafıza, hayal, yorumlama veya fikir yürütme ile... Hayatımı gerçekten değiştirmek istiyorsam, zihnimi değiştirmeye başlamam en iyisiydi. Şüphesiz bunların hiç biri yeni şeyler değildi. Shakespeare ve Stoacılar bu yüzden yüzyıllar öncelerinde bize bunları söylemişti. Fakat Shakespeare, hiçbir zaman günde 200 e-posta ile uğraş- mıyordu. Bildiğim kadarıyla Stoacılar Facebook’ta değildi. Bizden çok şey talep eden haya- tımızda, en çok talep gören şey ‘kendimiz’. Nerede olursak olalım, gece veya sabah her an patronlarımız, gereksiz e-posta atanlar, ebeveyn- lerimiz bize ulaşabiliyor. Sosyologlar, son zamanlarda Amerikalıların 50 yıl öncesine naza- ran daha az çalıştıklarını açıkladılar, fakat biz daha fazla çalıştığımızı düşünüyoruz. Zaman kazandırıcı âletler çoğalsa da, giderek daha az zaman varmış gibi geliyor. Dünyanın en ücra köşe- lerindeki kişilerle kolaylıkla iletişime geçebiliyoruz, fakat bu süreçte ken- dimizle olan bağı kaybediyoruz. Gezgin olarak fark ettiğim en şaşırtı- cı şey, herhangi bir yere ulaşmamızı sağlayan insanların hiçbir yere gitme isteklerinin olmaması... Başka bir deyişle eskinin sınırlamalarının üstesinden gelen teknolojileri oluşturan- lar, teknoloji limitleri konusunda en bilinçli olan insanlar... Birgün Google merkezine gittim, duyulanları gördüm: İç mekândaki ağaç evleri, trampolinleri, çalışanla- rın ücretli zamanlarının yüzde yir- misinde hayallerini özgürleştirmele- rinin tadını çıkardıklarını... Dijital kimliğimi almayı beklerken beni başka şeyler daha çok şaşırttı: Bir Google çalışanı, yoga yapan sayı- sız Google çalışanını yoga eğitmeni

PICO IYER

1957, Oxford, Birleşik Krallık doğumlu, kökeni Hindistan'ın Tamil Bölgesi olan deneme, roman ve seyahat yazarı. Asıl adı, Siddharth Pico Raghavan Iyer, sıra dışı adı "Siddhartha" aynı zamanda Buda'nın da adı. Babası filozof Raghavan N. Iyer, Oxford'da siyaset kuramcısı. Annesi din bilgini Nandini Nanak Mehta. Eserleri arasında Kuzey Kore, Paraguay, Paskalya Adası'nın da aralarında olduğu sekiz seyahat kitabının yanı sıra, iki romanı bulunmakta. İki kez Davos'taki Dünya Ekonomik Forumu'nda bulundu; ayrıca dünyanın çeşitli edebiyat festivallerinde ve üniversitelerinde konuşmacı olarak yer almakta. İki evlat sahibi olan Iyer, 1992'den bu yana Japon olan ikinci eşiyile birlikte Kyoto'da yaşamakta.

yapmak için bir program başlatacağını söyledi.

Bir başka çalışan, iç arama motoru ve bilimin Ampirik olarak, hareketsiz oturmanın veya Meditasyonun sağlığı iyileştirip, berrak düşünmeyi sağlamanın yanında duygusal zekâyı da geliştirdiğini göstermesiyle ilgili bir kitap yazacaktı. Silikon Vadisi'nden arkadaşım olan Wired Degisi'nin kurucularından Kevin Kelly, yeni teknolojiler konusunda sıkça görüş bildiren insanlardan biridir. Kevin, en yeni teknolojileri konu alan kitabını evinde hiçbir akıllı telefon, diz üstü bilgisayar veya TV

yokken yazdı. Silikon Vadisi'ndeki birçoğu gibi İnternet Şabati'na uymak için gerçek bir çaba veriyor. Her hafta 24 veya 48 saat tamamen çevrimdışı oluyorlar. Tekrar çevrimiçi olduklarında yön ve dengelerinin ne

olacağını anlamaya çalışıyorlar.

Teknolojinin bize her zaman sağlamadığı, teknolojiyi en akılcı kullanımının nasıl olacağı... Şabat demişken... On Emir'e bakınız...

Orada sadece bir kelime için 'kutsal' sıfatı kullanılmış - o da Şabat! Yahudilerin kutsal kitabı, Tevrat'a bakıyorum, en uzun bölümü Şabat ile ilgili.

Hepimiz biliyoruz ki, "boş alan" en büyük lükslerimizden biri.

Birçok müzik parçasında, durma veya ara, parçaya güzelliğini veya şeklini verir.

Bir yazar olarak sayfaya sayısız boş alan koymaya çalışırım, bu sayede okuyucu düşüncelerimi - cümlelerimi tamamlayabilsin diye... Ve böylece okurumun hayali nefes alacak yer bulsun, isterim...

İnsanlar, fiziksel dünyada, yeterli kaynaklara sahipse, kendilerine bir yazlık yer almak ister. İkinci bir ev... O kaynaklara sahip olmadıysam da bazen kendime, mekânda olmasa da, zamanda ikinci bir eve, bir gün ara verip tatil yaparak sahip olabileceğimi hatırlatıyorum. Bu da çok kolay değil şüphesiz ve bunu ne zaman uygulasam, zamanımı, bir sonraki gün üzerine binecek işleri düşünerek geçiriyorum.

Bazen e-postalarımı kontrol edebilmek uğruna et, seks veya şaraptan vazgeçebileceğimi düşünüyorum. Her mevsim üç gün inzivaya çekilmeye çalışıyor olsam da bir tarafım, eşimi geride bıraktığım için...

Ya da patronlarımdan gelen o 'acil' e-postaları ihmal ettiğim için... Ya da bir arkadaşımın doğum günü partisini kaçırdığım için kendimi suçlu hissediyorum. Fakat gerçek sessizliğin bulunduğu noktaya vardığımda - ancak oraya ulaştığımda, eşimle, patronlarımla veya arkadaşımınla paylaşabileceğim taze, yaratıcı ya da heyecan verici şeylere sahip olabileceğimi fark ediyorum. Böyle yapmazsam, onları kendi yorgunluklarımla ve dağınıklıklarımla boğuyorum.

29 yaşındayken, hiç-bir-yere gitmeyecek hayatımı yeni baştan şekillendirmeye karar verdim. Bir gece

yarısı sonrasıydı ve taksiiyle Times Meydan'ından geçerek ofisten eve gidiyordum. Bir an, fazla koşturduğumu - kendi hayatıma yetişemediğimi algıladım.

O günkü hayatım da, küçük çocukken kurguladıklarımın aynısıydı: İlginç arkadaşlarım vardı. Park Avenue'da güzel bir dairem vardı. Bana göre dünyadaki gelişmelerle paralel büyüleyici bir işim vardı. Fakat bütün bunlardan kendimi arındırıp gerçekten mutlu olduğumu duyamıyor veya anlayamıyordum.

Hayal etmiş olduğum yaşamı, Japonya'nın Kyoto şehrinin arka sokaklarındaki tek bir oda için terk ettim. Burası uzun zamandır gizemli bir güçle bana çekici geliyordu. Çocukken bile, bir Kyoto tablosuna baktığımda onu tanıdığımı hissediyordum. Onu görmeden önce tanıdığımı biliyordum.

Bildiğiniz gibi Kyoto, tepelerle çevrili, 2,000 kadar tapınak ve kutsal mekânın bulunduğu, insanların 800 seneyi aşkındır hareketsiz oturduğu, güzel bir kent... Kyoto'ya taşındıktan kısa bir süre sonra şimdilerde hâlen oturmakta olduğum yere geldim - eşim ve eskiden çocuklarımla birlikte kuş uçmaz, kervan geçmez bir yerde iki odalı bir apartman dairesine... Bisikletimiz veya arabamız yoktu. TV'yi zaten anlamıyordum.

Sevdiklerime, bir gazeteci ve gezgin olarak bakmak, geçindirmek zorundaydım. Bu tip bir yerin ise, kültürel heyecan, işte terfi sağlamak veya sosyalleşmek için ideal bir yer olmadığı aşikâr.

Ancak buranın, en çok değer verdiklerimi sağladığını tespit ettim: Günler... Saatler...

Oradayken hiç cep telefonu kullanmadım. Saate neredeyse hiç bakmadım. Her sabah uyandığımda gün kocaman bir çayır gibi önümde uzanıyordu.

Yaşamın nahoş sürprizleriyle karşılaştığımda (ki birden fazlasıyla karşılaşıyoruz!), asık yüzlü bir doktor odama girdiğinde veya yolda giderken önümdeki araba hızlıca yön değiş-

tirdiğinde, içtenlikle biliyorum ki, Butan veya Paskalya Adası'nda koş-turmaktansa, hiç-bir-yere gitmediğim zamanlar bana daha fazla destek ve yol gösterici olacak.

Ben her zaman gezgin olacağım - geçimimi bundan sağlıyorum.

Seyahatin güzelliklerinden biri de, yaşamın hareketi ve patirtisinin içine sükûneti sokmanıza izin vermesi...

Bir gün Frankfurt'ta uçağa bindim. Genç bir Alman kadın yanıma oturdu ve 30 dakika benim-

le dostane bir sohbet etti, sonra da döndü ve hareketsiz bir şekilde 12 saat kadar oturdu. Bir kez bile önündeki videoya bakmadı, kitap okumadı, uyumadı bile! Sadece hareketsiz bir şekilde oturdu. Ondaki bu sakinlik, bu duruluk bana da bulaştı. Şimdilerde giderek daha çok insanın bilinçli olarak, yaşamlarında bir yer açmak için önlemler aldığının farkına vardım.

Kimisi "kara delik" tatil beldelerine gidiyor - danışmaya cep telefonu ve dizüstü bilgisayarlarını teslim edip yüzlerce dolar ödüyorlar.

Yaşamın nahoş sürprizleriyle karşılaştığımda... içtenlikle biliyorum ki, Butan veya Paskalya Adası'nda koş-turmaktansa, hiç-bir-yer'e gitmediğim zamanlar bana daha fazla destek ve yol gösterici olacak.

Bazı tanıdıklarım uyumadan önce mesajlarına bakmak, YouTube'da video seyretmek yerine, ışıkları söndürüp müzik dinlediklerinde daha iyi uyuyup daha zinde uyandıklarını fark etti.

Bir keresinde Los Angeles'ın arkasındaki karanlık, yüksek dağlara gitme şansını elde etmiştim. Orada, dünya çapında sayısız seveni olan büyük şair, şarkıcı Leonard Cohen, Mount Baldy Zen Merkezi'nde uzun yıllardır tam zamanlı bir rahip olarak yaşıyor ve çalışıyordu. 77 yaşında bilerek

- isteyerek hiçbir cazibe taşımayan "Eski Fikirler" adını verdiği albümü dünyada 17 ülkede birinci sıraya, dokuzunda da ilk beşe yerleştğinde hiç şaşırmadım:

İçimizdeki bir şey, hareketsiz oturmak için zaman harcayıp, engelleri aşan bu insanlardan aldığımız bu yakınlık ve derinliğe susamış. Büyük, gürültülü, kalabalık, her saniye değişen bir ekrana beş santimetreden bakmanın hayatımız olduğunu düşünüyoruz.

Ancak birkaç adım geriye çekilip, sonra da daha da geriye gidip sessizce durduğumuzda tuvalde olanı görmeye ve büyük resmi anlamaya başlıyoruz.

Birkaç kişi bunu bizim için hiç-bir-yere gitmeyerek yapıyor.

Devinimin süratli olduğu bir çağda, yavaş gitmekten daha coşkulu bir şey olamaz.

Dikkat dağınıklığı çağında, dikkat edebilmekten daha lüks bir şey olabilir mi?

Sürekli hareket çağında, sessizce oturmaktan daha acil bir şey olabilir mi?

Bir sonraki tatilinizde, Paris'e, Hawaii'ye veya New Orleans'a gidebilirsiniz. Çok güzel vakit geçireceğinizden eminim.

Fakat eve canlı ve taze umutlarla dönmek dünyaya âşık dönmek istiyorsanız, hiç-bir-yere gitmeyi de isteyebileceğinizi düşünüyorum. ■

*Kaynak: www.ted.com

VEDA
Yeşim ŞAMCI

*Görkemli şehirlerin
zarif ve güzel ozanı*

**Leonard
Cohen**

Y

ıl 2012. Bir eylül akşamı. Onu bekliyorum konser salonunun loş ışıkları altında ve ellerim... İki elim de kalbimin tam üstünde, kenetli! Sanki uçacak, sım-sıkı tutuyorum. Aşkların ve tüm aşıkların efendisi. Görkemli şehirlerin zarif ve güzel ozanı. İşte sa-

nede artık! Herkes çılgınca alkışlarken, ısıklar duyuyorum. Ve aynı anda kalbimin hızını yavaşlatan o sesi "Dance me to the end of love" ile başlıyor konsere. İnce uzun parmaklarıyla kavradığı mikrofondan, üzerimizdeki ışığa yansıyan tüm duygular bize şunu dedirtiyor: "Bu şarkı yalnızca benim için." 8.500 kişi artık onun kollarındayız. "Everybody Knows" bir şöleden farksız. Nefesler tutuldu. "Herkes biliyor ki, savaş bitti; herkes biliyor ki, iyi adamlar kaybetti; herkes biliyor ki, mücadele çoktan belirlenmişti..." Yaşanmış ve yaşanacak tüm zamanlara sesleniyorsun ve evet, herkes biliyor.

7 Kasım Pazartesi sabahı, bu dünyadan gittiğini öğrendiğim o anda, ilk hatırladıklarım bunlardı. Hissettiğim ise, ne güzel bir veda ve ne zarif bir gidişti bu. Arabada mırıldandığım kelimeleri yakaladığım an, yüzümdeki tebessüm gökyüzündeki tüm meleklerle idi. "HAZIRIM" demişti. "BİLİYORDU!" Leonard Cohen 21 Eylül 1934'te Polonya-Litvanya kökenli orta sınıf bir Yahudi ailesinin çocuğu olarak Montreal'de doğdu. 1951'de McGill Üniversitesi'ne girdi. Üniversite tartışma kulübünün başkanı oldu. İlk şiir kitabı "Let Us Compare Mythologies" 1956 yılında yayımlandı.

Müzisyen olmadan önce şairdi o...

"Şiir, hayatın kanıtıdır. Eğer hayatın alev alev yanyorsa, içinden dökülen şiir bu hayatın külleridir."

İlk albümü çıkmadan önce şair olarak adı duyulmuştu. Yani önce ozan, sonra müzisyendi. 1961 yılında ikinci şiir kitabı "The Spicebox of Earth" yayımlandı. Akabinde yine şiir kitabı olan "Flowers for Hitler" ise 1964 yılında...

1967'de şansını folk şarkıcısı olarak denemek üzere Amerika'ya gitti. "Suzanne" şarkısı Judy Collins tarafından söylendi ve hit oldu. Bu dönemde en ünlü albümleri art arda çıktı. "Songs of Leonard Cohen" (1967), "Songs From a Room" (1969), "Songs of Love and Hate" (1971).

Karanlıklar prensi Cohen, 1973 yılında İsrail'e giderek, Yom Kippur savaşında ordu üslerinde moral konserleri verdi. Fakat karşı tarafın da yaralıları ve esirleri ile karşılaşınca bu savaşla ilgili çelişkili duyguları iyice arttı. Öyle ki, "Lover, lover, lover" şarkısını iki tarafın askerleri için yazdığı söylenir.

"Biz deli değiliz. Biz insanız. Sevgi istiyoruz. Sevilmek için seçtiğimiz yollardan dolayı birileri bizi affetmeli... Çünkü yollar karanlık ve zalim!"

Cohen 1994'te dünyevi hayatı bırakıp Mt. Baldy'deki bir Zen manastırında inzivaya çekildi. Burada beş yıl kaldı ve Rinzai Zen rahibi unvanını kazandı. Dharma adı Jikhan'dı.

Birçok şiir kitabı, iki roman ve albümleriyle hepimizin hayatında imzası vardır mutlaka Leonard Cohen'in. Bilgeliliğin sessizce derinlere işlediği o melankolik sesin

"A Thousand Kisses Deep"*

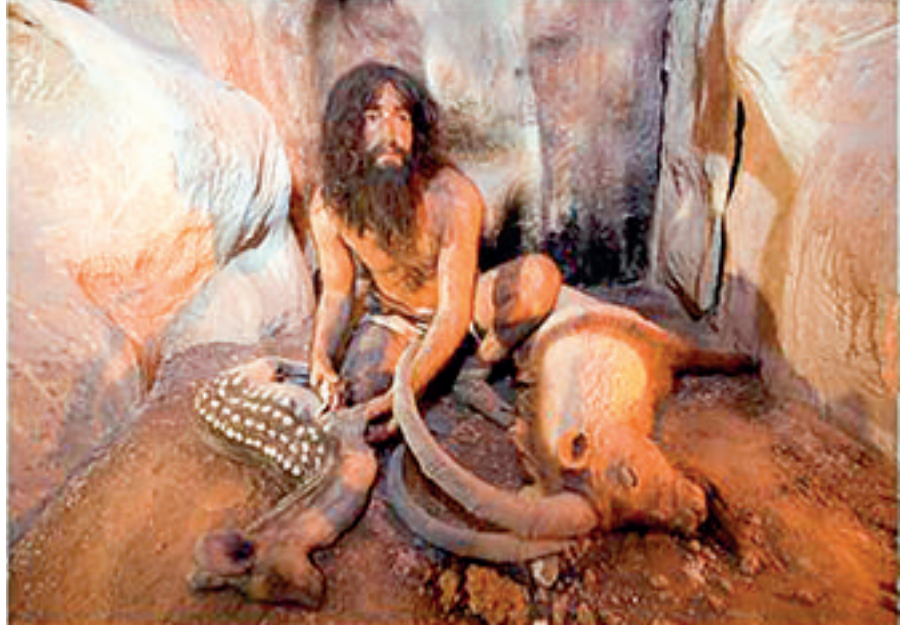
sahibinin bir nakış gibi yüreklerimize işleyen sözleri ve tabii müziği... Bu dünyadan geçerken adını tam da göğsümün sol yanında yerleş-

tirdi. Ben de sizlerle birlikte onu burada anarken yine kendi sözleriyle noktayı koyalım istiyorum.

"Çok yakında gerçekleşecek. Dehşete son verecek büyük olay. Acıya son verecek. Gelecek salı, güneş battığımda Ayışığı Sonatı'nı tersinden çalacağım. Dünyanın son 200 milyon yıl boyunca ıstıraba çılgın dalışımın etkilerini tersine döndürecek bu. Ne güzel bir gece olacak. Nasıl bir rahatlama; yaşlı ardıkuşları yeniden parlak kırmızı renklerine bürünür, emekli bülbüller tozlu kuyruklarını yeniden kuşanır ve yaradılışın görkemini ortaya koyarken!" ■

*Bin Öpücük Derinliğinde

Şimdilik dünya birincisi Hatay Arkeoloji Müzesi...

Müzeler; insanlığın ortak mirası olan bilim, tarih, kültür, sanat, anıt, belge ve buna benzer eski eserlerin sergilendiği, insanlığın gelişimsel sürecini, belgesel ve görsel olarak aktaran, tasarlanmış özel yapı veya korunması gerekli, tarihî veya doğal sit alanlarıdır.

Bu anlamda dünyada ilk kurulan müze (27 Temmuz 1793) Paris'te bulunan Louvre Müzesi'dir.

1932 yıllarında Hatay, Fransız işgali altındayken arkeolojik ilk kazı çalışmaları Antakya ve civarında başlatıldı. Daha sonraları 1933 yılında Chicago Üniversitesi - Chicago Oriental Enstitüsü'nün, 1936 yılında British Museum adına Sir Leonard Wolley'in, 1932-1939 yıllarında Princeton Üniversitesi'nin yaptığı arkeolojik kazı araştırmalarıyla müzenin gerçek zenginliğini oluşturan mozaikler ortaya çıktı.

Kazılarda çıkan eserlerin tek bir yerde toplanması için başlatılan çalışmanın ardından 1939 yılında tamamlanan Hatay Arkeoloji Müzesi, 23 Temmuz 1948 yılında Hatay'ın Anavatan'a katılışının 10. yılında ziyaretçilere açıldı.

İşgal yıllarının Fransız yönetimi tarafından yapılan Hatay Eski Arkeoloji Müzesi'nin mimari projesi yine bir Fransız mimar tarafından tasarlandı. Kültür ve Turizm Bakanlığı 1974 yılında, müzenin ana giriş kapısının yerini değiştirmek ve gelişim gösteren yönetsel işlerin mekân gereksinimlerini

karşılama amacı ile müzenin Atatürk Anıtı'na bakan kısmına ek bir hizmet binası yaptı. Hatay ilinde yapılan arkeolojik kazıların zamanla artış göstermesi ve burada çıkan eserlerin korunma, saklanma ve sergilenme sorunları çıkması üzerine yeni bir arkeoloji müzesi yapma düşüncesi gelişmeye başladı. Bunun üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığı 26 Mayıs 2011 yılında yeni arkeoloji müzesinin temelini attı; bina olarak yapımını 2013'de bitirdi. Bu sürecin sonunda eski müzeden ve arkeolojik kazılardan çıkan eserlerin taşınma

ANTAKYA'DA HİZMETE AÇILAN YENİ ARKEOLOJİ MÜZESİ, BİTTİĞİNDE SERGİLEDİĞİ MOZAIKLER İLE NİTELİK, SAYISAL VE SANATSAL AÇISINDAN DÜNYANIN EN BÜYÜK MOZAIK SERGİLEME ALANINA SAHİP MÜZESİ UNVANINA SAHİP OLACAK!

işlemleri başlatıldı, düzenleme ve sergileme uygulamalarına geçildi. Yeni arkeoloji müzesinde sergilenen eski eserlerin dünya arkeolojisi açısından çok önemli olması ve turizmimize katkı sağlaması amacıyla, düzenlemesi biten giriş holü, çocuk kazı ve sanat atölyesi, Uç Ağız Mağarası, Tel Tainat, Tel Açana höyükleri tasarım salonu, Arsuz stelleri, Klasik dönem öncesi ve sonrası heykel ve küçük eserlerin bulunduğu salon ve mozaiklerin bir kısmının sergilendiği büyük

HATAY ARKEOLOJİ MÜZESİ, İNSANLIĞIN GELİŞİMSEL SÜRECİNE KATKI SAĞLAYAN 23 UYGARLIKTAN 16 TANESİNE EV SAHİPLİĞİ YAPMIŞ OLAN ANTAKYA VE ÇEVRESİNDEN ÇIKARILAN ESKİ ESERLERİ İLE 43 BİN YILLIK KESİNTİSİZ OLARAK BELGELENMİŞ İNSANLIK TARİHİNİ SERGİLEYEN DÜNYANIN İLK VE TEK ARKEOLOJİ MÜZESİDİR.

salon 28 Aralık 2014 tarihinde düzenlenen bir törenle sergilemeye açıldı. Müzenin defne villaları, lahitler ve sikkelerinin sergileneceği salonlarının düzenleme ve sergileme çalışmaları halen devam etmektedir. Bu çalışmaların 2017 yılının haziran ayında bitirilip müzenin tamamının sergilenmeye açılması hedeflenmektedir.

Antakya'da birinci kısım yapımı tamamlanan ve hizmete açılan yeni Arkeoloji Müzesi, bittiğinde sergilediği mozaikler ile nicelik, nitelik, sayısal ve sanatsal açıdan dünyanın en büyük mozaik sergileme alanına sahip müzesi unvanına sahip olacak! Şimdilik dünya birincisi...

Ayrıca, insanlığın gelişimsel sürecine önemli katkı sağlayan 23 uygarlıktan 16 tanesine ev sahipliği yapmış olan Antakya ve çevresinden çıkarılan eski eserleri ile 43 bin yıllık kesintisiz olarak belgelenmiş insanlık tarihini sergileyen dünyanın ilk ve tek arkeoloji müzesidir. Bu zenginliğin farkında olan Antakyalılar bu zenginliklerini yerelden, küresel zenginliğe dönüştürmek ve insanlığın ortak kültürel mirasına armağan etmek için politikacılarından bürokratına, sivil toplum kuruluşlarından bireysel çaba gösterenlere kadar herkes el ele vererek müzenin yapımı, bitimi ve tanıtımı için büyük bir özveri ile çalışmaktadırlar. Neden mi?

Çünkü Antakya ve çevresinde yaşayan her birey sahip olduğu binlerce yıllık bu kültürel

birikimi, yaşam kültürünün bir parçası olarak kanıksamış, özümsemiş ve kültürel geçişli, değişim ve dönüşümü sağlayan bir miras olarak kullanır. Bu yaşam biçimini de insanlığın gelişim sürecinde geçmişten geleceğe onur verici bir paylaşım olarak algılar.

Bu onuru paylaşırken, Antakya'da, yüz yıllarca Hazan'ın, çanın, ezanın birbirlerinin özgür çağrı alanlarına girmeden, özgürce semaya yükselmesini, yetkin insanın, kardeşçe paylaşımının koşulsuz ve engelsiz çağrısı olarak bilinçlerinde yerleştirmiş olarak yaşar.

Bu yüzdendir ki, insancıl, kültürel, sosyal ve eşitlikçi yaşam biçimini özümsemiş bugünkü Antakyalılar kentli atalarından kalan 'Doğunun Kraliçesi' payesini yeni arkeoloji müzesine takarak taçlandırmak ve 'evrensel kraliçeliğe' aday olmak istemektedirler.

Yeni arkeoloji müzesi ile 'maraka kent' değil, 'dünya markası bir kent' olma arzusundalar. Günümüz koşullarında müzecilik kavramı, yalnızca eski eserlerin sergilendiği bir alan değil, aynı zamanda, bulunduğu kentin sosyal ve kültürel yaşam biçimini, efsanelerini, destanlarını ve öykülerini anlattığı dünyaya açılan bir penceredir. Antakya Hazan'ı, çanı, ezanı, Hz. Hızır Türbesi, binlerce yıllık kökleşmiş yemek kültürü ve yeni arkeoloji müzesi ile sizleri bekliyor. El verin bize... Eller verelim size... ■

*Arkeolog

'Şu Gurbetlik Zor Zanaat'
Nil Yalter

**Küratör Eda Berkmen'den
bir sergi**

Nil Yalter & 'Kayıt Dışı'

Nil Yalter'in Türkiye'de bugüne kadar gerçekleşen en kapsamlı sergisine, Eda Berkmen'in Küratörlüğü ile Arter, 15 Ocak 2017 tarihine kadar ev sahipliği yapıyor.

Sanat muhalif olmak, alternatif üretmek...
Sanatçının kalbindeki devrimdir, sanat.
Zamanının en muhaliflerinden biri, devrimci bir sanatçı Nil Yalter.
Onun sergisindeyiz bu kez.
Küratörlüğünü Eda Berkmen'in yaptığı "Kayıt Dışı" adlı sergideyiz.
Nil Yalter'in eserlerindeki ana tema ve motiflere genel bir bakış niteliği taşıyor bu gösterim. İsmi, sanatçının eserlerinde geniş bir şekilde yer verdiği kayıt dışı kalmış kişi, duygu ve bilgilerden alan sergi, bireyin toplumsal normlar ve kontrol mekanizmaları karşısında geliştirdiği var olma stratejilerini araştırıyor.
Yalter'in resim, fotoğraf, yazı, kolaj, performans, video gibi farklı mecraları bir araya getiren yerleştirmelerinin bir çoğu Türkiye'de ilk kez sergileniyor.
Küratör Eda Berkmen şöyle dile getiriyor kayıt dışılığı^[1]...
"Kayıt Dışı" terimi resmi belgelerin haricinde kalan kişi, eşya ya da mülkleri tanımlamak için kullanılır. Bu tanım, eklemeli olduğu şeylerin üst yapıdan gizlendiğini

*Ben bir sanatçım
Bosna Hersekli bir
Müslüman
Selanikli bir Yahudiyim
Rusyalı bir Çerkezim
Bir Abhazım
Kadın bir yeni-çeriyim
Rum Ortodoksum
Türkiyeliyim,
Fransalıyım
Bizanslıyım,
Küçük Asyalıyım
Bir Moğol,
bir göçebe,
bir göçmen işçiyim
Gurbetteyim
Mesaj benim.*

Nil Yalter

ve bu sebeple denetlenmelerinin mümkün olmadığını ifade eder. Kayıt dışı kalanlar, otorite tarafından fark edilirse, yargı, ceza ve düzenlemeye tabi tutulur, kontrol altına alınırlar."

Berkmen, "Kayıt Dışı"nın Nil Yalter'in bilgiyi toplama ve aktarma yöntemlerini tanımlayan bir terim olduğunu savunuyor ve sanatçı hakkındaki görüşlerini şöyle sürdürüyor:

"Yalter, tek bir disiplinin metodolojisine sarılmak yerine, araştırmalarında halk geleneklerini, edebiyatı, etnolojiyi, bilimi ve felsefeyi buluşturur. Antik mistisizm ile Batılı pozitivist düşüncenin ilerlemeye duyduğu inancı yan yana getirir. Pratiğini soyut resim geleneği ile kısıtlamaz, henüz tarihi oluşmamış yeni mecralar keşfeder. Yalter, 1973 gibi erken bir tarihte video deneylerine ve 1990'ların başında da ilk ev bilgisayarında programlama denemelerine girişen bir öncüdür. Belgeselle şiirsel imgelemi birleştiren melez yerleştirmeleriyle aforoz edilmiş perspektifleri açığa çıkarır ve dogmaya meydan okur."

Nil Yalter çalışmalarında belgesel ve şiirsel dili bir arada kullanarak ve tıpkı bir Şaman gibi farklı kimliklere bürünerek kişisel ve toplumsal sarsıntılarla yüzleşiyor; toplum dışına itilmiş kişilerin hikâyelerine odaklandığı yapıtlarıyla, alternatif bir tarih yazımı oluşturuyor. Yalter, etnografi, edebiyat, sosyoloji, bilim, sözlü tarih ve kültürel gelenekler başta olmak üzere birçok disiplinden yararlanarak ürettiği bu eserlerle beden, mekân ve bilginin güç odakları tarafından kontrol edilmesine başkaldırıyor.

NİL YALTER'DEN 'EL KAPILARI'

1964-2005 yılları arasında Fransa'da yaşayan göçmen işçilerin sorunlarına eğilen Nil Yalter, onların yaşam mücadelelerini etnografik bir yöntem kullanarak topladığı objeler, video röportajlar ve görseller ile belgeledi. Arter'deki sergide, Yalter'in göçmen işçiler üzerine ürettiği çalışmalardan yapılan seçki mekâna özel, yeni bir düzende sunuluyor.

'RAHİME, TÜRKİYELİ BİR KÜRT KADIN'

'Rahime, Türkiyeli bir Kürt Kadın' adlı yapıtta, sanatçının eserlerinin odak noktasını oluşturan kadın, kimlik, işçi, göçmen konuları tek bir bireyin hikâyesinde birleşiyor. Bu eser, "Göçmen İşçiler" serisindeki gibi, bir üretim aracı olarak kimliksizleştirilmiş bireye kulak verir; sanatçı bireyin hikâyesini kendi bedenini kullanarak, özgün şiirsel bir görsellelikle canlandırır. 1972 yılında devrimci gençlerin yargılanmaları sırasında ürettiği ve politik bir konuyu ele aldığı ilk çalışması olan "Deniz Gezmiş" bu sergide ilk kez izleyicilerle buluşuyor. Bu eser Yalter'in önce İstanbul'da daha sonra Paris'te bir odada aynı düzeni kurarak yaptığı bir "varoluş eylemi", zamanın ivediliklerine yanıt verme ihtiyacı hisseden bir sanatçının ahlaki refleksinin somut bir yansımasıdır. Nil Yalter'in birçok çalışması sanatçının hem gerçek mekânlar arasında, hem de mecazi anlamda yaptığı yolculukların izlerini taşır.

'ORIENT EXPRESS'

Sergide yer alan 'Orient Express' isimli yerleştirme, sanatçının 1976 yılında Orient Express seferlerinden biriyle Paris'ten çıkıp İtalya, Yugoslavya ve Bulgaristan'dan geçerek İstanbul'a ulaştığı yolcuğu anlatırken, "Deniz Meslekleri" isimli video totem, denizler ötesine seyahati konu alan bir Fin destanından

Nazi Almanya'sının vahşetinden sanatçı ilk defa Paris'te haberdar oldu. Yalter'in anlatımıyla, "Türkiye'de Almanya'ya büyük saygı duyuluyordu. Basında soykırımdan aslında bahsedilmiyordu bile." Bunun gibi birçok travmanın medyada ve devlet anlatılarında yeterince yer almaması şüphesiz Yalter'in resmi kaynakların dışında bırakılan konu ve olayları araştırmasına katkıda bulundu.

Ay doğar bedir bedir
Yel eser iltit iltit
El kapıları da kölelik kapıları
Kül olur yiğit!
Kül olur yiğit!
Ay doğar hilal hilal
Gün doğar devrim devrim
Yıkılır sırım sırım el kapıları
El kapıları da kölelik kapıları
Kurtulur yiğit
Kurtulur yiğit.

Hasan Hüseyin^[2] şiirinden

esinlenmiştir. Bu çalışmalar hem doğa-insan, insan-makine, geçmiş-gelecek, Doğu-Batı gibi zıtlıkların arasında varoluş ihtimallerini gösterir hem de zamanın yalnız çizgisel değil döngüsel olarak algılanabilecek bir kavram oluşuna vurgu yapar.

NİL YALTER'İN ÇEŞİTLİ ÇALIŞMALARI

Fransız feminist sanat akımının 1970'lerdeki öncü temsilcilerinden olan Nil Yalter 1938'de Türk bir anne-babanın çocuğu olarak Kahire'de doğdu. Dört yaşındaydı İstanbul'a vardıklarında. 1950'li yıllar... Türkiye'nin Batılılaşma, demokratikleşme yıllarında İstanbul'da büyüdü ve liseyi Robert Koleji'de tamamladı.

Evde, büyükbabasından Fransızca öğrendi. Resim, müzik, dans ile tanıştı.

1965 yılından beri Paris'te yaşıyor.

1960'ların genel kültürünün karşıtı ve devrimci siyasal akımlarına taraf olarak toplumsal cinsiyet ve göçmen işçiler gibi zamanının güncel tartışmalarına katıldı. Bu dönemde resim, fotoğraf, video ve performans gibi farklı disiplinlerde deneysel işler üretti. Kadın sanatçılardan oluşan ve 1976-1980 yılları arasında faaliyet gösteren "Fighting Women" (Savaşan Kadınlar) Toplumuna katılan Yalter, "Topak Ev" adlı ilk feminist eserini 1973 yılında tamamladı. Hemen ardından 1974 yılında yarattığı "Başsız Kadın ya da Göbek Dansı" erken feminist sanat akımının klasik örneklerinden biri olarak gösterilmektedir. Şamanizm ile yakından ilgilenen Yalter, 2009 yılında "Lord Byron Şaman Kadınıyla Tanışır" başlıklı videoyu çekti. 1979 tarihli, daha önce gösterimi olmamış "Şaman" adlı videosu ise Paris'teki Ethnographic Musée de l'Homme'da (Paris Etnografya Müzesi) sergilenen Şaman maskelerine yer verilmesi, Yalter'in Batı müzelerinin sergiledikleri eserler üzerindeki hak iddialarına gösterdiği tepkinin bir yansıması oldu.

Yalter'in eserleri 1973 yılından günümüze kadar aralarında Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris'in de yer aldığı sayısız kişisel sergide gösterildi.

Eserleri "WACK!" sergisi kapsamında Los Angeles Museum of Contemporary Art, National Museum of Women in the Arts (Washington, DC), Museum of Modern Art PS1 Galerisi ve Contemporary Art Center'da (Vancouver, Kanada) sergilendi.

Yalter'in heykelleri, videoları ve yerleştirmeleri Tate Modern, İstanbul Modern, Centre Pompidou ve Fonds National d'Art gibi müzelerin sürekli koleksiyonlarında yer almakta.^[3]

SON NOT: Nil Yalter'in Arter Sanat Galerisi'nde "Kayıt Dışı" Sergisi'ni henüz izlemedinizse kaçırmayın, deriz. ■

KAYNAKÇA

[1] NİL YALTER, KAYIT DIŞI - Eda Berkmen'in küratoryal çerçeveyi sunduğu yazısının yanında araştırmacı Başak Ertür, Küratör Fatoş Üstek, Kültür Antropoloğu Bernard Dupaigne'in ve Tarihçi Philippe Artières'in kaleme aldığı metinleri içeren Türkçe ve İngilizce iki dilli bir ARTER yayını.

[2] Hasan Hüseyin Korkmazgil, toplumcu-gerçekçi şiirin önde gelen isimlerinden.

[3] www.mimarizm.com

EDA BERKMEN KİMDİR?

Londra ve İstanbul'da yaşayan bağımsız bir Küratör. 1985 yılında İstanbul'da doğdu. Koç Lisesi'ni takiben, ABD'deki Yale Üniversitesi'nin Sanat Tarihi bölümünde okudu. Türkiye'ye döndüğünde, iki yıl kadar bir sanat galerisinde - Galerist'te çalıştı. Halen Londra Sanat Üniversitesi, Central St. Martins'de başladığı Kültür, Eleştiri ve Küratörlük Yüksek Lisans programına devam etmekte.

EDA BERKMEN'İN YALTER ANLATILARI

Kendi dönemindeki diğer Türkiyeli entelektüellerin çoğu gibi Yalter de sanatsal pratiğini ilerletmek için daha çeşitli olanaklar barındıran bir kültürel ortam arayışındaydı. Yalter akademik bir sanat eğitimi almasa da, gözlemlerinden, deneylerinden ve çevresindeki kişilerden devamlı olarak öğrenmek suretiyle kendi kendini yetiştirdi. İstanbul'da bugüne dek gerçekleştirilmiş en kapsamlı Nil Yalter sergisi olan "Kayıt Dışı", sanatçının yapıtına tematik bir genel bakış sunmayı amaçlıyor.

Siz hayal edin biz yapalım

JR
*Joy*events
WEDDINGS AND CORPORATE EVENTS

Merkez: Köybaşı Cd. Mübaşir Sk. No:12 Yeniköy-Sarıyer /İSTANBUL
Tel: 0212 262 67 77 - Gsm: 0532 373 65 49

Şube: Atatürk Mh. Bandırma Cd. Çiğdem Apt. no:101 Karesi/BALIKESİR
Tel: 0266 244 22 50 - Gsm:0532 492 54 30

FLORENCE FOSTER JENKINS

Dünyanın, gelmiş geçmiş en kötü opera sanatçısı, müzik tarihine tuhaflığı ile damgasını vurmuş bir isim. Kendini bilmezliğin, kendini kandırmanın, aşırı bir tutkunun yetersiz bir örneği; fakat tüm bunlarla beraber varlığını, yaptığı işe adanışındaki yoğunluk ve içtenlikle, kendisiyle barışıklığıyla, hayallerinin peşinden koşuşundaki cesaret ve sebatla şefkat duyulması bir karakterdir Florence Foster Jenkins...

Sesi, kulağı ve tekniği yoktur; bir arya söylemeye kalktığında bu, komiklik olsun diye yapılan kötü arya söyleme taklitlerinden bile daha gülünç olmaktadır; vasat bile değil, gerçek anlamıyla korkunçtur belki, ama öylesine hevesli, öylesine şevklidir, öylesine zevk alarak şarkı söylemektedir ki, hikâyesi hüznülendirir insanı. Çok rağbet görmüş, zamanının bir starı olmuşsa, bunun ardında yatan şüphesiz ki, insanların gülmeye, alay etmeye duydukları ihtiyaç ve tuhaf olana karşı duydukları çekimdir.

(soldan sağa) Simon Helberg,
Meryl Streep ve Hugh Grant

Evet, Florence Jenkins 1930'lu ve 40'lı yılların opera ve müzikal sanatçısıydı ve bu karakterin hayatını senaryolaştıran Nicolas Martin, ünlü yönetmen Stephen Frears'e olağanüstü bir malzeme veriyor filmi gerçekleştirsin diye...

Film, 2016 yılına ait İngiliz-Fransız biyografik bir komedi-drama filmi. Florence Foster Jenkins'i Meryl Streep canlandırıyor. Hugh Grant, kocası ve menajeri, İngiliz Shakespeare oyuncusu, St. Clair Bayfield'ı oynuyor.

Catherine Frot, Marguerite filminde

Diğer oyuncular Simon Helberg, Nina Arianda ve Rebecca Ferguson... Meryl Streep her zamanki gibi olağanüstü bir performans sergiliyor. Neredeyse her sezon olduğu gibi bu film için de ciddi övgüler aldı. Eğer aday olursa, 20. Oscar adaylığı olacak ve bunun fısıltıları başladı bile...

Akademi normal şartlarda Meryl Streep'i asla görmezden gelmez ama bu yılki kadın oyuncu kalabalığında, bu sefer bu durum gerçekleşmeyebilir. Öte yandan, Altın Küre adaylığı olabilir. Bu yazıyı okuduğunuzda, 8 Ocak 2017'de verilecek Altın Küre adayları açıklanmış olacak...

Hugh Grant için ise, kariyerinde ilk adaylığını alabilmek için iyi bir fırsat. O da, yardımcı erkek oyuncu dalında. Performansı, Oscar adayı olabilmenin çok gerisinde, daha güçlü bir yılda adı anılmazdı bile deniliyor ama kasım ayında gerçekleşen Hollywood Film ödüllerinde en iyi yardımcı erkek oyuncu ödülünü kazandı.

Simon Helberg, Florence'ın piyanisti. Genç, olağanüstü, bir oyuncu. Filmin en komik sahneleri; onun mimikleri ve şaşkınlıkları ile seyirciye hoş vakit geçiriyor. Yardımcı erkek oyuncu aday adaylarında ismi geçmiyor ama bana kalırsa şanslı büyük.

Film çekimleri, 2015'te başladı ve galası 12 Nisan 2016'da Londra'da yapıldı. 13 Temmuz'da Fransa'da ve 12 Ağustos'ta Birleşik Devletler'de gösterime girdi. Ülkemizde ise ocak ayı sonunda sinemalarda yerini alacak. Aynen Florence Jenkins filmine benzer ve o filmde esinlenen Marguerite adlı film ise Xavier Giannoli tarafından yönetilen ve Giannoli ve Marcia Romano tarafından yazılmış bir Fransız / Çek / Belçika 2015 komedi ve drama filmi.

Florence
Foster
Jenkins

1920'lerin altın dönemlerinde yer alan filmde, Catherine Frot çok güzel bir sese sahip olduğuna inanır ve son derece hevesli bir opera şarkıcısı olarak sahnelerde boy gösterir. O da Florence gibi alay konusu olur fakat kocası tarafından desteklenmez. Marguerite, Florence'a nazaran daha ağır ilerleyen ve komediye pek yer vermeyen bir hikâye sunar bizlere. Film, Fransa, Çek Cumhuriyeti ve Belçika arasındaki uluslararası ortak yapım. Marguerite, 41. César Ödüllerinde En İyi Kadın Oyuncu, En İyi Kostüm Tasarımı, En İyi Ses ve En İyi Prodüksiyon Tasarımı olmak üzere on üç dalda aday gösterildi ve başta en iyi kadın oyuncu Catherine Frot olmak üzere 4 dalda Fransa'nın Oskarları sayılan César ödüllerine sahip oldular. ■

Kadıköy Theatron Barış Ayas

**Kadıköy
Theatron'da
sahnelenen
“Sığıntılar” ile
oyuncu Barış Ayas,
konuklarımız...**

Yaşamının 33 senesini üç farklı ülkede göçmen olarak geçiren ve 2013 yılında hayatını kaybeden Polonyalı yazar **Slawomir Mrozek**, kaleme aldığı “Sığıntılar” adlı oyununda, yabancı bir ülkede, aynı odayı paylaşan iki zıt karakterin hikâyesini anlatır. Köylü-işçi (XX) ile onun karşısında, ona taban tabana aykırı bir aydının (AA) hikâyesidir bu. Bu isimsiz karakterlerden XX'in derdi, yeteri kadar para biriktirdiğinde ülkesine, ailesinin yanına geri dönmek iken, politik sebeplerden dolayı memleketini terk etmek zorunda kalmış oda arkadaşı AA'nın derdi ise kendisi, toplumu ve tarihiyle yaşadığı yoğun hesaplaşmalar içinde, kölelik ve özgürlük üzerine yazmaya çalıştığı yapıtını tamamlamaktır. Oyunun sonuna doğru bu iki insan, artık oyunun başındaki kimliklerini korumaktan çok uzakta, değişime uğramış kişilere dönüşerek kendi bilinçleri üzerine katlanır. Günümüz dünyasında yaşanan kimlik, aidiyet, yabancılaşma, göç, göçmen, mülteci, kölelik ahlâki, şiddet gibi sorunları, evrensel ve birey odaklı bir yaklaşımla, kendi kültürel değer-

lerimiz çerçevesinde irdeleyerek yorumlanan oyunu bu kez **Polat Niloğlu** sahneye taşımış. Bulvar Çarşısı'nın zemin katında yer alan ve bir kaç salondan oluşan **Kadıköy Theatron** ise, Dramaturji Derneği ve Cazu Tiyatro iş birliğiyle 2015 Ocak ayında kurulmuş. Atölye çalışmaları, panel, söyleşi, konferans, film ve belgesel gösterimleri ile hem amatör hem de profesyonel sanatçıların prova ve gösterilerine ev sahipliği yapan ve 450 m²'lik alana sahip olan **Theatron**, uygun çalışma ortamı ve mekânların yetersizliğine çare olabilmeyi hedeflemiş. Üç ayrı büyüklükte salondan oluşan mekânda, oyunun sahnelendiği sahnenin fiziksel özellikleri adeta dekora gereksinim bırakmayacak kadar elverişli. Sade ama bir o kadar da gerçekçi dekor tasarımı

neredeyse biraz derin soluk alsak, bir bodrum katının küfünü, nemini, boğucu ve sıkıcı havasını içimize çekecekmişiz duygusunu yaratıyor. Gün ışığı görmeyen, bir savaş sırasında hayatta kalabilmek için kaçılan sığınakların klostrofobik imajı, ışık tasarımıyla güçlendirilmiş. Oyun boyunca, **Barış Ayas** tarafından canlandırılan köylü-işçi (XX) ve **Onur Sarıaltın** tarafından canlandırılan aydın (AA)'nın, yabancı bir ülkede iç hesaplaşmalarını yaşayan mülteci olmalarından ziyade, zaafı tarafından hapsedilmiş tutsaklar olduğu fikri zihnimi kemirdi durdu. Onur Sarıaltın'ı aydın kesimin temsilcisi rolünde izledik. Karakterin içinde bulunduğu açmazları ve bu çaresizliğin getirdiği öfkeyle birlikte, hayatta olan sessiz restleşmelerini iyi bir

KÖYLÜDEN İŞÇİYE DÖNÜŞÜMÜN HİKÂYESİ

Barış Ayas, karakterin bir yandan köylüden işçiye dönüşümün hikâyesini yorumlarken, diğer yandan da umutlarını, sevinçlerini, hayallerini, üzüntülerini ve öfkelerini son derece dengeli ve ahenkli bir geçişle ama bir o kadar da uçlarda yaşamayı ve aktarmayı başarıyor.

Oyun sonrasında yaptığımız sohbet sırasında bir oyuncu olarak gözlemlerinden, onu besleyen unsurlardan ve ruhsal kaynaklarından konuşur-

ken, tam olarak adını koyamadığım duygunun sebebini anladım. İşte tam bu noktada size biraz Barış'ı anlatmak gerek:

Barış, 1990 yılında asker bir ailenin çocuğu olarak Ankara'da dünyaya gelmiş. Bu nedenle eğitim ve öğrenim hayatını Türkiye'nin kentleri ve kasabalarını gezerek değişik yolculuklar yaparak tamamlamış. Yükseköğrenimine, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi'nde İnşaat Fakültesi'nde başlamış. Ancak, mezuniyetinin ardından, içinde bitip tükenmeyen tiyatro aşkı onu olması gereken yere sürük-

lemiş. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Oyunculuk A.S.D.'ni bitirmiş. Okul yılları süresince 'alternatif bir tiyatro' oluşumu adı altında PARYA'yı kurmuş. Bu süreçte, Murat Uyrakulak'ın TOL adlı romanından hareketle "Bir İhtimal Daha Var" adlı anlatı oyunu yapmış. Ardından gene PARYA'nın üretimi olan "Tek Kahraman Yetmez" adlı performansa dayalı bir oyun çıkarmış.

Barış Ayas, fiziksel eylem ve anlatıyı Batı dogmalarından çıkarıp yeni bir anlatım türü üzerine çalışmalarına devam etmiş. 2015 yılında mezun olduktan sonra Ali Şiğ'a'nın yazdığı güncel metinlerden olan "TERMINAL" adlı oyunda yer almış ve halen, hikâyesi bu yazının konusu olan "SİĞİNTILAR" adlı oyunla devam ediyor.

Buraya kadar çalışkan bir oyuncunun güncesi gibiydi öğrendiklerim. Ancak, oyunu izlerken kapıldığım tarifsiz duygunun gerçek cevaplarını bundan sonrası verdi. Barış bir engellinin ağa-

beyi... Kendini iyi bir gözlemci olarak tanımlayan oyuncu, bunun temelini kardeşinin rahatsızlığını öğrendikten sonra Hacettepe Üniversitesi'nin ilk denek ailesi olarak gözlemlenmelerine bağlıyor. Hatta gözlemlenmenin her anına sirayet eden, dahası da istila eden bir eyleme dönüştüğünü, kucağında gün be gün büyüyen çocuğun muazzam güzelliğine kendini kapırtırken bir yandan da etrafında büyüyen ve "normal" olarak adlandırılan diğer çocukları gözlemlenmenin başına bela açan bir bakış açısına dönüştüğünü ekliyor, Barış. Değiştirilemeyecek bazı durumlarda kabul etmek ve bilinçlenmek en zor sınavdır herhalde. Bu noktada, "Eğitim çok önemli. Ailenin bilinci yaralı kuşun uçuşmasını sağlayabildi bizim için," diyerek sürdürüyor hikâyesini.

Down Sendromlu olan kardeşinin, Oğuzhan'ın - Ozi'nin gelişimine, bir tiyatro oyuncusu olarak katkılarını sorduğumda, bana ulaşan yanıt, sorduğum sorunun aslında ne kadar yanlış olduğunun göstergesi oldu. Gözlemleri yansıtabileceği bir uğraş alanının olması, yani "Tiyatro" nun varlığı bir nebze de olsa Ozi'den aldığı samimiyeti, sevgiyi, aşkı, öfkeyi ve huzuru insanlara ulaştırmasına vesile olmuş. Görünmeyene olan inancı, 'miş gibi' ye olan sadakati hiç sarsılmamış... Geri kalan yargılamalar, isyanlar, insanların gözünden okunabilen alt metinler basit bir algılama alanı olmuş, Barış için.

Tüm bunları anlatırken yüzünde beliren o saf, temiz ve umut dolu gülümsemenin gözünde beliren kardeşi Ozi'nin yansımından kaynaklandığını tahmin etmek hiç de zor olmadı. Down Sendromlu bireylerde fazla olan bir kromozomun "sevgi" olduğunu söylerler; bir şeyi sadece sevmeyi ve karşılık beklememeyi o fazla olan tek bir kromozoma borçlu olduğumuzu... Sanırım Barış, yaradılışında var olan 46 kromozomu, başına bela olduğunu söylediği gözlemlenmenin ve adeta oyuncu koçluğunu üstlenen Ozi'nin sayesinde, artı bir kromozom farkla seyirciye yansıtmayı başaran en genç oyuncularından biri.

İşçi XX'i, seyirciyi çileden çıkartan bir saflıkla ete kemiğe büründüren Barış Ayas'ın gurur dolu sözleriyle noktalıyorum:

"Oğuzhan şu anda okuma yazma biliyor, kendine bakabilecek bir düzeyde ve bir gün onunla aynı sahnede oyun oynayacağımızı da biliyoruz aynı film karesinde görüneceğimizi de..." ■

**Görünmeyene
olan inancı,
'miş gibi' ye olan
sadakati hiç
sarsılmamış...**

performansla sergiliyor. Acınası mahpusluğunun üzerini, alışageldiği yaşam tarzından arda kalan bir şişe şarabına gösterdiği saygı ve vardığı her yeni kanıyı ölümsüzleştirmek üzere eline aldığı daktilo ile kapatan karakterin git gel dolu hallerine üzülürken güldürmeyi başarıyor. Az gelişmiş bir ülkenin kırsal bölgesinden, gelişmiş bir ülkeye göç etmiş, daha çok para biriktirebilmek için hem üretim araçlarına hem de kendine karşı yabancılaşmış, kısa vadeli çıkarıcılığı, saflığı, ülke özlemine ve mal sahibi olma tutkusunu simgeliyor köylü-işçi... O rolünde Barış Ayas'ı seyrederken, bugüne kadar izlediğim tüm yorumlardan farklı duygulara kapıldım.

ÇOCUKLARINIZ UMUDUNUZ...

ONLARIN UMUDU İSE SİZSİNİZ

Bir hayalle başladı her şey. Sonra rahme düştü. Kız mı erkek mi istediğinizi sorduklarında, “Sağlıklı olsun da...” diye cevap verdiniz. İlk kalp atışını duydunuz, sonra birçok sağlık kontrolünden geçtiniz. Her seferinde minik kaygılarınızı susturdunuz. Sonunda beklenen gün geldi, yaşam yeniden başladı. Siz artık eski siz değildiniz, başka biri için yaşıyordunuz; onun, desteğinize güvenebileceği size ihtiyacı vardı. Yoksa solardı. Siz onun umuduydunuz.

Hayat yeniden anlamlanmaya başladı. Uzun zamandır dikkat etmediğiniz bir ayrıntıyı fark eder oldunuz ve diliniz en basit haliyle yeniden konuşmaya başladı: “Kuuuşş, cik cik”, “uçak geçiyoo, vuuu”... Diliniz ona dil, gözünüz ona göz, teniniz ona kucak oldu. O, sizin gözünüzden dünyayı anlamaya başladı. “Burası korkulacak bir yer mi, yoksa güven duyabileceğim bir yer mi? Ben burada takdir mi görürüm, yoksa eleştiri-

li miyim?” Huzursuz olduğunuz bir ortamda siz kendinizi fark etmeseniz de o sizi fark eder ve başlar ağlamaya, “Bir şeyler ters, annem (bakım verenim) her zamanki gibi hissettirmiyor, bu daha ne kadar sürecek? Biri beni rahatlatırsın.” Siz kendinizde kaybolmuşken; ağlamasıyla kendinize getirir sizi eğer onun ihtiyacını anlayamayacak kadar kapanmışsanız; sinirlenirsiniz bu duruma. O zaman ağlayanların sayısı ikiye çıkar. Ups! Umutsuzluk birilerinin üzerine çökmüş. “Baba! Bebek ve anne ağlıyor alarmdasın, sar anneyi; bebeği de güvendiği sakın birinin kollarına ver. Anneyi sakinleştirdin mi? Şimdi bebeği verebilirsin annenin kucağına. Sen bir kahramansın.” Senaryonun, annenin kendini sakinleştirdiği durumda ise, çocuk annenin bir iki müdahalesiyle sakinleşir ve mutlu son.

“Umut veya ümit, bir kimsenin özel yaşamındaki olay ve durumlarla ilgili olumlu sonuçlar çıkabileceği ihtimaline dair duygusal inancı, olarak tanımlanabilir” der Vikipeidi. Türk Dil Kurumu ise umut sözcüğünü, “Ummaktan doğan güven duygusu, ümit” diye tanımlar.

Çocuk bu senaryolarda ne düşünür? Bowlby isimli ünlü bir psikolog, bebekle bakım verenin kurduğu bağlanma ilişkisinin, çocuğun kendini ve dünyayı / başkalarını algılayışını şekillendirdiğini anlatır. Bowlby’ye göre bu mekanizmaya, “içsel çalışan modeller” deniyor. Kişinin, kendisini sevmeye değer olarak algıladığı “olumlu benlik modeli” ve başkalarının güvenilir, ulaşılır, tutarlı ve destekleyici olarak algıladığı “olumlu başkaları modeli” şeklinde iki yapısı var. Bunun tersi olarak, değersizlik duyguları ile tanımlanan “olumsuz benlik modeli” ve başkalarının güvenilmez, tutarsız ve soğuk olarak algılandığı “olum-

suz başkaları modeli” oluşmaktadır. Söyle ki, bebek ağladığında onun ihtiyaçlarını sakince karşılayıp, onu anladığınızı ona hissettirdiğinizde bebek, “Ben değerliyim” şeklinde düşünür. Ancak, ihtiyaçları yanlış şekilde karşılanmaya çalışıldığı veya karşılanmadığı noktada, bebek ne kendisinin değerli olduğunu hissetmez, ne de başkalarına güvenebileceğini. Bu bebeklik dönemlerinde yaşanan, hiç hatırlamadığımız hislerimiz, bizim ileride kendimize ve çevremize karşı oluşturduğumuz düşünce kalıplarımızın temelini atar. Bakım verenine güvenen çocuk kendine de güvenmeyi öğrenir, öz saygısı gelişir; kendisinin hayatta başarılı olacağına dair umudu daha yüksek olur. Çünkü her sıkıntısında, başarısızlığında ihtiyaçları giderilmiştir ve “Sen değerlisin” mesajını almıştır.

ÇOCUĞUNUZDAKI UMUDU YEŞERTELİM

• Siz değerlisiniz! Hissettikleriniz, düşünceleriniz önemli. Siz kendi ihtiyaçlarınızı bileceksiniz ki, ona kendine değer vermeyi öğretebilirsiniz. İştenci geldiniz; kendinizi nasıl hissediyorsunuz? Biraz gergin? Veya çocuğunuzla oyun oynamaya hazır mısınız? Gerginseniz o zaman kendinize 5 dakika ayırıyorsunuz. Kendi rahatlama yönteminizi buluyorsunuz. Çiçeklerinizi mi sularsınız? Bir ılık banyo mu yaparsınız? Yürüyüşe mi çıkarsınız, spora mı gidersiniz? Müzik dinler bağıra bağıra söylersiniz? O sizin tercihiniz. Çocuğunuza değer veriyorsanız önce kendinizi iyi hissedeceksiniz. Uçaklardaki anonsu çok severim: “Maskeyi önce kendinize sonra çocuğunuza takacaksınız.”

• Duyularınızın farkında olun. “Şu an kendimi çaresiz hissediyorum biraz rahatlamaya ihtiyacım var” deyin. Böylece hem kendinizi dinlemiş, hem de ona örnek olmuş olacaksınız. Empati duygusunu aşlamak istiyorsanız hem kendi duygunuzu ona anlatacaksınız, hem de onun duygusunu ona ifade edeceksiniz.

• Duyularını ifade etmeyi ve duyguların geçici olduğunu öğretin ona. “Çok üzgünsün bunu görebiliyorum” deyin. Sonra da atlattığında bunun üstesinden geldiği için takdir

edin onu, ki ileride yaşayacağı hayal kırıklıklarından diğer duygulara geçeceği umuduyla yaşasın her deneyimini.

• Onu dinleyin. Duyularını ifade edebileceği bir deniz olun. O duygularla taşmayacak, o duyguları taşıyacak, sakinleştirip derinliğinde ona daha anlaşılır halini sunacak bir deniz. Hayal kırıklığı da olacak hayatında, bunu yaşamasına da her duyguda olduğu gibi izin verin. Siz denizsiniz, onun duygusuyla baş edebilirsiniz. Duyularının farkında olması için ona zaman verin. Sessizce yanında olmanız bile çok anlamlı bir mesaj içerir.

- Teşekkür edin, özür dileyin; günaydın ve iyi gecelerin sihirli olduklarını öğretin ona.
- Çocuğunuzla oyun oynamak için mutlaka zaman ayırın. Evin işleriydi, yemekti, biraz beklesinler. Çocuğunuzla göz hizasına gelin, onun seçtiği oyunda ona eşlik edin. Gözlerine bakın, mutluluğunu, coşkusunu paylaşın. Ayırdığınız her dakika, onun ve ilişkiniz için çok değerli.
- Kendi başına yaptığı her yeni davranışta onu cesaretlendirin ve takdir

Bebeklik dönemlerinde yaşanan, hiç hatırlamadığımız hislerimiz, bizim ileride kendimize ve çevremize karşı oluşturduğumuz düşünce kalıplarımızın temelini atar. Bakım verenine güvenen çocuk kendine de güvenmeyi öğrenir, öz saygısı gelişir; kendisinin hayatta başarılı olacağına dair umudu daha yüksek olur. Çünkü her sıkıntısında, başarısızlığında ihtiyaçları giderilmiştir ve “Sen değerlisin” mesajını almıştır.

edin. Her yaşta yaptığı her ne ise, ona sözel takdir cümleleri sarf edin. Değerli olduğunu, yaptıklarının hem onun hem başka biri için ne kadar önemli olduğunu hissettirin.

• Sınır koyun. Bebekliğinden itibaren “Hayır” deyin. Sayısını kaçırmazsanız bunu oyun zannedebilir. Belli başlı, ona zarar verme ihtimali olan şeylere “Hayır” deyin. Bilsin ki, “Annem / babam bana izin verirler; ‘hayır’ diyorlarsa bir sebebi vardır. Onlara güveniyorum ben.”

• Tutarlı olun. Koyduğunuz kural / sınır ne ise, onun arkasında durun. “Ne yapabilirim, çok tatlı; izin verdim, bir kereden bir şey olmaz” cümleleriyle kendinizi oyalamayın. Kural koymakla ilgili sıkıntı duyuyorsanız destek alın. Çocuğunuzun tutarlılıkla büyümesi, insanlara verdiği sözün ne kadar değerli ve önemli olduğunu ona hatırlatacaktır. Ayrıca, ileride yaşayabilmesi muhtemel yalan söyleme davranışının da önünü kesmiş olacaksınız.

• Televizyonu kapatın. Özellikle yemek yedirirken ne tablet, ne televizyon ve telefonda bir şey izletmeyin. Çocuklarımızın, kendi ihtiyaçlarını farkında olan bireyler olmalarını istiyoruz. Video karşısında hipnotize olmuş olarak ağızlarını açmalarını istemiyoruz. Çok zorlanıyorsanız ara verin o etkinliğe. Sakinleştiğinizde yeniden başlayın. Televizyon karşısında yemek yedirilen çocukların doyma acıkma ihtiyaçlarını fark etmede eksiklik yaşadığını biliyor muydunuz? Dikkat eksikliğine yol açması da cabası.

Çocuk kendi ihtiyaçlarını fark edecek ki, ileride farkındalığını diğer insanlara genelledebilsin.

• Çocuğunuzun tanıyın. Ve onu, o olduğu için çok sevin. O sizden bir parça, o yüzden kendinizi de sevmeniz gerekiyor. Bir de, çok sevdiğiniz de yanınızdaysa çok şükür. © İşte böyle, her biriniz o kadar değerlisiniz ki. Sevgiyle, umutla büyümeniz dileğiyle... ■

*Uzman Psikolog
Aile ve Çift Terapisti

GÜLÜŞ EN DOĞAL MAKYAJDIR

Gülüş en doğal makyajdır diyor-sunuz...

'Gülüş Tasarımı' kavramı, hekimliğin ve sanatın birlikte uygulanarak, kişiye özel olarak gülüşün yeniden yaratılması şeklinde açıklanabilir. Gülüş tasarımında sıkça kullanılan yöntemlerden biri olan kompozit veneer, teknolojik ilerlemeler sayesinde estetiğin odağı haline geldi.

Kompozit veneer'i bize kısaca açıklayabilir misiniz?

Kompozit, reçine esaslı bir malzeme. Veneer ise, kelime anlamı olarak kaplamayı ifade eder. Bu yöntemle, kompozitin dişe yapıştırılıp şekillendirilerek istenilen estetiğin ve fonksiyonunun kazanılması sağlanır. Buradaki amacımız aslında ağızda bir kompozisyon oluşturmaktır. Gülüşü bozan çapraşıklıkları, renk değişikliklerini, kırıkları ve diastemaları (dişler arasındaki aralıkları) düzeltebiliyoruz. Bu işlemin en büyük avantajı, doğal dişlere zarar vermeyen bir yöntem olmasıdır. Örneğin, dişler arasında aralık bulunan kişilerde malzemeyi sadece aralığa koyduktan sonra hekimin farklı kompozit katmanlarını ayrı ayrı şekillendirerek dişlerin rengini ve doğal

Son yıllarda diş estetiği alanında popüler hale gelen 'Gülüş Tasarımı' kavramını Diş Hekimi Rozi Hara Ovadiya'dan dinlemek istedik.

sadece dört ana renk kompozitimiz bulunurken, günümüzde farklı tonlarda ve şeffaflıklarda, adeta kendi dişimizi taklit edebilecek genişlikte bir skalaya sahibiz. Bu da kuşkusuz, yeteneklerimizi ve yaratıcılığımızı büyük ölçüde artırıyor.

Bu yöntem hangi vakalarda tercih ediliyor?

Kompozit veneer'i, çapraşıklıkların düzeltilmesinde, bazı dişlerin bölgesel olarak dışarı çıkartılmasında, uzatılmasında, çocukluk çağında geçirilmiş düşme, kaza gibi travmalara bağlı kırıklarda, eski kanal tedavileri sebebiyle morarmış dişlerin renginin düzeltilmesinde ve dişler arasındaki boşlukların kapatılmasında sıklıkla uyguluyoruz.

Kompozit veneer ile porselen lamina arasındaki fark nedir?

Porselen lamina uygulanacak hasta-

formunu sağlaması gerekiyor. Bu sayede yaklaşık bir saat içerisinde inanılmaz yüz güldürücü sonuçlar alınabiliyor.

Bu uygulama günümüzde neden bu denli popüler?

Bu yöntemin en önemli avantajı dişlerin yapısını bozmadan, yani dişleri porselen laminadaki gibi kesmeden, dişler üzerine yapıştırılarak uygulanan tedavi olmasıdır. Eskiden

ların dişlerinin öncelikle minimum lamina kalınlığı kadar kesilerek prepre edilmesi (hazırlanması) gerekir. Sağlıklı dişlerin dentin ve minelerini sadece estetik amacıyla kesmek radikal bir yaklaşımdır. İlerleyen yıllarda kesilen dişler birçok komplikasyona sebep olabilir. Kompozit veneer'de ise dişler hiç kesilmediği için estetik olmasının yanı sıra, dişleri koruyucu bir tedavi yöntemi de.

Bu tedavi ağırlı bir işlem midir? Hastanın kadar zaman ayırması gerekir?

Öncelikle bu uygulama kesinlikle ağırlı bir işlem değildir. Tedavi süresi de vakanın yapısına ve ihtiyaçlarına göre farklılık gösterir. Aynı zamanda hastaların da çok değişik talepleri olabiliyor. Örneğin beğendikleri bir artistanın fotoğrafıyla gelen hastalarla karşılaşıyoruz. Maalesef gülüşümüz sadece dişlerle sınırlı değil. O yüzden her hastada optimumu (en uygunu) yakalamaya çalışıyoruz. Bunun için kendisine yakışabilecek diş şeklini mutlaka kompozitlerle mockup (prova) yaptıktan sonra üzerinde düzeltmeler yaparak tedaviyi iki seansta tamamıyoruz.

Yaş sınırlaması var mı?

Hemen hemen bütün yaş gruplarına bu tedavi uygulanabilir. Çocuklar, ergenlik çağındakiler, yetişkinler ve yaşlılar görünüşlerini ve gülümsemelerini bu metot sayesinde daha da güzelleştirebilirler. Özellikle çocuklarda öncelikli tedavi ortodontidir. Yani dişlere tel takılarak çapraşıklık düzeltilmelidir. Ancak bu tedaviyi tercih etmeyenlerde kompozit veneer uygulanabilir.

Diş estetiğinde kadın ve erkeklerin tasarımı farklılık gösteriyor mu?

Doğası itibarıyla kadın ve erkek dişlerinde farklılıklar bulunuyor. Kadınlarda hafif bir gülümseme sırasında dudağı geçen dişlerin gözükmemesini ve yumuşak kenarlı olmasını istiyoruz. Erkeklerde ise dişlerin daha homojen dağılıp dudaktan gözükmemesini engellemeye çalışıyoruz.

Bu tedavi yöntemi pahalı mı?

Kuron-köprü çalışmalarıyla fiyatları benzerlik gösterir. Ancak diğer estetik işlemlere kıyasla daha ekonomiktir.

Kompozit veneer uygulanan dişlerde zamanla renk değişimi olur mu?

Uygulamada kullanılan maddeler kendi dişlerimizin yapısını taklit eden özellikler taşır. Dış şartlardan normal dişler kadar etkilenirler. Bu nedenle çay, kahve ve sigara içenler ya da şarap gibi boyar madde çok tüketen hastalarımızda tıpkı doğal dişlerimizde olduğu gibi ufak renk değişiklikleri görebiliyoruz. Bunu da, rutin diş temizliği sırasında bonding yapılan dişleri parlatarak kolaylıkla ilk günkü haline getirebiliyoruz.

Bu uygulamanın ömrü ne kadardır?

Kompozit veneer'lerin dayanıklılığı, kullanılan malzemenin kalitesine ve diş hekiminin becerisine bağlıdır. Uygun vakalarda doğru kurallar takip edilerek çalışıldığında, uzun yıllar kullanılan güvenli ve estetik bir tedavidir.

Dişlerini sıkı hastalarda bu işlem yapılabilir mi?

Evet, kesinlikle yapılabilir. Diş sıkılığı için, porselen yapıldığında kırılmalar oluşacağını öngördüğümüz vakalarda porselen yerine kompozit veneer tercih ediyoruz. Ayrıca hastalarımıza veneer'lerin ömrünü uzatmak için gece plağı kullanmalarını öneriyoruz.

Hastalarınızı diş sağlığı ve diş estetiği konusunda nasıl yönlendiriyorsunuz?

Benim için önemli olan öncelikle gülüşün doğallığı ve ağız sağlığıdır. Estetiği sağlamak için birden fazla yaklaşım bulunmaktadır. Bu yüzden hastaların kendileri için uygun tüm estetik seçeneklerini etraflıca değerlendirmelerini tavsiye ediyorum.

ROZİ HARA OVADIYA

1979 yılında İstanbul'da doğdu.

Lise eğitimini Şişli Terakki Lisesi'nde tamamladı. 2002 yılında Yeditepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı üniversitede Ağız, Diş, Çene Hastalıkları Cerrahisi ve İmplantoloji Ana Bilim Dalı'nda lisansüstü eğitimine başladı ve 2005 yılında Master of Science unvanını almaya hak kazandı.

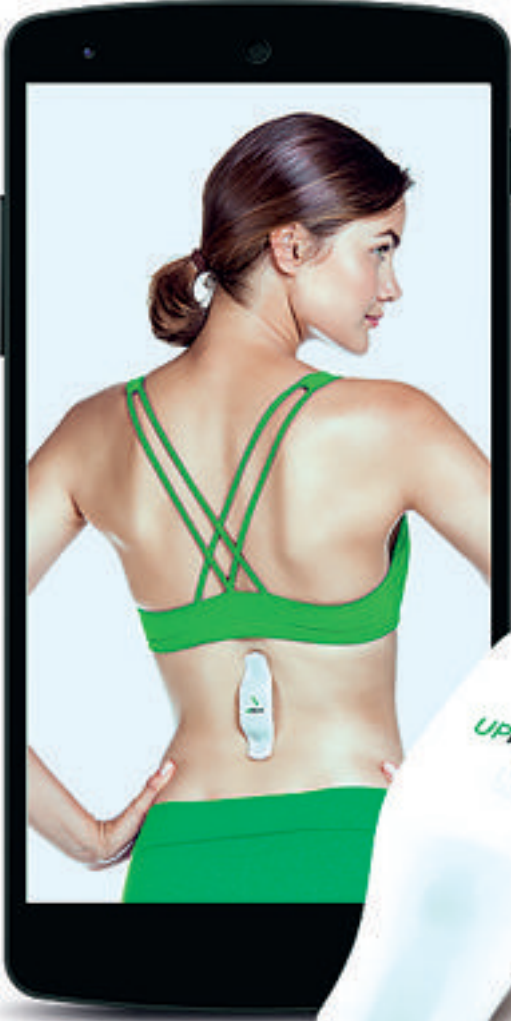
2008 yılından bu yana estetik diş hekimliği ve implantoloji konularında kendi muayenehanesinde çalışmalarını sürdürüyor. Evli ve bir çocuk annesi.

Kimsenin sararmış, küçük ve çürük dişler yüzünden içine sinmeyen bir gülüşle yaşamasını istemiyorum. Bu nedenle, yapılmasını gerekli gördüğüm değişiklikleri her zaman küçük bir denemeyle hastaların görmelerini sağlıyorum. Böylelikle, gülüşü aslında beraber tasarlıyor ve beklenmedik sürpriz sonuçlara şans tanımıyoruz.

Peki, son olarak diş estetiği hakkında ne söylemek istersiniz?

Güzel bir gülüşün en doğal makyaj olduğuna inanıyorum. Sağlıklı dişler ve güzel bir gülüş, kişilerin özgüvenini belirgin derecede arttırdığından, toplumda daha etkili olmalarını sağlıyor. Bence herkes sağlıklı ve güzel bir gülüşü hak ediyor. ■

etilerdis@hotmail.com

Tıp Fuarı'ndan “EN YENİLER”

2016 MEDICA
App
YARIŞMASI'nın
kazanan
uygulaması,
postürünüzü
korumanıza
yardımcı oluyor...

cihazıyla, ikinci sırayı aldı. Rahim ağzı kanseri, dünyadaki kadınlarda en sık görülen kötü huylu tümörlerden biri. Test, sağlıklı ve hastalıklı doku özelliklerinin, optik olarak ve otomatik bir sistem kullanılarak birbirinden ayırt edilebileceği fikrine dayanıyor. Rahim ağzını görüntülemek için optik bir cihaz kullanılıyor. Veriler daha sonra IBM bulutunda özel bir algoritma kullanılarak analiz ediliyor. Sonuç birkaç dakika içinde alınıyor. Çözüm, 2017'de ABD için ilk kullanım iznini alacak.

14 - 17 Kasım 2016 tarihleri arasında, dünyanın önde gelen tıbbi fuarı MEDICA 2016, Almanya'nın Duesseldorf şehrinde düzenlendi. Bu fuarın en ilgi çeken bölümü MEDICA App YARIŞMASI oldu. Dünyanın dört bir yanından gelen geliştirme ekipleri, “Mümkün Olan En İyi Tıbbi Mobil Çözüm”ü yaratmak için yarıştılar. Bu yılın üç galibi de İsraili start-up'lar oldu. 2016'nın kazananı, İsraili bir geliştirme ekibinin hazırladığı uygulama ile giyilebilir teknolojinin birleşiminden oluşan “Up Right” oldu.

UpRight

Bu uygulama, vücut postürünü (duruşunu) en iyi hale getirmeye yardımcı oluyor ve hareketi tetikliyor. Kullanıcı, duruşunda kambur pozisyona geçer geçmez sırtında bir titreşim hissederek duruşunu düzeltme uyarısı alıyor. Satış Müdürü Adam Raz, 16 Kasım Çarşamba günü ya-

pılan 2016 MEDICA App YARIŞMASI'nda uygulamayı tanıttı. Raz, üç dakikalık sunumunda jüriyi etkilemeyi başararak birinciliği elde etti. “UpRight” 2017 yılı ilkbaharında Philips Sağlık Yenilik Portu'nda (HIP) yer alma hakkını da kazandı.

Giyilebilir uygulama, en iyi etkiyi sağlamak için bir ivmeölçer ve çok sayıda sensörden oluşuyor. Uygulama, kişisel bir eğitim programı oluşturmak için üretilen değerleri kullanıyor ve eğitim başarısını sergileyerek kullanıcıyı motive ediyor. Genç ve yenilikçi şirket şimdiden oldukça gelişmiş durumda ve uygulamanın online satışını yapıyor. Kullanıcıların online mağazalardaki yorumları ise memnuniyetlerini ifade ediyor. SAP ve Siemens, ürün ile yaptıkları ilk denemelerde olumlu sonuçlar elde etti. Raz, klinik araştırmaların devam ettiğini açıkladı.

Biop Medical

Biop Medical, rahim ağzı kanserinin erken teşhisi için, yenilikçi test

Tytocare

Tytocare, sanal doktor ziyaretlerine ve oldukça kapsamlı tıbbi muayenelerin evinizden veya herhangi bir yerden yapılmasına olanak tanıyan bir teletıp çözümü ile üçüncü oldu. Uygulama basit bir uygulamadan çok daha öteye gidiyor. Uygulamaya bağlı küçük bir cihaz yardımıyla kalp ve akciğer fonksiyonu, cilt, ateş, boğaz ve burun muayeneleri yapılabiliyor. Uygulama doğrudan hastanın üzerinde yapılıyor ve doktor olmayan kişiler bile bunun doğru bir şekilde yapılıp yapılmadığını kontrol edebiliyor. **Tyto Stetoskopu** FDA'den onay aldı. Firmanın diğer cihazları da FDA standartlarına uygun bulundu. ■

3 TERAPİ BİR ARADA

Ultrason
ile Ameliyatsız Yüz Germe,
Radyofrekans ve Sihirli Askılar; kısaca
Alltheraphy... Hyalürik asit dolguları
ve PRP ile pekiştirilen bu terapi yöntemi ile
gençlik ve güzellik kavramları yepyeni bir anlam
kazanıyor. Özel Dermamed Poliklinikleri kurucusu Dr.
Levent Türbedar medikal estetik alanındaki 22 yıllık
deneyimiyle Alltheraphy' i anlatıyor.

Alltheraphy

Yakın zamana dek "gençleşmek" diye bir kavram yoktu. Kusurlar ancak belki makyaj yardımıyla gizlenirdi. Neyse ki teknoloji gelişti ve bizlere estetik alanında çok değerli olanaklar sunuldu. Diyebilirim ki; cilt gençleştirme konusunda geliştirilen "ameliyatsız" teknikler bu anlamda geldiğimiz en son ve en etkili nokta. Alltheraphy adını verdiğimiz ve 3 farklı uygulamayla cildi her tabakada etkileyen bir tedavi sayesinde; 1- Cilt altına ve derinlerdeki astar tabakasına (SMAS) ses dalgası (HIFU) göndererek bu tabakaları kontrollü şekilde büzüştürüp küçültebiliyoruz. 2- Yüzeysel Radyo Frekans (RF) ve derine inen iğneli RF yöntemiyle cilt yüzeyini yaralamadan yenileyip, cildi içerden sıkılaştırabiliyoruz. 3- Gevşekliği ortadan kaldırmamızı sağlayan DLift (Sihirli Askılar) tekniğiyle birlikte cilt dokusunu içerden sağlamlaştırıp, özel kılıçlı ipler kullanarak yüzü ağ şeklinde askıya alabiliyoruz. Bu yöntemlerle "üç boyutlu bir şekilde" sıkılaştırılmış bir yüzü ayrıca Hyalürik asit (HA) dolguları ve PRP ile besleyebiliyoruz. Böylece cilt artık her tabakada her şekilde donanmış olarak desteklenebildiği için doğal olarak gençleşiyor ve diri, ışıltılı bir görünüm kazanıyor.

ALLTHERAPHY NEDİR

Ultrason ile Ameliyatsız Yüz Germe Tedavisi (HIFU)

HIFU'nun Türkçesi "odaklanarak gönderilen, yoğun, ses dalgaları" anlamındadır. Bu da enerjiyi lazer veya ışıkla değil, ses dalgaları ile ilettiğimiz anlamına geliyor. Bu yöntemin en büyük avantajı; ses dalgalarının deriyi adaleye bağlayan kalın bir zar olan SMAS'a, yani ancak ameliyatla ulaşılabilen derinin astar tabakasına ulaşarak etki edebilmesi. Hücresel yenilenme sağlayan HIFU deriye hiç zarar vermeden, **tüm yüz ve boynu içerden küçültebilme** olanağı sunar. Tedavi 45 dakikada biter. Ağrısız ve acısızdır.

Radyofrekans (RF)

Cilt yüzeyinde yüzde ve vücutta "ütüleme" diye bilinen Radyofrekans yöntemiyile birçok değişik etkiler elde edebiliyoruz. İster cildi besleyebiliyoruz istersek de enerjiyi artırıp kontrollü ısı hasarı yaratarak, hücreleri yenileyip kolajen liflerini büzüştürebiliyoruz. Ancak iğneli RF yöntemi bize "kontrollü noktasal ısı hasarlarını" istediğimiz derinlik seviyesinde yapabilme imkânı sunuyor. Bu da bize **cilt altında 3 boyutlu bir sıkılaştırma ve toparlama** sağlıyor.

DLift (Sihirli Askılar)

Ameliyatlarda kullanılan ve 8 -10 ayda eriyebilen PDO ameliyat ipliklerinin estetikte kullanılması, son zamanlarda bütün dünyada olduğu gibi bizde de iyice popüler oldu. Yüze ve vücuda iplik döşenmesinin mekanizması şudur: Vücut yabancı bir madde olarak kabul ettiği ipliklerin etrafını sarar ve daha sıkı bir doku oluşturur. İşte bize gereken şey de zamanla yumuşamış ve gevşemiş olan derinin altında bu sıkı dokuyu oluşturmaktır. Bu uygulama sayesinde cilt içeriden yukarıya doğru -gerektiği ölçüde- çekilerek asılır. Böyle bir yapılanma ipler

eridikten sonra bile kaybolmayacaktır; tıpkı ameliyat izlerinin kişiden kişiye fark gösteren bir süreçte gelişmesi gibi, 2-3 yıl kadar devam edecektir.

BU TEDAVİLER NASIL DESTEKLENİYOR

Hücrelerimiz artık eskisi gibi **kolajen ve hyalürik asit** maddelerini üretemeyince yaşlılık başlar; cilt dokusu gevşer, su tutamaz hale gelir. Medikal estetik alanında öne çıkan bir başka teknoloji imkânı da işte bu eksikliğini duyduğumuz hyalürik asidi cilde enjekte etmek ve kolajen üretimini uyatarak o dokunun gelişmesine katkıda bulunmak.

Bir diğer tedavi yöntemi **PRP** ise vücudun kendi kanından ayrıştırılan trombosit açısından zengin özel bir plazmayla sayesinde o bölgenin iyileşme ihtiyacını karşılar. Bunlar ayrı ayrı veya bir arada kullanılarak yüzde yapılan her türlü işlemi destekler ve güzelleştirirler. Benim için HA ve PRP, yüz gençleştirmesinin vazgeçilmez yardımcılarıdır. Diğer sistemlerle desteklendiğinde son derece doğal ve sağlıklı bir güzellik sağlanır. Sorunsuz ciltlerde

güzel yaş almayı sağlarlar; orta ve üzeri yaşlarda ise olumsuz etkileri yavaşlatarak durdururlar. Bu yöntemlerle bir kişiyi 10 yaşa kadar gençleştirmek mümkündür. Aslında en doğrusu kişiyi "yaşının en iyisi" haline getirip, daha sağlıklı bir görünümüne kavuşturmak. Ancak tabii ki doğallığı koruyarak... İşte bu noktada olasılıklar hekimin tecrübesine ve vizyonuna kalmıştır. ■

NOBEL ÖDÜLLÜ SEFERİS, ASLEN İZMİRLİ

Nobel Kimya Ödülü haberi geldikten sonra Prof. Dr. Aziz Sancar'ın etnik kimliği sosyal medyada en çok tartışılan konular arasında idiysen de, 'Nobel Ödülü'nü kazanan ikinci Türk' başlığıyla, Orhan Pamuk'tan sonra Türkiye'den bir bilim insanının ödül kazanması ayakta alkışlanmıştı. Hâlbuki bu topraklardan çıkmış bir başka Nobel ödüllü yazar daha var: Yorgo Seferis.

1963 yılında edebiyat dalında Nobel ödülü sahibi olmuş Seferis, İzmirli bir Rum ailesinin oğluydu.

Diplomat ve Nobel ödüllü şair Yorgo Seferis (Georgios Seferiades), 1900 yılında İzmir, Urla'da doğdu. 1914 yılında ebeveynleriyle Atina'ya göç eden Seferis'in ailesinin geri kalanı da, mübadele döneminde Yunanistan'a göç etmek zorunda kaldı. 1950'ye kadar memleketi İzmir'e geri dönmeyen Seferis'in, anavatanından ayrılığının, şiirlerini etkileyen önemli bir unsur olduğu belirtiliyor.

Seferis, Yunanistan'da muhalifi olduğu cunta rejiminin sona erdiğini göremeden, 1972 yılında hayatını kaybetti.

BM GÜVENLİK KONSEYİ YENİ GENEL SEKRETERİ'Nİ SEÇTİ: ESKİ PORTEKİZ BAŞBAKANI ANTONİO GUTERRES

BM Güvenlik Konseyi, bugüne kadar yaşanan "en şeffaf" genel sekreter seçimi sürecinin sonunda konsensüsle (uzlaşıyla) eski Portekiz Başbakanı Antonio Guterres üzerinde karar kıldı. Bu yıl sonunda görev süresi dolacak olan Ban Ki-mun'un yerine yeni Genel Sekreter'in belirlenmesi sürecinde önemli bir eşik, BM Güvenlik Konseyi'nde konsensüsle aşıldı.

Bu yıl ilk kez adaylar, BM Genel Kurulu'nda tüm ülkeler ve sivil toplum örgütlerinin önüne çıkararak, nasıl bir yönetim uygulayacaklarını ve önceliklerini, anlatma ve sorulara cevap verme olanağını buldular. Mevcut Genel Sekreter Ban Ki-mun da, artık BM'nin en üst pozisyonunda bir kadının görev yapması gerektiğini vurgulamıştı, ancak BM Güvenlik Konseyi'ndeki bütün gizli oylamalarda Guterres ilk sırada yer aldı. Guterres'in, Doğu Avrupalı kadın adaylardan birisini yardımcılığına atayarak BM'deki üst düzey görevlerde kadın istihdamını artırmasının beklendiği belirtildi. Ban, Guterres'in, barış gücü operasyonları, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma ve insan hakları ile kadınların konumunun güçlendirilmesi konusundaki çalışmalarını daha ileriye taşıyacağına inandığını belirtti.

Kaynak: AA

İSTANBUL'DA İLK TELEVİZYON YAYINI

Türkiye'de ilk kez televizyon yayını 9 Temmuz 1952 tarihinde İstanbul Üniversitesi tarafından başlatılmıştı.

CENTRAL PARK İMARA UĞRAMADI

Gayrimenkul fiyatlarının tavan yaptığı New York'un Manhattan semtinde bulunan Central Park, yapım yılı olan 1857'den bu yana hiçbir imar değişikliğine uğramadı.

Yıllık 25 milyon ziyaretçisiyle ABD'nin en büyük ve ünlü kent parkı olan Central Park, Barok tarzıyla - simetrik olmayan ve doğala en yakın yapılmış dünyadaki ilk peyzaj çalışmasıdır. Parkın bugüne denk olan maliyetinin 200 milyon dolar olduğu söylenmektedir. Central Park'ta 120 farklı bitki türü, 26.000'den fazla ağaç, 25 kuş türü, 130 hayvan türü bulunmaktadır.

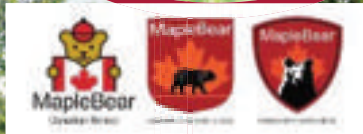
“We do not teach English,
we teach in English”

“21. yüzyılın rekabetçi
ortamında kendine
yer bulabilecek dünya
vatandaşları yetiştiriyoruz.”

Mithatpaşa Mah.
Davutpaşa Cad. No.50
Kemberburgaz
Tel: 0212 360 08 78
Cep: 0544 360 08 78

web: www.maplebear.com.tr

ORDAN BURDAN

Nadia Murat

Lamia Aji Bashar

AVRUPA PARLAMENTOSU'NUN 2016 SAKHAROV "İNSAN HAKLARI ÖDÜLÜ", İKİ YEZİDİ KADININ

Merkezi Brüksel'de bulunan Avrupa Parlamentosu'nun, "Özgür Düşünce ve Özgür İfade"ye verdiği Sakharov Ödülü'nü bu yıl iki Yezidi kadın, Nadia Murat ile Lamia Aji Bashar paylaştı. Her iki kadın da, 2014 yılında Irak'ın kuzey batısındaki Şengal Bölgesi'ndeki köyleri Kocho'dan kaçırılmış, birer seks kölesi olarak IŞİD'in zulmüne maruz kalmıştı.

ÜLKEMİZDEN İLGİNÇ BİLGİLER...

- Türkiye'de aynı kaptan yemek yiyen kişilerin sayısı yüzde 63.9.
- Türkiye'de toplam 19 milyon hane var, bunlarda ev başına ortalama 4 kişi yaşıyor.
- Türkiye'deki internet abonesi sayısı 32 milyon kişi.
- Yabancı dil bilenlerin toplumdaki oranı yüzde 9.
- Üniversite mezunlarının nüfus içindeki payı yüzde 12.
- Türkiye'nin yüzde 67'si ailesiyle birlikte yaşıyor.
- Tek başına yaşayan kişilerin nüfusa oranı yüzde 2.

<http://listelist.com>

BİR BALINA SOYU TÜKENİYOR MU?

Otuza yakın ispermeçet balinası, Kuzey Deniz sahillerinde deniz dibi vahşi yaşamının sürdürülemeyeceği bir sığılda, ölü olarak karaya vurmuş durumda bulundu. Bu balinalara uygulanan otopsilerin raporları da yayınlandı. Bilim adamlarını en çok rahatsız eden balinaların midelerinde buldukları oldu.

Wadden Sea - Almanya, Schwig-Holstein Ulusal

Deniz Parkı'nın yayınladığı basın bildirisine göre, konu olan balinaların birçoğunun midelerinde sayısız plastik atıklar, 13 metre uzunluğunda bir balıkçı ağı, 70 cm.'lik bir plastik araba kaporta parçası bulundu.

Kaynak: www.expand-your-consciousness.com

YABAN HAYATI

1970 yılından bu yana, yaban hayatının omurgalı hayvan nüfusunun %58'i yok oldu. Hayvan nüfusunun sayısı yılda %2 azalmakta. Eğer bir şey yapılmazsa, 2020'ye kadar omurgalı hayvanların nüfusu %67 azalacak.

Kaynak: BBC Bilim Muhabiri, Rebecca Morelle

AYŞE KULİN'İN YENİ KİTABI: KANADI KIRIK KUŞLAR

1930'ların Almanya'sı... Nazilerin baskısından bunalan Yahudi asıllı tıp doktoru Gerhard Schlimann, çemberin yeterince daraldığını, kendisi ve ailesi için tek çarenin kaldığını hissediyor:

Kaçmak... Sıra dışı, güçlü, coşkulu, inançlı kadınların hikâyesi bu aynı zamanda. Elsa, Suzan, Sude ve Esra kendi sancılarını ve değişimlerini vatanlarının çalkantıları ile iç içe yaşıyorlar. Kanadı Kırık Kuşlar, vatani sevgi olan herkesin kalbine değecek...

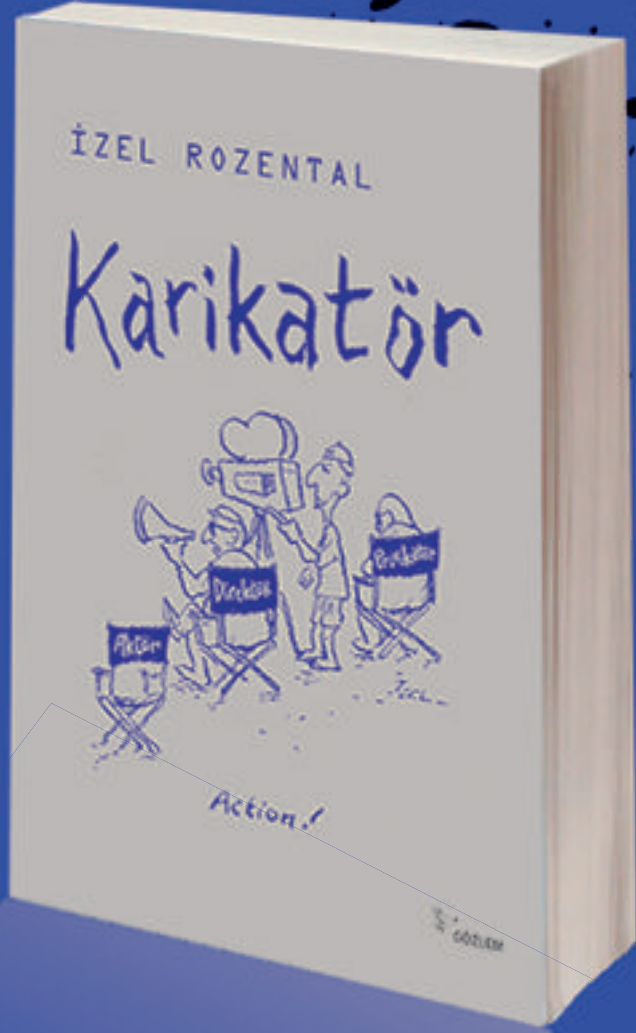
AYŞE KULİN söyleşi Ocak ayı sayımızda...

Everest Yayınları / 392 sf.

İZEL ROZENTAL 'dan

25.
Seneye
özel

İzel o gülümsemesini en hassas konuları işlediği karikatürlere bile öfkesini yansıtmadan aktarmayı becerir. Orada olmaktan neredeyse özür dileyen bir karikatürdür adeta. Ama sorgulayan ve şaşırtan bir karikatürdür aynı zamanda. Kimi zaman naif, kimi zaman hınzır. Kaleminin ucu kağıdı tırmalasa da, etrafa mürekkep sıçratsa da, çizgisi her daim hassastır...

MICHEL KICHKA

İstanbul bütün dünyada Avrupa ile Asya arasında köprü olmakla bilinir; İzel Rozental uluslararası mühendislerin uzun zamandır yapmaya çalıştıklarını bir başına gerçekleştiriyor: Farklı kültürler, görüşler, inançlar arasında bir köprü inşa ediyor...

PLANTU

GÖZLEM (212) 231 92 82 - www.gozlemkitap.com - kitabevi@salom.com.tr

İş yaşamında trendler değişiyor

Regus'un dünya genelinde yaptığı son araştırmaya göre, dijital çağı yakalayan çalışanlar bir sonraki çalışma alanlarını bulmak için mobil uygulamalardan faydalanıyor.

Global işgücü her geçen gün daha da mobil ve birbirine bağlantılı bir yapıya kavuşurken, farklı lokasyonlarda ve bazen de çok kısa süre içinde uygun çalışma alanları ve hazır ofisler bulma ihtiyacı giderek artıyor. Hazır ofisler ve esnek çalışma alanları konusunda dünyanın lider tedarikçisi Regus tarafından yapılan son araştırmaya göre, dijital çağı yakalamış çalışanlar bir toplantıdan diğerine giderken bir sonraki çalışma alanlarını ve hazır ofisler bulmak için mobil (internet ve web) uygulamaları her geçen gün daha fazla kullanıyor. İşgücüne katılanlar arasında Y kuşağından kişilerin sayısı artıp, yükselen ekonomilerde akıllı telefonlar daha da yaygınlaştıkça, çalışma alanı bulmak için mobil uygulamaların kullanımının da artması beklentiler arasında yerini alıyor.

Regus araştırmasının sonuçlarına göre; seyahat rezervasyonlarının beşte birinden fazlası mobil uygulamalarla gerçekleştirilirken, iş dünyasından insanların da neredeyse onda biri çalışma alanı rezervasyonu yapmak için mobil uygulamaları kullandıkları belirtiliyor.

Regus Türkiye Ülke Müdürü Betül Genç, "Bu eğilime biz de tanık oluyoruz; Regus mobil uygulamasının kullanıcı sayısında önceki yıla göre %300 oranında bir artış meydana geldi. Kullanıcılar mobil uygulama sayesinde, sözleşme veya kayıt ücreti gibi zorluklarla uğraşmaya gerek kalmadan, toplantı odaları, özel ofisler, co-working alanları ve businesslounge'lar için kolaylıkla rezervasyon yaptırabiliyorlar" diyor.

TEK LOKASYONDA ÇALIŞMA MODASI GEÇTİ

Araştırmaya yanıt verenlerin %53'ü haftanın yarısında, hatta daha uzun süre ofis dışında çalıştıklarını bildirirken, yanıt verenlerin neredeyse onda biri (%7) en yakın çalışma alanını bulmak için mobil uygulamaları kullandığını vurguladı. Günümüzde işgücünün özelliklerinin değiştiğine

ve daha da dijital ve mobil bir yapıya kavuştuğuna dikkat çeken Betül Genç, şunları söyledi:

"İş dünyasından insanların yarısından fazlası için tek bir lokasyonda bütün bir hafta boyunca çalışmanın modası geçti. Ama diğer taraftan, çalışanların ofis dışındayken de bağlantıyı sürdürmeleri ve verimli çalışmalarını gerekiyor. Bunun doğal sonucu ise günümüz çalışanları, özellikle bir toplantıdan diğerine sürekli seyahat ederken, çalışma alanları ve hazır ofisler bulmak için internete ve web uygulamalarına çok daha fazla başvuruyorlar. Mobil uygulamaları ister tablet ister akıllı telefonları ile kullansınlar her ihtiyaca yönelik bir uygulama olduğu beklentisiyle büyümüş olan genç kuşaktan çalışanların, bir sonraki çalışma lokasyonunu bulmak için de bu gibi çözümleri gitgide daha fazla tercih etmeleri ise beklenen bir sonuç."

İŞ HAYATINDA TAKIM ELBİSENİN TAHTI SALLANIYOR!

Regus'un dünya çapında, iş insanları arasında gerçekleştirdiği bir başka araştırma ise, geleneksel takım elbise giyiminin artık sona erdiğini ve küresel olarak fazla resmi olarak görüldüğünü gösteriyor. Dünya çapında yaklaşık 40.000 çalışanla gerçekleştirilen araştırma, günümüz çalışma ortamında daha rahat giysilerin tercih edildiğini ortaya koyuyor. Araştırmanın sonuçlarına göre, iş insanlarının %79'u jean'in ve %52'si de tişörtlerin uygun ofis giysisi olduğunu belirtiyorlar. Evden çalışanların %43'ünün bazen pijamalarıyla ve %20'si de iç çamaşırlarıyla çalıştıklarını söyleyerek, stereotipe uydukları görülmekte. Bununla birlikte, %82'si görüntülü görüşmelerden önce daha şık giyiniyorlar.

Dünya genelinde iş insanlarının %74'ü takım elbise ve kravatın genellikle modern ofis ortamı için fazla resmi görüldüğünü söylüyor. Araştırmaya katılanların %14'üne göre terlik ve %18'ine göre eşofman ofiste kullanımı kabul edilmeyen giyim unsurları. İş insanlarına göre, sandalet daha kabul edilir hale gelmiş durumda. Öyle ki; dünya genelinde katılımcıların %35'i sandaletin kabul edilebilir bir iş giysisi olduğunu belirtiyor. ■

Dünyada 107 ülkede 3.000 civarında lokasyonda 2,3 milyon insana hizmet veren Regus, dünya çapında yaptığı araştırmalarla iş yaşamında değişen trendlere de ışık tutuyor... Şirket Türkiye'de 6 şehirdeki 23 lokasyondaki ofis alanlarıyla hizmet veriyor...

*Kaliteli,
Zamanında,
Doğru Baskı...*

PSO
Fogra tarafından belirlenen ISO
12647-2 standardı, sürdürülebilir
ve tekrarlanabilir baskı sağlar.

100. Yıl Mah. Matbaacılar Sit. 2. Cad. No:202/A Bağcılar/İstanbul

Tel: 0212 325 71 25 Fax: 0212 325 61 99

www.gezenbasim.com.tr

gezegen 10
basım

Kudüs'te Noel ve Yılbaşı kutlamaları

Kudüs Belediyesi'nin, kent Hıristiyan semtlerinde ücretsiz Noel ağacı dağıtmasının üzerinden 3 yıl geçti. Kudüs'ün Hıristiyan kesimi bu sene de Noel ve yılbaşı kutlamaları için hazırlıklara başladı.

Üç semavi dinin mensuplarına ev sahipliği yapan Kudüs bugün, kentte yaşayan tüm sakinlerinin dinlerini özgürce yaşadıkları açık bir şehir olmakla övünmekte. Bu bağlamda, 1988 yılında yasayla kurulmuş olan Kudüs'ü Geliştirme Kurumu, eski şehirdeki Hıristiyan Mahallesi'nin Noel ve yeni yıl kutlamaları çerçevesinde gerekli süslemeleri yapabilmeleri için yardım etmekte. Geleneksel karlı ve kızaklı şenlikler olmasa da Noel, Hıristiyan nüfusun, kutsal mekânlarında açık ve serbestçe yaşadıkları bir bayram. Bu kapsamda kent farklı noktalarında Noel konseri, Noel yemeği, dinî mekânları ziyaret amaçlı özel turlar ve pek çok kilisede ayinler düzenlenmekte. İsrail'de Noel, Kudüs'ten başka Betlehem, Nazareth ve Tel Aviv - Yafa'da da, -Batı ülkelerdeki gibi ticari anlamda değil- tam da dinî amaçlarına uygun olarak kutlanmakta.

İsrail topraklarını geliştirmek ve verimli kılmak amacıyla 1901 yılında kurulan Keren Kayemeth Le Israel, her sene İsrail'deki Hıristiyan toplumu ve özellikle Noel bayramı için ağaç diker. Batı ülkelerindeki kadar çok belirgin olmasa da, ülke genelindeki marketlerin raflarında aynı anda Hanuka ve Noel ile ilgili çeşitli yiyecek ve hediyelikler yerlerini alır. Kudüs'te eş zamanlı olarak, Hıristiyan bölümünde Noel ağaçlarının ışıklarıyla, eski şehrin Yahudi Mahallesi'ndeki görkemli hanukiya'ların ışıkları görülmeye değer.

Bu sene, 24 Aralık akşamı kutlanacak olan Hanuka bayramı, Noel'le aynı güne tesadüf ediyor. Kudüs yine çok renkli etkinliklere sahne olacak gibi gözüküyor...

YENİ YIL KEYFİNİ THE HOUSE CAFE'LERDE YAŞAYIN

Yıllardır değişmeyen kalite anlayışı ve klasikleşen lezzetleriyle vazgeçilmez adreslerden biri olan *The House Cafe*, yeni yılı kendi evlerinin sıcaklığında karşılamak isteyen herkesi şubelerine bekliyor.

İstanbul'un en güzel semtlerinde yer alan The House Cafe şubeleri; yılbaşında da her gün yediğiniz a la carte menü seçimlerinizi, alıştığınız rahat ambiyansında sunarak, yeni yıl ruhunu kendi çizgisinde yansıtıyor. The House Cafe, klasikleşen lezzetleri ve kendinizi evinizde hissettiren ortamıyla, size yeni yılı karşılamak için farklı mekanlar sunuyor. Yılbaşı gecesi The House Cafe Ortaköy şubesi, bambaşka bir yılbaşı eğlencesine ev sahipliği yapacak. Geceye özel menüsü, DJ performansı ve benzersiz bir Boğaz manzarası eşliğinde eğlencenin tadını çıkarmak için doğru adres, Ortaköy

The House Cafe olacak. Yılbaşı özel menüsü ile misafirlerini ağırlayacak olan mekanın yılbaşına özel lezzetleri arasında; başlangıç olarak kavrulmuş fındık pestolu mozzarella salatası, avokadolulu humus-chia tohumlu kraker ve füme somon ve portakallı krem peynir, ara lezzet olarak trüflü yer elması çorbası, ana lezzet

olarak havyarlı kaya levrek, ançüzeli limon sos, füme keçi peynirli balkabak risotto ya da farklı seçeneklerinden biri ve tatlı olarak ise beyaz çikolatalı tart ve tuzlu karamel yer alıyor. Yılbaşı özel menüsü'nün yerli & yabancı içki ikramı ile kişi başı fiyatı: 275 TL +%10 servis ücreti. The House Cafe Teşvikiye ve

Atiye Sokak'ın yeni gözdesi No Fish Today ise DJ performanslarıyla sokağın enerjisi ile bütünleşerek, unutulmaz bir yılbaşı gecesine ev sahipliği yapacak. Büyük masalarıyla kalabalık yılbaşı kutlamalarına da imkan tanıyan The House Cafe şubeleri, ayrıca yeni yıl partileri için de alternatif mekanlar sunuyor.

Yeme-içmenin kalbinin attığı Nişantaşı'nın en gözde mekânlarından Nopa Restaurant, yılbaşına özel hazırladığı menüsü ve benzersiz sürprizleriyle, misafirlerine lezzet ve eğlence dolu bir gece sunacak.

Nişantaşı kalabalığından uzak, şehrin merkezinde özel bir ortam sunan NOPA, kendinizi bir çiçek buketinin içindeymiş gibi hissedeceğiniz bahçesinde, yeni yılı benzersiz lezzetler ve iyi müzikle karşılamak isteyenleri bekliyor. Nopa, Şef Deniz Ahmet Köse'nin hazırladığı 'özel yılbaşı menüsü', DJ müziğin yanı sıra gecenin ilerleyen saatlerinde sürpriz performanslara ev sahipliği yapacak. Yılbaşı menüsünde; başlangıç olarak ton balık tartar ve elmalı kereviz çorbası, ana yemek olarak beluga mercimekli ızgara somon veya kestaneli risotto ya da farklı seçeneklerden tercihiniz, tatlı olarak ise

NOPA'DA UNUTULMAZ BİR YILBAŞI

mont blanc yer alıyor. Girişte şampanya ikramıyla başlayacak, premium içkilerin de dâhil olduğu menünün kişi başı fiyatı 395 TL + %10 servis ücreti.

Nopa'nın özel kokteylleriyle tercih edilen barı yılbaşı akşamı, eğlenceye eşlik edecek farklı lezzetler tatmak isteyenlerin tek adresi olacak. Saat 23.00'ten sonra müziğin ve dansın ritmine ayak uydurmak isteyen misafirlerini barında ağırlayacak olan Nopa; geniş içki yelpazesinin yanı sıra tamamen doğal

meyveler ve malzemelerle hazırlanan kokteyllerini de sunacak. Bar giriş fiyatı kişi başı (sınırsız premium içki) 250 TL + %10 servis ücreti.

Adres: Atiye Sokak No:6, Teşvikiye
Rezervasyon ve İletişim: 0212 - 327 5868
www.noparestaurant.com

MUAZZEZ İLMİYE ÇIĞ: “Çam ağacı süslemek bir Türk adetidir”

Çam ağacı süslemek bir Türk adetidir. Yeni Türk devletleriyle ilişkilerimiz bize yepyeni şeyler öğretiyor. Eski Türklerde yerin göbeğinden göğe kadar ulaşan bir ağaç düşünülüyor: Hayat ağacı! Sümerlerde de var. Gök Tanrı ucunda. Türklerde güneş kutsalsa da “tanrı” şeklinde düşünülüyor.

22 Aralık'ta günler uzamağa başladığından güneş karanlığı yenmiş oluyor. Türkler bunu “Yeniden Doğuş Bayramı” olarak kutluyormuş. Sadece Türkmenistan'da akşamı eve getiriyorlar, akşamın altına da Tanrı'ya şükranlarını belirtecek hediyeler koyarlarmış. Dallarına da ertesi sene için dileklerini ifade eden adak şeklinde bez parçaları veya kurdeleler bağlarmış. O günlerde ailecek, özel yemekler pişirip, güzel giysiler içinde bayram ve şenlik yaparlarmış.

Bu adet Türkler vasıtasıyla Avrupa'ya geçti. Konunun Noel ile ilgisi yok iken İznik Konsili pagan olarak addedilen bu geleneği “İsa'nın doğuşu” olarak kabul etmiş ve bu adet Hıristiyanlığa geçmiş oldu.

Çam süsleme ise, XVI. yy'da önce Almanya'da başlayıp Fransa'ya geçiyor, daha sonra da dünyaya dağılıyor.

VICTORINOX

SWISS CHAMP
33 Fonksiyon

D&R
Mağazalarında

EYÜBOĞLU www.eyb.com.tr / info@eyb.com.tr / 0212 842 94 75 pbx
VICTORINOX.COM

Güzellik Okyanusu

PİLATES, YOGA, ZUMBA, AEROBIC
DERSLERİ İLE FİT BİR VÜCUDA

**SAHİP OLMAK
ÇOK KOLAY!**

Ücretsiz Aletli Pilates için
Eğitmenlerimizden Randevu Alabilirsiniz.

Detaylı Bilgi için
+90 533 475 15 32
+90 212 230 67 71
www.cosmoceans.com

Şalom Dergi
Okuyucularına
Aletli Pilateste
%50 İndirim

SWAN

BIRDS FLYING HIGH / ELIF TURHAN
Adedi: 100 TL

0 (212) 327 92 00
 swanistanbul

**GÖZLEM
'JUDAİCA'**

ZARIF HANIMLAR,
ÖZGÜN TASARIMLAR...

Rose Altın Kaplama Şema Kolye: 120 TL
Rose Altın Kaplama Şema Bileklik: 120 TL

0 (212) 231 92 82
gozlemkitap.com

Lezzetin
**KEYFİNİ
ÇIKARIN...**

0 (212) 458 18 24
www.balikcisabahattin.com

VICTORINOX

KARACA
Mağazalarında

SWISS CLASSIC

EYÜBOĞLU www.eyb.com.tr / info@eyb.com.tr / 0212 842 94 75 pbx
VICTORINOX.COM

IŞIK DENİZİNDE BİR GEZGİN – FÉLIX ZIEM

Pera Müzesi 10 Kasım 2016 - 29 Ocak 2017 tarihleri arasında 19. yüzyılın en özgün manzara ressamlarından Fransız sanatçı Félix Ziem'i ağırlıyor. Ziem Müzesi ve Martigues Belediyesi iş birliğiyle gerçekleşecek serginin küratörlüğünü Lucienne Del'Furia ve Frédéric Hitzel üstleniyor. Sergi, öncelikli olarak 19. yüzyıl resmine damgasını vurmuş bir sanatçı olan ve çoğunlukla deniz ve kentin iç içe geçtiği İstanbul'u ve Venedik'i konu alan resimleriyle bilinen Ziem'i, tüm yönleriyle tanıtmayı amaçlıyor. Daha yaşarken eserleri Louvre Müzesi'ne kabul edilen ilk sanatçı olan romantik manzara resminin bu tanınmış ismini, Ziem'i bugünün sanatseverleriyle buluşturmak amaçlanıyor.

29 Ocak 2017 tarihine kadar / Pera Müzesi

NİL YALTER 'KAYIT DIŞI'

Arter, 14 Ekim 2016 - 15 Ocak 2017 tarihleri arasında Nil Yalter'in Türkiye'de bugüne kadar gerçekleşen en kapsamlı sergisine ev sahipliği yapıyor.

Yalter'in yapıtlarındaki ana tema ve motiflere genel bir bakış niteliği taşıyan sergide, sanatçının resim, fotoğraf, yazı, kolaj, performans, video gibi farklı mecraları bir araya getiren yerleştirmelerinin birçoğu Türkiye'de ilk kez sergileniyor. Yalter, eserlerinde kayıt dışı kalmış kişi, duygu ve bilgilere geniş yer veriyor; bireyin toplumsal normlar ve kontrol mekanizmaları karşısında geliştirdiği var olma stratejilerini araştırıyor.

15 Ocak 2017 tarihine kadar / Arter Beyoğlu

CAPELLA GABETTA

Barok ve erken klasik dönem eserlerine getirdikleri yorumlarla dikkatleri üzerine çeken Cappella Gabetta, bir kez daha İş Sanat sahnesine konuk oluyor. Birçok uluslararası festivalde boy gösteren topluluğun şefi,

uzun yıllar Basel Oda Orkestrası'nın daimi şefliğini de üstlenen ve aynı zamanda son derece parlak bir barok kemancı olan Andres Gabetta. Bu özel gecede Cappella Gabetta, iki başarılı sopranoya eşlik edecek: Alaska doğumlu mezzosoprano Vivica Genaux ve Alman koloratur soprano Simone Kermes. Hem barok hem de bel canto repertuarlarının önde gelen isimlerinden Vivica Genaux, yalnız sesi ve mükemmel tekniğiyle değil, kahramanları müthiş bir canlılıkla yorumlamasıyla da müzik dünyasında özel bir yere sahip. Olağanüstü bir ses aralığına sahip olan Simone Kermes ise, aldığı birçok ödülle opera-şan dünyasının zirvesindeki isimlerden biri.

12 Ocak 2017 Perşembe 20:30 / İş Sanat Kültür Merkezi

M
Ü
Z
İ
K

S
E
R
G
İ

'12.12.12' / RASİM AKSAN

Galerist, 17 Kasım - 30 Aralık 2016 tarihleri arasında figüratif ve hiper-gerçekçi eserleriyle tanınan sanatçı Rasim Aksan'ın "12.12.12" isimli üçüncü kişisel sergisine ev sahipliği yapıyor. İsmi sanatçının askerliğe başladığı 12 Aralık 2012 tarihinden alan sergi, zorunlu askerlik sürecinin sona ereceği tarihten geriye gün sayma pratiğine odaklanırken, bir biçim ve nesne olarak bu pratiğin merkezinde yer alan şafak kartlarından esinlenmekte. Aksan bu Yen'i çalışmalarında şafak kartlarının

Anavatan, sevgiliye duyulan özlem ve kadın bedeni imgeleri arasında kurduğu çağrışımsal ilişkiyi merkeze alarak kartların ön yüzündeki imgeleme yeniden yorumlamakta. Sanatçının kağıt üzerine suluboya kalem ve akrilik airbrush kullanarak ulaştığı son derece hassas detaylara sahip hiper-gerçekçi görselliğin ardında otobiyografik ipuçları ve keskin bir toplumsal eleştiri bulunmaktadır.

30 Aralık 2016 tarihine kadar / GALERİST

TEPTA AYDINLATMA 25. YIL SERGİSİ

GÜNDÜZ, IŞIK, GECE

İstanbul Modern, kuruluşundan bu yana aydınlatma sponsorluğunu üstlenen TEPTA Aydınlatma'nın 25. yılı onuruna hazırlanan "Gündüz, Işık, Gece" sergisine ev sahipliği yapıyor. Temsilcisi olduğu tasarım odaklı markalar ile alanında öncü mimar, tasarımcı ve sanatçıları bir araya getiren bu sergi, Türkiye'de salt ışık alanında düzenlenmesi bakımından bir ilk. Küratörlüğünü

Almanya'dan UBL ve Brandi Institute'un kurucu direktörü, ışık tasarımcısı Ulrike Brandi'nin üstlendiği "Gündüz, Işık, Gece", davetli katılımcılar tarafından özel olarak tasarlanarak üretilen aydınlatma odaklı özgün işlerden, çeşitli yerleştirmeler ve ışık nesnelere dönüşüyor.

22 Ocak 2017 tarihine kadar / İstanbul Modern

LASVIT

www.tepta.com

25.yıl

TEPTA
AYDINLATMA

Canavar Gibi Takım!

MERCEDES AMG **PETRONAS**,
Formula 1 Dünya Markalar Şampiyonu!

AMG
MOTORSPORT

